WÄRTSILÄ

Wärtsilä Oyj Abp
Vuosikertomus 2018

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Sisältö

Tämä on Wärtsilä	**03**
Kestävä kehitys	**41**
Hallinnointi	**96**
Sijoittajat	**139**
Taloudellinen katsaus	**151**

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Tämä on Wärtsilä

Tämä on Wärtsilä

Konsernijohtajan katsaus	05
Kestävän kehityksen kohokohtia	08
Strategia	16
Tavoitteet	19
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	29
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	31
Tuotanto ja tutkimus & kehitys	33
Kestävän kehityksen innovaatiot	35
Miksi sijoittaa Wärtsilään	38

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Konsernijohtajan katsaus

Tilauskertymä ja liikevaihto kasvoivat

Vuotta 2018 leimasi tilausaktiviteetin positiivinen vire merenkulkuun liittyvissä liiketoiminnoissamme sekä liikevaihdon myönteinen kehitys. Liikevaihdon kasvu johtui sekä merenkulku- että energialiiketoiminnan uuslaitetoimitusten kasvusta. Toisaalta kannattavuutta heikensivät päivittäisen huoltoliiketoiminnan volyymin odotettua hitaampi kehitys sekä tutkimus- ja kehitystoimintaan ja digitalisaatioon liittyvien kustannusten kasvu.

Hyvä asema haastavilla markkinoilla

Talouskehitys, geopoliittinen epävarmuus ja valuuttakurssivaihtelut hidastivat asiakkaiden päätöksentekoa energiamarkkinoilla, mikä heijastui negatiivisesti Wärtsilän energialiiketoiminnan tilauskertymässä. Kilpailutilanne on haastava, mutta tarjoomamme antaa hyvät edellytykset vastata markkinoiden nykytrendeihin. Aurinko- ja tuulivoima halpenevat jatkuvasti, ja perinteisen perusvoiman tuotantokapasiteetin korvaaminen uusiutuvilla energianlähteillä ja niitä täydentävillä joustavuusratkaisuilla on yhä taloudellisempaa. Uusiutuvan energian kasvua osoittavat Wärtsilän Australiasta ja Yhdysvalloista saamat merkittävät sopimukset. Kehittyvillä markkinoilla tarvitaan talouskasvun pohjaksi ja sähköpulaa lievittämään jatkuvasti uutta luotettavaa tuotantokapasiteettia, mikä luo kysyntää voimalaitosinvestoinneille.

Merenkulun markkinat ovat elpyneet odotettua hitaammin, mikä rasittaa uuslaitemarkkinoita ja pakottaa monet asiakkaat rajoittamaan huoltohankintansa välttämättömiin korjauksiin ja ylläpitotöihin. Keskeisiä huolenaiheita ovat ylikapasiteetti ja geopoliittiset epävarmuustekijät. Monipuolinen toimintamme laajalti eri markkinasegmenteillä oli meille jälleen kerran eduksi, sillä alustilaukset suosivat erikoistuneempia segmenttejä, kuten risteilyaluksia ja lauttoja sekä LNG-tankkereita. Myös asiakkaidemme palvelutarpeet pysyivät näillä segmenteillä hyvällä tasolla. Ympäristönäkökohdat nousivat yhdeksi merenkulkumarkkinoiden hallitsevista teemoista. Wärtsilän osalta tämä näkyi rikkipesurien kysynnän merkittävänä kasvuna sekä uusissa aluksissa että jälkiasennusmarkkinoilla. Asiakkaat varautuvat täyttämään maailmanlaajuisesti voimaan tulevat IMO 2020 -rikkipäästörajat.

Etenemme kohti merenkulku- ja energiamarkkinoiden visioitamme

Uusiutuvan energian maksimaalinen hyödyntäminen on energiateollisuuden kestävän ja kannattavan tulevaisuuden olennainen edellytys. Tätä taustaa vasten on nähtävä myös Wärtsilän viime vuonna julkistama uusi visio energiamarkkinoille. Pyrimme olemaan johtava toimija toimialan muutoksessa kohti pelkästään uusiutuvaan energiaan perustuvaa toimintaa, jolle luodaan edellytyksiä joustavalla tuotantokapasiteetilla. Konkreettisia askelia tämän vision toteuttamiseksi ovat esittelemämme uudet ratkaisut uusiutuvan energian integrointiin ja varastointiin, esimerkiksi Wärtsilä Hybrid Solar sekä kehittynyt modulaarinen energiavarastoratkaisu GridSolv.

Meriteollisuuden muutosta vievät eteenpäin toiminnan jatkuva verkottuminen, uudet liiketoimintamallit ja ympäristövaatimusten täyttämisen entistäkin suurempi painoarvo. Olemme vankasti asiakkaidemme tukena toimialan muutosten eturintamassa. Tämä on lähtökohta Smart Marine -visiollemme, joka korostaa digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia merenkulun turvallisuuden lisäämiseksi, ympäristövaikutusten lievittämiseksi ja toiminnan tehostamiseksi. Keskeinen kuluneen vuoden virstanpylväs oli Transasin hankinta, joka liittää yrityksen johtavat navigaatio-, koulutus- ja simulointiratkaisut sekä alusliikenteen ohjausjärjestelmät älykkäiden ratkaisujemme tarjoomaan. Muita kehitysaskeleitamme älykkään merenkulun alalla olivat esimerkiksi automaattisen satamaan saapumisratkaisun testimenestys ja autonomisesti liikkuvan satamahinaajan kehittämiseksi käynnistetty projekti.

Digitaalisten ratkaisujen kasvu on nostanut kyberturvallisuuden elintärkeäksi osaksi monien merenkulun turvallisuusjärjestelmien käyttöä ja hallintaa. Tähän liittyy Wärtsilän uusi kumppanuus kyberturvallisuusyhtiö Templar Executivesin kanssa. Tarkoituksena on perustaa kyberturvallisuusakatemia, jonka kurssitarjonta tukee ja vahvistaa laajasti koko merenkulkualan yhteisiä kybervalmiuksia. Kumppanuuden tuloksena syntyi myös kansainvälinen kybertiedustelu- ja poikkeustilannetuen alusta MCERT, joka vahvistaa merenkulkuekosysteemin kriisinkestävyyttä kyberuhkia vastaan.

Painopisteinä yhteistyö, uudet toimintatavat ja vastuullinen liiketoiminta

Osaavien työntekijöiden saaminen ja pitäminen Wärtsilän palveluksessa on yksi tulevaisuutemme keskeisiä menestystekijöitä. Pyrimme rakentamaan osallistavaa yrityskulttuuria ja painotamme monimuotoisuutta, tinkimättömän eettistä toimintaa ja työturvallisuutta. Olemme sitoutuneet tukemaan YK:n Global Compact -aloitteen ihmisoikeuksia, työvoimaa, ympäristöä ja korruption torjuntaa koskevia perusperiaatetta. Vuonna 2018 konsernin poissaoloon johtavien tapaturmien taajuusindeksi oli 2,50 (2,48). Tapaturmataajuus laski useiden vuosien ajan tasaisesti, joten on ikävä todeta näin pienikin käänne kielteiseen suuntaan. Tulemme entisestään lisäämään toimenpiteitä, jotta tapaturmaluvuissa päästäisiin kohti nollatavoitettamme.

Organisaatiomme kehittyy ja transformoituu teknologiapalveluyritykseksi. Yhteistyö ja tietämyksen jakaminen sekä Wärtsilän sisällä että ulkoisten yhteistyökumppaneiden, toimittajien ja asiakkaiden kanssa on keskeisen tärkeää, jotta pystymme sopeutumaan markkinoiden muuttuviin vaatimuksiin ja kehittämään tarvittavaa älykästä teknologiaa. Näissä asioissa keskeistä ovat koko organisaation uudet työskentelytavat ja kestävä kehitys. Tältä osin tärkeitä askelia ovat syksyllä toteutunut muutto ajanmukaisiin, uusinta älykästä talotekniikkaa hyödyntäviin toimitiloihin Helsingissä sekä päätös rakentaa uusi tutkimus-, kehitys- ja tuotantokeskus Vaasaan. Smart Technology Hub -nimeä kantava keskus antaa valmistuessaan vuonna 2020 meille entistä paremmat edellytykset niin merenkulkualan, öljy- ja kaasuteollisuuden kuin energia-alan ratkaisujen ketterään ja tehokkaaseen testaukseen, kehitystoimintaan ja tuotantoon. Lisäksi avasimme Singaporeen liiketoimintakiihdyttämön, jonka toiminnan painopisteitä ovat esimerkiksi älykkäät alukset, verkottuneet älykkäät satamatoiminnot, kyberturvallisuus ja fyysinen turvallisuus sekä digitaalinen kiihdyttämötyöskentely yhdessä startup-yritysten kanssa. Singaporen kiihdyttämö on jälleen uusi esimerkki toimintamme piiriin kuuluvasta innovoinnista ja yhteistyöstä.

Katse tulevaisuuteen

Aloitamme vuoden uudella organisaatiolla. Se muodostuu kahdesta liiketoiminta-alueesta, joihin sisältyvät sekä uudet laiteratkaisut että elinkaarihuolto. Uusi organisaatiorakenne korostaa lisäarvon luomista asiakkaalle. Painopisteenä ovat entistä voimakkaammin kunkin markkinan omiin tarpeisiin räätälöitävät elinkaariratkaisut. Lisäksi asiakkaat hyötyvät uudistuksesta joustavuuden ja entistäkin nopeamman reagoinnin muodossa. Olen varma, että muutos vahvistaa asiakassuhteitamme ja varmistaa osaltaan, että pystymme jatkossakin kehittämään nopeasti innovatiivisia ratkaisuja ja siten kiihdyttämään kehitystämme kohti pitkän aikavälin kannattavan kasvun tavoitettamme.

Vuoden 2019 markkinatilanteesta odotetaan pääosin samankaltaista kuin viime vuonna. Merenkulun markkinat elpyvät edelleen hitaasti, ja vaikka joustavan voimantuotannon tarve pitää yllä kysyntää energiamarkkinoilla, aiheuttaa kilpailutilanne yhä huolta. Näillä perusteilla kummankin liiketoiminta-alueen näkymät ovat vakaat. Kilpailukyvyn säilyttäminen nykyisessä markkinatilanteessa edellyttää meiltä toimenpiteitä asiakasarvon kasvattamiseksi ja kannattavan kasvun turvaamiseksi. Tämän vuoksi ilmoitimme konserninlaajuisesta uudelleenjärjestelyohjelmasta tammikuussa 2019. Kustannusrakenteen tarkastelun lisäksi suunniteltuihin toimenpiteisiin sisältyy yhä kohdennetumpi myyntiprosessi, sopimuspohjaisen sekä ”as-a-service” liiketoimintamallin kehittäminen ja liiketoimintojen tarjooman optimointi.

Haluan tässä yhteydessä kiittää Wärtsilän kaikkia työntekijöitä omistautuneesta työstä yhteisten tavoitteiden hyväksi. Asiakkaitamme kiitän luottamuksesta ratkaisuihimme ja palveluihimme, ja osakkeenomistajia haluan kiittää luottamuksesta Wärtsilän menestykseen myös tulevaisuudessa.

Jaakko Eskola
Konsernijohtaja

Avainluvut

MEUR	2018	10-12/2018	7-9/2018	4-6/2018	1-3/2018	Oikaistu 2017[3]	2016
Liikevaihto	5 174	1 532	1 330	1 246	1 066	4 911	4 801
Services	2 426	737	572	582	535	2 407	2 190
Energy Solutions	1 517	431	451	368	267	1 401	943
Marine Solutions	1 232	364	307	296	264	1 104	1 667
Poistot ja arvonalentumiset	-130	-37	-31	-31	-30	-134	-138
Vertailukelpoinen liiketulos[1]	577	226	141	123	88	576	583
Vertailukelpoinen liiketulos[1], %	11,2	14,7	10,6	9,8	8,3	11,7	12,1
Tulos ennen veroja	502	194	130	102	76	491	479
Tulos/osake, EUR[2]	0,65	0,25	0,17	0,13	0,10	0,63	0,60
Tilauskertymä	6 307	1 874	1 372	1 553	1 507	5 644	4 927

MEUR	2018	31.12.2018	30.9.2018	30.6.2018	31.3.2018	Oikaistu 2017[3]	2016
Taseen loppusumma	6 059	6 059	5 880	5 906	5 632	5 648	5 391
Korolliset velat, brutto	823	823	874	893	726	619	629
Rahavarat	487	487	221	245	282	379	472
ROI, jatkuvat toiminnot, %	18,1	18,1	18,6	18,9	19,7	18,5	17,1
Nettovelkaantumisaste	0,14	0,14	0,28	0,29	0,21	0,10	0,07
Tilauskanta kauden lopussa	6 166	6 166	5 918	5 904	5 490	5 100	4 696
Osakekannan markkina-arvo tilikauden lopussa	8 222	8 222	9 935	9 959	10 621	10 375	8 418
Henkilöstö, lukumäärä kauden lopussa	19 294	19 294	19 420	19 231	18 182	18 065	18 011

1 Luvut on esitetty ennen vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

2 Wärtsilän yhtiökokouksen 8.3.2018 hyväksymä maksuton osakeanti (share split) nosti Wärtsilän osakkeiden kokonaismäärän 591.723.390:een. Osakkeeseen liittyvät vertailuluvut on oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

3 Vuoden 2017 vertailuluvut on oikaistu IFRS 15:n mukaisesti ja huoltotoimintojen sisäisten uudelleenjärjestelyjen vuoksi.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Kestävän kehityksen kohokohtia

23.1.

Wärtsilä pääsi maailman vastuullisimpien yritysten 2018 Global 100 -listalle. Yritykset julkistettiin Sveitsin Davosissa maailman talousfoorumin yhteydessä. Yhteensä 5.994 pörssiyhtiön joukosta valitut Global 100 -yritykset edustavat 22 maata ja kattavat kaikki talouden alat.

19.3.

Wärtsilä ostaa Transasin vauhdittamaan visiotaan merenkulun älykkäästä ekosysteemistä. Wärtsilän älykkään merenkulun ekosysteemi on visio, jossa älykkäät alukset linkittyvät älyteknologialla varustettuihin satamiin sekä muihin toimijoihin. Tämä mahdollistaa tehokkaan ja turvallisen merenkulun, jolla on pienin mahdollinen ympäristövaikutus.

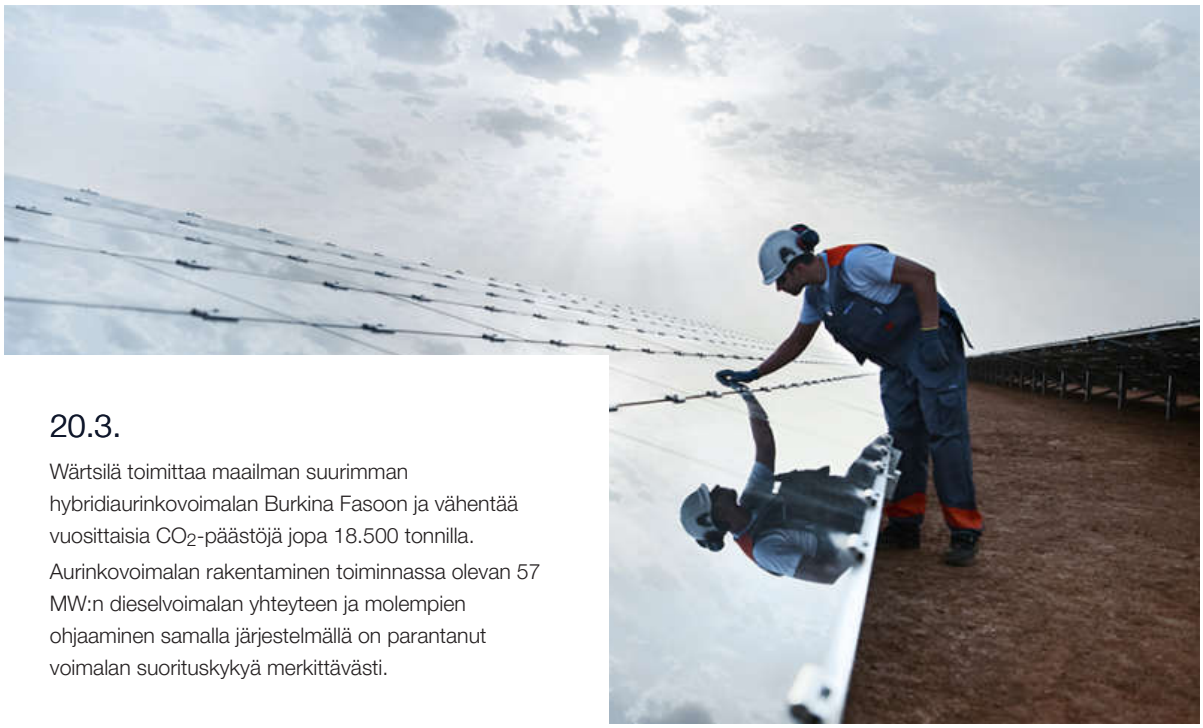

20.3.

Wärtsilä toimittaa maailman suurimman hybridiaurinkovoimalan Burkina Fasoon ja vähentää vuosittaisia CO_2-päästöjä jopa 18.500 tonnilla. Aurinkovoimalan rakentaminen toiminnassa olevan 57 MW:n dieselvoimalan yhteyteen ja molempien ohjaaminen samalla järjestelmällä on parantanut voimalan suorituskykyä merkittävästi.

26.3.

Wärtsilältä tilataan VOC-päästöjen talteenottojärjestelmät kahteen uuteen sukkulatankkeriin – vuotuiset polttoainesäästöt mitataan tonneissa. Laivat käyttävät pääpolttoaineenaan nesteytettyä maakaasua (LNG), mutta polttoaineeseen sekoitetaan myös tankkereiden öljysäiliöistä haihtuvia VOC-yhdisteitä.

25.4.

Wärtsilä saa tilauksen 130 MW:n Flexicycle-voimalan toimittamisesta Senegaliin energiakustannusten alentamiseksi ja uusiutuvan energian osuuden lisäämiseksi. Malicoundan voimalaprojekti parantaa maan energiajärjestelmän joustavuutta, jotta siihen voidaan liittää lisää vaihtelevan uusiutuvan energian tuotantoa.

22.5.

Wärtsilä LNGPac ylittää sadan tilauksen merkkipaalun. Vuoden 2009 julkaisun jälkeen Wärtsilä LNGPac:llä on ollut merkittävä rooli nesteytetyn maakaasun (LNG) toteutumisessa merenkulun polttoaineena. Järjestelmä koostuu bunkrausasemasta, LNG-polttoainetankista ja prosessilaitteistosta sekä hallinta- ja monitorointijärjestelmästä.

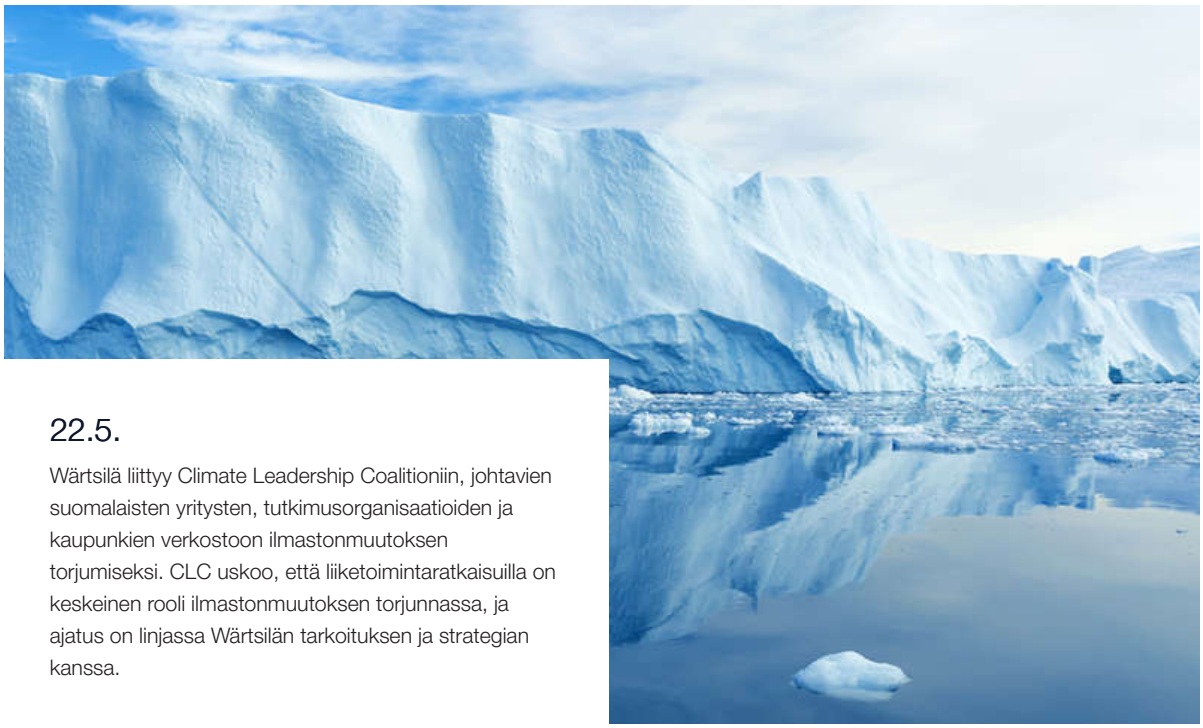

22.5.

Wärtsilä liittyy Climate Leadership Coalitioniin, johtavien suomalaisten yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja kaupunkien verkostoon ilmastonmuutoksen torjumiseksi. CLC uskoo, että liiketoimintaratkaisuilla on keskeinen rooli ilmastonmuutoksen torjunnassa, ja ajatus on linjassa Wärtsilän tarkoituksen ja strategian kanssa.

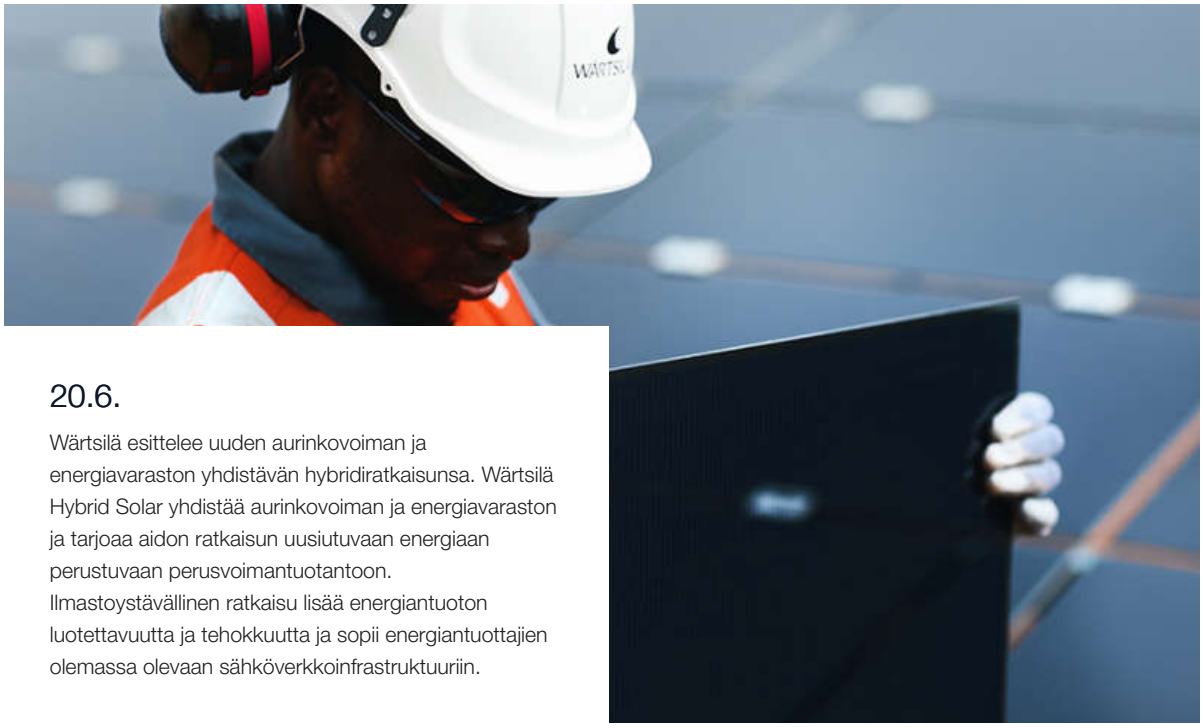

20.6.

Wärtsilä esittelee uuden aurinkovoiman ja energiavaraston yhdistävän hybridiratkaisunsa. Wärtsilä Hybrid Solar yhdistää aurinkovoiman ja energiavaraston ja tarjoaa aidon ratkaisun uusiutuvaan energiaan perustuvaan perusvoimantuotantoon. Ilmastoystävällinen ratkaisu lisää energiantuoton luotettavuutta ja tehokkuutta ja sopii energiantuottajien olemassa olevaan sähköverkkoinfrastruktuuriin.

3.9.

Wärtsilän Aquarius EC -painolastivedenkäsittelyjärjestelmälle Yhdysvaltain rannikkovartioston USCG-tyyppihyväksyntä osoituksena järjestelmän toimivuudesta. Hyväksyntä todentaa, että tuote on täyttänyt määritellyt viranomais-, tekniset ja turvallisuusvaatimukset ja on osoitus siitä, että USCG hyväksyy sen suunnitteluperiaatteet ja suoritusarvot.

5.9.

Wärtsilä on lanseerannut Oceanic Awakening nimeä kantavan maailmanlaajuisen aloitteen, joka tähtää meri- ja energiateollisuuden perustavanlaatuiseen muutokseen tavoitteenaan luoda näille toimialoille tehokas, ekologinen ja digitaalisesti verkottunut toimintaympäristö.

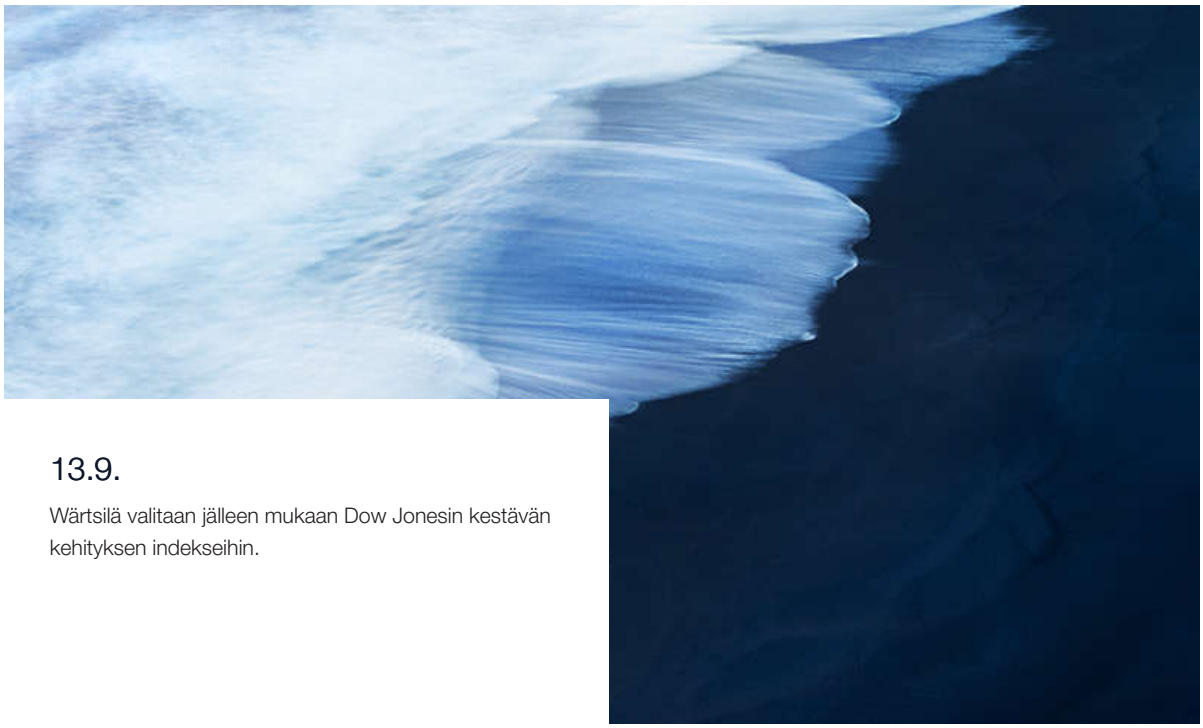

13.9.

Wärtsilä valitaan jälleen mukaan Dow Jonesin kestävän kehityksen indekseihin.

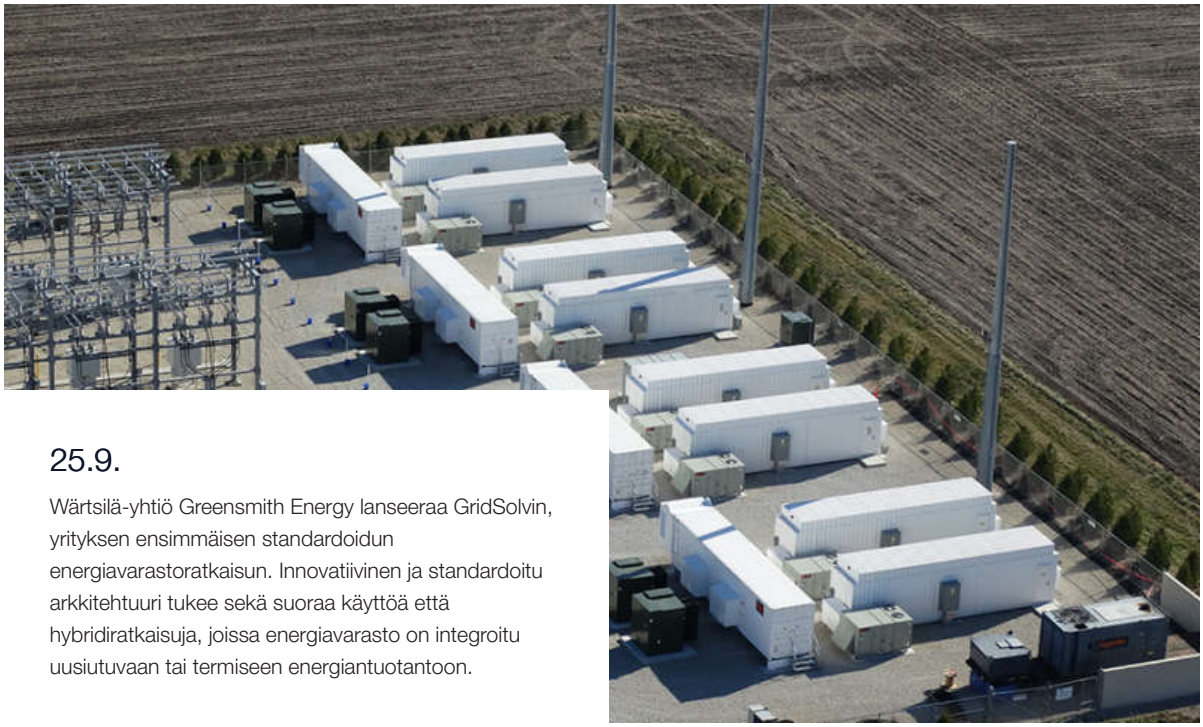

25.9.

Wärtsilä-yhtiö Greensmith Energy lanseeraa GridSolvin, yrityksen ensimmäisen standardoidun energiavarastoratkaisun. Innovatiivinen ja standardoitu arkkitehtuuri tukee sekä suoraa käyttöä että hybridiratkaisuja, joissa energiavarasto on integroitu uusiutuvaan tai termiseen energiantuotantoon.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

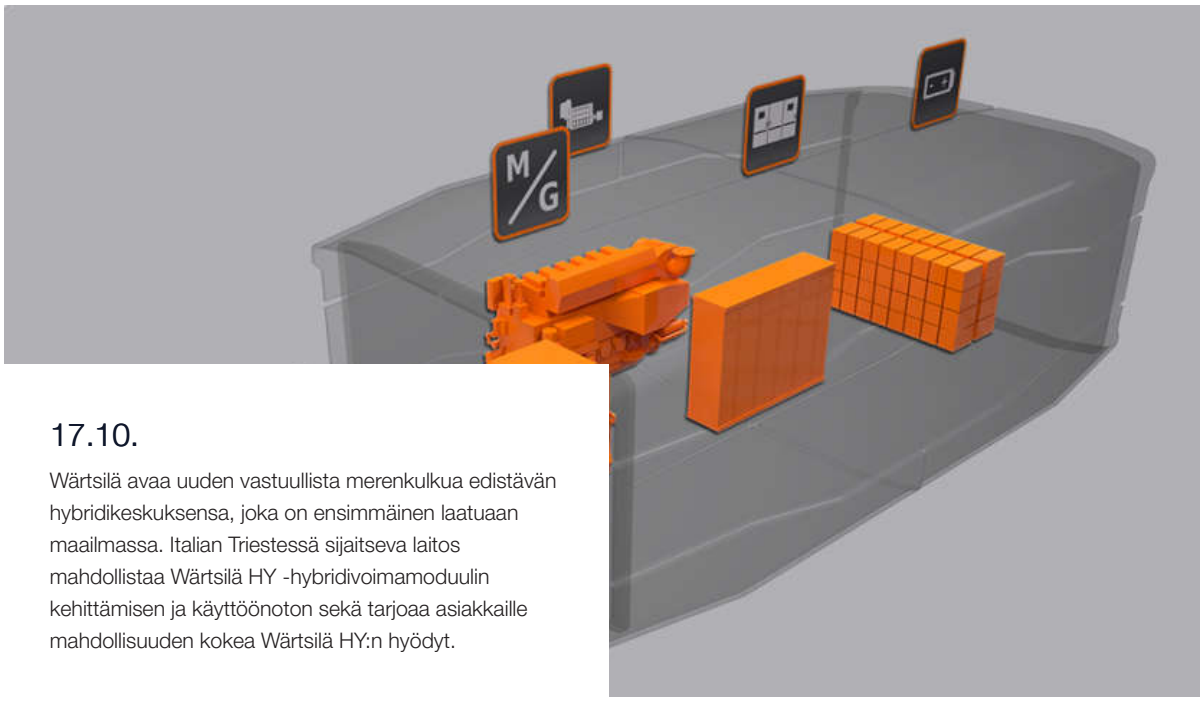

17.10.

Wärtsilä avaa uuden vastuullista merenkulkua edistävän hybridikeskuksensa, joka on ensimmäinen laatuaan maailmassa. Italian Triestessä sijaitseva laitos mahdollistaa Wärtsilä HY -hybridivoimamoduulin kehittämisen ja käyttöönoton sekä tarjoaa asiakkaille mahdollisuuden kokea Wärtsilä HY:n hyödyt.

13.11.

Wärtsilä, Lappeenrannan teknillinen yliopisto (LUT) ja Nebraska Public Power District (NPPD) allekirjoittavat yhteisymmärryspöytäkirjan vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöä koskevan liiketoimintamallin kehittämisestä. Tavoitteena on tulevaisuus, jossa energia on tuotettu 100% uusiutuvasta hiilettömästä lähteestä.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

28.11.

Wärtsilä saavuttaa merkittävää edistystä automatisoidussa laivaliikenteessä testaamalla yhtiön automatisoitua telakointiratkaisua. Norjan merenkulkuviranomaisen (NMA) läsnäollessa itsenäisesti toimiva Folgefonn-lautta vieraili menestyksekkäästi kaikissa kolmessa aluksen palvelemassa satamassa.

4.12.

Wärtsilä esittelee Slush Helsinki 2018 -tapahtumassa tuotteen, jota ei pitäisi olla olemassa – rakennusten pelastusveneen. Tämä Wärtsilä Ship Designin käsitteellistämä ja suunnittelema hypoteettinen pelastusvene on Wärtsilän tapa vahvistaa kriittistä tarvetta muuttaa puhe ilmastonmuutoksesta toiminnan tasolle.

Strategia

Wärtsilän päämääränä on kehittää kestävää yhteiskuntaa älykkäällä teknologialla. Puhtaan ja joustavan energian kysyntä sekä tehokkaiden ja turvallisten kuljetusjärjestelmien tarve vaikuttavat yhä enemmän asiakkaiden toimintaan. Tämä luo perustan Wärtsilän Smart Marine- ja Smart Energy -visioille. Integroidun palvelu-, järjestelmä- ja tuotetarjonnan ansiosta, joka kattaa asiakkaiden tarpeet koko elinkaaren ajan, Wärtsilä pystyy hyvin vastaamaan energiatehokkaiden ja innovatiivisten ratkaisujen kysyntään. Panostamme laitteiden tuottavuuden optimointiin data-analytiikkaa ja tekoälyä hyödyntämällä, mikä tukee myös asiakkaiden liiketoimintaan liittyvää päätöksentekoa. Wärtsilän digitaalinen muutos vie myös yhteistyön ja osaamisen jakamisen aivan uudelle tasolle, mikä lisää asiakkaan saamaa arvoa. Meidän kannattavaa kasvua koskevia tavoitteita tukee vahva asema keskeisillä markkinoilla sekä ylivertainen maailmanlaajuinen huoltoverkosto.

Joustavan tuotannon ja toimitusketjun hallinnan avulla etsimme jatkuvasti uusia keinoja varmistaa ratkaisujensa laatu ja kustannustehokkuus – usein yhteistyössä asiakkaiden ja alan johtavien yhteistyökumppanien kanssa. Panostamalla tutkimukseen, tuotekehitykseen ja digitalisaatioon luomme tukevan perustan, joka turvaa ja vahvistaa asemaamme markkinalähtöisten innovaatioiden johtavana kehittäjänä. Tällainen innovaatiokulttuuri sekä turvallisuuden, monimuotoisuuden ja korkeiden eettisten periaatteiden painottaminen tuovat meille ammattitaitoisia ja sitoutuneita työntekijöitä ja tekevät organisaatiosta erittäin suorituskykyisen. Toiminnan erinomaisuus takaa, että meidän kanssa on helppo tehdä yhteistyötä. Se myös parantaa tehokkuutta ja tuottavuutta koko elinkaaren ajan.

Smart Energy

Wärtsilä luo optimaalisia polkuja kohti pelkästään uusiutuvaan energiaan nojaavaa tulevaisuutta. Tavoitteenamme on, että asiakkaat pitävät meitä johtavana energiajärjestelmien integraattorina, joka tarjoaa kaikki keskeiset kestäviin ja luotettaviin voimantuotantojärjestelmiin tarvittavat teknologiat, palvelut ja ratkaisut.

Energiamarkkinoiden murros vie kehitystä kohti joustavampia energiajärjestelmiä, lisää uusiutuvien energialähteiden osuutta ja vähentää joustamatonta perusvoimantuotantoa samalla kun varastointiteknologioita sovelletaan yhä laajemmin. Uusiutuvan energian halpeneminen on alkanut näkyä kivihiili- ja muuhun joustamattomaan perusvoimantuotantoon tehtyjen investointien vähenemisenä. Tämän murroksen myötä uusiutuvasta energiasta tulee aikanaan uutta perusvoimantuotantoa, jonka luotettava toiminta edellyttää joustavuutta ja energian varastointimahdollisuutta.

Ratkaisumme ovat tulevaisuuden energiajärjestelmien ytimessä. Ymmärrämme eri teknologioiden roolin asiakkaidemme voimantuotantojärjestelmissä ja parannamme asiakkaiden laitoksia ohjelmistojen, kokonaistoimitusten ja maailmanlaajuisen huoltokapasiteetin avulla. Wärtsilän moottorivoimalaratkaisut toimivat ponnahduslautana meneillään olevalle energiasektorin murrokselle ja tarjoavat ainutlaatuisen yhdistelmän energiatehokkuutta, polttoainejoustavuutta ja käytön joustavuutta. Energian varastointi- ja integrointiratkaisumme huolehtivat tuotannon sekunti- ja vuorokausitason vaihteluista, mikä on olennaisen tärkeä edellytys uusiutuvien energialähteiden hyödyntämiselle.

Wärtsilä tarjoaa laitos- ja elinkaarihallintaan palveluja, jotka optimoivat asiakkaidemme laitosten suorituskyvyn päivitysten, modernisointien, polttoainekonversioiden ja turvallisuusratkaisujen avulla. Laitosten hallinnan tavoitteena on energiantuotannon luotettavuus ja optimointi. Verkottumisen avulla optimoimme laitosten suorituskyvyn niiden koko elinkaaren ajalta ja tarjoamme strategisesti tärkeää tietoa, joka auttaa asiakkaitamme kasvattamaan liiketoimintaansa älykkäillä teknologioilla. Laitosten hallinta tukee elinkaariratkaisujen kysyntää tulevaisuudessa ja mahdollista uudet ”as-a-service”-liiketoimintamallit. Tulevan kasvun ja kannattavuuden turvaamiseksi pääpaino on nykyisen liiketoiminnan optimoinnissa ja vankan pohjan luomisessa tulevaisuuden liiketoimintamallien kehittämiselle.

Smart Marine

Wärtsilän tavoitteena on johtaa alan muutosta kohti älykästä merenkulun ekosysteemiä. Pyrimme luomaan uutta asiakasarvoa hyödyntämällä tietoverkkoja, digitalisaatiota ja älyteknologiaa. Vankkana perustana tälle on asemamme meri- sekä öljy- ja kaasuteollisuuden johtavana tuoteinnovaatioiden, integroitujen ratkaisujen ja elinkaaripalvelujen toimittajana.

Meriteollisuus on yhä vahvemmin verkottuva toimiala. Älykkään teknologian tarjoamat mahdollisuudet edistävät yhteistyötä ja tiedon jakamista asiakkaiden, toimittajien ja yhteistyökumppanien kesken. Alan toimijoiden kiusana on useita tehottomuutta aiheuttavia tekijöitä, jotka heikentävät merkittävästi toiminnan tehokkuutta ja kannattavuutta. Näistä kolme merkittävintä ovat ylikapasiteetti, riittämätön polttoainetehokkuus satamasta satamaan sekä satamissa ja muilla ruuhka-alueilla odotteluun hukkaantuva aika. Näiden tehottomuuksien poistaminen on ekosysteemiajatteluun tähtäävän Wärtsilän merenkulun strategian perusta. Näkemyksemme mukaan toimialan tulee mullistamaan pääasiassa neljä kehityskulkua. Täyttöasteita pystytään parantamaan ja yksikkökustannuksia voidaan alentaa jakamalla kuljetuskapasiteettia; sekä toimintaa että energianhallintaa optimoidaan isojen tietomäärien analytiikalla; prosesseja pystytään automatisoimaan ja optimoimaan älykkäiden alusten avulla; satamatoimintoja voidaan tehostaa ja nopeuttaa älykkäillä satamakonsepteilla.

Wärtsilällä on erinomaiset valmiudet yhdessä asiakkaidensa ja kumppaneidensa kanssa saada aikaan positiivista disruptiivista kehitystä ja viedä merenkulkualaa uudelle aikakaudelle. Aiomme jatkaa laajan tarjontamme, mittavan asennetun laitekantamme sekä toimialaosaamisemme pohjalta älykkään merenkulun ekosysteemin edellyttämien älykkäiden teknologioiden, liiketoimintamallien sekä osaamisalueiden kehittämistä.

Älykkään teknologian ja suorituskykyä optimoivien palvelujen avulla Wärtsilä pyrkii tehostamaan merenkulkualan toimintaa, pienentämään sen ilmastovaikutuksia ja parantamaan turvallisuutta. Tämän tuloksena varustamot ja laivayhtiöt kaikkialla maailmassa pystyvät toimimaan kestävämmin, turvallisemmin ja kannattavammin. Viime kädessä päämääränä on luoda älykkäällä teknologialla edellytyksiä koko yhteiskunnan kestävälle kehitykselle.

Kestävä kehitys

Taloudellinen vastuu

Wärtsilän tavoitteena on täyttää osakkeenomistajien odotukset ja edistää yhteiskunnan hyvinvointia. Tämä edellyttää, että yhtiön toiminta on tehokasta, kannattavaa ja kilpailukykyistä. Hyvä taloudellinen tulos luo perustan muille kestävän kehityksen osa-alueille – sosiaaliselle vastuulle ja ympäristövastuulle.

Ympäristövastuu

Wärtsilän tavoitteena on olla kestävän innovaation edelläkävijä ja vähentää niin asiakkaidemme kuin ympäröivän yhteiskunnan päästöjä. Wärtsilä toimittaa älykkäitä teknologioita ja palveluja, jotka auttavat hillitsemään ilmastonmuutosta ja suojelemaan meriämme. Työskentelemme jatkuvasti täyttääksemme toiminnassamme korkeat ympäristönormit ja parantaaksemme tuotteidemme ja ratkaisujemme ympäristösuorituskykyä ja tehokkuutta T&K:n, yhteistyön ja kumppanuuksien avulla sekä osallistumalla aktiivisesti ekosysteemeihin. Näin autamme osaltamme asiakkaitamme ja koko yhteiskuntaa saavuttamaan tiukentuvat kansainväliset ympäristövaatimukset ja -suositukset.

Sosiaalinen vastuu

Meillä on korkeat eettiset standardit ja välitämme yhteisöistä, joissa toimimme. Liiketoimintamme ja sidosryhmäsuhteemme perustuvat toimintaperiaatteisiimme. Wärtsilä on vastuullinen työnantaja ja pyrkii tarjoamaan henkilöstölle mielenkiintoisen ja innostavan työpaikan, jossa vallitsevat avoimuus, toisten kunnioitus, luottamus, tasa-arvo sekä mahdollisuudet henkilökohtaiseen kehittymiseen. Tavoitteena on myös tarjota työolosuhteiltaan turvallinen työpaikka työntekijöille ja sopimuskumppaneille sekä minimoida Wärtsilän tuotteiden ja palvelujen käyttöön liittyvät terveys- ja turvallisuusriskit. Tehokkaan toimitusketjun hallinnan ja jatkuvan kehittämisen avulla pyrimme varmistamaan, että toimintaperiaatteissamme kuvattuja arvoja noudatetaan läpi koko arvoketjun.

Wärtsilän strategia

SMART ENERGY
näyttää tietä kohti 100 % uusiutuvan energian tulevaisuutta

SMART MARINE
johtaa alan muutosta kohti merenkulun älykästä ekosysteemiä

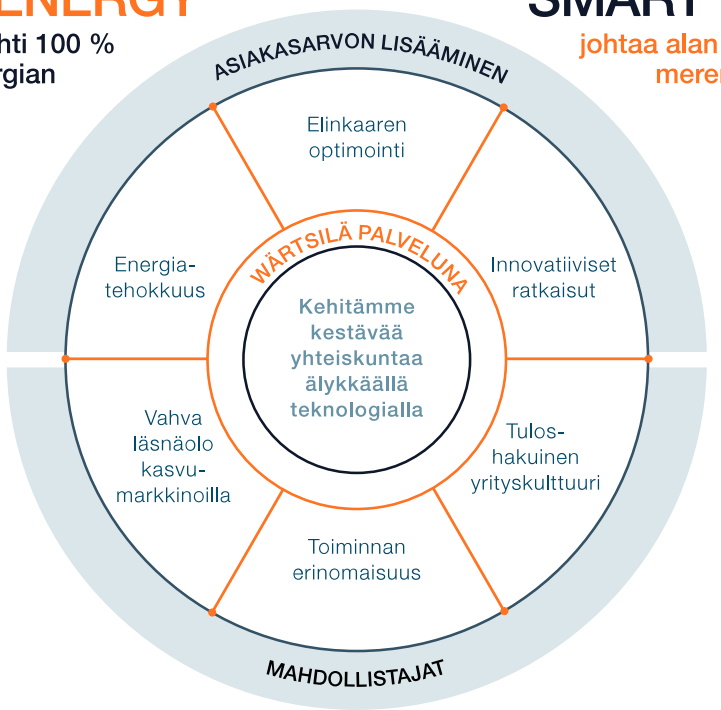

Tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

Liikevaihto

TAVOITE

Tavoitteemme on kasvaa nopeammin kuin maailman BKT.

KEHITYS

Vuonna 2018 Wärtsilän liikevaihto kasvoi 5% 5.174 milj. euroon.

Kasvu yli suhdannesyklin

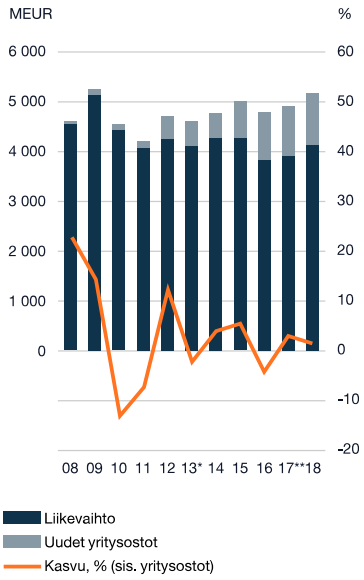

Maailman nimellinen BKT:n kasvu 2008–2018 kesk. 2,9% Yhdysvaltain dollareissa (lähde: IMF).

* Oikaistu, luvut sisältävät jatkuvat toiminnot.

** Oikaistu IFRS 15:n mukaisesti.

Liikevoitto

TAVOITE

Liikevoittotavoitteemme (EBIT%) on 14% suhdannesyklin huipulla. Syklin pohjalla tavoitteemme on säilyttää yli 10%:n liikevoitto.

KEHITYS

Vuonna 2018 vertailukelpoinen liikevoittomme oli 577 milj. euroa, eli 11,2% liikevaihdosta.

Tulos

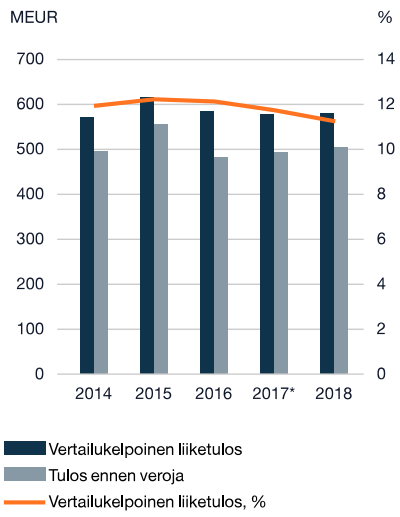

* Oikaistu IFRS 15:n mukaisesti.

Pääomarakenne

TAVOITE

Tavoitteemme on, että nettovelkaantumisasteemme on alle 0,50.

KEHITYS

Vuonna 2018 nettovelkaantumisasteemme oli 0,14.

Nettovelkaantumisaste

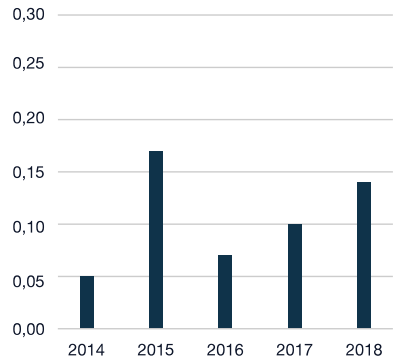

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Osinko

TAVOITE

Tavoitteemme on jakaa vähintään 50% osakekohtaisesta tuloksesta osinkona yli suhdannesyklin.

KEHITYS

Hallitus esittää, että 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkona 0,48 euroa osakkeelta, mikä vastaa 73,7% osakekohtaisesta tuloksesta.

Osinko/osake, tulos/osake

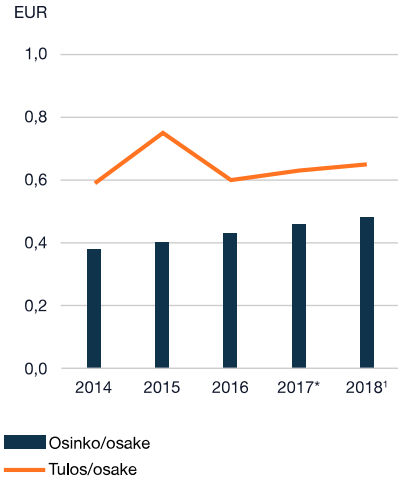

* Oikaistu IFRS 15:n mukaisesti.

¹ Hallituksen esitys

Osinko/osake ja tulos/osake on vertailukausien osalta oikaistu vastaamaan kasvanutta osakemäärää.

Kestävän kehityksen tavoitteet

Kestävät voimantuotantojärjestelmät

TAVOITE

Wärtsilä myötävaikuttaa maailmanlaajuisesti kohtuuhintaisten, luotettavien, modernien ja kestävien energiajärjestelmien kehittämiseen.

Aikataulu: 2020

KEHITYS

Vuonna 2018 Wärtsilä julkaisi energiaa koskevan visionsa energiamarkkinoiden siirtymisestä 100-prosenttisesti kohti uusiutuvan energian tulevaisuutta. Tänä vuonna myytiin noin 2.860 MW uusia ja tehokkaita kaasua ja nestemäisiä polttoaineita käyttäviä Smart Power Generation -voimalaitoksia. Wärtsilä julkaisi myös useita innovatiivisia ratkaisuja, mukaan lukien standardoitu energianvarastointiratkaisu GridSolv, aurinkovoimaa ja varastointia yhdistävä hybridiratkaisu Wärtsilä Hybrid Solar sekä uusimman sukupolven edistyksellinen energianhallinnan ohjelmisto ja -hallinta-alusta GEMS 6.

Pienen tai keskisuuren mittakaavan LNG-ratkaisut

TAVOITE

Wärtsilän ratkaisujen vakiinnuttaminen tärkeäksi tekijäksi globaalissa LNG-arvoketjussa. Tämä synnyttää liiketoimintamahdollisuuksia ja rakentaa infrastruktuuria nestemäisten polttoaineiden korvaamiseksi puhtaasti palavalla LNG:llä.

Aikataulu: 2020

KEHITYS

Vuonna 2018 Wärtsilällä oli kolme LNG-terminaaliprojektia Suomessa. Uudessa Hamina LNG-terminaalissa pidettiin harjannostajaiset, kun säiliön betonivalu ja kattotyöt valmistuivat. Tornio Manga LNG -terminaalissa saatiin suurin osa suorituskykytesteistä valmiiksi, ja käytettävyystestaus aloitettiin. Raahessa saatiin asennus sekä tilaustyöt valmiiksi, ja terminaali luovutettiin asiakkaalle.

Aurinko- ja hybridiratkaisut

TAVOITE

Aurinko- ja aurinkohybridivoimalaitokset tuottavat puhtaampaa energiaa ja polttoainesäästöjä. Asennettu aurinkovoimalateho 200 MW vuoden 2018 loppuun mennessä.

Aikataulu: 2018

KEHITYS

Vuoden 2018 aikana Wärtsilä toimitti 15 MWp:n aurinkohybridivoimalan Essakane Solar SAS:ille Burkina Fasoon vähentäen vuotuisia hiilidioksidipäästöjä 18.500 tonnilla. Lisäksi 52 MWp:n aurinkosähkövoimalaitos (PV-voimalaitos) on rakenteilla AM Solar BV:lle Jordaniaan. Tarkastelujakson 2017-2018 aikana julkistettiin yhteensä 163 MWp:n arvosta kauppoja.

Ilmastonmuutos

TAVOITE

Vuoteen 2020 mennessä tavoitteena on vähentää kaasumoottoreista aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä 15%:lla vuoteen 2015 verrattuna.

Aikataulu: 2020

KEHITYS

Vuoden 2018 aikana Wärtsilä lanseerasi markkinoille Wärtsilä 31SG kaasumoottorin ja onnistui vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä kaasumoottoreista 8% aloitusvuodesta.

Kuljetusalan hiilettömyys

TAVOITE

Kestävämmän kuljetusalan kehittämiseen myötävaikuttaminen kaasu- ja muilla teknologioilla.

Aikataulu: 2020

KEHITYS

Vuonna 2018 Wärtsilä avasi maailman ensimmäisen oikean mittaluokan hybridikeskuksen Triesteen Italiaan, testasi onnistuneesti maailman ensimmäisen automatisoidun telakalta telakalle -ratkaisun ja lanseerasi tärkeitä uusia ratkaisuja. Näihin kuului muun muassa Skylight 3.0 laivastojen suorituskyvyn monitorointiin ja Wärtsilä 14, ensimmäinen Wärtsilä-brändin alainen suurnopeusmoottori. Lisäksi Wärtsilä esitteli päästä päähän -konseptinsa optimoimaan aluksen nopeutta ja tasapainoa sääolosuhteiden, liikenteen ja satamien ankkuripaikan saatavuuden perusteella.

Ilmastonmuutos

TAVOITE

Wärtsilä vähentää yli 300.000 tonnia alusten vuotuisia hiilidioksidipäästöjä Eniram-ratkaisujen avulla.

Aikataulu: 2020

KEHITYS

Hiilidioksidipäästöjen arvioitu vähentyminen vuonna 2018 oli noin 197.000 tonnia. Tämä merkitsi 13%:n kasvua säästöissä edellisvuoteen verrattuna.

Energiasäästöt

TAVOITE

Wärtsilä vähentää energian kulutusta vähintään 7%:lla absoluuttisesta kulutuksesta (GWh) vuoden 2015 tasosta vuoteen 2025 mennessä.

Aikataulu: 2025

KEHITYS

Vuoteen 2018 mennessä saavutettiin 2,9 GWh:n energiasäästöt, jotka edustivat 9,8% lopputavoitteesta.

Eettinen käyttäytyminen

TAVOITE

Wärtsilä varmistaa sitoutumisen Eettisiin toimintaohjeisiin koko organisaatiossa (Eettisten toimintaohjeiden koulutuksen kattavuus 100%).

Aikataulu: 2020

KEHITYS

Koulutustilastoja seurataan jatkuvasti. Vuoteen 2018 mennessä Eettisten toimintaohjeiden koulutusohjelman kattavuus oli 89,8% kaikista työntekijöistä.

Työturvallisuus

TAVOITE

Pitkän tähtäimen tavoitteen saavuttaminen nollasta tapaturmasta.

Aikataulu: 2020

KEHITYS

Vuonna 2018 yhtiön tapaturmien ja näissä menetetyn ajan esiintymistiheysluku oli 2,50, mikä oli 1% korkeampi kuin vuonna 2017 ja yhtiön vuodelle asettamaa sisäistä tavoitelukua korkeampi (2,3). Wärtsilä pystyi kuitenkin lisäämään ennaltaehkäiseviä toimia, ja läheltä piti -tilanteiden raportointi kasvoi 19%:lla vuoteen 2017 verrattuna. Vuoden loppuun mennessä 3.200 Wärtsilän johtajaa olivat suorittaneet workshopin “Leader in Safety, Leader in Business”.

Ilmastonmuutos

TAVOITE

Wärtsilä laatii analyysin Pariisin ilmastosopimuksen vaikutuksista Wärtsilään.

Aikataulu: 2018

KEHITYS

Vuoden 2018 aikana Wärtsilä seurasi jatkuvasti sekä merenkulku- että energiasektoria koskevien ilmastoneuvottelujen etenemistä. Lisäksi aloitettiin teknologiastrategiaohjelman valmistelu koskien kasvihuonekaasujen vähentämiseen tähtääviä ratkaisuja.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Työhyvinvointi - urat

TAVOITE

Tasapainon luominen ulkoisten ja sisäisten rekrytointien välillä siten, että yli 50% avoimista työpaikoista täytetään sisäisillä hakijoilla, mukaan lukien ylennykset ja siirtymiset toisiin tehtäviin.

Aikataulu: 2020

KEHITYS

Vuonna 2018 kaikista tason 3 ja sitä ylempien tasojen avoimista työpaikoista täytettiin 40% sisäisillä valinnoilla ja 60% ulkoisilla valinnoilla.

Henkilöstön kehittäminen

TAVOITE

Kehityskeskustelun 100-prosenttinen kattavuus.

Aikataulu: 2020

KEHITYS

Vuoden 2018 loppuun mennessä yhteensä 96,1% yhtiön työntekijöistä oli käynyt kehityskeskustelun.

Moniarvoisuus

TAVOITE

Naispuolisten työntekijöiden osuuden kasvattaminen 20%:iin.

Aikataulu: 2020

KEHITYS

Vuonna 2018 naispuolisten työntekijöiden osuus oli 17%.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Tavarantoimittajien elinkaaren hallinnointi

TAVOITE

Vuoteen 2018 mennessä otetaan käyttöön riskiperusteinen tavarantoimittajien arviointi- ja hallinnointiprosessi:

- Vaihe I: uudet tavarantoimittajat vuoteen 2017 mennessä
- Vaihe II: nykyiset tavarantoimittajat vuoteen 2018 mennessä

Aikataulu: 2018

KEHITYS

Uusi riskiperusteinen Supply Relationship Management -työkalu otettiin käyttöön uusille tavarantoimittajille vuoden 2018 aikana. Työkalu otetaan käyttöön nykyisille tavarantoimittajille vuonna 2019. Kaikilta nykyisiltä tavarantoimittajilta edellytetään itsearvioinnin laatimista vuoteen 2020 mennessä.

Tavarantoimittajien valvonta

TAVOITE

Tavarantoimittajien arviointikattavuuksien saavuttaminen seuraavasti:

- 96% suorien globaalien tavarantoimittajien kuluista
- 70% välillisten tavarantoimittajien kuluista
- 75% paikallisten tavarantoimittajien kuluista

Aikataulu: 2020

KEHITYS

Vuonna 2018 Wärtsilä saavutti omat arviointikattavuustavoitteensa. Arvioitujen välittömien globaalien tavarantoimittajien osuus oli 97% kuluista, arvioitujen välillisten tavarantoimittajien osuus 77% kuluista ja arvioitujen paikallisten tavarantoimittajien osuus 82% kuluista. Vuonna 2018 paikallisten tavarantoimittajien arvioinnin tavoitetasoa nostettiin 80%:iin alkuperäisestä 75%:sta. Tästä huolimatta tavoitetaso saavutettiin.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Wärtsilä Energy -liiketoiminta

Wärtsilä Energy johtaa muutosta kohti pelkästään uusiutuviin energialähteisiin nojaavaa tulevaisuutta. Energiajärjestelmien integraattorina meillä on tulevaisuuden energiajärjestelmien optimaaliseen suunnitteluun ja rakentamiseen sekä niihin liittyviin palveluihin tarvittava syvä voimajärjestelmien mallinnusosaaminen. Tarjontamme kattaa hiilineutraaleilla polttoaineilla käyvät joustavat polttomoottorivoimalat, hybridiaurinkovoimalat, energian hallinta-, varastointi- ja integrointiratkaisut sekä kaasuun perustuvan sähköntuotannon. Tuemme asiakkaitamme toimitettujen järjestelmien koko elinkaaren ajan niiden hyötysuhdetta kasvattavilla ja tietyn suorituskyvyn takaavilla palveluilla. Ratkaisumme tarjoavat uusiutuvan energian integrointiin tarvittavan joustavuuden ja varmistavat energiajärjestelmien luotettavuuden.

Palvelemme kolmea keskeistä asiakassegmenttiä

Wärtsilän kolme tärkeintä asiakassegmenttiä energiamarkkinoilla ovat sähkölaitokset, itsenäiset voimantuottajat ja teollisuusasiakkaat.

Sähkölaitokset toimittavat sähköä ja kaasua asumisen, kaupan ja teollisuuden tarpeisiin. Ne investoivat erityyppisiin voimalaitoksiin ja energiavarastoihin varmistaakseen riittävän voimantuotannon eri kuormitustilanteissa sekä tarjotakseen asiakkailleen kustannustehokkaita ja luotettavia tuotteita ja palveluja.

Itsenäiset voimantuottajat rakentavat voimalaitos- tai varastointikapasiteettia ja myyvät sähköä sähkölaitoksille tai suoraan loppukäyttäjille. Niiden investoinnit ovat tuottohakuisia, ja tekniset vaatimukset määräytyvät kulloisenkin sovelluksen mukaan, samaan tapaan kuin sähkölaitoksilla.

Teollisuusasiakkaat ovat etupäässä yksityisiä teollisuusyrityksiä, joilla on energiaintensiivistä tuotantoa. Investoimalla omaan voimantuotantoon ne pystyvät alentamaan energiakustannuksiaan ja parantamaan huoltovarmuutta varautumalla kantaverkon mahdollisiin luotettavuusongelmiin. Wärtsilä palvelee tämän asiakasryhmän ylintä segmenttiä, eli isoja teollisuusyrityksiä, joiden sähköntarve on suhteellisen suuri, esimerkiksi datakeskuksia, sementtitehtaita ja kaivoksia.

Tarjontamme perustuu joustavuuteen ja elinkaarenaikaiseen tukeen

Wärtsilän energiaratkaisut soveltuvat hyvin monenlaisiin tarkoituksiin, esimerkiksi perusvoimantuotantoon, kantaverkon vakautta varmistavaan tuotantoon, kuormitushuippujen tasaamiseen, kuormaa seuraavaan tuotantoon sekä tuuli- ja aurinkovoiman integrointiin sähköverkkoon. Tarjoamme asiakkaillemme kattavaa energiajärjestelmäosaamista, mukaan lukien tuotannon täysi integrointi, edistykselliset ohjelmistot sekä lisäarvoa tuottavat elinkaaripalvelut.

Moottorivoimalamme räätälöidään aina modulaarisia tuotteita ja palveluja hyödyntäen kunkin asiakkaan yksilöllisiin tarpeisiin. Toimitusten laajuus vaihtelee yksittäisistä laitetoimituksista kokonaistoimituksiin. Kaikkien toimitusten tukena ovat Wärtsilän korkealuokkaiset projektinhallintavalmiudet. Wärtsilän ratkaisut tukevat sähköjärjestelmien vakautta parhaalla mahdollisella tavalla, sillä ne tarjoavat eniten joustavuutta, tuovat merkittäviä kustannussäästöjä ja antavat mahdollisuuden reagoida optimaalisesti vaihtelevan voimantuotannon nopeisiin muutoksiin. Tarjoamme energian varastointi- ja hybridiratkaisuja sekä kehittyneitä energianhallintaohjelmistoja ja mahdollistamme siirtymisen kestäviin, luotettaviin ja edullisiin vähähiilisiin voimantuotantojärjestelmiin.

Palveluvalikoimamme kattaa kaiken varaosista ja perushuollosta kaikkiin laitoksen käyttöön ja kunnossapitoon liittyviin palveluihin. Näin maksimoimme voimalaitosten elinkaaren ja käytettävyyden ja annamme niille elinkaarikustannustakuun. Optimoimme asiakkaidemme laitosten suorituskyvyn päivitysten, modernisointien, polttoainekonversioiden ja turvallisuusratkaisujen avulla. Laitosten hallintapalveluiden tarve kasvaa liiketoimintamallien muuttuessa. Samalla lisääntyvät mahdollisuudet hyödyntää reaaliaikaista valvontaa ja analytiikkaa asiakkaiden toiminnan optimointiin.

Markkinoiden kysyntätekijät

Energiamarkkinoilla Wärtsilän tärkeimmät kysyntätekijät ovat:

- talouskasvu, sähköistyminen ja kohoava elintaso
- uusiutuvan energian nopeasti lisääntyvä käyttö
- hajautettu energiantuotanto
- joustavien kaasujärjestelmien kasvava merkitys
- uudet energian varastointiteknologiat
- data ja digitalisaatio.

Talouskasvu ja elintason kohoaminen sekä niitä seuraava sähköistyminen lisäävät sähkön kulutusta OECD:n ulkopuolisissa maissa. Kestävämmän energiainfrastruktuurin kehityksen taustalla vaikuttavat ilmastopolitiikka, energian saatavuus ja taloudelliset tekijät. Kiristyvät päästömääräykset pakottavat sulkemaan vanhenevaa kapasiteettia, ja hiili-intensiivisiä energialähteitä korvataan vähähiilisillä polttoaineilla, esimerkiksi maakaasulla, sekä uusiutuvilla energiaratkaisuilla. Investoinnit uusiutuvaan energiantuotantoon lisääntyvät aurinko- ja tuulivoiman kustannuskilpailukyvyn parantuessa. Tämä puolestaan vähentää perinteisen lämpövoimalakapasiteetin käyntiaikoja ja lisää merkittävästi tarvetta voimantuotantojärjestelmien joustavuuden lisäämiseen energiavarastojen ja joustavan kapasiteetin muodossa. Kaasu nähdään järjestelmän joustavuuden kannalta keskeisenä polttoaineena, ja sen hiilineutraalius kasvaa tulevaisuudessa (esim. uusiutuvista energialähteistä ja vedystä johdettu synteettinen kaasu). Uudet data- ja alustalähtöiset liiketoimintamallit ja ratkaisut luovat edellytyksiä järjestelmätason integroinnille ja laitoskannan optimoinnille.

Kilpailijat ja markkina-asema

Suurissa kaasuun perustuvissa projekteissa Wärtsilän pääkilpailijoita ovat kaasuturbiinivalmistajat, esimerkiksi GE, Siemens ja Mitsubishi Hitachi Power Systems. Kilpailussa kaasuturbiineja vastaan Wärtsilän keskeisiä vahvuuksia ovat korkea hyötysuhde, parempi polttoainejoustavuus ja ylivoimainen käytön joustavuus, jotka yhdessä tarjoavat moniin asiakasprojekteihin ylivertaisen arvolupauksen. Pienemmissä kaasuvoimaloissa ja nestemäistä polttoainetta käyttävissä voimaloissa Wärtsilän pääkilpailijoita ovat muut polttomoottorivalmistajat, kuten MAN Energy Solutions, Caterpillar (MAK) ja Rolls-Royce sekä nopeakäyntisten moottorien valmistajat. Wärtsilän kehittynyt kaasu- ja monipolttoainemoottoriteknologia, optimoidut modulaariset voimalaitokset, ylivoimaiset projektinhallintavalmiudet ja laitosten koko elinkaaren aikainen maailmanlaajuinen huoltotuki ovat tehneet Wärtsilästä kaasua ja nestemäisiä polttoaineita käyttävien moottorivoimaloiden markkinajohtajan.

Järjestelmien integroinneissa, energianhallintaohjelmistoissa ja akkuvarastointijärjestelmissä kilpailijoita ovat esimerkiksi Fluence, NEC ja Tesla. Huoltotoiminnassa kilpailu on pirstoutunutta, ja suurin osa kilpailijoista on paikallisia toimijoita, joiden tarjonta on rajallinen.

Elinkaariratkaisuista kilpailevat muutamat alueelliset toimijat, joilla on kyky tarjota laitosten käyttöpalveluja. Laitosten suorituskyvyn hallintaan liittyvissä palveluissa on sekä uusia että vakiintuneita kilpailijoita, jotka tarjoavat ohjelmistoja ja analytiikkaa eri toimialoille, ja osa sähkölaitoksista hankkii vastaavaa osaamista itselleen.

Wärtsilän vahvuudet:

- kilpailukykyiset pääomakustannukset ja kyky toimittaa kokonaisratkaisuja
- ainutlaatuinen joustavuus sekä polttoaineissa että operoinnissa
- lisäarvoa tuottavat hybridiratkaisut nykyisille ja uusille asiakkaille
- perusteellisimmin testattu energianhallintaohjelmistoalusta erilaisten energialähteiden integrointiin
- järjestelmäintegraatio ja elinkaarenaikainen tuki
- maailmanlaajuinen tekninen tuki ja osaaminen
- vahvat näytöt operoinnista ja huollosta, käyttökustannusten optimoinnista ja laitosten käytettävyyden ja tehokkuuden parantamisesta.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Wärtsilä Marine -liiketoiminta

Wärtsilällä on vahva asema meriteollisuudessa sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa. Wärtsilän optimoidut, ympäristömyötäiset ja taloudellisesti järkevät ratkaisut ja palvelut parantavat merenkulun kilpailukykyä ja kannattavuutta sekä luovat edellytyksiä koko yhteiskunnan kestävälle kehitykselle. Meidät tunnetaan asiakkaidemme liiketoiminnan syvällisestä ymmärryksestä, teknologiajohtajuudesta, laajasta tuotevalikoimasta sekä toimialan laajimmasta palveluverkostosta.

Palvelemme niin varustamoja, telakoita kuin alusten hallintayrityksiä

Wärtsilän asiakaskanta käsittää kaikki alan pääsegmentit, mukaan lukien perinteiset kauppalaivat, kaasutankkerit, risteilyalukset ja matkustajalautat, sota-alukset sekä erikoisalukset. Öljy- ja kaasuteollisuudessa palvelemme aktiivisimmin offshore-laitoksia ja niihin liittyviä aluksia sekä maalla toimivia kaasuteollisuuden laitoksia.

Asiakkainamme on niin varustamoita, telakoita kuin alusten hallintayrityksiä; kunkin asiakasryhmän tarpeet ja vaatimukset eroavat toisistaan huomattavasti. Varustamot edellyttävät turvallista ja tehokasta toimintaa, luotettavuutta ja tukea sekä palvelutarjontaa. Muita varustamoiden päätöksiin vaikuttavia tekijöitä ovat rahtihinnat, korkotaso ja alusten pääoma- ja käyttökustannukset. Sekä varustamot että laivaoperaattorit kiinnittävät päätöksissään kasvavaa huomiota mm. ympäristömääräysten täyttymiseen ja polttoainejoustavuuteen. Alusten hallintayritykset tarjoavat varustamoille ja operaattoreille alusten teknisiä hallinta- ja kunnossapitopalveluja. Palveluihin voi sisältyä myös laivamiehistöjen rekrytointeja ja aluksen kaupallisesta operoinnista huolehtimista varustajan tai operaattorin puolesta. Telakoiden päätöksiin vaikuttavat yleensä tuotteiden hinta, toimitusaika ja toimitusvarmuus, projektinhallinta ja asennuksen helppous sekä toimittajan kyky hallita laajoja toimituskokonaisuuksia.

Olemme sitoutuneet vastaamaan kaikkien näiden asiakasryhmien tarpeisiin. Tämä onnistuu perehtymällä systemaattisesti asiakkaiden liiketoimintaan, toimintamalleihin ja vaatimuksiin. Tukenamme on asiakastuntemuksen ohella vahva tuote- ja palveluvalikoimamme, minkä ansiosta pystymme tukemaan asiakkaita laitteiden koko elinkaaren ajan tarjoamalla kunkin liiketoimintatavoitteita parhaiten edistävät tuotteet ja ratkaisut.

Toimialan laajin tarjonta

Wärtsilän markkina-asema yhdistettynä toimialan laajimpaan tuote- ja palvelutarjontaan antaa meille hyvät edellytykset ymmärtää kunkin segmentin tarpeita ja vaatimuksia – alussuunnittelun perusvalinnoista aina päivittäiseen käyttöön, läpi aluksen koko elinkaaren. Tarjoamme innovatiiviset ja kilpailukykyiset tuotteet ja ratkaisut tehokkaasti ja laadukkaasti toimitettuna.

MARINE POWER SOLUTIONS	PROCESSING SOLUTIONS	VOYAGE SOLUTIONS
• Voimalähde • Voimansiirto • Propulsio • Pakokaasujen käsittely	• Vesi & jäte • Merimoottorien ja on-shore -sovellusten kaasuratkaisut	• Automaatio, navigointi ja viestintä • Simulaatio- ja koulutusratkaisut • Laivojen operointiratkaisut • Laivaliikenteen ohjauksen ratkaisut • Erikoistuotteet • Viihdejärjestelmät
LAAJA PALVELUVALIKOIMA KATTAEN VARA-OSATOIMITUKSET, ASIAKASTOIMINTOJEN OPTIMOINNIN, SUORITUSKYKYTAKUIDEN TARJOAMISEN SEKÄ KYBERTURVALLISUUSPALVELUT JA -TUEN.		

Digitalisaatiota ja entistä verkottuneempia ratkaisuja hyödyntäen sekä soveltamalla älykästä teknologiaa ja suorituskykyä optimoivia palveluja pystymme tehostamaan entisestään merenkulkualan toimintaa, parantamaan sen turvallisuutta ja minimoimaan ympäristövaikutukset. Tämän ansiosta varustamot ja laivayhtiöt kaikkialla maailmassa pystyvät toimimaan kestävämmin, turvallisemmin ja kannattavammin.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Markkinoiden kysyntätekijät

Laivanrakennus- ja merenkulkumarkkinoilla Wärtsilän tärkeimmät kysyntätekijät ovat:

- maailmanlaajuinen talouskehitys ja sen vaikutus maailmankauppaan
- polttoaineiden hinta ja saatavuus
- ympäristömääräykset
- teknologinen kehitys ja innovaatiot

Uusien alusten kysyntää säätelee pääasiassa maailmantalouden kehitys ja sen vaikutus kauppaan ja kuljetuskapasiteetin tarpeeseen. Maailmanlaajuinen talouskehitys vaikuttaa myös polttoaineiden hintoihin, joilla puolestaan on sekä suora että epäsuora vaikutus merenkulkualaan sekä öljy- ja kaasuteollisuuteen. Polttoaineiden hinta, saatavuus ja kysyntä määräävät öljy- ja kaasuteollisuuden kehitystä, ja merenkulkualalla korkeat polttoainekustannukset lisäävät laitepäivitysten, uusien käyttöprofiilien ja aiempaa tehokkaampien alusmallien kysyntää. Muita toimialaan vaikuttavia tekijöitä ovat telakoiden kapasiteetti, uusien alusten hinnat, vanhojen alusten käytöstä poistaminen ja romuttaminen, korkotaso ja rahtihinnat.

Tärkeä tekijä on myös ympäristömääräysten kiristyminen, joka kasvattaa alusten tehokkuusoptimoinnin ja ympäristöratkaisujen kysyntää sekä kaasun käyttöä merenkulun polttoaineena. Syvällinen asiantuntemuksemme ja järjestelmäosaamisemme auttavat asiakkaita vastaamaan näihin vaatimuksiin ja saavuttamaan valittuun aluksen käyttöprofiiliin sopivat suorituskyky-, kustannus- ja ympäristöparametrit.

Teknologinen kehitys ja innovaatiot ovat merenkulkualalle edellytyksiä luova tekijä, jonka avulla voidaan toimia tehokkaammin, kestävämmin ja turvallisemmin hyödyntämällä kehittyneitä kalusto-, järjestelmä- ja operointiratkaisuja. Paitsi että uusi teknologia ja innovaatiot ovat varustamoille ja operaattoreille pääasiallinen tapa erottua ja hankkia kilpailuetua, ne katalysoivat myös markkinoiden kehitystä kokonaisuutena. Solmimalla yhteistyösuhteita asiakkaiden, alan sääntelijöiden, korkeakoulujen ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa luomme hyvät edellytykset kehittää ratkaisuja ja palveluja, joilla pystymme tukemaan asiakkaidemme toimintaa.

Kilpailijat ja markkina-asema

Wärtsilällä on runsaasti kilpailijoita johtuen laajasta tuote- ja palvelutarjonnasta sekä maailmanlaajuisesta läsnäolosta. Kilpailemme eri laitteiden alkuperäisvalmistajien (OEM, Original Equipment Manufacturers) kanssa, mukaan lukien moottorivalmistajat, esim. MAN Energy Solutions, Caterpillar ja HiMSEN, potkurivalmistajat, esim. Schottel ja Thrustmaster, sekä ympäristötekniikan ja apulaitteiden valmistajat, esim. Alfa Laval. Kilpailijoitamme ovat myös sähkö- ja automaatiojärjestelmien tarjoajat, ennen muuta Siemens, GE, ABB ja Kongsberg, kaasujärjestelmien tarjoajat, esim. TGE Marine, sekä laaja-alaisesti erilaisia ratkaisuja tarjoavat yritykset, kuten Rolls-Royce. Palvelumarkkinoilla pääkilpailijoitamme ovat itsenäiset maailmanlaajuisesti toimivat palveluyritykset sekä pienemmät paikalliset toimijat, esimerkiksi varaosakauppiaat, korjaustelakat, paikalliset huoltokonepajat, varaosatoimittajat (ei-OEM) ja kenttähuoltoyritykset. Wärtsilä tunnetaan merenkulku- sekä öljy- ja kaasumarkkinoilla luotettavana toimittajana, joka tarjoaa innovatiivista ja kestävää teknologiaa.

Laaja tarjontamme, kokemuksemme ja palveluverkostomme antavat meille kilpailuedun ja vankan pohjan, jonka avulla pystymme auttamaan sekä nykyisiä että uusia asiakkaita toimimaan entistä suorituskykyisemmin, turvallisemmin ja kestävämmin.

Wärtsilän vahvuudet:

- vahva läsnäolo kaikilla tärkeimmillä merenkulun sekä öljyn ja kaasun offshore-tuotannon segmenteillä
- toimialan laajin valikoima luotettavia ja suorituskykyisiä tuotteita, järjestelmiä ja ratkaisuja
- tiukimmatkin ympäristövaatimukset täyttävät polttoainetehokkaat ratkaisut
- kyky parantaa kustannustehokkuutta ja avata uusia tulovirtoja integroimalla, digitalisoimalla ja verkottamalla järjestelmiä keskenään
- kattavat elinkaaripalvelut, joiden tukena on ainutlaatuinen maailmanlaajuinen huoltoverkosto ja tekninen tuki
- kyky optimoida laitteiden käyttöä ja suorituskykyä globaalisti

Tuotanto ja tutkimus & kehitys

Wärtsilän tuotantomallissa painotetaan turvallisia, innovatiivisia ja digitaalisesti verkottuneita prosesseja. Vahva toiminnan erinomaisuuteen tähtäävä kulttuuri ja sitoutuminen jatkuvaan parantamiseen luo pohjan laadukkaille, oikea-aikaisille ja kustannuskilpailukykyisille toimituksille edistyksellisistä tuotantoympäristöistä.

Digitalisoitujen tehtaidemme tuotantotoiminta keskittyy pääasiassa tuotteiden kokoonpanoon, testaukseen ja viimeistelyyn sekä keskeisten komponenttien valmistukseen. T&K-toiminnassamme painotetaan jatkuvasti teknologiajohtajuutta.

Maailmanlaajuisen tuotannon tukena laaja toimittajaverkosto

Globaalia tuotantoamme optimoidaan jatkuvasti työvoiman osaamisen ja saatavuuden, asiakkaiden toiminnan ja tehokkuusnäkökohtien perusteella. Toimintamme lähellä asiakkaita antaa meille mahdollisuuden tarjota parempaa paikallista palvelua ja siten tehostaa koko arvoketjua, poistaa hukkaa ja säästää sekä tuotanto- että kuljetuskustannuksissa. Kokoonpanoon keskittyvä tuotantomallimme nojaa vahvasti laajaan toimittajaverkostoon, minkä ansiosta tuotantokapasiteettimme mukautuu joustavasti kysyntään.

Pystymme takaamaan markkinoiden odotuksia vastaavat komponenttien toimitusajat tiiviillä ja toimivalla yhteistyöllä sekä jakamalla tietoa toimittajiemme kanssa. Meillä on laaja kansainvälinen toimittajaverkosto. Hankintastrategianamme on keskittää yhteistyö huolellisesti valituille toimittajille, joiden pääasiallisia valintakriteerejä ovat suorituskyky, innovatiivisuus sekä sijainti lähellä yhtiön valmistusyksiköitä ja yhteisyrityksiä. Pyrimme jatkuvasti kehittämään ja vahvistamaan maailmanlaajuista toimitusketjuamme painottaen voimakkaasti laatua sekä kustannuskilpailukykyä.

Wärtsilän yksiköt, joissa henkilöstön määrä ylittää 50

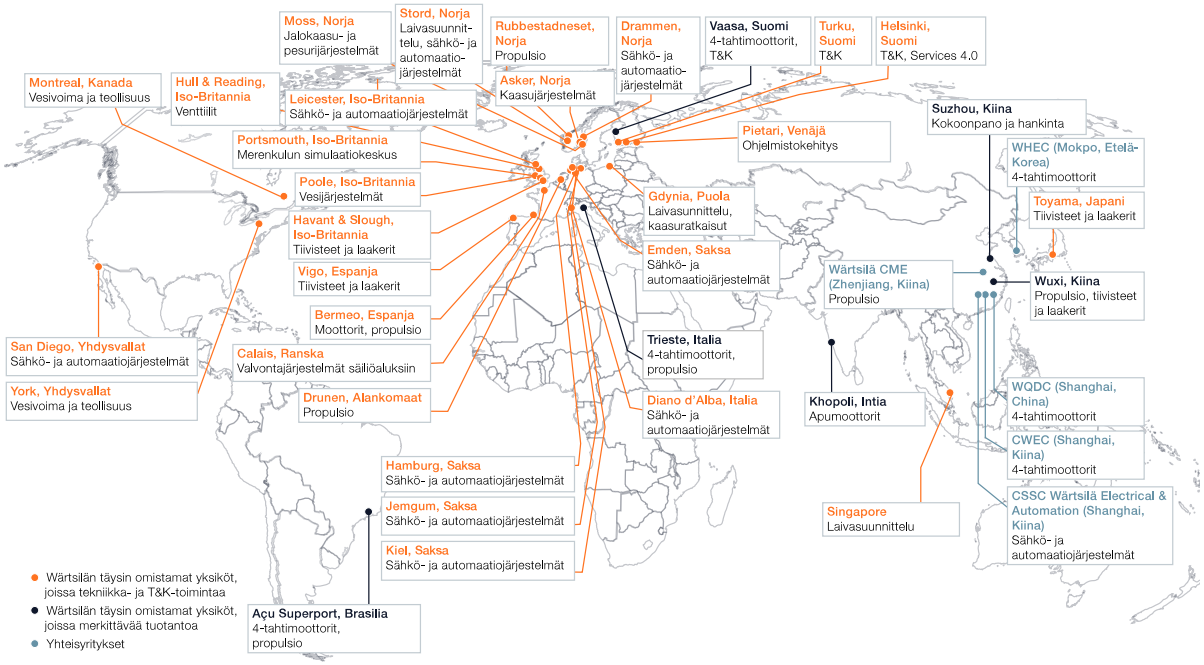

Teknologiajohtajuus T&K:n kautta

T&K-toimintamme fokus on digitaalisuudessa, älykkäässä teknologiassa sekä uusissa tuotteissa ja ratkaisuissa, jotka ovat joustavia, tehokkaita, luotettavia, turvallisia ja kustannustehokkaita käyttää. Lisäksi tärkeää on koko elinkaaren ajan vähäinen ympäristökuormitus. Merkittävä osa tuotekehitysinvestoinneistamme tähtää ympäristömääräysten luotettavaan täyttymiseen, mikä hyödyttää asiakkaitamme sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä ja luo edellytyksiä koko yhteiskunnan kestävälle kehitykselle.

Käyttämällä etupainoista kehittämisprosessia sekä modularisointia, simulointitekniikkaa ja virtuaalitestausta ja -validointia nopeutamme uusien ratkaisujen kehityssykliä ja varmistamme niiden luotettavuuden ja turvallisuuden laadusta tinkimättä. Validointitestaus toiminnassa olevissa laitoksissa yhteistyössä asiakkaan kanssa on oleellinen keino nykyisten ratkaisujen suorituskyvyn parantamisessa. Näin kertyy sekä pitkäaikaista kokemusta todellisissa kenttäolosuhteissa että edellytyksiä uusille ja paremmille ratkaisuille. Myös kenttäasennukset ovat arvokkaita tilaisuuksia saada lisää kokemusta ja laajempaa näkemystä uusista teknologioista ja ratkaisuista. Tuotteet päästetään markkinoille vasta sitten, kun kaikki validointiprosessin laboratorio- ja kenttävaiheet on läpäisty ja Wärtsilän tiukat suorituskykyvaatimukset on täytetty.

Pyrimme suojelemaan innovaatioitamme ja kilpailukykyämme kiinnittämällä erityistä huomiota aineettoman omaisuuden hallintaan ja yhtiön sisäisen avainosaamisen jatkuvaan kehittämiseen. Kehitämme verkostoja ja klustereita, joiden avulla laajennamme tietojamme, taitojamme ja kykyjämme solmimalla pitkäaikaisia suhteita tavarantoimittajiin, insinööritoimistoihin, yliopistoihin ja muihin alkuperäisiin laitevalmistajiin.

Lisää ketteryyttä avoimella innovaatiotoiminnalla

Mielekkäiden yhteyksien luominen eri sidosryhmiin, kuten asiakkaisiin, toimittajiin, kumppaneihin, valtioon, tutkimuslaitoksiin ja startup-yrityksiin, on avoimen innovaatiotoimintamme perusta.

Yhteistyössä ekosysteemimme kanssa pystymme merkittävästi lyhentämään innovaatioiden markkinoilletuontiaikaa ja vastaamaan nopeammin markkinoiden uusiin tarpeisiin kehittämällä holistisia ratkaisuja. Lisäksi varmistamme yhteistyössä asiakkaiden kanssa, että kaikki uudet tuotteet ja ratkaisut luovat mahdollisimman paljon lisäarvoa kokoonpanolinjalta koko laitteiston elinkaaren loppuun asti.

Avointa innovaatiomallia tukee yhä laajamittaisempi osallistumisemme startup-toimintaan eri puolilla maailmaa. Osallistumme säännöllisesti erilaisiin startup-kiihdyttämöihin, ja olemme kutsuneet startup-yrityksiä kehittämään ja validoimaan kanssamme uusia tuotteita ja ratkaisuja sekä rakentamaan prototyyppejä. Yhteistyö startup-yritysten kanssa Wärtsilän T&K-keskuksissa tuottaa nopeasti tietoa potentiaalisesta lisäarvosta asiakkaiden kannalta. Samalla yhteistyö edistää pyrkimyksiämme kehittää työtapojamme ketterämmiksi.

HERCULES-ohjelma

Wärtsilä oli mukana vuonna 2002 käynnistyneessä ja vuonna 2018 päättyneessä pitkäaikaisessa tutkimus- ja kehitysohjelmassa. Kyseinen HERCULES-ohjelma kuului EU:n kuudenteen ja seitsemänteen puiteohjelmaan. Johtavat hidaskäyntisten ja keskinopeiden moottoreiden valmistajat Wärtsilä, Winterthur Gas & Diesel ja MAN Diesel & Turbo tekivät yhteisen visionsa mukaisesti yhteistyötä yliopistojen, tutkimuslaitosten ja muiden kumppaneiden kanssa projektissa, jonka tavoitteena oli lisätä moottorien luotettavuutta ja tehokkuutta sekä samalla vähentää haitallisia päästöjä. Ohjelman kokonaisbudjetti oli yli 100 miljoonaa euroa.

HERCULES-ohjelma käsitti HERCULES A-, B- ja C -projektit sekä ohjelman neljännen vaiheen, HERCULES-2-projektin, joka käynnistyi vuonna 2015. HERCULES-2 keskittyi aikaisemmissa projekteissa kehitettyjen teknologioiden integrointiin. Monet ohjelmassa testatuista teknologioista on otettu käyttöön Wärtsilän tuotteissa, joista varsinkin Wärtsilä 31 -moottori on keskeinen esimerkki.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Kestävän kehityksen innovaatiot

Wärtsilän päämääränä on kehittää kestävää yhteiskuntaa älykkäällä teknologialla. Wärtsilällä on keskeinen rooli kansainvälisesti johtavana meriteollisuuden ja energia-alan kokonaisvaltaisten elinkaariratkaisujen toimittajana: ympäristömyötäisten ratkaisujemme ja palveluidemme avulla asiakkaat voivat kehittää liiketoimintaansa kestävästi. Tämä on tarjoomamme sekä Wärtsilän kestävän kehityksen lähtökohta, jota tukee vankka sitoutumisemme vastuulliseen liiketoimintaan.

Ilmastonmuutos sekä energiatarpeiden maailmanlaajuinen kasvu ja luonnonvarojen hupeneminen lisäävät puhtaan ja joustavan energiantuotannon kysyntää sekä älykkäiden ja tehokkaiden kuljetusmuotojen tarvetta. Wärtsilä pyrkii säilyttämään johtoasemansa kestävän kehityksen innovoijana investoimalla jatkuvasti uusiin teknologioihin, joista on hyötyä koko energiajärjestelmälle ja merenkulun ekosysteemille. Asiakkaiden nykytarpeiden täyttäminen, tuleviin vaatimuksiin varautuminen ja kehityksen kärjessä pysyminen edellyttävät innovaatioita, tuotekehitystä sekä halua kokeilla uusia teknologioita.

T&K minimoi ympäristöjalanjälkeä

Wärtsilä kehittää älykkäitä ja kestäviä ratkaisuja laajalla rintamalla, esimerkiksi parantamalla tuotteiden hyötysuhdetta, vähentämällä polttoaineista johtuvia kaasumaisia ja nestemäisiä päästöjä ja jätteiden määrää, torjumalla melua sekä kehittämällä jäte- ja painolastivesien puhdistusta. Tulevaan kysyntään varaudutaan kehittämällä niin primääristä kuin sekundääristä puhdistustekniikkaa sekä laajentamalla polttoainevalikoimaa. Wärtsilä pyrkii aktiivisesti hyödyntämään meriteollisuuden ja energia-alan digitaalisen murroksen tarjoamia mahdollisuuksia. Wärtsilän sitoutuminen tutkimus- ja tuotekehitysinvestointeihin hyödyttää sekä asiakkaitamme että ympäristöä niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Ympäristöjalanjäljen minimointi T&K-toiminnan kautta

Hyötysuhteen parantaminen

Alusten kokonaishyötysuhde:
Alukselle saadaan kokonaisuutena korkea hyötysuhde ja vähäiset päästöt yhdistämällä optimoituun laivasuunnitteluun Wärtsilän automaatio-, konetekniikka-, propulsio- ja ohjausjärjestelmätietämys. Wärtsilä on kehittänyt useita hyötysuhdetta parantavia konsepteja, kuten Low Loss Concept (LLC) ja Low Loss Hybrid (LLH). Wärtsilän digitaaliset ratkaisut antavat asiakkaille mahdollisuuden päästöjen alentamiseen sekä hyötysuhteen maksimointiin toiminnan optimoinnin ja laitteiden hallinnointiin liittyvän osaamisen kautta.

Voimalaitosten hyötysuhde:
Wärtsilän moottorivoimalat tarjoavat yksinkertaiseen kiertoon perustuvien ratkaisujen parhaan hyötysuhteen erittäin joustavasti laajalla polttoainevalikoimalla. Laitoksen kokonaishyötysuhdetta voidaan edelleen parantaa ja optimoida hybridiratkaisuilla (akut ja aurinkovoima), Flexicycle™-ratkaisuilla (höyryyn perustuva kombikytkentä), lämmön ja sähkön yhteistuotannolla (CHP) tai jäähdytyksen, lämmön ja sähkön yhteistuotannolla. Wärtsilä tarjoaa myös työkaluja energian tuotannon ja varastoinnin älykkääseen integrointiin järjestelmätasolla.

Moottorien hyötysuhteen parantaminen:
Wärtsilän moottorit lukeutuvat pitkäjänteisen tuotekehityksen tuloksena hyötysuhteeltaan markkinoiden tehokkaimpiin voimakoneisiin. Keskeinen edellytys tälle ovat integroidut tekniset ratkaisut, joiden avulla moottoreille saadaan pienet päästöt ja korkea hyötysuhde. Uusi Wärtsilä 31 -moottori on polttoaineenkulutukseltaan maailman energiatehokkain nelitahtidieselmottori.

Potkurien hyötysuhteen nostaminen:
Propulsiotuotteet ovat osaltaan myös ympäristöteknisiä ratkaisuja, joilla on kriittinen merkitys aluksen kokonaisvaikutusten kannalta. Uuden sukupolven propulsioyksiköt ja energiansäästöratkaisut, kuten EnergoFlow, parantavat oleellisesti alusten polttoainehyötysuhdetta (5–12%) ja vähentävät siten myös päästöjä.

Ilmaan joutuvien päästöjen vähentäminen

Kasvihuonekaasut:
Wärtsilä on erikoistunut kehittämään teknologiaa, joka vähentää kasvihuonekaasujen päästöjä monin eri tavoin. Esimerkkejä ovat muun muassa kaasu- ja monipolttoainemoottorit, ympäristömyötäiset alusratkaisut, reitin optimointiratkaisut ja energian varastointiratkaisut.

Wärtsilän energiaratkaisut mahdollistavat muutoksen kohti tulevaisuutta, jossa käytetään pelkästään uusiutuvaa energiaa. Järjestelmätasolla kasvihuonekaasupäästöjen vähennys saavutetaan mahdollistamalla uusiutuvien energialähteiden optimaalinen integrointi ja uusiutuvien polttoaineiden käyttö.

SO_x päästöt:
Wärtsilä tarjoaa useita erilaisia ratkaisuja, joiden avulla asiakkaat voivat vähentää SO_x-päästöjä paikallisten ja globaalien määräysten mukaisesti. Wärtsilän kehittämän teknologian ansiosta aluksissa voidaan käyttää rikkipitoisuudeltaan erilaisia polttoaineita ja lähes rikittömiä vaihtoehtoisia polttoaineita, esim. maakaasua, ja savukaasuista voidaan poistaa rikkiä. Rikkipesurit vähentävät SO_x-päästöjen lisäksi myös hiukkas- ja nokipäästöjä. Järjestelmät voidaan virittää niin, että päästöt alittavat sekä erityisille päästöjen kontrollialueille määritetyn 0,1%:n rajan että IMO:ssa maailmanlaajuisesti sovitun 0,5%:n päästörajan.

NO_x päästöt:
Kaikki Wärtsilän laivamoottorivalikoimaan kuuluvat tuotteet täyttävät IMO:n NO_x-päästöjä koskevat Tier II -vaatimukset. Wärtsilän ratkaisut IMO:n NO_x-päästöjä koskevien Tier III -vaatimusten täyttämiseksi ovat:

- Selektiivinen katalyyttinen pelkistys (SCR)
- Kaasumoottori (monipolttoainemoottori)

Wärtsilän kiinteästi asennettujen moottorivoimaloiden NO_x-päästöt täyttävät uusimpien ympäristömääräysten vaatimukset. Wärtsilän tarjoamat ratkaisut, kuten selektiivinen katalyyttinen pelkistys, mahdollistavat tiukimpienkin ympäristömääräysten täyttämisen.

Veteen joutuvien päästöjen vähentäminen

Painolastiveden käsittelyjärjestelmät:
IMO:n ja Yhdysvaltain rannikkovartioston (USCG) hyväksymät Wärtsilän Aquarius-sarjan painolastivedenkäsittelyjärjestelmät (BWMS) ehkäisevät vieraslajien leviämistä painolastiveden mukana vesiekosysteemien välillä. Aquarius BWMS -sarja tarjoaa sekä ultraviolettivaloon (USCG:n AMS-hyväksyntä) että sähkökooraukseen perustuvaa teknologiaa (USCG:n tyyppihyväksyntä).

Jätevesien puhdistus:
Wärtsilän ratkaisuilla voidaan hallita ja puhdistaa sekä harmaita että mustia jätevesiä tiukempien globaalien lainsäädännöllisten vaatimusten mukaisesti, esimerkiksi ravinteiden kuten fosfori- ja typpiyhdisteiden poisto, jota edellytetään erityisalueilla, kuten Baltian maissa ja Alaskassa.

Wärtsilän kestävien ratkaisujen keskeisimpiä ominaisuuksia:

- luotettavuus, turvallisuus ja pitkä käyttöikä
- alhaiset päästöt
- mahdollisuus hyödyntää uusiutuvaa energiaa moottoreiden ja varastointijärjestelmien avulla
- polttoainejoustavuus
- parempi hyötysuhde ja alhaisemmat elinkaarikustannukset
- pienempi vedenkulutus
- alusten suunnittelun ja käytön optimointi.

Wärtsilän tarjonnan keskeisten ominaisuuksien ja järjestelmätason etujen kokonaisymmärrys antaa hyvät edellytykset kestävien laiva- ja voimalajärjestelmien kehittämiselle.

Kumppanuudet ja innovaatiot kestävän kehityksen moottorina

Wärtsilä julkisti vuonna 2018 useita uusia tutkimus- ja kehityskumppanuuksia, esimerkiksi Singaporen merenkulku- ja satamahallinnon (MPA) kanssa solmitun merenkulun innovaatioita ja T&K-toimintaa edistävän yhteistyösopimuksen ja Hyundai Motor Groupin kanssa aloitetun hankkeen sähköautojen käytettyjen akkujen hyödyntämisestä kasvavilla energiavarastomarkkinoilla. Wärtsilään kuuluva Eniram allekirjoitti vuoden aikana aiesopimuksen (MoU) ateenalaisen Arista Shippingin kanssa Project Forward -hankkeeseen osallistumisesta. Projektin tarkoituksena on kehittää maailman vähäpäästöisin ja tehokkain rahtilaivasto. Wärtsilä,

Lappeenrannan–Lahden teknillinen yliopisto LUT ja USA:n Nebraskan osavaltion isoin sähköyhtiö Nebraska Public Power District (NPPD) allekirjoittivat myös aiesopimuksen kaupallisesti käyttökelpoisen vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöratkaisun kehittämisestä Wärtsilän generaattoriaggregaatteihin.

Wärtsilä käynnisti vuonna 2018 Future Innovation Days -tapahtuman, joka kokoaa yhteen meriteollisuuden sidosryhmiä: varustamoita, telakoita, satamia, poliitikkoja, tutkijoita ja opiskelijoita. Tarkoituksena on kehittää yhteisvoimin ratkaisuja toimialan haasteisiin, esimerkiksi päästöttömään laivaliikenteeseen, puhtaaseen energiantuotantoon ja -varastointiin, älykkäisiin aluksiin, satamiin ja merenkulun ekosysteemiin, sekä myös uusia liiketoimintamalleja ja tulevaisuuden palveluja. Ensimmäiset näistä design thinking -työpajoista järjestettiin Stordissa Norjassa, Wuxissa Kiinassa ja Hampurissa Saksassa. Lisäksi Singaporessa ja Shanghaissa tapahtuma yhdistettiin *An Oceanic Awakening* -aloitteen julkistamistilaisuuteen. Osallistujia kertyi 400, ja tapahtumissa ideoitiin 70 uutta konseptia. Osaa näistä ideoista jatkokehitetään vuonna 2019 uusissa tapahtumissa, joita suunnitellaan Rotterdamiin, Souliin, Helsinkiin, Tokioon, Triesteen, Panamaan ja Osloon. Tapahtumissa kartoitetaan keinoja, joilla isojen kaupunkien energiahuolto pystyttäisiin hoitamaan pelkästään uusiutuvalla energialla.

Wärtsilä ja kolme yritystä; Tieto, St1 ja Fortum – sekä ajatushautomo Demos Helsinki esittelivät vuoden lopussa hankkeensa Innovation Community. Innovaatioyhteisön tavoitteena on kehittää visio ja tiekartta, jonka mukaan edeten voitaisiin siirtyä nopeammin käyttämään uusiutuvaa energiaa, sekä kokeilla ja tuoda markkinoille lupaavia uusia aloitteita.

Vuonna 2018 kehitettiin, testattiin ja tuotiin markkinoille monia uusia tuotteita, järjestelmiä ja ratkaisuja, jotka vievät eteenpäin Wärtsilän Smart Marine- ja Smart Energy -visioita. Yksi niistä oli GridSolv, uusi standardoitu energianvarastointiratkaisu, jonka edistyksellisen tekniikan etuja ovat maksimaalinen joustavuus ja käyttöönoton nopeus. Wärtsilä testasi myös onnistuneesti automaattista alusten kiinnitysratkaisua, joka tarjoaa merkittävää lisäarvoa tehokkaamman ja turvallisemman toiminnan, polttoainesäästöjen ja siten myös alhaisempien pakokaasupäästöjen muodossa. Testattu lautta pystyi ilman ihmisen ohjausta lähtemään liikkeelle satamalaiturista, siirtymään ulos satamasta, ajamaan seuraavaan satamaan, siirtymään sisääntuloväylältä satamaan ja kiinnittymään terminaalin luo. Yksi Wärtsilän esittelemistä uusista tuotteista oli ensimmäinen nopeakäyntinen Wärtsilä-moottori. Wärtsilä 14 on nopeakäyntinen ja kompakti moottorimalli, joka on suunniteltu vastaamaan tiukkoihin tila- ja painorajoituksiin, laskemaan pääomakustannuksia sekä täyttämään nykyiset ja tulevat kansainväliset päästörajat. Asiakasetuja ovat parempi tehokkuus, turvallisuus ja ympäristösuorituskyky.

Kestävän kehityksen innovaatiot 2018

Älykkäät energiajärjestelmät

- Wärtsilä lanseeraa GridSolvin, edistyksellisen energian varastointiratkaisun, jonka suunnittelussa on otettu huomioon maksimaalinen joustavuus ja käyttöönoton nopeus. Innovatiivinen ja standardoitu arkkitehtuuri tukee sekä suoraa käyttöä että hybridiratkaisuja, joissa energiavarasto on integroitu uusiutuvaan tai termiseen energiantuotantoon.
- Uusi aurinkovoimaa ja energiavarastoja yhdistävä hybridiratkaisu Wärtsilä Hybrid Solar tuodaan markkinoille. Ilmastoystävällinen ratkaisu lisää energiantuoton luotettavuutta ja tehokkuutta ja sopii energiantuottajien olemassa olevaan sähköverkkoinfrastruktuuriin.
- GEMS 6:n julkaisu (Greensmith Energy Management System, versio 6), maailmanlaajuisten verkkolaajennusten yhteydessä todistetun ja palkitun ohjelmistoalustan uusin versio.

Älykkäät merenkulun ekosysteemit

- TEEKAY ja Wärtsilä kehittävät yhteistyössä uuden sukkulatankkerikonseptin, jonka arvioidaan vähentävän vuosittaisia CO_2-päästöjä yli 40% verrattuna perinteisiin sukkulatankkereihin.
- Wärtsilä lanseeraa Eniram SkyLight 3.0:n aluskannan suorituskyvyn seurantaan sekä Eniram Mobilen, joka tarjoaa reaaliaikaista tukea päätöksentekoon mobiili-ilmoitusten muodossa. Työkalu tarjoaa laivaoperaattorille tietoa suunnitellun reitin tehokkuudesta. Reittidatan tuonti mahdollistaa varustamotason optimoinnin ja tuo siten säästöjä ja kilpailuetua ja vähentää samalla päästöjä.
- Maailman ensimmäistä automaattista satamasta satamaan -ohjausratkaisua testattiin onnistuneesti. Testit suoritettiin norjalaisella Folgefonn-lautalla. Alukseen asennettiin hybridipropulsiojärjestelmä ja langaton latausliitäntä, minkä tuloksena alus saatiin täysin sähkökäyttöiseksi. Varustuksessa oli useita Wärtsilän innovaatioita, esimerkiksi akkujen langaton induktiivinen latausratkaisu ja energianvarastointijärjestelmät.
- Wärtsilä Services -toimintaan kuuluva QuantiServ-liiketoimintalinja esitteli robotisoidun mäntien laserpinnoitusteknologian. Uusi ympäristöystävällisempi pinnoitusteknologia pidentää mäntien kestoikää ja huoltoväleja (TBO) verrattuna perinteiseen kromaukseen.
- Wärtsilä esitteli ensimmäisen nopeakäyntisen moottorinsa. Wärtsilä 14 -moottori on suunniteltu vastaamaan tiukkoihin tila- ja painorajoituksiin, laskemaan pääomakustannuksia sekä täyttämään nykyiset ja tulevat kansainväliset päästörajat. Sen etuja ovat parempi tehokkuus ja turvallisuus ja ympäristösuorituskyky.

Miksi sijoittaa Wärtsilään

Wärtsilän vahvuuksia ovat integroitu palvelu- ja ratkaisutarjonta, datalähtöiset innovaatiot, tiiviit ja pitkäaikaiset asiakassuhteet sekä ylivertaisen kattava maailmanlaajuinen huoltoverkosto.

Elinkaariratkaisut asiakkaiden tukena

Wärtsilän liiketoimintamallin perustana on toimittaa merenkulku- ja energiamarkkinoille älykkäitä teknologioita ja optimoituja elinkaaripalveluita. Huoltotoimintojemme osuus kokonaisliikevaihdosta on lähes 50% mikä antaa hyvän pohjan pitkäjänteiselle kannattavan kasvun tavoitteellemme.

Wärtsilän palveluiden kysyntää tukee asennetun laitekannan yhä edistyksellisempi teknologia. Toinen asiakastarjontamme lisäarvon kasvua tukeva kehitystrendi on digitalisaatio. Se luo mahdollisuuksia hyödyntää uusia teknologioita, joiden avulla voimme luoda tulevaisuuden valmiuksia tarjota laivoja ja energiaa palveluna.

Johtava älykkään teknologian osaaja merenkulku- ja energiamarkkinoilla

Meidän älykkään ratkaisutarjonnan perustana ovat siirtymä kohti päästötöntä ja joustavaa energiantuotantoa sekä tehokkaiden ja turvallisten kuljetusten tarve. Meillä on alan edelläkävijänä hyvät edellytykset vastata innovatiivisten ja energiatehokkaiden ratkaisujen tarpeeseen. Wärtsilän digitaalinen muutos vie myös yhteistyön ja osaamisen jakamisen aivan uudelle tasolle, mikä lisää asiakkaan saamaa arvoa. Jatkuvat investoinnit tutkimus- ja kehitystoimintaan ovat välttämättömiä, jotta pystymme varmistamaan tuotteidemme kilpailukyvyn sekä asemamme johtavana kestävyysinnovoijana.

Toiminnan tehostamista korostava, pääomarakenteeltaan kevyt liiketoimintamalli

Wärtsilän valmistusmalli on kokoonpanokeskeinen ja perustuu yhteisiin tuotanto- ja T&K-resursseihin. Malli antaa hyvät mahdollisuudet sopeuttaa toimintaa joustavasti kulloiseenkin markkinatilanteeseen ja tarjoaa synergiaetuja innovaatioprosesseissa. Toiminnan erinomaisuus perustuu prosessien jatkuvaan parantamiseen kautta koko organisaation ja on keskeinen edellytys tulostavoitteidemme saavuttamiselle.

Painopisteenä teknologiajohtajuus ja hyvä tuotto osakkeenomistajien sijoitukselle

Meidän taloudellinen asema antaa hyvät edellytykset tulevan toiminnan kehittämiseen niin tutkimus- ja kehitysinvestointien kuin yrityskauppojenkin kautta. Se mahdollistaa myös hyvän osingonmaksukyvyn.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Wärtsilän osakekurssin kehitys vuonna 2018

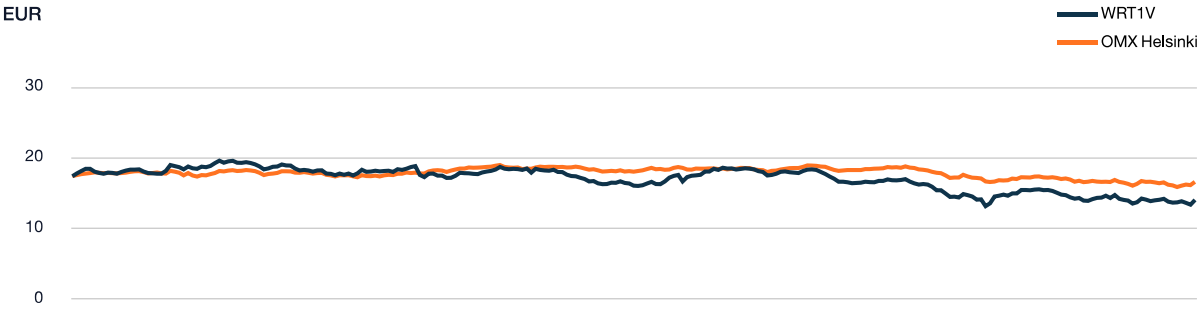

Q1

Hyvää kehitystä laiteliiketoimintojen tilauskertymässä ja liikevaihdossa.

Q2

Tilauskertymä kehittyi hyvin.

Q3

Liikevaihto kehittyi hyvin.

Q4

Tilauskertymä ja liikevaihto kasvoivat.

23.1.
Wärtsilä valitaan 2018 Global 100 -listalle, joka koostuu maailman suurimmista kestävän kehityksen mukaisista yhtiöistä.

6.3.
Wärtsilä allekirjoittaa sopimuksen AGL Energy Limitedin kanssa smart power generation -voimalaitoksen kokonaistoimituksesta Australiaan.

8.3.
Wärtsilän Helsingissä pidettävä yhtiökokous hyväksyy hallituksen ehdotuksen maksuttomasta osakeannista (osakesplit).

12.3.
394.482.260 uutta osaketta merkitään kaupparekisteriin, jonka seurauksena Wärtsilä-osakkeiden kokonaismäärä on 591.723.390.

19.3.
Osingosta maksetaan ensimmäinen erä, 0,65 euroa/osake.

19.3.
Wärtsilä hankkii Transasin kiihdyttääkseen visiotaan merenkulun älykkäästä ekosysteemistä.

26.4.
Wärtsilä perustaa kansainvälisen tason kyberakatemian Singaporeen Templar Executivesin kanssa.

26.4.
Wärtsilä testaa automatisoitua telakointia ensimmäisenä maailmassa.

31.5.
Wärtsilän Helsingissä pidettävässä pääomarkkinapäivässä keskitytään Smart Marine- ja Smart Energy -visioihin.

20.6.
Wärtsilä lanseeraa uuden aurinkovoimaa ja varastointia yhdistävän hybridiratkaisun.

26.6.
Wärtsilä ja Hyundai Motor Group allekirjoittivat energian varastointia koskevan yhteistyösopimuksen käytettyjen sähköisten kulkuneuvojen akkujen uudelleenkäytön maksimoimiseksi.

13.7.
Wärtsilä ilmoittaa 170 milj. euron arvoisesta rikkipesuritilauksesta.

20.8.
Marco Wirén nimitetään Energy Solutions -liiketoiminnan johtajaksi ja Arjen Berends talous- ja rahoitusjohtajaksi.

21.8.
Wärtsilä ilmoittaa rakentavansa Smart Technology Hubin Vaasaan.

23.8.
Wärtsilä toimittaa ensimmäisen moottoreista ja varastointiratkaisuista koostuvan hybridiasennuksensa.

3.9.
Wärtsilän Aquarius EC -painolastiveden käsittelyjärjestelmä saa Yhdysvaltain rannikkovartioston tyyppihyväksynnän.

27.9.
Osingon toinen erä maksetaan. Toinen erä jakautuu maksuttoman osakeannin (osakesplit) mukaisesti yhden vanhan ja kahden uuden osakkeen kesken siten, että kullekin osakkeelle maksetaan 0,23 euroa/osake.

1.10.
Wärtsilä ilmoittaa uudistavansa organisaatiotaan jakamalla toimintansa kahteen liiketoiminta-alueeseen 1.1.2019 alkaen. Muutoksen myötä Wärtsilä Marine- ja Wärtsilä Energy -liiketoiminnat pyrkivät lisäämään asiakkaan saamaa arvoa vastaamalla entistä paremmin heidän tarpeisiinsa tuotteen koko elinkaaren ajan.

4.10.
Wärtsilä ja Royal Caribbean vahvistavat pitkäaikaista yhteistyötään pidentämällä huoltosopimusta vuoteen 2028 saakka.

16.10.
Wärtsilä avaa uuden Acceleration Centren ja merenkulkutoiminnan kyberturvallisuuteen keskittyvän International Maritime Cyber Centre of Excellence -osaamiskeskuksen.

31.10.
Wärtsilä hankkii espanjalaisen Burriel Navarro, S.L:n tukeakseen vedenalaisten huoltopalveluiden kasvua ja laajentaakseen läsnäoloaan Euroopan markkinoilla.

31.10.
Wärtsilä myy pumppuliiketoimintansa pohjoismaiselle sijoitusyhtiölle Solix Groupille. Myynti auttaa Wärtsilää keskittymään Smart Marine -visioonsa.

28.11.
Wärtsilä laajentaa Smart Marine portfoliotaan nopeakäyntisellä Wärtsilä 14 -moottorilla.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Wärtsilä sisältyy seuraaviin kestävän kehityksen indekseihin:

FTSE4Good

FTSE4Good Index

MSCI 2019 Constituent MSCI ESG Leaders Indexes

MCSI Global Sustainability Index Series

included in ETHIBEL SUSTAINABILITY INDEX EXCELLENCE Europe

Ethibiel Sustainability Index (ESI) Excellence Europe

ECPI Sense in sustainability

ECPI Global Carbon Equity Index & ECPI Global ESG Best in Class Equity index

OMXSUSTAIN NASDAQ OMX INDEX OMX GES SUSTAINABILITY NORDIC

OMX GES Sustainability Nordic Index & OMX GES Sustainability Finland Index

ROBECOSAM We are Sustainability Investing.

RobecoSAM Sustainability Yearbook

Member 2017/2018 STOXX ESG LEADERS INDICES

STOXX Global ESG Leaders index

MEMBER OF Dow Jones Sustainability Indices In Collaboration with RobecoSAM

Member of Dow Jones Sustainability Indices

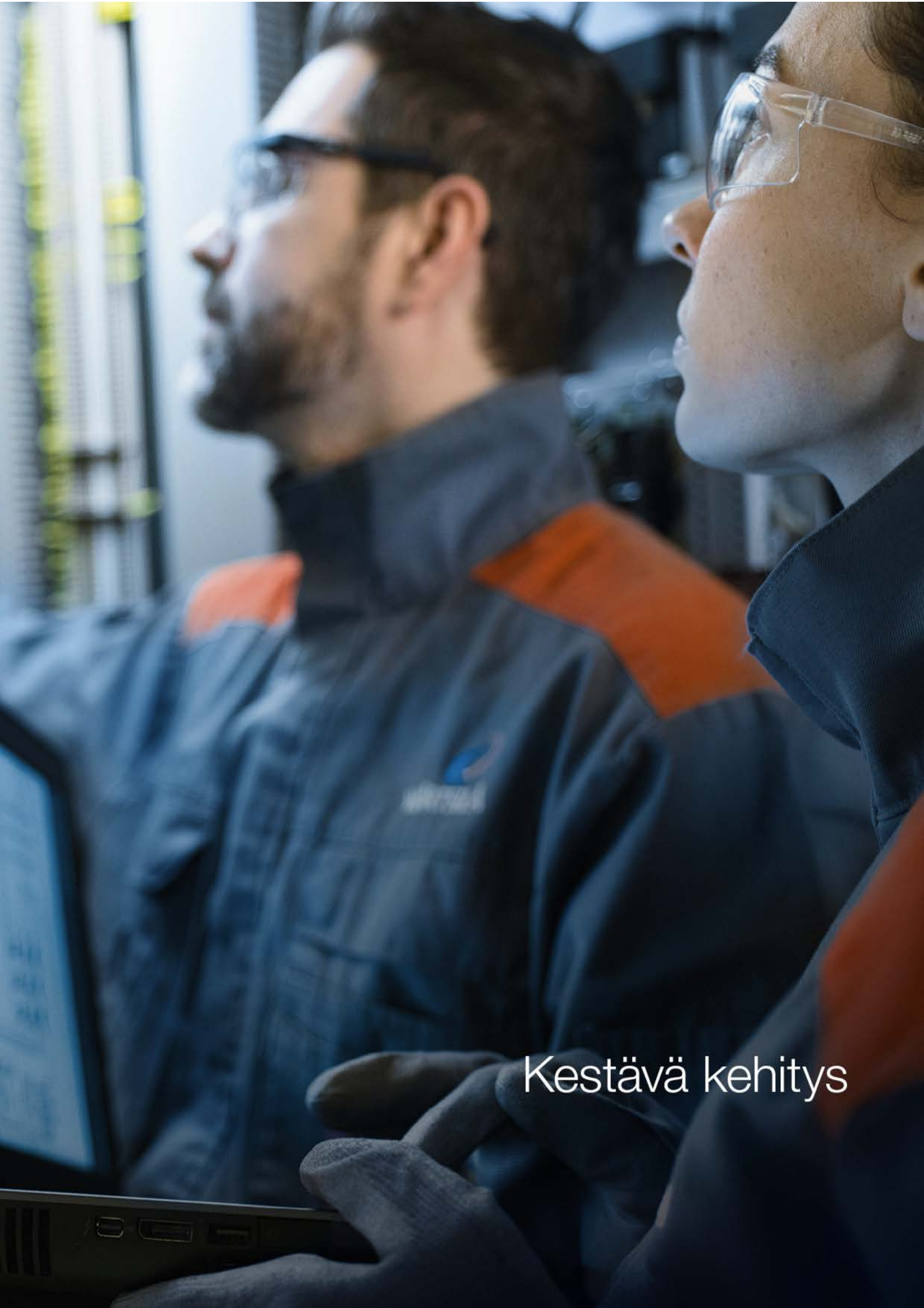

Kestävä kehitys

Kestävä kehitys

Kestävä kehitys Wärtsilässä **43**
Sidosryhmäsuhteet **44**
Kestävän kehityksen johtaminen **46**
Ohjaavat periaatteet 47
Wärtsilän johtamisjärjestelmä 53
Henkilöstöjohtaminen 54
Ympäristöjohtaminen 56
Työterveys ja -turvallisuus 57
Vastuullinen liiketoiminta 59
Tuotesuunnittelun periaatteet 60
Toimitusketjun hallinta 61
Kestävän kehityksen lukuja **63**
Taloudellinen vastuu 63
Ympäristö 65
Sosiaaliset tiedot 69
Määräystenmukaisuus 74
Raportointiprofiili **76**
Olennaisuusarviointi 77
Raportointiperiaatteet 81
Riippumaton varmennusraportti 84
GRI- ja UNGC-indeksit **87**
YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja Wärtsilä **93**

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Kestävä kehitys Wärtsilässä

Sitoumuksemme kestävään kehitykseen ja vastuulliseen liiketoimintaan perustuu päämääräämme ja strategiaamme, jotka luovat perustan yhtiön toimintojen ja tuotteiden kehittämiselle yhdessä kestävän kehityksen tavoitteidemme kanssa. Wärtsilän strategia rakentuu kolmelle keskeiselle kasvualueelle: energiatehokkaat ratkaisut, elinkaaren optimointi ja innovatiiviset ratkaisut, mitkä kaikki osaltaan tukevat entistä kestävämpää tulevaisuutta energia- ja merenkulkualoilla.

Vahvuutemme on teknologisessa johtajuudessa, ja teknologia on keskeisessä asemassa myös kestävän kehityksen toiminnassamme. Wärtsilä Energy Business ja Marine Business keskittyvät kestävien ratkaisujen kehittämiseen ja tarjoamiseen omille toimialoilleen. Elinkaaridatan analysoiminen tehostaa pyrkimyksiämme kehittää kestävää yhteiskuntaa älykkään teknologian avulla.

Wärtsilä määrittelee ja arvioi kestävän kehityksen riskinsä vuosittain. Nykyisen arvion mukaan riskit ovat kohtalaiset ja kestävä kehitys nähdään Wärtsilässä mahdollisuutena.

Wärtsilän lähestymistapa kestävään kehitykseen

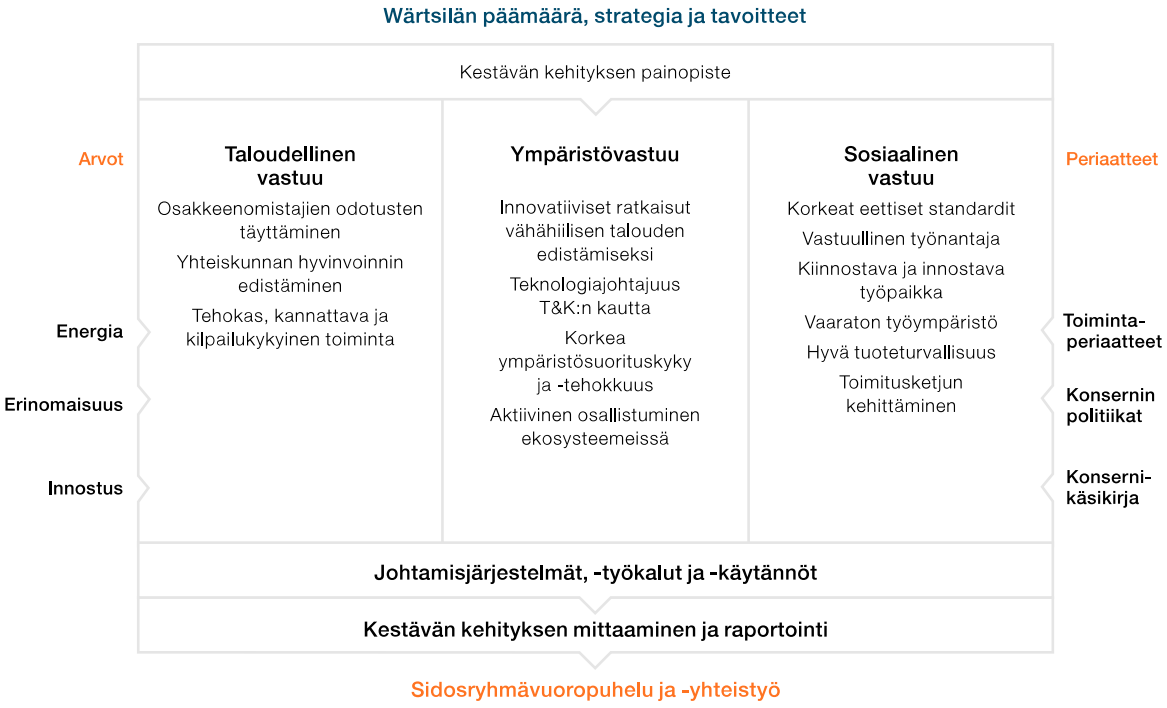

Wärtsilän kestävän kehityksen mukaiseen toimintaan kuuluu kolme toisiinsa läheisesti liittyvää elementtiä: talous, ympäristö ja sosiaalinen vastuu. Kestävän kehityksen osalta Wärtsilän pääpainopisteet ovat seuraavat:

- Talous: kannattavuus
- Ympäristö: ympäristömyötäiset tuotteet ja palvelut
- Sosiaalinen vastuu: vastuullinen liiketoiminta

Seuraavat aihealueet on tunnistettu Wärtsilässä keskeisiksi kestävän kehityksen raportoinnin kannalta: päästöt, ympäristömääräysten noudattaminen, taloudellinen suorituskyky, koulutus sekä työterveys ja -turvallisuus.

Yleinen lähestymistapa kestävän kehityksen johtamiseen esitetään kuviossa Wärtsilän lähestymistapa kestävään kehitykseen. Wärtsilän ympäristövastuun ja sosiaalisen vastuun tavoitteet esitetään Strategia-osiossa. Tärkeimmille osa-alueille Wärtsilässä asetetaan konsernitason kestävän kehityksen tavoitteet.

Sidosryhmäsuhteet

Wärtsilä hoitaa aktiivisesti suhteitaan sidosryhmiinsä kehittääkseen toimintaansa, tuotteitaan ja palvelujaan. Konsernitasolla Wärtsilä on määritellyt merkittävimmiksi sidosryhmikseen asiakkaat, omistajat, alihankkijat, henkilöstön ja laajasti ottaen koko yhteiskunnan. Wärtsilän tytäryhtiöt määrittelevät itse merkittävimmät sidosryhmänsä. Niihin kuuluvat edellä mainittujen lisäksi yleensä mm. tuotantolaitosten naapurusto, oppilaitokset ja viranomaiset. Perusteet sidosryhmäsuhteiden hoitoon annetaan Wärtsilän toimintaperiaatteissa, ja painotukset vaihtelevat tytäryhtiöittäin.

Wärtsilän sidosryhmien keskeiset odotukset ja Wärtsilän tavoitteet

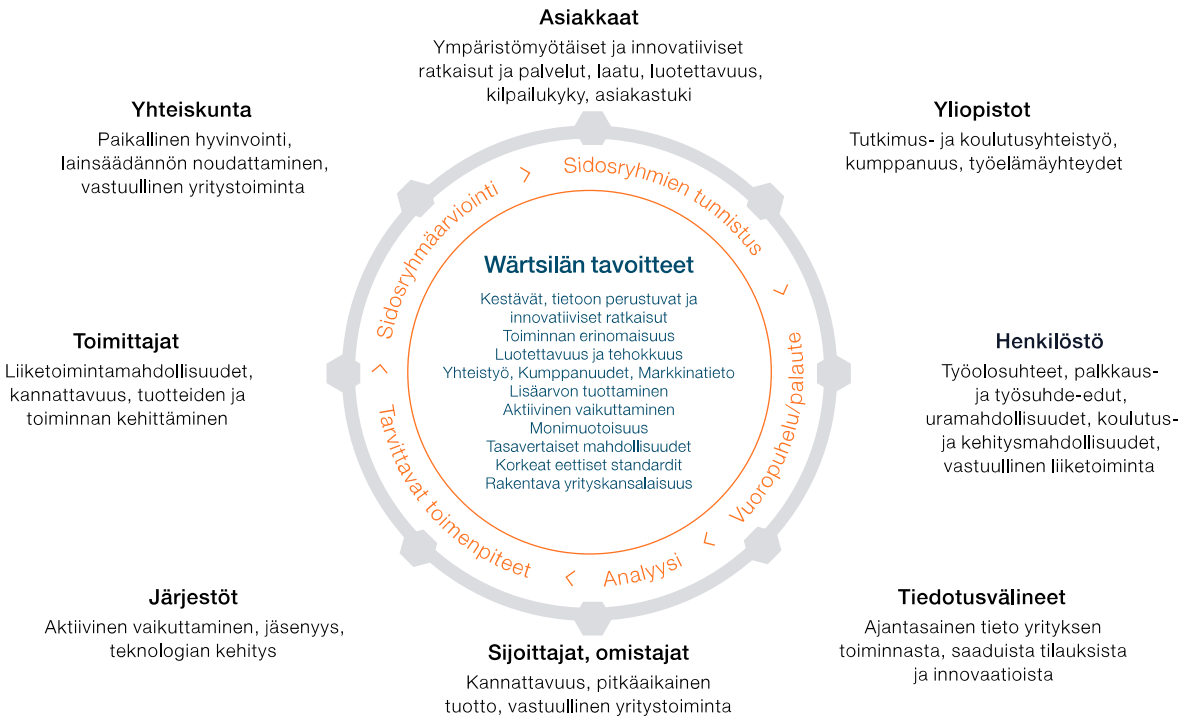

Wärtsilä kehittää aktiivisia yhteyksiä asiakkaisiinsa järjestämällä eri puolilla maailmaa asiakaspäiviä nykyisille ja potentiaalisille asiakkaille. Näissä tapahtumissa käsitellään ajankohtaisia aiheita sekä paikallisesta että globaalista näkökulmasta ja keskustellaan nykyisistä ja tulevista tarpeista ja haasteista.

Asiakaspäivien lisäksi Marine Solutions ja Energy Solutions olivat vuonna 2018 mukana järjestäjinä tai osallistujina yli 330 kansainvälisessä tai kansallisessa seminaarissa, näyttelyssä, konferenssissa tai muussa alan tapahtumassa eri puolilla maailmaa. Tapahtumiin osallistui nykyisiä ja potentiaalisia asiakkaita sekä muita sidosryhmiä, mm. sijoittajia, konsultteja, alihankkijoita, opiskelijoita ja muita alasta kiinnostuneita.

Tärkeitä keinoja keskeisten teollisuustoimijoiden ja tutkimuslaitosten avoimen keskusteluyhteyden ja yhteistyön edistämiseksi ovat pitkäjänteiset tutkimusohjelmat ja kumppanuudet. Wärtsilä on käynnistänyt tutkimusohjelmia ja osallistunut niiden valmisteluun ja toteutukseen niin paikallisesti kuin kansainvälisesti.

Työnantajan ja henkilöstön vuorovaikutus on Wärtsilässä hyvin monimuotoista. Aktiivista ja osallistavaa henkilöstödialogia tukevia menettelyjä ja prosesseja selostetaan tarkemmin osiossa Yhteistoiminta ja sisäinen tiedottaminen.

Wärtsilä pitää myös yllä aktiivista ja avointa keskusteluyhteyttä paikallisten ja kansainvälisellä tasolla toimivien viranomaisten kanssa. Tavoitteena on tiedon jakaminen, asiantuntija-avun tarjoaminen ja viranomaisten tukeminen säännösten laadun parantamiseksi. Wärtsilä osallistuu julkisiin konsultaatioihin yhtiölle olennaisissa asioissa.

Vapaaehtoiset sitoumukset

Wärtsilä on allekirjoittanut YK:n Global Compact -aloitteen ja tukee sen kymmentä ihmisoikeus-, työvoima-, ympäristö- ja antikorruptioperiaatetta. Wärtsilä on sitoutunut sovittamaan strategiansa, yrityskulttuurinsa sekä päivittäisen toimintansa näiden periaatteiden mukaisiksi ja osallistumaan kestävää kehitystä edistäviin yhteistyöhankkeisiin. Wärtsilän toimintaperiaatteet (Code of Conduct) ja lähestymistapa kestävään kehitykseen muodostavat pääasiallisen kehyksen Global Compact -periaatteiden toteutumiselle yhtiön vaikutuspiirissä.

Wärtsilä on liittynyt Sustainable Shipping Initiative (SSI) -aloitteeseen ja allekirjoittanut sen kestävää merenkulkua koskevan vision 2040. Aloitteen taustalla on eräitä merenkulkualan merkittävimpiä yrityksiä. Wärtsilä on myös allekirjoittanut suomalaisen yritysvastuuverkosto FIBS:n monimuotoisuussitoumuksen sekä energiatehokkuussopimuksen, jossa Suomen teollisuus vapaaehtoisesti sitoutuu energiatehokkuuden parantamiseen vuosina 2017–2025. Wärtsilä North America Inc. on allekirjoittanut USA:n tulli- ja rajavartiolaitoksen sekä liikemaailman vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen terrorismia vastaan (C-TPAT).

Wärtsilä järjestöissä

Vuonna 2018 Wärtsilä osallistui useiden kansallisten ja kansainvälisten järjestöjen toimintaan. Wärtsilä liittyi vuoden aikana uutena jäsenenä mm. Euroopan komission digitaalista tavaraliikennettä ja logistiikkaa käsittelevään foorumiin (DTLF) ja Suomen Climate Leadership Coalition -yhdistykseen (CLC). Lisäksi Wärtsilä uusi jäsenyytensä European Sustainable Shipping Forumissa (ESSF) seuraavaksi viisivuotiskaudeksi.

Wärtsilän kannalta tärkeimmät järjestöt ja Wärtsilän osallistumisen luonne näissä järjestöissä esitetään alla olevassa taulukossa.

Sidosryhmä	Järjestö	Toiminnan luonne
Etujärjestöt	Elinkeinoelämän keskusliitto (EK), Teknologiateollisuus ry, Keskuskauppakamari, Kansainvälinen kauppakamari (ICC), ICC Suomi	Jäsenyys ja toimintaan osallistuminen.
Toimialajärjestöt	Association of Singapore Marine Industries (ASMI), Brazilian Institute of Oil and Gas (IBP), Brazilian Thermoelectric Generators Association (ABRAGET), Caribbean Utilities Association (CARILEC), Cogen Europe, Confederation of Indian Industry (CII), Cruise Line International Association (CLIA), BIMCO, EnergyVaasa, Engine Manufacturers Association (EMA), European Association of Engine Manufacturers (Euromot), European Engine Power Plants Association (EUGINE), Exhaust Gas Cleaning System Association	Hallitusjäsenyys ja työryhmätyöskentely (CARILEC, CII, CIMAC, Cogen Europe, EMA, Euromot, EUGINE, SEA/LNG, VDMA, WaterBorne TP). Jäsenyys ja toimintaan osallistuminen (ABRAGET, ASMI, BIMCO, CLIA, EGCSA, EURELECTRIC, EnergyVaasa, Hong Kong Shipowners Association, IBP, IDEMA, Interferry, SGMF, SolarPower Europe).

	(EGCSA), Hong Kong Shipowners Association, Indian Diesel Engine Manufacturers Association (IDEMA), Interferry, International Council on Combustion Engines (CIMAC), SEA\LNG Society for Gas as a Marine Fuel (SGMF), Union of the Electricity Industry (EURELECTRIC), Verband Deutscher Maschinen- und Anlagenbau (VDMA), WaterBorne TP, SolarPower Europe	
Standardisoimisjärjestöt	Kansainvälinen standardisoimisjärjestö (ISO), Suomen Standardisoimisliitto (SFS)	Toimintaan osallistuminen.
Kansainväliset järjestöt ja EU-järjestöt	Digital Transportation Logistics Forum (DTLF), European Sustainable Shipping Forum (ESSF), Kansainvälinen merenkulkujärjestö (IMO), YK:n Global Compact -aloitteen pohjoismainen verkosto, Global Industry Alliance (GIA)	Toimintaan osallistuminen kansallisten valtuuskuntien kautta (IMO). Toimintaan osallistuminen (DTLF, ESSF, GCNN, GIA).
Muut	Climate Leadership Coalition (CLC), Cleantech Finland, Yritysvastuuverkosto (FIBS), European Energy Forum (EEF), Sustainable Shipping Initiative (SSI)	Toimintaan osallistuminen.

Kestävän kehityksen johtaminen

Wärtsilän kestävää kehitystä johdetaan järjestelmällisesti kestävän kehityksen olennaiset näkökohdat ja vaikutukset kattavien konsernitason toimintaperiaatteiden ja hallintajärjestelmien kautta. Wärtsilän noudattamat maailmanlaajuiset periaatteet yhdessä yhtiön arvojen kanssa yhdenmukaistavat kestävän kehityksen toimintatavat. Wärtsilän sisäinen konsernikäsikirja sisältää kuvauksen konserninlaajuisesti sovellettavista työtavoista ja vastuista sekä johtamisjärjestelmän rakenteesta. Wärtsilän hallinnointi- ja riskienhallintaperiaatteet sekä tärkeimmät kestävään kehitykseen liittyvät riskit on esitetty Hallinnointi-katsauksessa.

Wärtsilän kestävän kehityksen johtamisen tärkeimmät elementit on kuvattu alla olevassa taulukossa. Toimintaperiaatteet luovat perustan yhtenäisille johtamiskäytännöille. Johtamismallia sovelletaan kaikkiin olennaisiin näkökohtiin, ja se kattaa tarvittavat työtavat, prosessit ja järjestelmät merkittävien taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien vaikutusten hallintaan ja seurantaan arvoketjussa.

Toimintaperiaatteet	Johtamistapa	Olennaiset näkökohdat	Tavoitteet
Toimintaperiaatteet (Code of Conduct)	Ihmisten johtaminen	Henkilöstön osaaminen ja kehitys	Wärtsilä- konsernin kestävän kehityksen tavoitteet
Laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja turvallisuuspolitiikka	Tuotesuunnittelun periaatteet	Wärtsilän tuotteiden ja palvelujen ympäristövaikutukset	Paikallisesti määritetyt tavoitteet

Ihmisoikeus- ja tasa-arvopolitiikka sekä oikeudenmukaiset työllisyyskäytännöt	Ympäristöjohtaminen	Työterveys ja -turvallisuus	
Wärtsilän sisäinen konsernikäsikirja	Työterveys- ja turvallisuusjohtaminen	Lakien ja määräysten noudattaminen	
Muut käytännöt ja ohjeet	Vastuullinen liiketoiminta	Korruption ja lahjonnan vastaiset menettelyt	
	Toimitusketjun hallinta	Taloudelliset vaikutukset sidosryhmien kannalta	

Ohjaavat periaatteet

Wärtsilän toimintaperiaatteet (Code of Conduct) määrittelevät koko henkilöstöä sitovat säännöt ja ohjaavat Wärtsilän liiketoiminnan vastuullisuutta koskevia päätöksiä. Toimintaperiaatteiden keskeisiä osa-alueita ovat mm. lainsäädännön noudattaminen, toiminnan läpinäkyvyys ja jatkuva sidosryhmädialogi, ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen, oikeudenmukaiset työsuhdekäytännöt, korruption ja petosten torjunta sekä tietoturva.

Wärtsilä soveltaa toimintaperiaatteitaan aktiivisesti, edistää niiden täytäntöönpanoa tehokkaalla henkilöstölle suunnatulla viestinnällä ja valvoo sisäisesti periaatteiden noudattamista. Wärtsilä on myös ottanut käyttöön ulkopuolisen tahon ylläpitämän whistleblower-ilmoituskanavan, jonka kautta kaikilla työntekijöillä on mahdollisuus ilmoittaa mahdollisista toimintaperiaatteiden tai Wärtsilän muiden politiikkojen rikkomuksista. Ilmoituksen voi tehdä nimettömästi 16 kielellä.

Tavaroiden ja palveluiden toimittajien ja liikekumppaneiden edellytetään olennaisena ja kiinteänä osana yhtiön kokonaisarvoketjua noudattavan samoja korkeita juridisia ja eettisiä normeja sekä liiketapoja kuin Wärtsilä itsekin noudattaa. Wärtsilä varmistaa toimintaperiaatteidensa soveltamista valvomalla toimittajiensa ja liikekumppaneidensa toimintaa. Yhtiöllä on käytössä kaikkia myyntiedustajia koskevat tiukat esivalinta- ja valvontamenettelyt, joita täydentää räätälöity verkkokoulutusohjelma.

Toimintaperiaatteita täydentävät konsernipolitiikat sekä sitoumus yhtiön kaiken toiminnan tinkimättömään lainmukaisuuteen ja eettisyyteen. Wärtsilän laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja työturvallisuuspolitiikka (QEHS) määrää yhtiön tuotteiden ja palvelujen ympäristövaikutusten hallinnan periaatteet. Työntekijöiden ihmisoikeus- ja tasa-arvopolitiikkaa sekä oikeudenmukaisia työllisyyskäytäntöjä koskeva konsernipolitiikka ohjaa yhtenäisesti kaikkien konserniyhtiöiden käytäntöjä, jotka koskevat henkilöstön tasavertaisia mahdollisuuksia, ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia, työhyvinvointia, työpaikkakiusaamisen ehkäisyä sekä palkkausta. Wärtsilän konsernikäsikirja sisältää lisäksi mm. korruption torjuntaa, määräystenmukaisuusraportointia ja Wärtsilän alihankinta- ja ostotoimintaa koskevia politiikkoja, joiden tarkoituksena on turvata asianmukaisen lainsäädännön noudattaminen sekä ohjata päivittäistä liiketoimintaa.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Wärtsilällä on käytössä arvo- ja toimintaperiaateohjelma, joka sisältää erilaisia yhtiön eettisen kulttuurin vahvistamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Ohjelmaan sisältyvät Wärtsilän arvo- ja toimintaperiaatekeskustelut, henkilökohtaisen toimintaperiaatesitoumuksen allekirjoittaminen, verkkokoulutusohjelma ja toimintaperiaatteiden sisällyttäminen kaikkia työntekijöitä koskevien vuosittaisten kehityskeskustelujen asialistalle. Keskusteluissa on tarkoituksena muodostaa yhteinen näkemys toimintaperiaatteiden pohjana olevista arvoista ja periaatteista ja

vahvistaa niitä. Lisäksi jokaisen työntekijän on allekirjoitettava henkilökohtainen sitoumus, jossa hän vahvistaa lukeneensa liiketoimintaperiaatteet ja sitoutuu noudattamaan niitä työssään.

Toimintaperiaatteet

- Johdanto
- Lainmukaisuus
- Avoimuus
- Ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen
- Oikeudenmukaiset työsuhdekäytännöt
- Eturistiriidat
- Korruption torjunta
- Ympäristö
- Työterveys ja -turvallisuus
- Viranomais- ja paikallisyhteistyösuhteet
- Innovointi ja tekijänoikeudella suojatun tiedon suojeleminen
- Kirjanpidon virheettömyys
- Kilpailu ja reilu liiketoiminta
- Petosten torjunta
- Toimeenpano
- Rikkomusten raportointi
- Seuraamukset

Käytännöt

- Laatu, ympäristö, työterveys ja työturvallisuus
- Ihmisoikeudet, tasavertaiset mahdollisuudet ja oikeudenmukaiset työllisyyskäytännöt
- Korruption torjunta
- Säännöstenmukainen raportointi
- Välittäjä
- Agentti
- Jakelija
- Konsernin laskentatoimen käsikirja
- Aineettomat hyödykkeet
- Kilpailulainsäädännön noudattaminen
- Wärtsilä Supply Management
- Kaupanteon vaatimustenmukaisuus
- Henkilökohtaisen tiedon suojeleminen

Viestintä ja koulutus

- Konserninlaajuiset toimintaperiaatteita ja korruption vastaista politiikkaa koskevat verkkokoulutusohjelmat
- Henkilökohtaisen toimintaperiaatesitoumuksen allekirjoittaminen
- Intranetistä löytyvä tieto: toimintaperiaatteille ja niiden noudattamiseen omat sivut, joilla tietopaketteja ja esittelyjä usealla kielellä
- Keskustelutilaisuudet arvoista ja toimintaperiaatteista
- Internetin välityksellä tapahtuvat koulutustilaisuudet politiikkojen kanssa politiikkojen toteuttamiseksi
- Räätälöidyt lähikoulutukset ja paikallisesti sovitut koulutuspäivät

Toimintaperiaatteet

Yleistä

Wärtsilä on sitoutunut kestävään liiketoimintaan. Edistääkseen konsernin ja sen sidosryhmien pitkän aikavälin etuja Wärtsilä pyrkii liiketoiminnassaan ylläpitämään korkeimpia juridisia ja eettisiä normeja. Jokaisen Wärtsilän työntekijän odotetaan toimivan vastuullisesti ja rehellisesti sekä noudattavan näitä periaatteita ja niihin liittyviä politiikkoja ja ohjeita.

Lainmukaisuus

Wärtsilä sitoutuu kaikessa liike- ja muussa toiminnassaan noudattamaan soveltuvaa lainsäädäntöä ja toimimaan hyvänä yrityskansalaisena kaikkialla missä yritys toimii. Kunkin työntekijän odotetaan noudattavan Wärtsilän toimintaa ja hänen omia tehtäviään koskevien lakien ja määräysten vaatimuksia sekä Wärtsilän periaatteita hyvästä yrityskansalaisuudesta.

Avoimuus

Wärtsilä edistää avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja jatkuvaa vuoropuhelua sidosryhmiensä kanssa asiakkaat, muut liikekumppanit, osakkeenomistajat, henkilöstö, viranomaiset, yhteiskunta ja tiedotusvälineet mukaan luettuina. Pörssisäännöt ja kilpailunäkökohdat saattavat kuitenkin rajoittaa tätä avoimuutta.

Wärtsilä pyrkii avoimeen ja täsmälliseen viestintään sidosryhmiensä kanssa, ja Wärtsilän työntekijöiden on noudatettava samaa periaatetta omissa lausunnoissaan.

Ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen

Wärtsilä tukee ja kunnioittaa YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa määriteltyjä ihmisoikeuksia. Työntekijät eivät saa rikkoa näitä oikeuksia millään tavoin, suoraan tai välillisesti.

Wärtsilä tukee Kansainvälisen työjärjestön (ILO) määrittelemiä työntekijöiden perusoikeuksia ja huolehtii näin ollen yhdistymisvapauden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden ylläpitämisestä. Mikäli paikallinen lainsäädäntö rajoittaa näitä oikeuksia, Wärtsilä pyrkii tarjoamaan työntekijöille vaihtoehtoisia menetelmiä näkemystensä esittämiseen. Wärtsilä ei hyväksy minkäänlaista pakkotyötä eikä lapsityövoiman käyttöä.

Oikeudenmukaiset työsuhdekäytännöt

Wärtsilä ei syrji ketään rodun, etnisen tai kansallisen alkuperän, ihonvärin, sukupuolen, siviilisäädyn, seksuaalisen suuntautuneisuuden, uskonnon tai vakaumuksen, vamman, iän, poliittisen mielipiteen tai jonkin muun lain suojaaman ominaisuuden perusteella. Wärtsilä tukee tasavertaisia mahdollisuuksia, ja työntekijät valitaan ja heitä kohdellaan heidän pätevyytensä ja osaamisensa perusteella.

Wärtsilä ei hyväksy työntekijöiltään syrjintää, häirintää tai kiusaamista missään muodossa.

Työterveys ja -turvallisuus

Wärtsilän tavoitteena on luoda turvallinen työpaikka työntekijöilleen, aliurakoitsijoilleen sekä muille eri toimipaikoissa työskenteleville soveltamalla korkeita työterveys- ja työturvallisuusnormeja. Wärtsilä pyrkii varmistamaan tuotteidensa ja ratkaisujensa turvallisuuden maailmanluokan tuote- ja ratkaisunkehitysprosesseillaan.

Kukin työntekijä on vastuussa työturvallisuusohjeiden noudattamisesta ja tarvittaessa henkilösuojaimien käytöstä sekä turvallisuusohjeiden tai -toimenpiteiden noudattamiseen liittyvien puutteiden raportoinnista.

Eturistiriidat

Wärtsilä odottaa työntekijöiltään täydellistä lojaalisuutta. Työntekijöiden tulee välttää tilanteita, joissa heidän henkilökohtaiset etunsa saattavat olla ristiriidassa Wärtsilän etujen kanssa. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että työntekijöiden ei ole sallittua hyväksyä sidosryhmiltä lahjaa tai vieraanvaraisuutta lukuun ottamatta satunnaista, arvoltaan nimellistä lahjaa tai vieraanvaraisuutta, joka ei aiheuta eturistiriitatilannetta.

Lahjonnan ja lahjusten torjunta

Yksikään Wärtsilän yhtiö tai sen työntekijä ei saa, suoraan tai välillisesti, luvata, tarjota, maksaa, pyytää tai vastaanottaa minkäänlaisia lahjuksia tai kynnysrahoja, kuten rahaa, etuja, palveluja tai muuta asiaa, jolla on arvoa. Tällaiset maksut ja edut voidaan katsoa lahjonnaksi, joka rikkoo paikallista lainsäädäntöä ja kansainvälisesti tunnustettuja periaatteita korruption ja lahjonnan estämiseksi.

Ympäristö

Wärtsilän tavoitteena on kehittää ja tuottaa asiakkailleen edistyksellisiä ja ympäristöä säästäviä ratkaisuja ja palveluita, jotka täyttävät olennaiset vaatimukset, esimerkiksi vähäpäästöisyyteen ja hyvään hyötysuhteeseen liittyen. Kestävän kehityksen mukaisessa toiminnassa pyritään raaka-aineiden, prosessien, tuotteiden, jätteiden ja päästöjen osalta hyödyntämään uusinta tekniikkaa. Jokaisen työntekijän on noudatettava ympäristönsuojelua koskevia politiikkoja ja ohjeita.

Viranomais- ja paikallisyhteisösuhteet

Wärtsilä ylläpitää rakentavaa yhteistyötä viranomaisten ja sääntelyelinten kanssa sekä paikallisella että kansainvälisellä tasolla. Wärtsilä haluaa osaltaan auttaa paikallisyhteisöjen tarpeisiin vastaamisessa aina kun mahdollista.

Innovointi ja luottamuksellisen tiedon suojeleminen

Wärtsilä tukee ja rohkaisee työntekijöiden innovatiivisuutta kaikissa toiminnoissaan.

Wärtsilän teollisoikeudet kuuluvat yhtiön arvokkaimpaan omaisuuteen, ja patentteja, tavaramerkkejä, tekijänoikeuksia, liikesalaisuuksia ja muuta luottamuksellista tietoa on suojeltava. Wärtsilän työntekijöiden on kunnioitettava myös muiden teollisoikeuksia.

Kirjanpidon virheettömyys

Wärtsilän kirjanpidon on oltava kaikilta olennaisilta osiltaan virheetöntä ja luotettavaa. Varojen kirjaamatta jättäminen on kiellettyä. Väärien, harhaanjohtavien tai tekaistujen tietojen kirjaaminen ei ole sallittua.

Kilpailu ja reilu liiketoiminta

Kilpailulainsäädännön tarkoitus on suojella kuluttajia ja yrityksiä epäreiluilta liiketoimintatavoilta. Jokaisen työntekijän on noudatettava kyseisiä lakeja. Osallistuminen kartelliin, määräävän markkina-aseman väärinkäyttö sekä

hintatietojen tai muun kaupankäyntiin liittyvän tiedon vaihtaminen kilpailijoiden kesken on kiellettyä. Wärtsilän työntekijöiden on kiinnitettävä kilpailuasioihin erityistä huomiota tilanteissa, joissa kilpailijoita tai potentiaalisia kilpailijoita voi olla läsnä.

Petosten torjunta

Wärtsilä ei hyväksy vilpillistä käytöstä tai toimintaa, kuten kavaltamista, väärentämistä tai varastamista. Tällaiset rikkomukset johtavat työsuhteen välittömään irtisanomiseen ja voivat johtaa rikosseuraamuksiin.

Toimeenpano

Wärtsilä soveltaa näitä periaatteita aktiivisesti, edistää niiden täytäntöönpanoa viestittämällä niiden sisällöstä työntekijöilleen tehokkaasti ja valvoo niiden noudattamista yhtiön sisällä.

Toimittajat ja liikekumppanit ovat tärkeä ja olennainen osa konsernin tuotteiden ja palveluiden kokonaisarvoketjua ja niiden edellytetään noudattavan samoja korkeita juridisia ja eettisiä normeja sekä liiketoiminnan käytäntöjä, joita Wärtsilä itsekin noudattaa. Wärtsilä edistää näiden periaatteiden soveltamista valvomalla toimittajiensa ja liikekumppaneidensa toimintaa.

Näiden periaatteiden tulkintaan tai noudattamiseen liittyvissä kysymyksissä on otettava yhteyttä Wärtsilän lakiasiainosastoon.

Konsernin johtokunta arvioi periaatteiden soveltuvuutta aika ajoin ja päättää tarvittaessa muutoksista tai tulkinnoista.

Rikkomusten raportointi

Wärtsilän työntekijöiden on raportoitava toimintaohjeiden vastaisesta toiminnasta joko omalle esimiehelleen tai Wärtsilän lakiasiainosastolle. Kyseessä olevan tytäryhtiön toimitusjohtajalle on ilmoitettava rikkomuksesta, ellei hän ole osallinen väitettyyn rikkomukseen, missä tapauksessa on otettava yhteyttä Wärtsilä Oyj Abp:n lakiasiainjohtajaan. Wärtsilä tutkii kaikki raportoidut asiat luottamuksellisesti. Wärtsilä ei ryhdy minkäänlaisiin vastatoimiin periaatteiden rikkomuksesta hyvässä uskossa raportoinutta henkilöä vastaan.

Seuraamukset

Toimintaperiaatteiden rikkominen voi johtaa varoitukseen, työsuhteen päättymiseen ja korvausvelvollisuuteen. Luonteeltaan rikollinen periaatteiden rikkomus voi johtaa myös rikosseuraamuksiin, kuten sakkoihin tai vankilatuomioon.

Wärtsilän johtokunnan hyväksymä vuonna 2011.

Laatu-, ympäristö-, työterveys- ja turvallisuuspolitiikka

Muovaamme merenkulku- ja energiamarkkinoita edistyksellisellä teknologialla ja keskittymällä ratkaisujen koko elinkaaren aikaiseen suorituskykyyn. Ratkaisumme edistävät asiakkaiden liiketoimintaa ja suojelevat ympäristöä olemalla:

- luotettavia ja turvallisia
- tehokkaita ja ympäristömyötäisiä
- lakien ja määräysten mukaisia.

Parannamme jatkuvasti suorituskykyämme ja vähennämme haitallisia ympäristövaikutuksia ja täytämme siten asiakkaidemme ja sidosryhmien odotukset.

Kaikkien toimintojemme työpaikat ovat turvallisia ja terveellisiä sekä työntekijöillemme että yhteistyökumppaneille. Työntekijöillämme on oikeus keskeyttää työskentely, jos olosuhteet ovat turvattomat tai jos työn laatu vaarantuu.

Osaava organisaatiomme toimii hyvän yrityskansalaisuuden periaatteita noudattaen.

Wärtsilän johtokunta on hyväksynyt politiikan 10.12.2015.

Jaakko Eskola
Konsernijohtaja

Ihmisoikeus- ja tasa-arvopolitiikka sekä oikeudenmukaiset työllisyyskäytännöt

Ihmisoikeudet ja työntekijöiden oikeudet

Wärtsilä tukee ja kunnioittaa Kansainvälisen työjärjestön (ILO), YK:n Global Compact -periaatteiden ja YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa määriteltyjä ihmisoikeuksia.

Wärtsilä tukee ILO:n määrittelemiä työntekijöiden perusoikeuksia ja huolehtii näin ollen yhdistymisvapauden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden ylläpitämisestä. Mikäli paikallinen lainsäädäntö rajoittaa näitä oikeuksia, Wärtsilä pyrkii tarjoamaan työntekijöille vaihtoehtoisia menetelmiä näkemystensä esittämiseen. Wärtsilä ei hyväksy minkäänlaista pakkotyötä eikä lapsityövoiman käyttöä.

Wärtsilä noudattaa paikallisia lakeja, määräyksiä ja sopimuksia ihmisoikeuksista, työllisyydestä ja yhtäläisistä mahdollisuuksista, mukaan lukien kaikki työntekijöiden tietosuojaa, maahanmuuttoa, työaikaa, palkkaa ja työaikaa koskevat työlainsäädännöt. Tilapäisille ja osa-aikaisille työntekijöille tarjotaan samat edut kuin vakituisille työntekijöille paikallisen lainsäädännön ja työehtosopimusten mukaisesti.

Wärtsilä soveltaa Euroopan unionin direktiivejä, paikallisia yhteistyösopimuksia yhtiöissä ja yhteisöissä, työehtosopimuksia ja vastaavia määräyksiä, jotka koskevat konsultointia ja paikallisia neuvotteluja.

Tasavertaiset mahdollisuudet

Wärtsilä on sitoutunut kaikkien työntekijöiden ja -hakijoiden tasavertaiseen kohteluun. Työntekijät valitaan ja heitä kohdellaan heidän pätevyytensä ja osaamisensa perusteella ja heille taataan tasavertaiset mahdollisuudet.

Wärtsilän periaatteena on työntekijöiden tasavertainen kohtelu heidän pätevyytensä perusteella. Ketään ei syrjitä rodun, etnisen tai kansallisen alkuperän, ihonvärin, sukupuolen, siviilisäädyn, seksuaalisen suuntautuneisuuden, uskonnon tai vakaumuksen, vamman, iän tai poliittisen kannan perusteella.

Henkilöstön etuudet ja palkitseminen

Palkkauksen perusperiaatteena on, että yhtiössä maksetaan samaa palkkaa samasta työstä ja samasta suorituksesta. Palkan tulee olla oikeudenmukainen, reilu ja kannustava. Nämä tavoitteet saavutetaan käyttämällä päätöksenteon pohjana työn vaativuutta. Pätevyys-, kokemus- ja suorituserot näkyvät eri henkilöiden – ei sukupuolten – välisinä palkkaeroina.

Määräaikaisessa ja osapäiväisessä työsuhteessa oleville tarjotaan yleisesti ottaen samat etuudet kuin vakinaisessa työsuhteessa oleville. Joissakin maissa oikeus etuuksiin riippuu palvelukuukausista tai -vuosista. Tällaiset erot johtuvat yleensä paikallisen lainsäädännön mukaisista työehtosopimuksista.

Henkilökohtaiset palkat tarkistetaan vuosittain kehityskeskustelun yhteydessä ja vuosittaisten palkankorotusohjeiden mukaisesti. Yhtiö voi maksaa henkilöstölle vuosittaisen bonuksen yhtiön sääntöjen mukaisesti ja erillisten bonussopimusten perusteella. Bonus määritellään kerran vuodessa perustuen taloudelliseen tulokseen ja henkilökohtaiseen suoritukseen. Henkilöstölle voidaan maksaa erityisbonuksia poikkeuksellisen hyvästä suorituksesta. Etuudet, kuten työsuhdeauto, palvelusvuosipalkkiot ja hyvinvointi-, kuntoilu- ja terveydenhuoltopalvelut, suunnitellaan ja toteutetaan paikallisesti sekä yhtiön ohjeistuksen että kansallisten käytäntöjen mukaan.

Vähimmäisirtisanomisaika

Wärtsilä noudattaa Euroopan unionin direktiivejä, yhteistoiminnasta yrityksissä ja yhteisöissä annettuja paikallisia lakeja, työehtosopimuksia ja muita vastaavia henkilöstön kuulemista ja työehtosopimuksia koskevia määräyksiä. Työsuhteen päättymiseen liittyvissä asioissa Wärtsilä noudattaa kansallisia työehtosopimuksia ja työlainsäädäntöä.

Tapauksissa, joilla on kansainvälisiä tai merkittäviä liiketoiminnallisia tai sosiaalisia vaikutuksia, kuten henkilöstön irtisanomiset, tuotantolaitoksen tai sen osan siirtäminen toiseen paikkaan ja rakennemuutokset, kuullaan Eurooppa-toimikunnan työkomiteaa ja/tai henkilöstön paikallisia edustajia ennen kuin asiassa tehdään päätöksiä, tai jollei se ole mahdollista, mahdollisimman nopeasti. Tavoitteena on tiedottaa kaikista merkittävistä toimintaa koskevista muutoksista jo niitä suunniteltaessa.

Osaamisen johtaminen

Wärtsilän osaamisen johtamisen ja kehittämisen kehys on järjestelmällinen tapa kehittää pitkäjänteisesti liike- ja tukitoimintojen osaamista. Wärtsilä on määritellyt 16 maailmanlaajuista tehtäväryhmää, jotka koostuvat seitsemästä vaatimustasosta. Työkuvauksissa määritellään työn kannalta tärkeimmät osaamisalueet, ja näitä käytetään henkilökohtaisten tehtävien osaamisvaatimusten perustana. Vuosittaisten kehityskeskusteluiden yhteydessä henkilökohtaiset osaamiset arvioidaan työ- ja tehtäväprofiilin mukaan. Arvioimalla henkilöstön osaamista ja vertaamalla sitä tavoitteisiin pystytään analysoimaan osaamisessa olevia puutteita ja laatimaan tarvittavia kehittämissuunnitelmia.

Kaikella Wärtsilän henkilöstön koulutus- ja kehittämistoiminnalla pyritään kehittämään, ylläpitämään ja päivittämään strategiamme toteuttamiseen tarvittavaa lyhyen ja pitkän aikavälin osaamista. Tarkoituksenmukaisen osaamisen oikea-aikainen saatavuus ja kyky sopeutua jatkuvasti muuttuvaan liiketoimintaympäristöön ovat tärkeitä menestystekijöitä Wärtsilälle.

Yhteistoiminta ja sisäinen tiedottaminen

Wärtsilän yhteistoiminta ja sisäinen tiedottaminen on järjestetty jokaisessa maassa paikallisen lainsäädännön mukaisesti. Wärtsilän toimintaperiaatteiden mukaisesti avointa vuorovaikutusta ylläpidetään yhtiön johdon ja työntekijöiden edustajien välillä yt-toimikunnissa ja organisaatio pidetään tietoisena sekä konsernin että kyseessä olevan yhtiön tilanteesta. Myös sellaisissa maissa, joissa ei ole varsinaisia yt-toimikuntia, henkilöstön ja yhtiön johdon välillä käydään avointa keskustelua. Wärtsilän yhtiöiden toimintatapoihin kuuluvat säännölliset tiedotustilaisuudet. Yhteistoimintaa harjoitetaan myös työsuojelussa. Useimmissa Wärtsilän yksiköissä on työsuojelutoimikunta, jossa on edustus kaikista henkilöstöryhmistä.

Paikallisen yhteistoiminnan lisäksi Eurooppa-toimikunnassa käsitellään kysymyksiä, jotka koskevat vähintään kahta EU:n alueella toimivaa yhtiötä, sekä koko konsernia koskevia kysymyksiä. Eurooppa-toimikunnalla ja sen työkomitealla on aktiivinen rooli ylikansallisten kysymysten käsittelyssä ja edistämisessä.

Yksilötason vuoropuhelu tapahtuu vähintään kerran vuodessa pidettävissä kehityskeskusteluissa. Kehityskeskustelun aiheita ovat konsernin ja oman yksikön tavoitteet, ko. henkilön työnkuva, osaamisen kehittäminen, uravaihtoehdot, henkilökohtaiset tavoitteet ja palaute. Kehityskeskustelut käydään lähtökohtaisesti kaikkien työntekijöiden kanssa.

Henkilöstöllä on mahdollisuus vaikuttaa välittömästi yrityksen toiminnan kehittämiseen kehitysehdotustoiminnan kautta. Jokainen wärtsiläläinen voi tehdä toiminnan parannusehdotuksia joko jatkuvan parantamisen prosessin (Continuous improvement process, CIP) tai aloitetoiminnan kautta. CIP-ehdotukset käsitellään yhdessä ja toteutetaan yhteisellä päätöksellä. Henkilökohtaiset aloitteet annetaan yhtiön asiantuntijoiden arvioitavaksi, minkä jälkeen toteuttamiskelpoiset ideat toteutetaan. Toinen globaali kanava uusien ideoiden esittämiseen on SPARK, yhtiön laajuinen innovaatioalusta, joka mahdollistaa ideoiden läpinäkyvän ja tehokkaan käsittelyn sekä antaa kaikille Wärtsilän työntekijöille mahdollisuuden olla osa ideointiprosessia.

Henkilöstölle annetaan säännöllisin väliajoin päivityksiä liiketoiminnan tuloksista Wärtsilän osavuosiraportoinnin yhteydessä. Yrityksen intranet "Compass" ja henkilöstölehdet ovat yhteisiä maailmanlaajuisen sisäisen viestinnän kanavia.

Tunnustus erinomaisista suorituksista

Wärtsilä kannustaa henkilöstöään innovatiivisuuteen myöntämällä vuosittain teknologiapalkinnon joko yksittäiselle työntekijälle tai työryhmälle parhaasta teknologisesta innovaatiosta. Palkintokriteerit ovat innovatiivisuus, ympäristömyötäisyys, teknologiajohtajuus, tuote- tai prosessiparannus ja kustannusten vähentämismahdollisuudet. Wärtsilä myöntää myös vuosittain Customer Care -palkinnon yksittäiselle työntekijälle tai työryhmälle, joka on ollut aktiivisesti myötävaikuttamassa liiketoimintatapojen kehittymiseen, laadun parantamiseen, asiakassuhteiden hoitoon, asiakastyytyväisyyteen tai Wärtsilän arvojen toteutumiseen.

Wärtsilän johtamisjärjestelmä

Wärtsilän johtamisjärjestelmän tavoitteena on luoda lisäarvoa yhtiön sidosryhmille, saavuttaa yhtiön strategiset tavoitteet, tukea kestävän kehityksen mukaista toimintaa, hallita toimintaan liittyviä riskejä sekä parantaa yhtiön suorituskykyä jatkuvan parantamisen periaatteiden mukaisesti. Johtamisjärjestelmä sisältää erilaisia työkaluja, kuten järjestelmät laadun, ympäristövastuun sekä työterveyden ja -turvallisuuden hallintaan. Eri organisaatiotasoilla suoritettavissa johdon katselmuksissa seurataan järjestelmän toimivuutta, tavoitteiden toteutumista sekä tärkeimpien tunnuslukujen kehitystä. Wärtsilän prosesseja kehitetään liiketoiminto-, liiketoiminta-alue- ja toimintotasolla. Näitä kehitysprojekteja ohjaavat Wärtsilän Controller-kokous ja toiminnankehityksen ja toimintojen johtoryhmät, digitalisaation johtoryhmä sekä Wärtsilän toimitusjohtajan laatukatselmukset.

Wärtsilän johtokunta vastaa keskeisten strategioiden, periaatteiden ja politiikkojen määrittämisestä ja itse johtamisjärjestelmästä. Johtokunta seuraa säännöllisesti johtamisjärjestelmän toimivuutta ja tuloksia. Vastuut on jaettu linjaorganisaatioon kaikilla organisaatiotasoilla, ja jokaiselle wärtsiläläiselle on määritelty johtamisjärjestelmässä oma vastuualue. Sekä konsernitasolla että useimmissa tytäryhtiöissä on erilliset työryhmät johtamisjärjestelmän kehittämiseksi. Konsernitasolla seuraavat työryhmät koordinoivat tuotteisiin ja toimintaan liittyvää kehitystyötä:

Työryhmä	Painopiste	Päätehtävät
Wärtsilän toimitusjohtajan laatukatselmus	Laatu	Kokonaisvastuu Wärtsilän laadusta, laatuprosessien parantamisesta ja strategisten laatutavoitteiden saavuttamisesta
Wärtsilän Controller-kokous	Strateginen toiminnan kehittäminen	Kokonaisvastuu Wärtsilän toiminnan kehittämisestä ja toiminnankehittämissuunnitelmista, IM-toiminnan ja prosessien kehityksen ohjaaminen
Liiketoimintalinjojen laatukatselmukset	Laatu	Tukee ja valvoo laadun kehitystä asiakkaan laatukokemuksen ja elinkaariajattelun pohjalta. Keskittyy alueisiin, joilla tehtävillä parannuksilla on suurin vaikutus asiakkaisiin. Toimintojen rajat ylittävä päätöksenteko tehokkuuden parantamiseksi ja päätösten nopeuttamiseksi
Digitalisaation johtoryhmä	Konsernin digitaaliset ratkaisut ja alustat	Divisioonat ohjaavat Wärtsilän digitaalista strategiaa digitaalisilla toimintasuunnitelmilla. Digitalisaation johtoryhmä vastaa kaikkien digitaalisten aloitteiden koordinoinnista koordinoimalla toimintasuunnitelmia ja johtamalla toimintaa

Wärtsilän toiminnankehityksen johtoryhmä	Toiminnan kehittäminen	Liiketoiminnan strategiaan ja tavoitteisiin sekä toiminnankehittämisprosessin yleisvastuuseen perustuvien toiminnan kehittämisen toimintasuunnitelman, tavoitteiden ja ohjeiden valmistelu Wärtsilän Controller-tiimin hyväksyttäväksi, divisioonien rajat ylittävän toiminnankehittämistyön koordinointi ja yhtenäistäminen
Wärtsilän EHSS-johtoryhmä	Ympäristö, työterveys, työsuojelu ja turvallisuus (EHSS)	Kokonaisvastuu Wärtsilän EHSS-asioista, EHSS-johtamisjärjestelmän kehittäminen, konsernitason kokonaisvastuu mittaamisesta ja tavoitteiden asettamisesta sekä lainsäädännön kehityksen seuraaminen

Johtamisjärjestelmät

Sertifioitujen yhtiöiden osuus	
Laatu (ISO 9001)	93%
Ympäristö (ISO 14001)	67%
Työterveys ja turvallisuus (ISO 18001)	69%

Henkilöstöjohtaminen

Wärtsilän henkilöstöstrategia on kiinteä osa konsernin strategiaa. Se tukee yrityksen liiketoimintoja ja auttaa niitä pääsemään tavoitteisiinsa. Tämä saavutetaan kehittämällä yhtiön organisaatiota, osaamista ja toimintatapaa liiketoiminnan nykyisten ja tulevien tarpeiden mukaisesti.

Henkilöstöstrategian keskeisiä painopisteitä ovat johtamisen ja johtamiskulttuurin kehittäminen sekä vahvasti tuloshakuisen ja ensiluokkaiseen laatutasoon tähtäävän toimintakulttuurin rakentaminen koko organisaatiossa. Tulosvastuuta ja henkilökohtaista sitoutumista edistää avoimeen viestintään, rehellisyyteen ja innovointiin perustuva yrityskulttuuri. Samalla strategian mukaisilla toimenpiteillä pyritään varmistamaan, että liiketoiminnoilla on käytettävissään tarvitsemansa resurssit sekä osaavat ja motivoituneet työntekijät. Tämä edellyttää valmiutta uudistaa organisaatiota sekä jatkuvaa panostusta osaamisen kehittämiseen ja ensiluokkaiseen toimintaan, joka perustuu laadukkaaseen tavoitteenasetantaan, rakentavaan ja säännölliseen palautteeseen, suoritusten kokonaisarviointiin ja hyvien suoritusten palkitsemiseen.

Tehokas ja lisäarvoa antava henkilöstöjohtaminen

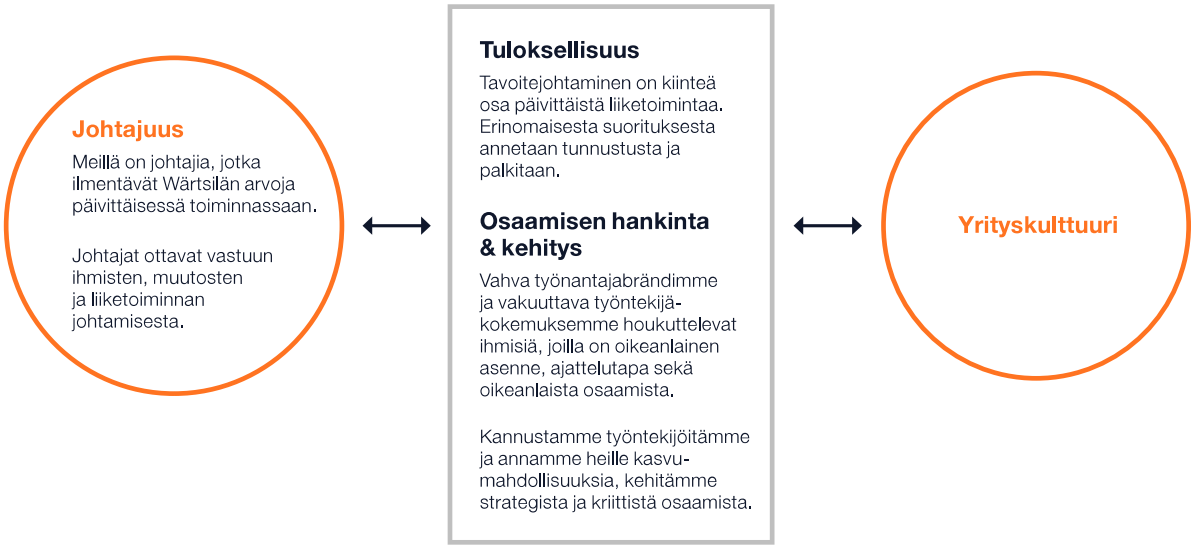

Wärtsilän henkilöstötoiminto kehittää yhtenäisiä henkilöstöjohtamisen prosesseja ja työkaluja sekä yhteisiä toimintatapoja yli maa- ja organisaatiorajojen. Erityiseksi painopisteeksi on asetettu ihmisten johtamiseen liittyvien esimiestaitojen kehittäminen. Vuonna 2018 tavoitejohtamisprosessissa keskityttiin edelleen palauteprosessin kehittämiseen organisaatiossa ja esimiesten tukemiseen heidän päivittäisessä työssään. Wärtsilän henkilöstötoiminto investoi teknologiaan ja työkaluihin, joiden avulla sekä paikalliset että useita eri maita hoitavat tiimit saavat nopeasti käyttöönsä tarvittavat verkkoraportit, henkilöstötiedot ja palkkauksen vuosisuunnitelmat.

Yrityskulttuuri muutoksessa

Wärtsilä edistää yhdessä yhtiön digitaaliseen muutokseen liittyvien aloitteiden kanssa uusia toimintatapoja ja muuttuvan maailman edellyttämää uutta yrityskulttuuria. Wärtsilän tarkoitus ohjaa kaikkea toimintaamme, ja monimuotoinen henkilöstö on yhtiön arvoja – energia, innostus ja erinomaisuus – vahvistava tekijä. Wärtsilä haluaa hyödyntää tarjoutuvat tilaisuudet, saada asioita tapahtumaan ja saavuttaa kilpailijoita parempia tuloksia sekä edistää avointa ja kunnioittavaa luottamuksen ilmapiiriä ja innostavaa työympäristöä. Monimuotoinen henkilöstö luo innovaatioita, tekee parempaa tulosta, pystyy ratkaisemaan tehokkaammin monimutkaisia ongelmia ja tarjoaa yrityksen käyttöön laajemman osaamispohjan.

Tavoitejohtaminen

Yksi Wärtsilän henkilöstöstrategian keskeisistä elementeistä on ensiluokkaisten suoritusten vaaliminen ja kehittäminen koko organisaatiossa. Tässä keskeistä on suoritusten parantamiseen tähtäävä valmennus, joka perustuu fiksujen tavoitteiden asettamiseen sekä jatkuvaan reaaliaikaiseen palautteeseen.

Wärtsilän hyvin toteutettu tavoitejohtamisprosessi tukee liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamista konkretisoimalla liiketoimintastrategiat tiimi- sekä yksilötason tavoitteiksi. Jokaisen on tunnettava ja ymmärrettävä Wärtsilän liiketoimintastrategia ja tavoitteet sekä ennen kaikkea oman yksikkönsä tavoitteet ja oman työnsä keskeiset vaatimukset. Prosessin laatuun ja vaikuttavuuteen on kiinnitetty entistä enemmän huomiota korostamalla jatkuvan palautteen merkitystä, selkeyttämällä vaadittuja käyttäytymismalleja ja luomalla mahdollisuuksia sekä ammatilliseen että henkilökohtaiseen kasvuun.

Vuosittaisten kehityskeskustelujen hyvä kattavuus jatkui kaikkialla yhtiössä. Kehityskeskustelut kattoivat 96,1% henkilöstöstä vuonna 2018. Tavoitejohtamisprosessiin kuuluu olennaisena osana henkilökohtainen palaute kullekin työntekijälle, kokonaissuorituksen arviointi ja henkilökohtainen kehityssuunnitelma. Kokonaissuorituksen arviointi otetaan suoritusperusteisen palkitsemisen periaatteen mukaisesti huomioon yhtenä tekijänä palkkausta koskevissa päätöksissä.

Oppiminen ja osaamisen kehittäminen

Vuonna 2018 Wärtsilä jatkoi esimiesten johtamistaitojen monipuolista kehittämistä. Linjaesimiehille on kehitetty uusia oppimisratkaisuja, joilla heitä tuetaan ihmisten johtamisessa. Marraskuussa järjestettiin vuosittainen ylimmän johdon kehittämisohjelma, ja vuoden aikana järjestettiin yhteensä neljä muuta globaalia johtamisen kehittämisohjelmaa.

Ensimmäinen tulevaisuuden johtajien kasvualustaksi tarkoitettu Growth Lab -koulutusohjelma aloitettiin elokuussa 2016. Kolmas ohjelma käynnistyi elokuussa 2018. Siihen valittiin hakemusten perusteella 20 Wärtsilän esimiestä ja tulevaa johtajaa, joilla on 7–15 vuotta työkokemusta. Johtokunta on antanut osallistujille kolme projektitoimeksiantoa, joiden tarkoituksena on analysoida ja kehittää tulevia liiketoimintamahdollisuuksia. Kolmas Growth Lab -koulutusohjelma päättyy huhtikuun 2019 lopussa.

Wärtsilän henkilöstötoiminto on kehittänyt Operational Excellence Academy -oppimiskehyksen ja Operational Excellence -oppimisportaalin, jotka tarjoavat tukimateriaalia kaikille organisaation laatujohtamisen parissa työskenteleville. Vuosina 2016, 2017 ja 2018 ohjelmaan on osallistunut lähes 2.000 Wärtsilän esimiestä ja työntekijää. OE Academyn tavoitteena on oppimisen lisäksi myös tehdä toiminnan ensiluokkaisesta laadusta kiinteä osa yhtiön yrityskulttuuria ja toimintatapaa sekä varmistaa toiminnan jatkuva tehostaminen.

Olennainen rooli tietämyksen ja osaamisen kehittämisessä on lisäksi työssäoppimisella, itseoppimisella, mentoroinnilla, valmentavalla johtamisella ja työkierrolla sekä tehtävien jakamisella siten, että osaamista voidaan kehittää siirtää kokeneilta tekijöiltä nuoremmille. Työntekijöille annetaan muodollista lähikoulutusta organisaation kaikilla tasoilla uusien tulokkaiden perehdytyksestä aina yrityksen ylimpään johtoon. Wärtsilässä järjestettiin vuonna 2018 yhteensä 41.258 koulutuspäivää eli keskimäärin 2,2 koulutuspäivää työntekijää kohti.

Henkilöstön sitouttaminen

Työntekijöiden tasavertaiset mahdollisuudet ja mahdollisuus ammatilliseen ja henkilökohtaiseen kasvuun ovat Wärtsilälle keskeisiä periaatteita. Työntekijöitä kannustetaan omaehtoiseen osaamisensa kehittämiseen sekä oman uran aktiiviseen rakentamiseen yhtiön sisällä. Rekrytoimalla ja myös pitämällä talossa parhaat mahdolliset osaajat Wärtsilällä on edellytykset olla ensisijainen yhteistyökumppani asiakkaille ja kiinnostava työnantaja sekä vanhoille että uusille työntekijöille.

Syksyllä 2017 Wärtsilä päätti investoida uuteen rekrytointijärjestelmään sekä etenkin rekrytointi- ja perehdytysprosessien kehittämiseen. Järjestelmä otettiin käyttöön elokuussa 2018. Tällä muutoksella Wärtsilä haluaa houkutella uusia osaajia, parantaa työnhakijakokemusta ja edistää yhtiön työnantajakuvaa.

MyVoice on Wärtsilän työtyytyväisyyskysely, jossa kaikki työntekijät voivat antaa palautetta johtamiseen, yrityskulttuuriin, kehittämiseen ja työhön liittyvissä asioissa.

MyVoice-kysely on järjestetty globaalisti vuodesta 2004 lähtien noin joka toinen vuosi. MyVoice on vuosien mittaan osoittautunut tärkeäksi keinoksi kehittää toimintatapaamme ja vahvistaa työkulttuuriamme.

Vuonna 2018 kysely päivitettiin paremmin nykytarpeita vastaavaksi. Uudistettu kysely on lyhyempi ja keskittyy painokkaammin sitoutumiseen ja motivaatioon. Kysely toteutetaan verkossa, ja sen voi täyttää mobiililaitteella. Jatkossa kysely toteutetaan vuosittain. Uusi MyVoice-kysely on saatavilla 17 kieliversiona. Ensimmäinen kysely tehtiin tammikuussa 2019.

Ympäristöjohtaminen

Wärtsilän päämääränä on kehittää kestävää yhteiskuntaa älykkäällä teknologialla. Sen kolmesta keskeisestä edellytyksestä yksi on puhdas ympäristö. Wärtsilän ympäristöjohtamiskäytännöt antavat täyden tuen tämän tavoitteen saavuttamiselle.

Wärtsilälle ympäristövastuulla on kaksi ulottuvuutta: tuotteet ja toiminta. Yhtiön ympäristösuorituskyvyn parantaminen tapahtuu – myös oman toiminnan osalta – pitkälti tuotekehityksen ja tuotteiden jatkuvan parantamisen

kautta. Työtä tukee myös operatiivisen toiminnan kehittäminen, joka perustuu tiukkoihin ympäristövaatimuksiin ja tähtää jatkuvaan parantamiseen.

Wärtsilän ympäristöjohtaminen

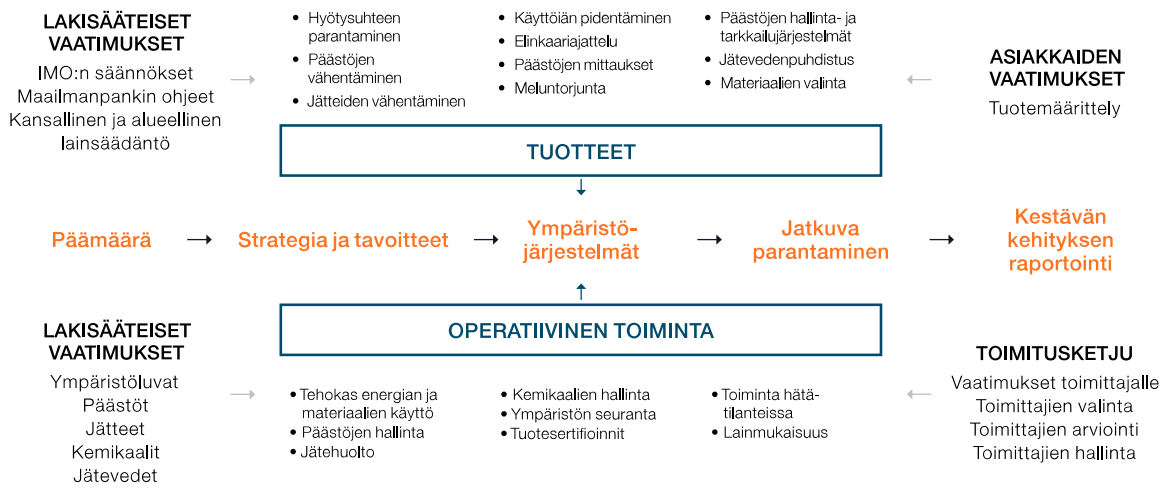

Ympäristösuorituskyvyn jatkuva parantaminen vaatii koko organisaatiolta järjestelmällistä työtä. Työtä ohjaavat yhtiön strategia, ympäristötavoitteet, toimintaperiaatteet (Code of Conduct) sekä laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja työturvallisuuspolitiikka, ja sitä koordinoi ja valvoo liiketoimintarajat ylittävä EHSS-johtoryhmä. Toimintansa, prosessiensa ja tuotteidensa kehittämisessä Wärtsilä pyrkii soveltamaan uusinta saatavilla olevaa tekniikkaa ja pienentämään siten materiaalien ja energian kulutusta sekä vähentämään ja hallitsemaan tuotteidensa ja palveluidensa koko elinkaaren aikana syntyviä päästöjä ja jätteitä.

Operatiivisia toimintoja ja tuotteita kehitetään ja parannetaan jatkuvasti sertifioitujen ympäristöjärjestelmien avulla. Periaatteena on soveltaa ISO 14001- ja OHSAS 18001 -standardien mukaisia sertifioituja ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmiä (EHS-järjestelmiä) kaikkialla konsernissa. Tämä ei kuitenkaan koske puhtaasti myyntiin keskittyviä yhtiöitä. Wärtsilän EHS-järjestelmät kattavat kaikki tytäryhtiöiden toiminnot. Tämä edistää ympäristönsuojelua ja pienentää laaja-alaisesti toiminnan haitallisia ympäristövaikutuksia.

Wärtsilän ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmien päävaatimuksia ovat lakimääräisten vaatimusten täyttäminen, toiminnan ympäristövaikutusten ja -riskien torjunta, henkilöstön koulutus ja selkeät vastuut, toiminnan ja menettelytapojen kattava dokumentointi, toiminta poikkeustilanteissa sekä ympäristösuorituskyvyn jatkuva parantaminen. Tytäryhtiöt ja liiketoimintayksiköt asettavat omat tavoitteensa kattavasti toimintansa merkittäville ympäristövaikutuksille. Ne myös seuraavat johtamisjärjestelmiensä toiminnan tuloksellisuutta.

Vuoden 2018 lopussa 56:lla Wärtsilän yhtiöllä oli sertifioitu ympäristöjärjestelmä. Sertifioitujen ympäristöjärjestelmien piirissä on noin 86% Wärtsilän koko henkilöstöstä.

Työterveys ja -turvallisuus

Wärtsilän työterveys- ja turvallisuusperiaatteet määritellään yhtiön toimintaperiaatteissa, laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja työturvallisuuspolitiikassa (QEHS) sekä ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusdirektiivissä (EHS). Wärtsilän tytäryhtiöiltä vaaditaan QEHS-politiikan sekä EHS-direktiivin mukainen johtamisjärjestelmä. Johtamisjärjestelmien keskeisiä painopisteitä ovat toiminnan lainmukaisuus, työterveys- ja työturvallisuusriskien tunnistaminen ja minimointi, henkilöstön koulutus, tehokkaat terveys- ja turvallisuusohjelmat ja -ohjeet, sattuneiden poikkeamien kirjaaminen ja selvittäminen sekä työterveys- ja työturvallisuustason jatkuva parantaminen. Vuoden

2018 lopussa 57:llä Wärtsilä-yhtiöllä oli sertifioitu työterveys- ja työturvallisuusjohtamisjärjestelmä. Järjestelmät kattavat noin 86% Wärtsilän henkilöstöstä.

Johtamisjärjestelmän lisäksi Wärtsilä-yhtiöissä on käytössä paikallisen lainsäädännön edellyttämiä työsuojeluohjelmia. Niitä kehitetään yleensä yhtiöiden johdon ja henkilöstön edustajien muodostamissa työsuojelutoimikunnissa. Tällä hetkellä kaikista Wärtsilän yhtiöistä 78%:lla on työsuojelutoimikunta.

Työsuojelun toteutumista mitataan tunnusluvuin, joita ovat esimerkiksi tapaturmien määrä, sairauspoissaolojen määrä, tapaturmataajuus sekä raportoitujen läheltä piti- ja vaaratilannehavaintojen määrä. Wärtsilä on asettanut konsernitason tavoitteeksi tapaturmien nollatason. Tavoite osoittaa yhtiön pitkäjänteistä sitoutumista turvallisuuskulttuurin lujittamiseen ja edellyttää toimenpiteitä kaikilta Wärtsilän yhtiöiltä ja työntekijöiltä. Turvallisuusasioita seurataan yhtiöissä kuukausittain, ja tulokset käsitellään johtokunnassa. Wärtsilän turvallisuuskulttuuria vahvistettiin edelleen ottamalla käyttöön globaali ohjelma nimeltä ZeroMindset, joka keskittyy kolmeen keskeiseen osa-alueeseen: johtamiseen, kaikille yhteiseen turvallisuusajatteluun ja tehokkaisiin turvallisuustyökaluihin ja -käytäntöihin. Vuosina 2017–2018 ZeroMindset-ohjelman painopisteenä oli johtajuus, ja 3,200 Wärtsilän johtajaa osallistui koulutettujen paikallisten fasilitaattorien vetämiin Leader in Safety, Leader in Business -työpajoihin eri puolilla Wärtsilän verkostoa. Ensimmäisenä työpajaan osallistui Wärtsilän johtokunta ja myöhemmin 21 liiketoimintojen johtoryhmää.

Wärtsilä järjesti 15.3.2018 neljättä kertaa maailmanlaajuisen turvallisuuspäivän Wärtsilän toimipaikoissa eri puolilla maailmaa. Päivän teema oli liikenneturvallisuus. Henkilöstön kanssa käytiin läpi riskitietoisuuden merkitystä sekä tapoja auttaa muita tielläliikkujia tekemään turvallisia valintoja. Turvallisuuspäivä sai hyvän vastaanoton eri puolilla Wärtsilän verkostoa.

Turvallisuuden kehitys Wärtsilässä

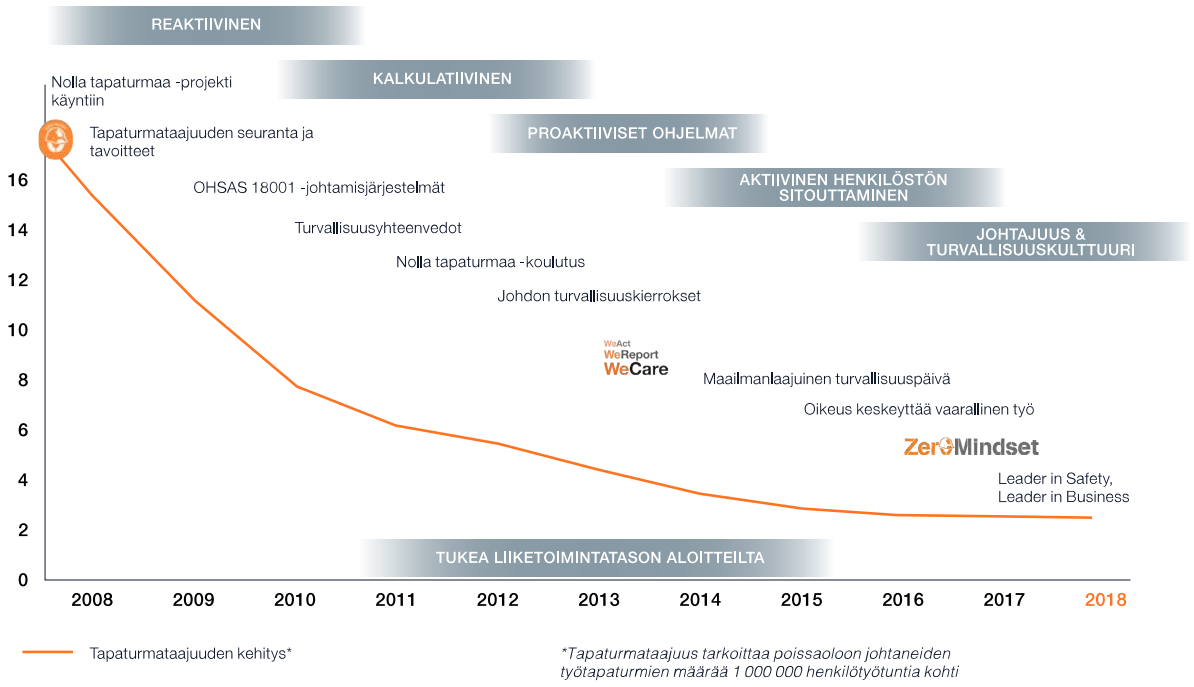

Käyttöönotettu toimenpide	Kuvaus
Tapaturmataajuuden seuranta ja tavoitteet	Turvallisuustasoa tarkastellaan kuukausittain johtokunnassa, ja tavoitteet asetetaan vuosittain.
OSHAS 18001 -johtamisjärjestelmät	Liiketoimintaorganisaatiot sertifioivat QEHS-järjestelmänsä OHSAS 18001 -standardin mukaisesti.
Turvallisuusyhteenvedot	Turvallisuusyhteenvedot ovat esiintyneistä tapaturmista ja läheltä piti -tilanteista saatuja oppeja, joita jaetaan kaikkialle organisaatiossa.
Nolla tapaturmaa -koulutus	Globaaliin koulutukseen kuuluu verkkokurssi (4 h) ja käytännön työpaja (4 h).
Johdon turvallisuuskierrokset	Johtamistyökalu turvallisuusaiheisten keskustelujen käymiseksi työntekijöiden kanssa.
Globaali turvallisuuspäivä	Wärtsilän koko verkoston kattava vuosittainen turvallisuustapahtuma. Teema vaihtuu vuosittain.
Oikeus keskeyttää vaarallinen työ	Wärtsilän QEHS-politiikan mukaan kaikilla on oikeus keskeyttää työ vaarallisissa tilanteissa.
Leader in Safety, Leader in business	Kaikille linjaesimiehille ja suoraan etulinjan toimintoihin vaikuttaville työntekijöille suunnattu yksipäiväinen turvallisuuskoulutus.

Vastuullinen liiketoiminta

Ihmis- ja työelämän oikeudet

Wärtsilä tukee ja kunnioittaa YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen kirjattuja ihmisoikeuksia. Wärtsilä tukee myös YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta, joista kuusi liittyy ihmisoikeuksiin ja työelämän oikeuksiin.

Wärtsilän työntekijät edustavat 137 kansallisuutta, ja yhtiö edellyttää koko henkilöstönsä tasapuolista kohtelua. Wärtsilä tukee kansainvälisen työjärjestön ILO:n määrittelemiä työhön liittyviä oikeuksia ja huolehtii yhdistymisvapauden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden ylläpitämisestä yhtiössä. Niissä maissa, joissa paikallinen lainsäädäntö ei tunnusta näitä oikeuksia, yhtiö pyrkii tarjoamaan henkilöstölleen muita keinoja näkemystensä esittämiseen.

Wärtsilä ei hyväksy missään muodossa tapahtuvaa pakkotyötä eikä lapsityövoiman käyttöä. Ihmis- ja työelämän oikeudet on sisällytetty Wärtsilän toimintaperiaatekoulutukseen sekä toimittajakäsikirjaan. Vuoden 2018 loppuun mennessä 89,8% Wärtsilän työntekijöistä oli suorittanut uudistetun toimintaperiaatekoulutuksen.

Korruption ja lahjonnan vastaiset menettelyt

Wärtsilän toimintaperiaatteet, korruption vastainen politiikka ja tietyille myynnin välikäsille, kuten agenteille, välittäjille ja jakelijoille suunnatut ohjeistukset, kieltävät yhtiötä ja sen työntekijöitä ottamasta ja tarjoamasta minkäänlaista lahjuksena pidettävää etua sekä ryhtymästä minkäänlaisiin toimiin, jotka voisivat johtaa eturistiriitaan tai luottamuksen rikkoutumiseen. Ohjeissa velvoitetaan noudattamaan paikallisia korruption vastaisia lakeja kaikissa maissa, joissa Wärtsilä toimii tai aikoo toimia, sekä raportoimaan mahdollisista rikkomuksista. Wärtsilä järjestää henkilöstölleen laajalti ja jatkuvasti koulutusta lahjonnan vastaisista periaatteista ja lainsäädännöstä sekä yhtiön niitä koskevista politiikoista ja toimintatavoista. Vuoden 2018 loppuun mennessä 91,8% Wärtsilän työntekijöistä oli suorittanut korruptionvastaisen koulutuksen.

Poliittinen toiminta

Wärtsilän politiikkana on avoimuus ja hyvä keskusteluyhteys niin paikallisten kuin kansainvälisellä tasolla toimivien viranomaisten kanssa. Tavoitteena on tiedon jakaminen ja säännöksien laadun parantaminen. Wärtsilä osallistuu julkisiin konsultaatioihin yhtiölle tärkeissä asioissa. Wärtsilä on rekisteröity Euroopan komission avoimuusrekisteriin.

Kilpailusäännökset

Wärtsilä käynnisti vuonna 2018 täysin päivitetyn kilpailusääntöohjelman, jonka tavoitteena on edelleen parantaa riskienhallintaa ja yhtiön johto on vahvasti sitoutunut tämän ohjelman toteuttamiseen. Uusi ohjelma perustuu e-learning-moduuliin, joka perustuu täysin päivitettyyn kilpailulainsäädäntöön, jotka molemmat tarjoavat Wärtsilän henkilöstölle sekä tietoa että ohjausta. Lisäksi johdolle ja muulle asiaankuuluvalle henkilöstölle järjestettiin vuonna 2018 kilpailukelpoisuuskoulutuksia kilpailulainsäädännön tuntemuksen edistämiseksi ja sen noudattamiseksi.

Turvallisuusjohtaminen

Wärtsilällä on konsernitason turvallisuuspolitiikka ja erilaisia ohjeita, jotka sisältävät ihmisoikeusasiat ja kansainväliset parhaat käytännöt. Johtajiston turvallisuuskokous, johon osallistuvat liiketoimintojen johtajat, konsernin yhteiskuntasuhteista ja lakiasioista, digitalisaatiosta sekä talousasioista ja valvonnasta vastaavat johtajat ja turvallisuusasiantuntijat, arvioi ja hyväksyy Wärtsilän turvallisuusjohtamisen periaatteet. Wärtsilän turvallisuusjohtaminen on jaoteltu kuuteen turvallisuusalueeseen: henkilöstö, toimitilat, tieto, kyber, kriisinhallinta sekä matkustus. Operatiivinen turvallisuusjohtaminen näillä alueilla hoidetaan liiketoiminto- ja paikallistasolla. Wärtsilän suosituksena on että turvallisuuspalvelutarjoajat olisivat ICoCA (International Code of Conduct Association) yhdistyksen jäseniä.

Yhteiskuntasuhteet

Wärtsilän tavoitteena on edistää hyvinvointia yhteisöissä, joissa yhtiö toimii. Tavoitteeseen päästään esimerkiksi luomalla työpaikkoja, maksamalla veroja ja sosiaalimaksuja, tarjoamalla työntekijöille koulutusta, tekemällä yhteistyötä paikallisten sidosryhmien kanssa ja tukemalla paikallista kehitystä. Wärtsilän toimintaperiaatteiden lähtökohtana on avoimuus ja rakentava yhteistyö paikallisten sidosryhmien kanssa. Tämä koskee niin paikallisia viranomaisia kuin työntekijöiden perheitä, yhtiön naapureita, oppilaitoksia ja mediaa. Keinoina on käytetty mm. avointen ovien päiviä, lehdistötilaisuuksia ja erimuotoista viestintää eri kohderyhmille.

Wärtsilän toiminta on kansainvälistä ja yhtiön ratkaisuja on toimitettu yli 170 maahan. Wärtsilä takaa ratkaisuilleen käyttäjätuen koko niiden elinkaaren ajaksi, mikä usein tarkoittaa jopa 30:tä vuotta. Näin ollen Wärtsilä voi joskus joutua toimimaan myös alueilla, joilla esiintyy kapinaliikkeitä, etnisiä konflikteja, aluekiistoja tai ihmisoikeusrikkomuksia. Paikallisessa toiminnassa yritystoiminnan vastuullisuuden merkitys korostuu entisestään. Valtiot ja kansainvälinen yhteisö määräävät yritysten asianmukaisen toiminnan rajat. Wärtsilä noudattaa sitä koskevaa lainsäädäntöä ja kansainvälisiä sopimuksia. Wärtsilä noudattaa toiminnassaan kaikkia asiaankuuluvia OECD:n ja Kansainvälisen Kauppakamarin ohjeita sekä YK:n ja EU:n asettamia pakotteita tukemalla niiden täytäntöönpanoa. Wärtsilän liiketoimintaperiaatteet (Code of Business Conduct) koskevat yhtiön kaikkia työntekijöitä. Wärtsilä on sitoutunut kestävään kehitykseen ja vastuulliseen yritystoimintaan vaikutuspiirissään YK:n Global Compact -aloitteen kymmenen periaatteen mukaisesti.

Wärtsilän vaikutus työllisyyteen ja julkiseen sektoriin sekä yhtiön hyväntekeväisyystoiminta on esitetty tämän raportin Taloudellinen vastuu -osiossa. Wärtsilän tytäryhtiöiden toiminnassa tapahtuvien muutosten vaikutukset paikallisyhteisöihin arvioidaan tapauskohtaisesti.

Tuotesuunnittelun periaatteet

Wärtsilä pyrkii kehittämään asiakkailleen ympäristömyötäisiä, luotettavia ja turvallisia tuotteita. Wärtsilä tukee asiakkaidensa toimintaa läpi tuotteiden käyttöiän tarjoamalla niiden koko elinkaaren kattavia huolto-, kunnostus- ja jälkiasennuspalveluita. Moottoreiden ja komponenttien kunnostaminen pidentää tuotteiden luotettavaa käyttöikää. Modernisointi voi parantaa käytössä olevien laitosten suorituskykyä ja auttaa asiakkaita vastaamaan tuleviin, entistä tiukempiin viranomaisvaatimuksiin.

Määräysten täyttäminen

Kansainvälinen merenkulkujärjestö (IMO) ja Maailmanpankin alainen Kansainvälinen rahoitusyhtiö IFC määrittelevät suurimman osan Wärtsilän tuotteita ja ratkaisuja koskevista kansainvälisistä ympäristöperiaatteista ja vaatimuksista. Alueellisella tai kansallisella tasolla Wärtsilän tuotteita koskevat myös YK:n Euroopan talouskomission (UNECE), Euroopan unionin (EU) ja Yhdysvaltain ympäristönsuojeluviraston (EPA) periaatteet ja säännökset sekä muut päästöstandardit esimerkiksi Saksassa, Japanissa ja Intiassa.

IMO vastaa meriliikenteen turvallisuutta sekä meren saastumisen ja alusten päästöjen hallintaa koskevien standardien laadinnasta. IMO sääntelee typpioksidipäästöjä ja polttoaineen rikkipitoisuutta sekä painolastiveden käsittelyä ja rajoituksia. Wärtsilän moottorit on suunniteltu EU:n konelainsäädännön, IMOn SOLAS-yleissopimuksen ja muiden keskeisten turvallisuusvaatimusten mukaisesti. Wärtsilän propulsiotuotteet on suunniteltu SOLAS:in sekä keskeisten luokituslaitosten turvallisuusvaatimusten mukaisesti. Ennen markkinoille tuloa uusille tuotteille hankitaan tyyppihyväksyntä luokituslaitoksilta. Wärtsilän laivasuunnittelussa noudatetaan luokituslaitosten ja lippuvaltioiden sääntöjä. Näin varmistetaan, että asiakkaille suunnitellut tuotteet ovat turvallisia ja säännösten mukaisia. Asiakkaalle ennen aluksen rakentamisen aloittamista toimitettaville piirustuksille ja laskelmille on hankittava luokituslaitoksen hyväksyntä.

IFC laatii yleisiä sekä toimialakohtaisia ohjeita hyvistä kansainvälisistä toimialakäytännöistä (GIIP), kuten lämpövoimalaitosten ympäristö-, terveys- ja turvallisuusohjeet (EHS), joita pidetään nykyisin isojen kansainvälisten voimalaitosprojektien ympäristövaikutuksia koskevina vähimmäisvaatimuksina. EHS-ohjeita ja IFC:n ympäristö- ja yhteiskuntavastuustandardeja noudatetaan useimmissa kansainvälisten rahoituslaitosten kehittyvillä markkinoilla rahoittamissa projekteissa. EU:n teollisuuspäästöjä koskevassa direktiivissä (IED) ja keskikokoisten polttolaitosten direktiivissä (MCPD) määritellään suurille ja keskikokoisille polttolaitoksille päävaatimukset, joilla vähennetään teollisesta toiminnasta johtuvia päästöjä koko Euroopan unionin alueella.

Wärtsilä seuraa aktiivisesti ympäristölainsäädäntöä koskevia aloitteita ja muutoksia voidakseen valmistautua yhtiön toiminnalle tulevaisuudessa asetettaviin rajoituksiin. Wärtsilä keskittyy tuotekehityksessään ympäristömyötäisiin tuotteisiin ja ratkaisuihin, jotka vastaavat muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin myös tulevaisuudessa.

Elinkaariajattelu

Wärtsilän tuotteiden käyttöikä on pitkä. Siksi tuotteidemme kokonaisympäristövaikutusten ymmärtämisen kannalta on olennaista määrittää tuotteiden koko elinkaaren aikaiset vaikutukset. Wärtsilä hallitsee tuotteidensa elinkaarta tuotesuunnittelulla, huolellisella toimittajien valinnalla, valmistusmenetelmillä, kuljetusten optimoinnilla, käytönaikaisella huollolla ja korjauksilla sekä asiakkaiden koulutuksella ja opastuksella, jotta tuotteiden ja järjestelmien käyttö olisi mahdollisimman tehokasta. Wärtsilä tarjoaa huoltosopimuksia ja tuotteita, jotka auttavat asiakkaita optimoimaan toimintansa. Lisäksi Wärtsilä tukee asiakkaita aktiivisesti oikeiden ratkaisujen valinnassa heti projektin alkuvaiheessa.

Wärtsilän tuotteiden mukana toimitetaan asianmukaiset käyttöoppaat, jotka sisältävät muun muassa tuotteiden perustiedot ja kattavat käyttöohjeet. Wärtsilä tarjoaa asiakkailleen myös koulutusta varmistaakseen tuotteidensa ympäristön kannalta parhaan ja turvallisen päivittäisen käytön.

Toimitusketjun hallinta

Tavaroiden ja palveluiden toimittajilla on merkittävä rooli Wärtsilän toimitusprosesseissa. Pyrimme tiiviisiin ja erinomaisiin suhteisiin tärkeimpien toimittajiemme kanssa, niin että kumpikin osapuoli ymmärtää ja noudattaa tiukkoja vaatimuksiamme niin prosessien kuin tuotteidenkin suhteen.

Taloudellisen hyödyn lisäksi toimiva kumppanuus tukee tiedon jakamista ja rakentaa innovatiivista toimintaympäristöä, joka integroi strategiset toimittajat entistä vahvemmin Wärtsilän arvoketjuun. Suurin osa Wärtsilän noin 27.000 aktiivisesta alihankkijasta toimii Euroopassa, jossa ovat myös isoimmat tuotantoyksikkömme. Panostamme jatkuvasti vahvan toimitusketjuverkoston kehittämiseen myös Aasiassa.

Wärtsilän vaatimukset tavaroiden ja palveluiden toimittajille

Wärtsilä on määritellyt vakioprosessit, joiden mukaan yhtiö valitsee toimittajat, arvioi vaatimustensa täyttymistä ja kehittää toimitussuhdetta. Tarjoamme toimittajillemme yhteistyökumppanuutta, joka vahvistaa kummankin osapuolen kilpailukykyä. Kumppanuuden edellytys on avoin ja jatkuva vuorovaikutus. Kumppanuusajattelu pätee myös Wärtsilän tutkimus- ja kehitystyöhön, jossa toimimme usein yhteistyössä yliopistojen, tutkimuslaitosten ja keskeisten toimittajiemme kanssa.

Yleisten ja tuotekohtaisten odotusten lisäksi Wärtsilä asettaa toimittajilleen myös selkeitä lainsäädännön noudattamiseen, ympäristönsuojeluun, laatuun, työterveyteen ja -turvallisuuteen sekä sosiaaliseen vastuuseen liittyviä vaatimuksia. Hyväksytyn toimittajan aseman saavuttaminen edellyttää myös näiden vaatimusten noudattamista. Vaatimukset sisältyvät myös vakiotoimitussopimuksiin. Vaatimusten noudattamista seurataan erilaisten suorituskykymittareiden ja auditointien avulla.

Toimittajien arviointi ja valinta

Wärtsilä arvioi toimittajiaan ja hoitaa toimittajasuhteitaan toimittajien hallintajärjestelmän avulla. Wärtsilä arvioi potentiaaliset uudet toimittajat alkutarkastuksissa ennen yhteistyön aloittamista. Erityisen kriittisiin toimittajiin, joihin liittyy johtamisjärjestelmän, tarjonnan laajuuden ja maantieteellisen sijainnin vuoksi kohonnut riski, sovelletaan tarkempaa arviointia, johon sisältyy myös kaikkein kriittisimpien toimittajien auditointeja. Auditointeja tehdään myös nykyisille toimittajille, joiden suorituskyvyssä on havaittu puutteita Wärtsilän vaatimuksiin nähden. Lisäksi järjestetään katselmointeja, joiden tarkoituksena on havaita ja selvittää poikkeamat Wärtsilän toimittajavaatimuksista.

Toimittajat luokitellaan toimittaja-arviointien yhteydessä Wärtsilän toimittajavaatimusten perusteella. Arvioinnissa hyödynnetään monenlaisia tietolähteitä, esimerkiksi esiarviointikyselyjä, toimittajien kanssa käytyjä keskusteluja ja suoritettuja auditointeja. Arvioinnin perusteella toimittaja voidaan hyväksyä, hyväksyä huomautuksin tai hylätä. Arviointi tarkistetaan säännöllisesti samoin kuin toteutettujen auditointien tulokset.

Wärtsilä saavutti toimittajien arvioinnille asetetut tavoitteet vuonna 2018

Vuoden 2018 loppuun mennessä Wärtsilä oli arvioinut 763 toimittajaa (yht. 1.199:stä), mikä vastaa 97% suorista maailmanlaajuisista hankinnoista (vuoden tavoite oli 96%). Paikallisten hankintojen osalta arvioinnin kattavuus oli 82% (tavoite 80%) ja epäsuorien hankintojen osalta 77% (tavoite 70%). Vuonna 2018 hylättiin 32 toimittajaa, jotka eivät täyttäneet Wärtsilän vaatimuksia; näistä 17 tapauksessa syynä olivat yritysvastuun puutteet.

Wärtsilä kehittää johdonmukaisesti hankintojen hallintajärjestelmää. Vuonna 2018 Wärtsilä käynnisti riskilähtöisen uusien toimittajien arviointi- ja hallintajärjestelmän, joka laajenee vuonna 2019 myös vanhoihin toimittajiin. Kaikkien nykyisten toimittajien tulee toimittaa itsearviointi vuoden 2020 loppuun mennessä.

Kestävän kehityksen lukuja

Taloudellinen vastuu

Wärtsilän tavoitteena on luoda kannattava kasvua ja pitkän aikavälin arvoa osakkeenomistajille ja koko yhteiskunnalle. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi Wärtsilän tulee täyttää useiden sidosryhmien odotukset, kuten kehittää ja toimittaa asiakkaille korkealaatuisia ja ympäristömyötäisiä tuotteita, ratkaisuja ja palveluja, sekä rakentaa pitkäjänteisiä kumppanuussuhteita toimittajiin, tarjota henkilöstölle kilpailukykyinen palkkaus ja hyvät työolosuhteet sekä edistää toimipaikkojensa paikallisyhteisöjen hyvinvointia. Hyvä taloudellinen tulos rakentaa perustan muille kestävän kehityksen osa-alueille – sosiaaliselle vastuulle ja ympäristövastuulle.

Taloudelliset tulokset

Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen (GRI 201-1)

MEUR	2018	2017*	2016	2015	2014
Asiakkaat					
Liikevaihto	5 174	4 911	4 801	5 029	4 779
Toimittajat					
Ostetut tuotteet, materiaalit ja palvelut	3 327	3 024	2 969	3 136	3 066
Luotu lisäarvo	1 847	1 888	1 831	1 893	1 713
Lisäarvon jakaminen					
Jaettu sidosryhmille	1 615	1 651	1 593	1 555	1 475
Henkilöstö					
Palkat	954	1 000	939	935	906
Julkinen sektori					
Verot ja sosiaalikustannukset	336	331	343	349	313
Luotonantajat					
Nettorahoituskulut	-40	-47	-53	-34	-28
Omistajat					
Osingot	284	272	256	237	227
Yhteisöt					
Lahjoitukset	1	1	2	1	1
Liiketoiminnan kehittäminen	232	237	238	338	239

*Oikaistu IFRS 15:n mukaisesti.

	2018	2017*	2016	2015	2014
Asiakkaat					
Liikevaihto (MEUR)	5 174	4 911	4 801	5 029	4 779
Liikevaihto markkina-alueittain (MEUR)					
Eurooppa	1 485	1 526	1 581	1 566	1 402
Aasia	1 867	1 933	1 774	2 051	1 989
Amerikka	1 245	1 132	1 039	1 006	840
Afrikka	283	221	313	329	398
Muut	294	100	94	78	150
Toimittajat					
Ostetut tuotteet, materiaalit ja palvelut (MEUR)	3 327	3 024	2 969	3 136	3 066
Henkilöstö					

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Palkat (MEUR)	954	1 000	939	935	906
Palkat markkina-alueittain (MEUR)					
Eurooppa	643	689	650	632	637
Aasia	150	156	153	163	144
Amerikka	134	130	110	112	99
Afrikka	20	18	19	21	18
Muut	7	7	7	8	8
Liikevaihto/työntekijä (TEUR)	274	275	262	271	265
Julkinen sektori					
Verot ja sosiaalikustannukset (MEUR)	336	331	343	349	313
Verot ja sosiaalikustannukset markkina-alueittain (MEUR)					
Eurooppa	252	236	246	246	220
Aasia	38	44	45	50	42
Amerikka	33	38	47	44	37
Afrikka	10	12	5	6	12
Muut	4	1	0	2	2
Saadut julkisen sektorin tuet (TEUR)	7 085	9 891	8 343	9 669	11 486
Nettorahoituserät (MEUR)	-40	-47	-53	-34	-28
Yhteisö					
Hallituksen myöntämät lahjoitukset (TEUR)	110	110	1 365	110	110
Wärtsilän yhtiöiden myöntämät lahjoitukset (TEUR)	627	673	533	511	608

*Oikaistu IFRS 15:n mukaisesti.

Ilmastonmuutoksen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset sekä muut riskit ja mahdollisuudet (GRI 201-2)

Wärtsilän ainoa EU:n päästökaupan (ETS) piiriin kuuluva tytäryhtiö on Wärtsilä Italia S.p.A. Syynä on tehtaan lämpövoimala. Päästökauppa ei ole vaikuttanut yhtiön kannattavuuteen. Wärtsilä vastaa ilmaston muuttumiseen kehittämällä ja toimittamalla tuotteita, ratkaisuja ja palveluja, joiden avulla asiakkaat voivat vähentää kasvihuonekaasujen päästöjä. Lisätietoa ilmastonmuutokseen liittyvistä Wärtsilän ratkaisuista löytyy verkkosivuiltamme www.wartsila.com. Ilmastonmuutokseen ja Wärtsilän tuotteisiin liittyvät liiketoimintariskit käsitellään Hallinnointi-katsauksen Riskit ja riskienhallinta osiossa.

Organisaation eläkesitoumusten kattavuus (GRI 201-3)

Wärtsilän työntekijöiden eläketurva perustuu kunkin maan lainsäädäntöön ja voimassa oleviin sopimuksiin. Suomessa valtaosa eläkevelvoitteista hoidetaan työeläkejärjestelmän (TyEL) kautta. Suurimmat etuuspohjaiset eläkejärjestelmät ovat Sveitsissä, Saksassa, Isossa-Britanniassa ja Ruotsissa. Suurin osa etuuspohjaisista eläkejärjestelmistä on eläkesäätiöiden hallussa, eivätkä niiden varat sisälly konsernin varoihin. Wärtsilän tytäryhtiöiden maksut eläkesäätiöille suoritetaan kunkin maan lainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Etuuspohjaisten eläkejärjestelmien vakuutuslaskelmat ovat kussakin maassa valtuutettujen aktuaarien suorittamia. Lisätietoja konsernin eläkevelvoitteista on tilinpäätöksen liitetiedostossa 23. Eläkevelvoitteet.

Valtiolta saadut avustukset (GRI 201-4)

Saadut julkisen sektorin tuet (TEUR)	2018	2017	2016	2015	2014
	7085	9891	8343	9669	11486

Wärtsilä sai julkiselta sektorilta tukea vuonna 2018 yhteensä 7 085 tuhatta euroa mm. tutkimus- ja tuotekehitysprojekteihin. Eniten tukia vuonna 2018 myönsivät Suomi ja Espanja.

Markkina-asema

Normaalin aloituspalkkatason suhde paikalliseen minimipalkkaan sukupuolittain (GRI 202-1)

Wärtsilä soveltaa ja noudattaa kaikissa maissa paikallista työlainsäädäntöä sekä työehtosopimuksia, joissa yleensä määritellään minimipalkka. Lisäksi alkupalkkoja verrataan tehtäväkohtaisesti ja koulutuksen perusteella alan yleiseen palkkatasoon. Laki ja muut määräykset asettavat minimitason, mutta todelliset palkat ovat usein tätä tasoa korkeampia. Jokaisessa maassa työntekijöiden palkkaus ja palkitseminen noudattaa Wärtsilän palkitsemispolitiikkaa, maakohtaisia käytäntöjä ja työsopimuksia. Peruspalkka määräytyy paikallisten olosuhteiden, työn vaativuuden ja työntekijän pätevyyden ja työsuorituksen mukaan.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Paikallisyhteisöstä palkattu osuus ylemmästä johdosta (GRI 202-2)

Wärtsilä ilmoittaa kaikista avoinna olevista tehtävistä sisäisesti, jotta varmistetaan, että kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet hakea avoimeen tehtävään. Rekrytoinnissa otetaan huomioon ensisijaisesti paikalliset hakijat, jollei ole nimenomaista syytä palkata tehtävään ulkomainen työntekijä, esimerkiksi tarvittaessa osaamisen siirtoa toisesta maasta. Tämä periaate pätee myös ylempiin johtotehtäviin. Ylempään johtoon luetaan globaalien toimialojen johto, konsernin johtajisto ja paikallisten tytäryhtiöiden johtotehtävät. Wärtsilän koko ylemmästä johdosta maailmanlaajuisesti 80% on rekrytoitu paikallisesti ts. henkilöt ovat lähtöisin kyseisen tytäryhtiön sijaintimaasta.

Ympäristö

Wärtsilän toiminnan ympäristövaikutukset aiheutuvat pitkälti valmistustoiminnasta. Valmistuksen merkittävimmät ympäristönäkökohdat liittyvät energian ja luonnonvarojen käyttöön ja näin ollen myös toiminnasta aiheutuviin päästöihin. Valmistuksen lisäksi ympäristöä kuormittaa tuotekehityksen edellyttämä tuotteiden ja komponenttien testaustoiminta. Tuotteiden ympäristösuorituskyvyn parantamisen myönteiset vaikutukset ovat kuitenkin merkittävästi suuremmat kuin testauksen aiheuttama ympäristökuormitus, kun otetaan huomioon tuotteiden koko elinkaari.

Materiaalit

Materiaalien käyttö painon tai määrän mukaan (GRI 301-1)

Tärkeimpiä Wärtsilän tuotteissa käytettäviä materiaaleja ovat metallit: valurauta, seos- ja rakenneteräkset, alumiiniseokset ja pronssi. Vuonna 2018 materiaalien kokonaiskulutus oli 103.332 tonnia (73.738). Tärkeimmät materiaaliryhmät olivat metallit 83%, hiekka 13%, ja kemikaalit 1%.

Materiaalit	2018	2017	2016	2015	2014
Materiaalien kokonaiskulutus (t)	103 332	73 738	84 913	100 767	88 736
Metallit (t)	85 820	55 416	59 898	73 285	65 363
Hiekka (t)	13 055	13 493	18 399	20 915	16 445
Kemikaalit (t)	1 422	1 575	1 831*	5 025	5 447
Muut (t)	3 035	3 255	3 601	1 542	1 481

* Huomattava luokitteluvirhe raportoinnissa korjattiin vuonna 2016, joten luku ei ole suoraan verrattavissa aiempiin vuosiin.

Kierrätettyjen materiaalien osuus (GRI 301-2)

Tärkeimmät Wärtsilän tuotteissa käytetyt materiaalit ovat metalleja: valurauta, seos- ja rakenneteräkset, alumiiniseokset ja pronssi. Kierrätysmateriaalin osuus vaihtelee metallin ja toimittajan mukaan. Kierrätysmateriaalia, kuten käytöstä poistettuja kolikoita ja pronssipotkureita, käytetään esim. uusien potkureiden valamiseen.

Energia

Organisaation oma energiankulutus (GRI 302-1)

Kokonaisenergiankulutus (terajouleina, TJ) kattaa Wärtsilän yhtiöiden viime vuosina kuluttaman sähkön, lämmön ja polttoaineet. Polttoaineita käytetään pääasiassa moottoreiden testaustoiminnassa. Muut käyttötarkoitukset ovat mm. lämmitys, tuotanto ja kuljetus. Vuonna 2018 polttoaineet olivat uusiutumattomista lähteistä.

Sähköä käytetään valmistustoiminnassa, esimerkiksi komponenttien koneistuksessa, sekä huoltoverstailla ja toimistoissa. Moottoreiden koeajoissa syntyvää sähkö- ja lämpöenergiaa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Wärtsilän tavoitteena on käyttää tuotettu sähköenergia omiin tarkoituksiinsa ja mahdollisesti myydä osa paikallisille energiayhtiöille. Moottoreiden koeajotoiminnan luonteen vuoksi sähköntuotanto ja yhtiön sähkön tarve eivät ole tasapainossa, minkä vuoksi ylijäämäenergiaa voidaan myydä paikallisille energiayhtiöille.

Wärtsilän lämmönkulutus koostuu lähinnä kiinteistöjen lämmityksestä. Koeajoissa tuotettua lämpöä pyritään mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään lämmityksessä. Osa kiinteistöistä kuuluu kaukolämpöverkkoon, osalla on oma lämpökeskus ja osa on sähkölämmitteisiä.

Energia	2018	2017	2016	2015	2014
Kokonaisenergiankulutus (TJ)	1 538	1 477	1 471	1 539	1 475
Sähkönkulutus (MWh)	132 572	131 960	139 363	142 819	140 713
Ostettu sähkö (MWh)	128 878	128 176	132 771	131 501	131 896
Tuotettu sähkö (MWh)	3 694	3 784	6 592	11 318	8 817
Myyty sähkö (MWh)	32 019	28 066	23 620	21 834	25 548
Lämmönkulutus (MWh)	32 937	36 890	33 542	30 161	25 073
Kevyt polttoöljy (t)	6 223	4 327	3 918	4 801	4 461
Raskas polttoöljy (t)	3 381	3 798	3 647	3 675	3 579
Maakaasu (t)	9 783	8 393	8 614	9 750	8 721
Muut polttoaineet (t)	1 238	2 811	3 209	2 834	3 348

Energiaintensiteetti (GRI 302-3)

Energia	2018	2017	2016	2015	2014
Kokonaisenergiankulutus (TJ/ liikevaihto)	0,300	0,308	0,313	0,334	0,319

Energiankulutuksen vähentäminen (GRI 302-4)

Vuoden 2017 alussa Wärtsilä asetti energiansäästötavoitteeksi vähentää absoluuttista energiankulutusta (GWh) vähintään 7 % vuoden 2015 keskikulutuksesta vuoteen 2025 mennessä. Toiseen seurantavuoteen mennessä on saavutettu 2,9 GWh:n pysyvä säästö energiankulutuksessa, pääasiassa vähentämällä sähkön ja lämmön kulutusta. Wärtsilän aiempi energiansäästötavoitekausi alkoi vuonna 2008 ja päättyi vuonna 2016, ja sen aikana saavutettiin 43,3 GWh:n pysyvä energiansäästö.

Energiansäästö	2018	2017	2016	2015	2014
Vuosittainen energiasäästö (GWh)	2,0	0,9	1,3	4,6	1,9
Kumulatiivinen energiansäästö (GWh)	2,9	0,9	43,3	42,0	37,5

Vesi

Vedenotto lähteittäin (GRI 303-1)

Wärtsilän käyttämä vesi voidaan jakaa kahteen kategoriaan: talousvesi ja jäähdytysvesi. Talousvettä käytetään pääasiassa valmistustoiminnoissa, kuten osavalmistuksen työstö- ja pesukoneissa, ja muutamilla tehtailla myös valumuottien tuotannossa sekä suljetun kierron jäähdytysjärjestelmissä. Wärtsilä käyttää merivettä moottoreiden ja prosessien jäähdytykseen.

Vuosittaisen vedenkulutuksen kokonaismäärä jaoteltuna veden lähteen mukaan: Jäähdytysvedestä noin 99% saadaan paikallisista pintavesistä, jonne vapautuu ainoastaan lämpöä puhtaan veden mukana, ja noin 1% jäähdytysvedestä hankitaan kunnallisilta vesilaitoksilta. Wärtsilän kokonaisvedenkulutuksesta vuonna 2018 noin 95% oli jäähdytysvetenä käytettyä merivettä, noin 5% oli vesijohtovettä, noin 0,5% otettiin suoraan pohjavedestä tai oli sadevettä.

Vesi	2018	2017	2016	2015	2014
Kokonaisvedenkulutus (1 000 m^3)	12 607	12 749	8 444	6 971	7 774
Vesijohtoveden kulutus (1 000 m^3)	652	631	613	703	683
Jäähdytysveden kulutus (1 000 m^3)	11 954	12 118	7 831	6 268	7 091

Vesilähteet, joihin organisaation vedenotolla on merkittävä vaikutus (GRI 303-2)

Yhdenkään Wärtsilän tytäryhtiön vedenotolla ei ole havaittu olevan merkittävää vaikutusta niiden käyttämiin vesilähteisiin.

Kierrätetty ja uudelleenkäytetty vesi (GRI 303-3)

Wärtsilä Italia S.p.A. kierrätti 122.557 m3 vettä vuonna 2018 johtamalla sen vedenpuhdistuslaitokseen ja käyttämällä puhdistetun veden uudelleen tuotantoprosesseissaan. Määrä vastaa noin 35% Wärtsilä Italian vuotuisesta vedenkulutuksesta ja 1% Wärtsilän kokonaisvedenkulutuksesta vuonna 2018. Muissa Wärtsilän tuotantolaitoksissa ei ole käytössä merkittäviä vedenkierrätysprosesseja.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Päästöt

Kasvihuonekaasujen päästöt ja intensiteetti (GRI 305-1, 305-2, 305-3, 305-4)

Suorien CO_2 -päästöjen lisäksi Wärtsilän toiminnasta aiheutuu epäsuoria CO_2 -päästöjä. Vuonna 2018 laskennalliset sekundääriset CO_2e-päästöt (sijaintiperusteinen laskentatapa) (ostosähköstä ja -lämmöstä) olivat 47.347 tonnia (56.002) ja lentomatkoista aiheutuneet CO_2e-päästöt olivat 44.652 tonnia (43.553). Vuonna 2018 ei esiintynyt biogeenisiä CO_2-päästöjä.

Kasvihuonekaasupäästöt (sijaintiperusteiset)	2018	2017	2016	2015	2014
Hiilidioksidipäästöt (tCO_2e) (suorat) (SCOPE 1)	59 949	57 998	57 355	63 441	57 477
Hiilidioksidipäästöt (tCO_2e) (epäsuorat) (SCOPE 2)	47 347	56 002	59 697	60 317	55 989
Hiilidioksidipäästöt (tCO_2e) (epäsuorat) (SCOPE 3)	208 330	155 537*	168 571*	39 033	39 619
Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti (kaikki)	61,5	56,1	60,8	35,3	33,1

* Sisältää epäsuorat päästöt materiaalien ja energian käytöstä sekä lentämisesta. Vuotta 2016 edeltävät luvut sisältävät päästöt vain lentämisestä.

Kasvihuonekaasupäästöt (hankintaperusteiset)	2018
Hiilidioksidipäästöt (tCO_2e) (suorat) (SCOPE 1)	59 949
Hiilidioksidipäästöt (tCO_2e) (epäsuorat) (SCOPE 2)	63 768
Hiilidioksidipäästöt (tCO_2e) (epäsuorat) (SCOPE 3)	204 065
Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti (kaikki)	63,9

Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen (GRI 305-5)

Wärtsilä on ryhtynyt toimenpiteisiin vähentääkseen epäsuoria CO_2-päästöjä. Energiatehokkuussitoumuksen tavoitteena on energiankulutuksen ja päästöjen vähentäminen. Lisäksi Wärtsilän keskeisenä tavoitteena on matkustamisen vähentäminen tiukan matkustuspolitiikan ja virtuaalikokoustyökalujen avulla: Skype-pikaviestinnän, joka mahdollistaa kahden tai useamman henkilön välisen reaaliaikaisen yhteydenpidon; Skype-kokousten, jonka avulla useat henkilöt voivat kokoontua verkossa ja jakaa esitysmateriaalin, sekä videokokousjärjestelmän. Wärtsilässä Skype ja videokokousjärjestelmä ovat päivittäisessä käytössä. Skype-kokouksia järjestetään päivittäin noin 1.700, ja Wärtsilän toimistoissa on yhteensä 150 videokonferenssihuonetta 46:ssa maassa. Lisäksi on otettu käyttöön monia muita yhteistyötä helpottavia työkaluja. Vaikka edellä mainittujen toimenpiteiden vaikutuksia ei olekaan mahdollista mitata, toteutetuilla paikallisilla toimenpiteillä on saavutettu arviolta yhteensä 5.524 tonnin CO_2e vähennys vuonna 2018.

NOx- ja SOx-päästöt sekä muut merkittävät päästöt ilmaan (GRI 305-7)

Ilmaan vapautuvat päästöt aiheutuvat pääasiassa moottoreiden koeajoista ja valmiiden moottoreiden tai muiden tuotteiden maalaamisesta. Koeajojen päästöt muodostuvat typen oksideista (NOx), rikkidioksidista (SOx), hiilidioksidista (CO_2) ja hiukkasista sekä vähäisemmässä määrin muista päästökomponenteista. Moottoreiden ja muiden tuotteiden maalauksessa syntyy haihtuvia orgaanisia yhdisteitä eli VOC-päästöjä (VOC = volatile organic compounds). Moottoripäästöjä vähennetään tutkimuksen ja tuotekehityksen sekä tuotetestauksen avulla. Nämä toimenpiteet aiheuttavat myös päästöjä, mutta niiden tulokset vähentävät valmistettujen moottoreiden tulevia päästöjä.

Päästöt	2018	2017	2016	2015	2014
Typen oksidien päästöt (t)	545	534	500	553	519
Rikkioksidien päästöt (t)	55	62	59	63	76
Hiilivetyjen kokonaispäästöt (t)	164	131	116	145	87
Hiukkaset (t)	7	8	9	9	9
VOC-päästöt (t)	45	36	30	40	40

Valmistusprosessista aiheutuva melu syntyy pääasiassa moottoreiden koeajoista ja tuotantolaitosten katolla olevista ilmanvaihtolaitteista. Melu on pääasiassa matalataajuista ja siten ihmiskorvalla heikosti havaittavissa. Wärtsilä on panostanut meluntorjuntaan käyttämällä asianmukaisia teknisiä ratkaisuja ja onnistunut alentamaan melutasoja huomattavasti. Meluntorjuntatyö on kuitenkin jatkuvaa ja edellyttää säännöllistä seurantaa.

Jätevedet ja jätteet

Päästöt vesistöön jaoteltuna päästölajeittain ja kohteen mukaan (GRI 306-1)

Wärtsilä käyttää merivettä moottoreiden ja prosessien jäähdytykseen. Tällöin jäähdytysvesijärjestelmä on erillinen järjestelmä, jossa lämpö on ainoa luonnonvesistöön vapautuva päästö. Jätevedet viemäröidään ja johdetaan paikallisille jätevesien puhdistamoille tai puhdistetaan paikan päällä. Mikäli jätevedet eivät sovellu tavanomaiseen puhdistukseen, ne toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn, esimerkiksi ongelmajätelaitokselle.

Useilla Wärtsilän tytäryhtiöillä on ympäristöluvat, jotka sallivat puhtaan tai asianmukaisesti puhdistetun veden laskemisen luonnonvesistöihin. Suurin osa tästä purkuvedestä on puhdasta jäähdytysvettä, jossa lämpö on ainoa paikalliseen pintavesistöön vapautuva päästö.

Kokonaisvesipäästöt vuonna 2018 olivat 12.665.551 m^3.

Vesipäästöjen kohteet 2018	Kunnallinen viemäri	Meri	Joki	Maaperä	Uusiokäyttö
Määrä (m^3)	219 844	11 950 057	471 100	23 942	608
% vesien kokonaispäästöistä	2	94	4	0	0

Jätteet jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelytavan mukaisesti (GRI 306-2)

Tuotantotoiminta synnyttää monenlaista jätettä, joka voidaan jakaa kahteen pääluokkaan: ongelmajätteet ja tavanomaiset jätteet. Ongelmajätteet sisältävät lastuamisnesteet, erilaiset jäteöljyt, maali- ja liuotinjätteet, öljyiset jätteet, kiinteät jätteet jne. Tavanomaiset jätteet sisältävät romumetallin, metallilastut, puujätteen, yhdyskuntajätteen, kartongin ja jätepaperin. Kaikki Wärtsilän yhtiöt lajittelevat jätteensä paikallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Yleisesti ottaen jäteluokat ovat poltettava jäte, kaatopaikkajäte ja kierrätettävä jäte.

Wärtsilällä on neljä jätehuoltoon liittyvää päämäärää, jotka ovat tärkeysjärjestyksessä seuraavat:

- vähentää prosesseissa syntyvän jätteen määrää
- hyödyntää jäte raaka-aineena
- hyödyntää jäte energianlähteenä
- hävittää jäte ympäristöä säästävällä tavalla.

Jätteet	2018	2017	2016	2015	2014
Jätteet yhteensä (t)	36 025	32 580	50 020	52 037	46 829
Tavanomaiset jätteet (t)	31 240	28 928	42 663	44 864	39 409
Ongelmajätteet (t)	4 785	3 651	7 357	7 173	7 420
Kaatopaikkajäte (t)	4 051	3 198	9 962	8 593	9 621
Kierrätettävä jäte (t)	24 791	23 647	30 695	34 074	27 328
Poltettava jäte (t)	2 305	1 990	1 889	2 197	2 460
Kompostoitava jäte (t)	92	95			
Loppusijoitettava ongelmajäte (t)	579	548	964	2 586	2 504
Kierrätettävä ongelmajäte (t)	3 063	2 113	5 470	3 502	3 792
Poltettava ongelmajäte (t)	1 143	990	923	1 084	1 124

Tuotteet ja palvelut

Tuotteiden ja palveluiden ympäristövaikutusten vähentämistoimenpiteiden laajuus

Ympäristötuotteet ja -palvelut ovat Wärtsilälle tärkein väylä ympäristövaikutusten pienentämiseksi. Ympäristömyötäisten ratkaisujen ja palveluiden toimittajana Wärtsilä voi auttaa asiakkaitaan kehittämään liiketoimintaansa kestävään suuntaan. Kestävää kehitystä edistävän innovoinnin arvo näkyy laajassa ympäristömyötäisten tuotteiden ja palveluiden valikoimassamme, johon sisältyy hyötysuhdetta parantavia, kaasu- ja nestepäästöjä vähentäviä ja jäteveden ja painolastiveden käsittelyyn liittyviä tekniikoita sekä muita tuotteita ja ratkaisuja, jotka ovat koko elinkaarensa ajan joustavia, tehokkaita, luotettavia, turvallisia, edullisia käyttää ja ympäristökuormitukseltaan vähäisiä.

Kustannukset

Ympäristönsuojelun kokonaiskustannukset ja investoinnit

Wärtsilän toimintaan liittyvät kustannukset on määritelty ympäristökustannuksiksi, jos ne liittyvät ilman-, maaperän- tai vesiensuojeluun, jätehuoltoon, ympäristöasioiden hallintaan tai meluntorjuntaan.

Merkittävä osa tuotekehitysinvestoinneista käytetään ympäristömääräysten noudattamisen varmistamiseen, mistä on sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä hyötyä koko arvoketjulle ja viime kädessä ympäristölle.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Kustannukset	2018	2017	2016	2015	2014
Tutkimus- ja tuotekehityskustannukset (MEUR)	165	141	131	132	139
Ympäristökustannukset					
Ympäristöinvestoinnit (MEUR)	0,6	4,0	0,7	0,5	1,9
Ympäristökäyttökustannukset (MEUR)	4,0	3,8	4,0	4,6	4,8

Sosiaaliset tiedot

Wärtsilä pyrkii tarjoamaan asiakkailleen parasta lisäarvoa ja palvelua kehittämällä jatkuvasti osaamistaan ja työskentelytapojaan. Wärtsilän sosiaalisen vastuun ja henkilöstöstrategian tavoitteena on muuttaa liiketoimintastrategia teoiksi kehittämällä jatkuvasti yhtiön organisaatiota ja osaamista muuttuvien liiketoimintatarpeiden täyttämiseksi.

Tavoitteena on tarmokas, osaava ja motivoitunut henkilöstö, joka työskentelee innostavissa, mielekkäissä ja etenemismahdollisuuksia tarjoavissa tehtävissä erinomaisten esimiesten johdolla. Annamme tunnustusta hyvistä suorituksista ja kunnioitamme erilaisuutta. Wärtsilä pyrkii tarjoamaan henkilöstölleen, urakoitsijoilleen sekä muille eri puolilla konsernia työskenteleville henkilöille turvalliset työolosuhteet asettamalla toiminnalle korkeat työterveys- ja turvallisuusvaatimukset.

Hyvän yrityskansalaisuuden peruskiviä ovat aktiivinen yhteistyö, avoin viestintä ja hyvät suhteet sidosryhmiin. Wärtsilän liiketoiminta ja sidosryhmäsuhteet perustuvat yhtiön toimintaperiaatteisiin (Code of Conduct), joita jokainen Wärtsilän yhtiö ja työntekijä on velvollinen noudattamaan.

Merkittävät muutokset yhtiössä ja toimitusketjussa vuonna 2018 (GRI 102-10)

Helmikuussa Wärtsilä ilmoitti laajentavansa QuantiServ-liiketoimintalinjansa palvelutarjontaa ostamalla valurautakorjauksiin erikoistuneen amerikkalaisen Lock-n-Stitchin. Yritysosto vahvisti Wärtsilän palveluportfoliota asiakkaille, joiden käytössä on useita tuotemerkkejä.

Wärtsilä saattoi myös päätökseen laivojen vedenalaisiin huolto-, tarkastus- ja korjauspalveluihin erikoistuneen hollantilaisen Trident B.V:n oston. Yrityskaupan myötä Wärtsilästä tulee johtava vedenalaisten palvelujen globaali tarjoaja. Yhtiöllä on 35 työntekijää.

Maaliskuussa Wärtsilä ilmoitti ostaneensa kansainvälisesti johtavan merenkulun navigointiratkaisujen toimittajan, Transasin, jonka valikoimaan sisältyvät täydelliset komentosiltaratkaisut, digituotteet ja elektroniset kartat. Yritys on markkinajohtaja myös merenkulun simulointi- ja koulutuspalveluissa, laivaliikenteen ohjauksessa, valvonnassa ja tukipalveluissa. Yhtiöllä on 22 toimipistettä ympäri maailman ja 120 maata kattava jakeluverkosto. Yhtiöllä on noin 1.000 työntekijää. Transasin liiketoiminta integroidaan Wärtsilän Marine-liiketoimintaan.

Lokakuussa Wärtsilä päätti uudistaa organisaationsa jakamalla toimintansa kahteen liiketoiminta-alueeseen: Wärtsilä Marine ja Wärtsilä Energy, jotka vastaavat omilla markkinoillaan sekä uusmyynnistä että palveluista. Muutoksen tavoitteena on lisätä asiakasarvoa vastaamalla entistä paremmin asiakkaiden tarpeisiin tuotteiden koko elinkaaren ajan. Uusi organisaatiorakenne astuu voimaan 1.1.2019. Toiminnan keskittäminen kahteen liiketoiminta-alueeseen kiihdyttää Wärtsilän kasvua ja yhtiön Smart Marine- ja Smart Energy -strategioiden toteuttamista. Laitetoimitusten ja palveluiden integroinnilla voidaan lisätä asiakkaan saamaa arvoa räätälöimällä kokonaiselinkaariratkaisut entistä vahvemmin kohdemarkkinoiden tarpeisiin. Uuden organisaation ansiosta Wärtsilä voi myös palvella asiakkaitaan entistä tehokkaammin, joustavammin ja nopeammin.

Lokakuussa Wärtsilä myi pumppuliiketoimintansa pohjoismaiselle sijoitusyhtiölle Solix Groupille, jolla on toimipaikka Kööpenhaminassa, Tanskassa ja Malmössä, Ruotsissa. Wärtsilä Pumps on kuulunut Wärtsilä Marine Solutions organisaatioon siitä asti, kun yhtiö osti Hamworthyn vuonna 2012. Myynti koski 227:ää työntekijää. Pumppuliiketoiminnan myynti auttaa Wärtsilää keskittymään Smart Marine -visioonsa.

Lokakuussa Wärtsilä osti vedenalaisia palveluja tarjoavan Burriel Navarro, S.L:n, jolla on vankka maine Espanjan pääsatamissa. Yrityskauppa tukee vedenalaisen liiketoiminnan kasvua lisäämällä huoltopisteitä ja täydentämällä Wärtsilä-yhtiö Tridentin toimintaa Euroopassa. Yhtiöllä on 19 työntekijää.

Työllistäminen

Henkilöstö ja ulkopuolinen työvoima vuonna 2018 (GRI 102-8, GRI 401-1)

Suoran työllistämisen lisäksi Wärtsilän toimipaikoilla toimi aliurakoitsijoita, joiden yhteenlaskettu työllisyysvaikutus oli 7.000 henkilötyövuotta. Suomen-yksiköiden henkilöstömäärä oli 3.885.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Vuonna 2018 Wärtsilän palveluksesta lähti eri syistä yhteensä noin 1.641 työntekijää ja yhtiöön palkattiin 3.316 työntekijää. Wärtsilän henkilöstön yhteismäärä oli vuoden 2018 lopussa 19.293.

Henkilöstö	2018	2017	2016	2015	2014
Henkilöstön määrä vuoden lopussa	19 293	18 065	18 011	18 856	17 717
Henkilöstö liiketoiminnoittain					
Services	11 051	10 624	10 567	10 592	10 692
Marine Solutions	6 267	5 845	6 074	6 847	5 603
Energy Solutions	1 171	1 038	903	959	978
Muut	805	559	467	459	444
Henkilöstö markkina-alueittain					
Eurooppa	11 693	10 463	10 399	10 893	9 633
Aasia	4 726	4 890	4 992	5 297	5 477
Amerikka	2 074	1 960	1 919	1 917	1 840
Muut	801	753	701	748	767
Henkilöstön keski-ikä	41,4	41,5	41,0	41,0	40,2
Toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet (%)	93	92	89	89	88
Määräaikaiset työsuhteet (%)	7	8	11	11	12
Kokoaikaiset työsuhteet (%)	98	98	98	98	98
Osa-aikaiset työsuhteet (%)	2	2	2	2	2
Henkilöstön vaihtuvuus (irtisanoutuneet, %)	5,7	5,3	5,3	5,2	6,2
Nettotyöllisyysvaikutus	923	-213	-840	-755	-283

Henkilöstön määrä työsuhteen ja sukupuolen mukaan 2018	Toistaiseksi voimassa olevat	Määräaikaiset
Kokonaismäärä	17 852	1 441
Miehiä	14 934	1 155
Naisia	2 918	286

Henkilöstön määrä työsuhteen ja alueen mukaan 2018	Toistaiseksi voimassa olevat	Määräaikaiset
Eurooppa	11 193	500
Aasia	4 002	724
Amerikka	2 046	28
Muut	611	190

Toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet koko-/osa-aikaisuuden 2018	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset
Kokonaismäärä	17 517	335
Miehiä	14 815	125
Naisia	2 703	210

Uudet rekrytoinnit 2018	Uudet työsuhteet	Aste (%)
Kokonaismäärä	3 316	17,2
Sukupuoli		
Miehiä	2 534	15,8
Naisia	782	23,8
Ikäryhmä		
< 30 vuotta	1 078	40,1

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

30–50 vuotta	1 891	15,6
> 50 vuotta	347	7,7
Markkina-alue		
Eurooppa	2 188	18,7
Aasia	641	13,6
Amerikka	365	17,6
Muut	122	15,2

Henkilöstön vaihtuvuus (irtisanoutuneet) 2018	Lukumäärä	Aste (%)
Kokonaismäärä	1 011	5,7
Sukupuoli		
Miehiä	807	5,0
Naisia	203	6,2
Ikäryhmä		
< 30 vuotta	187	10,6
30–50 vuotta	660	5,7
> 50 vuotta	164	3,6
Markkina-alue		
Eurooppa	573	5,1
Aasia	267	6,7
Amerikka	137	6,7
Muut	33	5,4

Kokoaikaisen henkilöstön henkilöstöetuudet, joita ei tarjota määrä- tai osa-aikaiselle henkilöstölle (GRI 401-2)

Määräaikaisessa ja osapäiväisessä työsuhteessa oleville tarjotaan yleisesti ottaen samat etuudet kuin toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa oleville. Joissakin maissa oikeus etuuksiin riippuu palvelukuukausista tai -vuosista. Tällaiset erot johtuvat yleensä paikallisen lainsäädännön mukaisista työehtosopimuksista.

Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet

Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisirtisanomisaika (GRI 402-1)

Wärtsilän vähimmäisirtisanomisaikaa koskevat menettelytavat on kuvattu osiossa Ihmioikeus- ja tasa-arvopolitiikka sekä oikeudenmukaiset työllisyyskäytännöt.

Työterveys ja -turvallisuus

Osuus kokonaistyövoimasta, joka on edustettuna henkilöstön ja johdon yhteisissä virallisissa työsuojelutoimikunnissa (GRI 403-1)

Wärtsilä-yhtiöissä on käytössä paikallisen lainsäädännön edellyttämiä työsuojeluohjelmia, joita kehitetään yleensä sekä yritysjohdon että henkilöstön edustajien muodostamissa työsuojelutoimikunnissa. Työsuojelutoimikunta on 78 prosentissa Wärtsilän yhtiöistä, ja toimikuntien toiminnan piirissä on yhteensä 92% Wärtsilän henkilöstöstä.

Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammattitautitaajuus, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset (GRI 403-2)

Vuonna 2018 tapaturmataajuus oli 2,50, mikä merkitsee 1%:n kasvua verrattuna edellisvuoteen.

Valitettavasti on todettava, että kiinalaisella telakalla sattui kuolemaan johtanut tapaturma. Konttialuksen moottoreiden käyttöönottoon osallistunut Wärtsilän työntekijä oli töiden jälkeen poistumassa aluksesta. Työntekijä ei havainnut, että yksi aluksen kansi oli yhdeltä sivultaan suojaamaton. Hän putosi kannelta aluksen ruumaan ja menetti henkensä.

Wärtsilä raportoi vuodesta 2018 alkaen myös urakoitsijoiden henkilöstön poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrän ja tapaturmataajuuden sekä poissaoloon johtaneiden tapaturmien alueellisen jakauman.

Tapaturmat	2018	2017	2016	2015	2014
Tapaturmat yhteensä	398	446	439	461	510
Poissaoloon johtaneet tapaturmat, vähintään 1 päivä, työntekijät, yhteensä	90	88	95	104	130
Eurooppa	62	60	69	72	90
Aasia	14	9	17	15	21
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	13	16	6	16	15
Afrikka	1	3	3	1	4
Poissaoloon johtaneet tapaturmat, vähintään 1 päivä, alihankkijat, yhteensä	35				
Eurooppa	19				
Aasia	6				
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	10				
Afrikka	0				
Poissaoloon johtaneita tapaturmia/miljoona työtuntia					
Työntekijät	2,5	2,5	2,6	2,8	3,5
Alihankkijat	3,1				
Poissaolotaajuus					
Sairauspoissaolot (% tehdyistä työtunneista)	2,2	2,0	2,2	1,9	2,0
Tapaturmien aiheuttamat poissaolot (% tehdyistä työtunneista)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Työperäisten sairauksien aiheuttamat poissaolot (% tehdyistä työtunneista)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kuolemantapaukset					
Kuolemantapauksia yhteensä	1	1	1	1	5
Työntekijät	1	0	0	1	3
Alihankkijat	0	1	1	0	2

Työperäisille sairauksille altistavissa tehtävissä työskentelevät työntekijät (GRI 403-3)

Wärtsilän huolto- ja testaushenkilöstö työskentelee jatkuvasti käynnissä olevien moottoreiden läheisyydessä ja altistuu siksi kovalle melulle. Kuulon aleneminen pyritään estämään Wärtsilän työterveys- ja työturvallisuusohjelmilla, muun muassa hankkimalla melulle altistuville työntekijöille asianmukaiset kuulosuojaimet. Vuonna 2018 diagnosoitiin yhteensä 7 työperäistä sairautta, mikä vastaa 0,2 tapausta miljoonaa työtuntia kohti.

Koulutus

Koulutuspäivien vuotuinen keskimäärä työntekijää kohden (GRI 404-1)

Vuonna 2018 Wärtsilän miespuolisille työntekijöille kertyi 2,17 koulutuspäivää ja naispuolisille työntekijöille 2,23 koulutuspäivää.

Koulutuspäivät (päivää/työntekijä)	2018	2017	2016	2015	2014
Kaikki	2,2	2,2	3,0	3,0	4,2
Johto	2,9	3,5	3,7	3,5	5,1
Muut toimihenkilöt	2,1	3,0	2,9	2,9	3,5
Työntekijät	2,1	2,0	3,0	3,1	4,4

Ohjelmat työntekijöiden osaamisen kehittämiseen ja siirtymävaiheen tukiohjelmat (GRI 404-2)

Osaamisen kehittämiseen liittyvät Wärtsilän ohjelmat on kuvattu osiossa Ihmisten johtaminen. Wärtsilä tarjoaa henkilöstölleen laajasti erilaisia sisäisiä koulutuksia ja oppimismahdollisuuksia yli 20 eri aihekategoriassa. Koulutusteemoista mainittakoon muun muassa konetekniikka, työturvallisuus ja -terveys, kielet ja kulttuuri, projektijohtaminen, ympäristö, turvallisuus ja johtaminen.

Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskustelujen piirissä olevan henkilöstön osuus (GRI 404-3)

Vuosittaisten kehityskeskustelujen toteutuminen	2018	2017	2016	2015	2014
Kattavuus (%)	96	96	96	92	92

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet

Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus (GRI 405-1)

Monimuotoinen henkilöstö tekee parempaa tulosta, pystyy paremmin ratkaisemaan monimutkaisia ongelmia ja tarjoaa yrityksen käyttöön laajemman osaamispohjan. Wärtsilän vuonna 2012 käynnistämän monimuotoisuusaloitteen tavoitteena on edistää osallistavaa yrityskulttuuria kaikilla tasoilla yhtiön globaalien ja paikallisten vaatimusten täyttämiseksi. Monimuotoisuuteen panostaminen ja eri-ikäisten, eri sukupuolta olevien ja persoonallisuudeltaan ja koulutustaustaltaan erilaisten ihmisten tukeminen tekee Wärtsilästä entistä vetovoimaisemman työnantajan ja asiakkailleen arvostetun liikekumppanin.

Sukupuolijakauma	2018	2017	2016	2015	2014
Miehiä/naisia (%)	83/17	84/16	84/16	85/15	86/14
Miesten/naisten osuus johtotehtävissä (%)	87/13	89/11	89/11	89/11	90/10
Alueellinen monimuotoisuus					
Kansallisuudet	137	136	134	131	122

Työntekijöiden lukumäärä ikäryhmän mukaan 2018	Lukumäärä	Aste (%)
< 30 vuotta	2 687	13,9
30–50	12 107	62,8
> 50 vuotta	4 499	23,3

Hallituksen ja johtokunnan jäsenet ikäryhmittäin vuonna 2018, %	Johtokunta (%)	Hallitus (%)
< 30 vuotta	0	0
30–50	25	25
> 50 vuotta	75	75

Hallituksen ja johtokunnan jäsenet sukupuolittain vuonna 2018, %	Johtokunta (%)	Hallitus (%)
Naisia	13	25
Miehiä	87	75

Asiakastyytyväisyys

Asiakastyytyväisyystutkimusten tulokset (GRI 102-43)

Wärtsilä asettaa aina asiakkaidensa tarpeet etusijalle. Osoitamme sen kuuntelemalla asiakkaiden palautetta tarkkaan ja reagoimalla siihen sekä operatiivisella että johdon tasolla. Wärtsilälle on tärkeää ansaita asiakkaidensa pitkäjänteinen luottamus pitämällä lupauksensa. Vaikka alallamme saattaa tulla vastaan haasteita, suhteita lujitetaan toimimalla asiakaslähtöisesti. Mittaamme asiakkaidemme uskollisuutta ja tyytyväisyyttä soveltamalla Net Promoter Score- eli NPS metodologiaa. Tuloksia seurataan kuukausittain. Tulokset ovat parantuneet merkittävästi kolmen viime vuoden aikana.

Otamme mielellämme asiakkailta vastaan palautetta projektien toimitusvaiheessa sekä laitteiden käytön aikana. Tieto toimivista ratkaisuista ja parantamismahdollisuuksista sekä asiakkaiden toimintaympäristön ymmärtäminen ovat elintärkeitä edellytyksiä yhtiön tuotteiden ja palveluiden kehittämiselle. Keräämällä palautetta erilaisissa tapahtumissa ja pitämällä muutoin jatkuvasti yhteyttä asiakkaisiin sekä reagoimalla palautteeseen varmistamme, että asiakkaiden tarpeet ja odotukset täyttyvät.

Asiakasuskollisuus ja -tyytyväisyys	2018	2017	2016
Asiakastyytyväisyys			
Marine Solutions	82%	76%	76%
Services	90%	87%	90%
Energy Solutions	85%	95%	90%
Net Promoter Score			
NPS	53	45	41
Vastaajia	3 356	4 875	4 899

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Asiakastyytyväisyyden tunnusluku perustuu yhteen kysymykseen: Oletko tyytyväinen Wärtsilän suoritukseen kokonaisuutena? Vastausvaihtoehdot ovat tyytyväinen, ei tyytyväinen eikä tyytymätön sekä tyytymätön. Prosenttiluku osoittaa tyytyväisten vastaajien osuuden.
NPS-asteikolla alin tulos on –100 ja paras +100.

Määräystenmukaisuus

Wärtsilä on sitoutunut kestävään liiketoimintaan. Edistääkseen konsernin ja sen sidosryhmien pitkän aikavälin etuja Wärtsilä pyrkii liiketoiminnassaan ylläpitämään korkeimpia juridisia ja eettisiä normeja. Wärtsilä sitoutuu kaikessa liike- ja muussa toiminnassaan noudattamaan soveltuvaa lainsäädäntöä ja toimimaan hyvänä yrityskansalaisena kaikkialla, missä yrityksellä on toimintaa. Tämä edellyttää koko henkilöstöltä vastuullista käytöstä ja rehellisyyttä.

Wärtsilä on sitoutunut varmistamaan, että yhtiön toimintaperiaatteita (Code of Conduct) noudatetaan sen liiketoiminnassa poikkeuksetta kaikkialla maailmassa. Väärinkäytösten ja toimintaperiaatteiden epäiltyjen rikkomusten ilmoittamista varten on perustettu konsernin raportointikäytäntö. Wärtsilän henkilöstöä kehotetaan tuomaan esille epäillyt toimintaperiaatteiden ja sitä tukevien toimintapolitiikoiden ja ohjeiden rikkomukset. Raportoidut tapaukset tutkitaan tilanteen mukaan joko paikallisesti tai konsernitasolla. Epäillyt väärinkäytökset tulee ensisijaisesti raportoida omalle linjaesimiehelle, mutta henkilöstö voi ilmoittaa epäilyksistään myös muilla tavoin, kuten ulkoisesti ylläpidetyn ilmiantokanavan kautta, raportoida suoraan määräystenmukaisuustoiminnolle tai ilmoittaa lakiasiainosastolle. Jos epäiltyyn väärinkäytökseen liittyy Wärtsilä Oyj Abp:n ylintä johtoa tai jos asia muutoin katsotaan erityisen merkittäväksi, se voidaan ohjata suoraan Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen tarkastusvaliokunnan käsiteltäväksi. Mahdollisesta toimintaperiaatteiden rikkomuksesta hyvässä uskossa ilmoittanut työntekijä ei saa joutua minkäänlaisen häirinnän, kostotoimenpiteiden tai muun kielteisen seuraamuksen kohteeksi. Wärtsilän henkilöstöä kehotetaan tarvittaessa pyytämään ohjeita eettisesti moitteettomasta ja laillisesta toiminnasta Wärtsilän lakimiehiltä tai määräystenmukaisuustoiminnolta.

Ympäristömääräysten noudattaminen

Wärtsilän yhtiöt noudattavat kaikkia paikallisia ympäristölainsäädäntöjä. Wärtsilän tuotantoyhtiöiden toiminta edellyttää voimassa olevia ympäristölupia, joiden ehdot yleisesti ottaen täytetään. Poikkeamat on kuvattu seuraavissa kappaleissa.

Ympäristöhäiriöt (GRI 306-3) ja valitukset

Häiriötilanteiden, valitusten ja poikkeamien lukumäärä on esitetty alla olevassa taulukossa. Tyypillisesti raportoidut häiriötilanteet kattavat tapahtumat, joissa Wärtsilän yhtiö on ollut velvollinen raportoimaan tilanteesta viranomaisille.

Merkittävimmät Wärtsilän toimipaikoissa vuonna 2018 tapahtuneet ympäristöhäiriöt olivat 5 vähäistä polttoaineen tai öljyisen veden päästöä. Nämä häiriötilanteet tutkittiin, ja kaikissa tapauksissa toteutettiin asianmukaiset korjaavat toimenpiteet ympäristövaikutusten minimoimiseksi. Wärtsilä North America, Inc:n asiakas sai valituksia Marquettessa Michiganissa sijaitsevan voimalaitoksen aiheuttamasta melusta. Voimalassa on kolme Wärtsilä-moottoria. Wärtsilä on täyttänyt kaikki meluun liittyvät sopimusvelvoitteensa, mutta asiakkaalle esitettiin kuitenkin aloite keskustelujen aloittamiseksi, jotta asia voitaisiin ratkaista yhteisymmärryksessä.

Poikkeamat ympäristömääräyksistä (GRI 307-1)

Wärtsilä Brasil Ltda. sai Brasilian ympäristöviranomaiselta (IBAMA) 1.616 euron sakot siitä, että yritys ei ollut hankkinut tuontilupaa sähkö- ja automaatiojärjestelmien kenttähuoltoon käytettäville litiumakuille.

Wärtsilä China Co. Ltd. sai 1.584 euron sakot kromaamon ympäristövahinkoja estävän laitteiston toimimattomuuden johdosta. Laitteisto on korjattu ja uusintakatsastettu.

Wärtsilä Italia S.p.A sai 5.166 euron sakot Triestessä sijaitsevan jätevedenpuhdistamon jätemäärien rekisteröinneissä ilmenneistä puutteista.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Häiriötilanteet, valitukset ja poikkeamat	2018	2017	2016	2015	2014
Ympäristövastuu					
Häiriötilanteet	5	6	12	3	11
Poikkeamat	3	1	0	3	1
Valitukset	1	1	2	2	1
Sosiaalinen vastuu					
Poikkeamat	2	1	4	4	1
Maksetut sakot (EUR)	25 962	22 575	37 860	30 111	9 824

Syrjintätapaukset sekä korjaavat toimenpiteet, ja sosiaaliseen ja taloudelliseen vastuuseen liittyvien lakien ja määräysten noudattamatta jättäminen (GRI 103-2, GRI 406-1, GRI 419-1)

Wärtsilä tukee ja kunnioittaa YK:n yleismaailmalliseen ihmisoikeuksien julistukseen perustuvia oikeuksia. Wärtsilä tukee myös YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta, joista kuusi liittyy ihmisoikeuksiin ja työelämän oikeuksiin.

Wärtsilän työntekijät edustavat 137 kansallisuutta. Yhtiö edellyttää koko henkilöstön reilua ja tasapuolista kohtelua. Wärtsilä tukee kansainvälisen työjärjestön ILO:n määrittelemiä työhön liittyviä oikeuksia ja huolehtii yhdistymisvapauden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden ylläpitämisestä yhtiössä. Niissä maissa, joissa paikallinen lainsäädäntö ei tunnusta näitä oikeuksia, yhtiö pyrkii tarjoamaan henkilöstölleen muita keinoja näkemystensä esittämiseen.

Wärtsilä ei hyväksy pakkotyötä eikä lapsityövoiman käyttöä minkäänlaisessa muodossa. Wärtsilän tiedossa ei ole ihmisoikeusrikkomuksia, syrjintätapauksia, työelämän oikeuksien rikkomuksia tai pakko- tai lapsityövoiman käyttöä. Katsauskaudella todettiin seuraavat poikkeamat:

Wärtsilä Korea Ltd. sai 15.646 euron sakon, koska yhtiö ei täyttänyt lakisääteistä velvoitettaan vajaakuntoisten henkilöiden työllistämisestä. Vähintään 5% yrityksen henkilöstöstä on oltava virallisesti vajaakuntoisia. Yritys työllistää lähinnä tuotantotyöntekijöitä, minkä johdosta vajaakuntoisille on vaikea löytää sopivia tehtäviä.

Wärtsilä Singapore Pte Ltd. sai työterveys- ja työturvallisuusviranomaiselta 1.950 euron sakot ilman vaadittua työturvallisuusmenettelyä tehdyistä kattilahuolloista. Menettelyt on korjattu, ja niistä on tehty asianmukainen ilmoitus viranomaisille.

Edellisessä raportissa esitetyt poikkeamat

Wärtsilä Korea Ltd. ei pystynyt täyttämään lakisääteistä velvoitettaan työllistää tietty minimimäärä vajaakuntoisia henkilöitä.

Korruption ja lahjonnan vastaisista politiikoista ja toimintatavoista viestiminen ja koulutus, sekä vahvistetut korruptiotapaukset ja toimenpiteet niissä (GRI 205-2, 205-3)

Raportointijaksolla ei havaittu lahjontaa tai muita korruptiotapauksia. Wärtsilän korruption vastainen politiikka jaetaan välittäjille, kuten myyntiedustajille. Wärtsilä on järjestänyt myyntiedustajille ja muille välittäjille räätälöityä koulutusta. Wärtsilän korruption vastainen politiikka toimitetaan tavarantoimittajille ja kaikille henkilöille tai organisaatioille näiden pyynnöstä.

Poliittiset lahjoitukset (GRI 415-1)

Vuoden 2018 aikana Wärtsilä ei tehnyt suoria maksuja poliittisille puolueille. Wärtsilä osallistui kahteen varainhankintaseminaariin Suomessa, joiden ohjelmat olivat Wärtsilälle merkityksellisiä.
Osallistumismaksut olivat 1.690 euroa.

Syytteet kilpailun rajoituksesta ja monopoliaseman väärinkäytöstä (GRI 415-1)

Wärtsilässä järjestettiin perinteiseen tapaan vuonna 2018 kilpailuoikeudellista koulutusta avainhenkilöstölle. Tavoitteena on lisätä kilpailulainsäädännön tuntemusta ja siten varmistaa lakien ehdoton noudattaminen.

Poikkeamat liittyen tuotteiden ja palveluiden terveys- ja turvallisuusvaikutuksiin, tietoon tuotteista ja palveluista, markkinointiviestintään ja asiakastietojen säilyttämiseen (GRI 416-2, GRI 417-2, GRI 417-3, GRI 418-1, GRI, GRI 419-1)

Raportointijaksolla ei havaittu tuotteiden terveys- ja turvallisuuteen tai tuotetietoon liittyvien määräysten tai asiakastietoihin liittyviä rikkomuksia.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Raportointiprofiili

Tiedonkeruu

Tuotteiden ympäristösuorituskykyä kuvaavat tiedot perustuvat mittaustuloksiin. Toiminnan ympäristövastuuta ja sosiaalista vastuuta mittaavat suorituskykytiedot on kerätty Wärtsilä-yhtiöiltä kyselylomakkeella. Taloudellisen vastuun indikaattorit perustuvat pääasiassa tarkastettuihin tilinpäätöksiin.

Kestävän kehityksen tiedot kerätään ja raportoidaan erityisen sisäisen ohjeiston mukaisesti, joka sisältää tarvittavat määritelmät ja ohjeet kerättävästä tiedosta. Ympäristökustannukset ja -investoinnit kirjataan Eurostatin ohjeiden mukaisesti.

Jokaisella yhtiöllä on nimetty vastuullinen koordinaattori, joka vastaa tiedon keräämisestä ja konsolidoinnista sekä sen laadusta ja luotettavuudesta. Kunkin yhtiön johto hyväksyy yhtiötään koskevat tiedot ennen niiden konsolidointia konsernin luvuiksi. Kestävän kehityksen tiedot raportoidaan Wärtsilän kestävän kehityksen raportointijärjestelmällä. Raportoidut tiedot tarkastetaan sekä paikallisesti että konsernitasolla ennen konsolidointia. Wärtsilän johtokunta on katselmoinut ja hyväksynyt kestävän kehityksen raportin tiedot.

Riippumaton varmennusraportti

DNV GL Business Assurance Finland Oy Ab (DNV GL) on riippumattomana osapuolena varmentanut kestävän kehityksen raportin GRI Standards (2016) raportointiperiaatteita vastaan. Osana varmistusprosessia DNV GL arvioi tiedonkäsittelyä ja prosesseja paikallistasolla, pääkonttorille raportoidun tiedon merkitystä ja luotettavuutta sekä sitä, miten hyvin Wärtsilän raportointiohjeistus on ymmärretty ja miten sitä noudatetaan. Tämä toteutetaan toimipaikkakohtaisilla varmennuskäynneillä ja videokokousten välityksellä. Toimipaikkakohtaiset varmennuskäynnit suoritettiin Triestessä, Italiassa sekä Hampurissa, Saksassa. Wärtsilä Canada, Wärtsilä China, Wärtsilä Netherlands ja Wärtsilä United Arab Emirates varmennettiin videokokousten välityksellä.

Muut tietolähteet

Wärtsilä on julkaissut seuraavat raportit:

Wärtsilän ympäristöraportti 2000
Wärtsilän kestävän kehityksen raportti 2002
Wärtsilän kestävän kehityksen raportti 2004
Wärtsilän kestävän kehityksen raportti 2005
Wärtsilän vuosikertomus 2006
Wärtsilän vuosikertomus 2007
Wärtsilän vuosikertomus 2008
Wärtsilän vuosikertomus 2009
Wärtsilän vuosikertomus 2010
Wärtsilän vuosikertomus 2011
Wärtsilän vuosikertomus 2012
Wärtsilän vuosikertomus 2013
Wärtsilän vuosikertomus 2014
Wärtsilän vuosikertomus 2015
Wärtsilän vuosikertomus 2016
Wärtsilän vuosikertomus 2017

Raportit ja kestävän kehityksen tiedot on esitetty Wärtsilän internet-sivuilla osoitteessa: www.wartsila.com.

Kestävän kehityksen raportointiryhmä

Marko Vainikka Johtaja, yhteiskuntasuhteet ja kestävä kehitys (yhteyshenkilö: marko.vainikka@wartsila.com)
Harri Mäkelä Manager, Sustainability
Alina Pathan Manager, Corporate Relations
Natalia Valtasaari Sijoittajasuhdejohtaja

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Olennaisuusarviointi

Tunnistetut olennaiset näkökohdat ja laskentarajat

Konsernin laskentaraja (GRI 102–45)

Wärtsilän konsernitilinpäätökseen sisällytetyt yhtiöt on lueteltu konsernitilinpäätöksen liitteessä 34. Tytäryhtiöt.

Wärtsilän kestävän kehityksen raportointi käsittää kaikki konserniyhtiöt. Raportin tiedot kattavat Wärtsilän liiketoiminnat. Yhtiötasolla raportti sisältää emoyhtiön lisäksi Wärtsilän tytäryhtiöt, mukaan lukien tuotanto-, huolto- ja myyntiyksiköt. Raportti ei sisällä Wärtsilän osakkuusyhtiöitä, yhteisyrityksiä tai toimitusketjun yhtiöitä.

Raportin sisällön määrittelyprosessi (GRI 102–46, 102-54)

Wärtsilän kestävän kehityksen raportointi vuodelta 2018 noudattaa GRI:n (Global Reporting Initiative) standardeja (2016) ja raportin sisällönmäärittelyn raportointiperiaatteita. Tämä raportti on laadittu GRI:n standardeissa määriteltyjä menettelytapoja ja comprehensive-sovelluslaajuuksia noudattaen. Toisin sanoen raportti kattaa kaikki GRI:n standardien edellyttämät yleiset tiedot sekä kaikki toiminnassamme olennaisiksi katsotut kestävän kehityksen teemat.

Vuonna 2017 Wärtsilä päivitti olennaisiksi katsotut kestävän kehityksen teemat. Prosessi sisälsi toiminnan taloudelliset, ympäristöön liittyvät ja sosiaaliset teemat sidosryhmien ja Wärtsilän liiketoiminnan kannalta. Sidosryhmien näkemykset kerättiin kyselytutkimuksella, johon vastasi 88 keskeistä Wärtsilän eri yksiköiden ja toimintojen sidosryhmien edustajaa ympäri maailmaa. Sidosryhmäkyselyn tarkoitus oli arvioida, kuinka tärkeitä eri kestävyysteemat ovat Wärtsilän sidosryhmien näkemyksissä ja päätöksissä. Sidosryhmien arvioitavaksi annettujen kestävän kehityksen teemojen valintaperusteina olivat Wärtsilän aiempi kokemus, vertaisarvioinnit teollisuuden piirissä sekä analyysi Wärtsilän arvoketjulle olennaisimmista taloudellisista ja sosiaalisista vaikutuksista ja ympäristövaikutuksista. Keskeisimpiä arviointiin osallistuneita sidosryhmiä olivat sijoittajat ja rahoittajat, merkittävät asiakkaat, henkilöstö, paikallisyhteisöt ja media.

Tunnistettuja teemoja analysoimalla määritettiin niiden merkitys Wärtsilän nykyiselle tai tulevalle toiminnalle. Kestävyysteemojen liiketoimintavaikutusten arviointiperustana oli niiden suora taloudellinen merkitys sekä niihin liittyvät riskit ja mahdollisuudet. Mahdollisen liiketoimintavaikutuksen indikaattorina käytettiin myös yhtiön ohjeistusten tai käytäntöjen tasoa.

Arvioinnin tuloksena Wärtsilän kannalta olennaisiksi tunnistettiin seuraavat GRI-teemat:

- Päästöt
- Ympäristömääräysten noudattaminen
- Taloudelliset tulokset
- Koulutus
- Työterveys ja -turvallisuus
- Tunnistettujen olennaisten teemojen lisäksi Wärtsilä julkistaa runsaasti myös muita kestävän kehityksen tietoja, joita Wärtsilän sidosryhmät säännöllisesti kysyvät tai joiden julkistaminen muutoin katsotaan raportoinnin jatkuvuuden kannalta aiheelliseksi.

Tunnistettujen olennaisten teemojen laskentarajat arvioitiin sen perusteella, mikä niiden taloudellinen ja sosiaalinen vaikutus ja ympäristövaikutus on Wärtsilän arvoketjulle. Perusteellinen selvitys tunnistettujen olennaisten teemojen laskentarajoista ja tiedonkeruun kattavuudesta on luettavissa kohdassa GRI 103-1-b, Olennaisten teemojen laskentarajat organisaation sisällä ja GRI 103-1-c, Olennaisten teemojen laskentarajat organisaation ulkopuolella.

Olennaiset teemat (GRI 102–47)

Kestävän kehityksen näkökulmasta Wärtsilälle merkittävimmät ympäristökysymykset liittyvät tuotteisiin. Wärtsilän tuotteiden käyttö vaikuttaa ympäristöön sekä paikallisesti että maailmanlaajuisesti. Muiden kestävän kehityksen näkökohtien osalta toiminnallamme on lähinnä paikallisia vaikutuksia.

Kestävän kehityksen vaikutusalueet	Paikallisesti	Koko maailma
Taloudellinen vastuu	•	
Ympäristövastuu		
• Tuotteisiin liittyvä	•	•
• Toimintaan liittyvä	•	
Sosiaalinen vastuu	•	

Seuraavat GRI-teemat määritettiin Wärtsilän kestävän kehityksen raportoinnissa olennaisiksi:

Luokka	Teema	Wärtsilän toiminnassa olennaiset näkökohdat (GRI:n standardit)	Muut Wärtsilän kestävän kehityksen raportointiin sisältyvät teemat	Jätetty pois Wärtsilän kestävän kehityksen raportoinnista
Taloudellinen vastuu	Taloudelliset tulokset	•		
	Markkina-asema		•	
	Välilliset taloudelliset vaikutukset			•
	Ostokäytännöt			•
	Korruption ja lahjonnan vastaiset menettelyt			•
	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkominen		•	
Ympäristövastuu	Materiaalit		•	
	Energia		•	

	Vesi		•	
	Luonnon monimuotoisuus			•
	Päästöt	•		
	Jätevedet ja jätteet		•	
	Ympäristömääräysten noudattaminen	•		
	Toimittajien ympäristövaikutusten arviointi		•	
Sosiaalinen vastuu	Työllistäminen		•	
	Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet		•	
	Työterveys ja -turvallisuus	•		
	Koulutus	•		
	Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet		•	
	Syrjintäkielto		•	
	Yhdistymisen vapaus		•	
	Lapsityövoima		•	
	Pakko- ja rangaistustyövoima		•	
	Turvallisuuskäytännöt			•
	Alkuperäiskansojen oikeudet			•
	Ihmisoikeusarvioinnit			•
	Paikallisyhteisöt			•

	Toimittajien yhteiskunnallisten vaikutusten arviointi		•	
	Poliittinen vaikuttaminen		•	
	Asiakkaiden terveys ja turvallisuus		•	
	Markkinointiviestintä ja tiedot		•	
	Asiakkaiden yksityisyyden suoja		•	
	Sosiaalisen ja taloudellisen vastuun vaatimusten noudattaminen		•	

Wärtsilän kestävän kehityksen raportointi antaa kattavan kuvan yhtiön johtamistavasta, merkityksellisistä yleisistä tiedoista ja GRI:n standardeissa määritellyistä olennaisiin teemoihin liittyvistä tiedoista.

Olennaisten teemojen laskentarajat organisaation sisällä (103-1-b ja 103-1-c)

Olennaisten teemojen laskentarajan muodostavat kaikki Wärtsilä-konserniin kuuluvat yritykset. Taloudellisen vastuun tiedot kattavat kaikki Wärtsilä-yhtiöt. Ympäristövastuun ja sosiaalisen vastuun tiedot kattavat kaikki Wärtsilän yhtiöt lukuun ottamatta seuraavia:

- Transas
- Trident B.V.
- Burriel Navarro S.L.

Nämä yhtiöt sisällytetään Wärtsilän kestävän kehityksen raportointiin tulevina vuosina. Wärtsilän kestävän kehityksen raportointi on osa vuosiraportointia, joten kestävän kehityksen tiedot julkaistaan vuosittain.

Toiminnallisten tietojen kattavuus

Toiminnalliset tiedot, osuus yhtiöistä, %

	2018	2017	2016	2015	2014
Taloudellinen vastuu	100	100	100	100	100
Ympäristövastuu	97	86	93	83	94
Sosiaalinen vastuu	100	100	100	100	100

Toiminnalliset tiedot, osuus henkilöstöstä, %

	2018	2017	2016	2015	2014
Taloudellinen vastuu	100	100	100	100	100
Ympäristövastuu	93	96	98	91	98
Sosiaalinen vastuu	100	100	100	100	100

Toiminnalliset tiedot, osuus valmistuksesta, %

	2018	2017	2016	2015	2014
Taloudellinen vastuu	100	100	100	100	100
Ympäristövastuu	100	100	100	95	100
Sosiaalinen vastuu	100	100	100	100	99

Olennaisten teemojen laskentarajat organisaation ulkopuolella (GRI 103-1-c)

Wärtsilän kestävän kehityksen raportti ei sisällä konsernin ulkopuolisten yritysten tietoja.

Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa (GRI 102-48)

Wärtsilä on 1.1.2018 alkaen soveltanut standardia *IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista*, jonka seurauksena 2017 tilinpäätösluvut on oikaistu standardin mukaisiksi.

Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja näkökohtien laskentarajoissa (GRI 102-49)

Raportin laajuus tai laskentarajat eivät ole muuttuneet olennaisesti. Aiempien vuosien tiedot sisältävät kaikki kyseisen jakson päättyessä konserniin kuuluneet raportointiyksiköt.

Raportointiperiaatteet

Taloudellisen vastuun tiedot

Taloudellisen vastuun tiedot perustuvat tilintarkastettuun tietoon ja kattavat Wärtsilän kaikki tytäryhtiöt, ellei toisin mainita.

Lahjoitukset: vuoden 2018 lukuun sisältyvät Wärtsilän emoyhtiön ja 15 suurimman tytäryhtiön tiedot.

Tuet: vuoden 2018 lukuun sisältyvät Wärtsilän emoyhtiön ja kaikkien tytäryhtiöiden tiedot.

Työntekijöiden sosiaalimaksuilla rahoitetaan eläkkeet, työttömyysturva ja muut sosiaaliset edut, jotka luovat turvallisuutta ja parantavat yhtiön työntekijöiden ja heidän perheidensä elämänlaatua.

Ylin johto sisältää kaikki työn vaativuustasoille 12–15. kuuluvat työntekijät, joita oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 92.

Ympäristövastuun tiedot

Materiaaleihin sisältyvät kaikki tuotantoprosesseissa globaalisti käytetyt tärkeimmät materiaalivirrat. Eniten materiaaleja kuluttavia tuotteita ovat moottorit, potkurit ja propulsiojärjestelmät.

Kokonaisenergiankulutus sisältää sekä suoran että epäsuoran energiankulutuksen. Suora energiankulutus kattaa Wärtsilän tytäryhtiöiden kuluttaman polttoaineen. Energiankulutus jouleina lasketaan käyttäen polttoaineiden alempia lämpöarvoja (LHV = lower heating value). Alemmat lämpöarvot perustuvat myyjien toimittamiin tietoihin tai polttoaineanalyyseihin moottorien testausta ja T&K-toimintaa varten, ja muun polttoaineenkulutuksen osalta lähteenä on DEFRA (Ison-Britannian ympäristö- elintarvike- ja maaseutuasioista vastaava ministeriö) . Välillinen energiankulutus kattaa ostetun sähkön ja lämmön. Koska ostetun sähkön ja lämmön tuotannon tehokkuutta ei tunneta, energiamuunnos perustuu suoraan ostoarvoihin.

Polttoaineen kulutustiedot perustuvat joko laskutukseen tai mitattuihin arvoihin.

Lämpö- ja sähkötiedot perustuvat joko laskutukseen tai mitattuihin arvoihin.

Energiaintensiteetti kuvaa kunakin vuonna tiedonkeruuseen osallistuneiden tytäryhtiöiden kokonaisenergiankulutuksen suhdetta niiden kokonaisliikevaihtoon (MJ/euro).

Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti kuvaa kunakin vuonna tiedonkeruuseen osallistuneiden tytäryhtiöiden kasvihuonekaasupäästöjen kokonaismäärän (scope 1, 2 ja 3) suhdetta niiden kokonaisliikevaihtoon (gCO_2/ euro).

Tiedot kasvihuonekaasupäästöjen pienenemisestä kerätään toimipaikkatasolla, ne perustuvat jatkuviin kasvihuonekaasupäästöjen vähennystoimiin, ja ne ovat joko laskettuja tietoja tai arvioita (scope 1 ja 2).

Tiedot energiankulutuksen pienenemisestä kerätään toimipaikkatasolla, ne perustuvat jatkuviin energiansäästötoimiin, ja ne ovat joko laskettuja tietoja tai arvioita.

Vedenkulutus: Luvut perustuvat joko mitattuihin arvoihin tai laskutukseen. Jäähdytysveden käyttö voidaan joissakin yksiköissä laskea myös lämpökuormasta.

Kierrätetty vesi: Raportoitu määrä on Wärtsilä Italia S.p.A:ssa käytetyn kierrätetyn veden mitattu kokonaismäärä. Yhtiön vedenpuhdistuslaitoksella käsitelty vesi voidaan käyttää uudelleen valmistusprosesseissa.

Päästöt vesistöön: Luvut perustuvat joko mitattuihin arvoihin tai laskutukseen. Jäähdytysveden purkumäärät voidaan joissakin yksiköissä laskea myös lämpökuormasta.

Päästötiedot: Luvut perustuvat lähinnä mitattuihin arvoihin, joiden perusteella ominaispäästökertoimet on laskettu. Ominaispäästökertoimet määritetään erikseen eri polttoaineille ja moottorimalleille. Lämpökattiloiden päästöt perustuvat joko mittauksiin tai laskelmiin. Sähkönkulutuksen välilliset hiilidioksidipäästöt (Sijaintiin perustuva tarkastelu, Soveltamisala 2) lasketaan käyttämällä Kansainvälisen energiajärjestön (IEA, International Energy Agency) päästökertoimia, ja välilliset hiilidioksidipäästöt (markkinaperusteinen tarkastelu, Soveltamisala 2) lasketaan käyttämällä mahdollisesti käytettävissä olevia jäännösjakaumapäästökertoimia (Euroopan ja USA:n osalta) ja muiden maiden osalta IEA:n päästökertoimia. Kaukolämmön välilliset hiilidioksidipäästöt (Soveltamisala 2) lasketaan käyttämällä DEFRA:n (UK government Department for Environment, Food and Rural Affairs) päästökertoimia. Materiaalien kulutuksen aiheuttamien välillisten CO_2-päästöjen (scope 3) laskennassa sovelletaan thinkstepin GaBi-tietokantaa. Lentomatkustamisesta aiheutuvat CO_2-päästöt (scope 3)perustuvat Wärtsilän matkatoimiston laskelmiin ja DEFRA:n kertoimiin. Ajoneuvojen muut kuin kasvihuonekaasujen päästöt lasketaan VTT:n Lipasto-tietokannan päästökertoimia käyttäen. Metaanipäästöjen muuntamiseen hiilidioksidiekvivalentiksi on käytetty GWP-kerrointa 25 (Global Warming Potential = lämmityspotentiaali). CO_2-päästöihin lasketaan ainoastaan CO_2 ja metaani.

Jätteet: Jätteiden loppusijoitusmenetelmiä koskevat tiedot tulevat yleensä jätehuoltoyritykseltä.

Ympäristöpoikkeamiksi luokitellaan merkittävät tapaukset, jotka on pääsääntöisesti ilmoitettava paikallisviranomaisille.

Sosiaalisen vastuun tiedot

Tapaturmat yhteensä: Luvut sisältävät kaikki raportoidut työtapaturmat, mukaan lukien ensiapua vaatineet tapaukset, myös työmatkalla tapahtuneet ja mahdolliset kuolemantapaukset.

Poissaoloon johtaneet tapaturmat: Luvut sisältävät kaikki vähintään yhden normaalin työpäivän poissaoloon johtaneet raportoidut työtapaturmat; poissaolo lasketaan ensimmäisestä päivästä tapaturman jälkeen.

Tapaturmataajuus: Luku ilmaisee poissaoloon johtaneiden tapaturmien ja mahdollisten kuolemantapausten määrän miljoonaa työtuntia kohti. Työtunneiksi lasketaan palkallinen työaika. Tapaturmataajuus ei sisällä kodin ja työpaikan välisellä matkalla tapahtuneita tapaturmia.

Nettotyöllisyysvaikutus lasketaan vähentämällä vuoden aikana palkattujen uusien työntekijöiden määrästä yhtiön palveluksesta mistä tahansa syystä poistuneiden vakituisten työntekijöiden määrä.

Henkilöstön vaihtuvuus lasketaan vakituisista työntekijöistä. Yhtiön jättäneiden vakituisten työntekijöiden määrä jaetaan vakituisten työntekijöiden määrällä raportointikauden lopussa.

Kuukausipalkkaiset ja muut työntekijät: Wärtsilän työntekijöitä koskevat tiedot ovat pääasiassa peräisin globaalista SAP HR -tietokannasta. Pienellä osalla työntekijöistä, alle 3% (vaihtelee eri mittareiden mukaan), globaaleihin HR-prosesseihin kirjatut työsuhdetiedot ovat puutteellisia; heidän osaltaan sukupuolen, työsuhteen ja sopimustyypin oletusarvona on käytetty koko konsernin henkilöstön keskiarvoa. Uusien työntekijöiden ja irtisanoutuneiden työntekijöiden määrät eivät sisällä henkilöitä, joiden palkkausta tai irtisanomista ei ole vielä muodollisesti kirjattu järjestelmiin.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Riippumaton varmennusraportti

Riippumaton varmennusraportti Wärtsilä Oyj:n johdolle

(Käännös alkuperäisestä englanninkielisestä raportista)

Toimeksiannon sisältö

Wärtsilä Oyj:n (“Wärtsilä”pyynnöstä **DNV GL Business Assurance Finland OY/AB** (“DNV GL”) on suorittanut rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat olleet Wärtsilän vuosikertomuksessa (”Raportti”) esitetyt kestävän kehityksen tiedot raportointikaudelta 1.1-31.12.2018.

Varmennuksen kohde

Varmennustoimeksiantomme laajuus on rajattu Raportissa esitettyihin GRI-standardien mukaisiin Yleisiin tietoihin ja Aihekohtaisten standardien tietoihin (”Kestävän kehityksen tiedot”). Varmennuksen kohteena olleet Kestävän kehityksen tiedot on määritelty GRI- ja UNGC-indekseissä. Lisäksi olemme käyneet läpi kestävän kehityksen tiedot ”Tarinat” – osiossa, jotka on varustettu ”Kestävän kehityksen varmennus” –merkinnällä.

Olemme arvioineet Kestävän kehityksen tietoja ja niihin sisältyvää olennaisen virheen riskiä Global Reporting Initiativen GRI-standardien (2016) ja Wärtsilän raportointiperiaatteiden perusteella (”Raportointikriteeristö”, ks. Raportointiperiaatteet -osio Raportissa).

Emme ole arvioineet muita Raportissa tai Wärtsilän www-sivuilla esitettyjä raportointikautta koskevia tietoja, eikä johtopäätöksemme koske näitä tietoja.

Johtopäätökset

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei Kestävän kehityksen tietoja ole kaikilta olennaisilta osiltaan esitetty ja laadittu asianmukaisesti raportointikriteeristön perusteella. Käsityksemme mukaan raportti täyttää GRI-standardien Comprehensive-laajuuden vaatimukset.

Johtopäätöksemme liittyvät ainoastaan varmennuksen kohteena olleisiin Kestävän kehityksen tietoihin ja niitä tulee lukea yhdessä tämän varmennusraportin kanssa ja erityisesti huomioiden jäljempänä selostetut tietoihin liittyvät luontaiset rajoitteet.

Varmennusstandardi ja laajuus

Olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon International Auditing and Assurance Standards Boardin julkaiseman kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin (ISAE) 3000 (uudistettu) ”Muut varmennustoimeksiannot kuin menneitä kausia koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluonteinen tarkastus” mukaisesti. Kyseinen standardi edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja toimeksiannon suunnittelemista ja suorittamista rajoitetun varmuuden hankkimiseksi siitä, onko vastuullisuustiedoissa olennaista virheellisyyttä.

DNV GL käyttää sisäisessä laadunvalvonnassa ISO/IE 17021:2011- Conformity Assessment Requirements for bodies providing audit and certification of management systems mukaisia omia johtamisjärjestelmiään ja vaatimustenmukaisuuden toimintaperiaatteita. DNV GL ylläpitää kattavaa laadunvalvontajärjestelmää, johon kuuluu dokumentoituja toimintaperiaatteita ja menettelytapoja eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi.

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa evidenssin hankkimistoimenpiteet ovat luonteeltaan ja ajankäytöltään vähemmän kattavia kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa, minkä vuoksi siinä saadaan vähemmän varmuutta kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa. Olemme suunnitelleet ja

suorittaneet työmme hankkiaksemme riittävän evidenssin johtopäätöksemme tueksi siten, että riski johtopäätöksen virheellisyydelle on vähäinen, mutta ei täysin poissuljettu.

Johtopäätöksemme perusteet

Varmentajana meidän tulee suunnitella ja toteuttaa varmennustoimenpiteet perustuen harkintaan riskistä, että Vastuullisuustiedoissa on olennaisia virheellisyyksiä. Toimeksiannon toteuttamiseksi olemme muun muassa:

- Arvioineet Raportointikriteeristön soveltuvuutta Kestävän kehityksen tietoihin;
- Haastatelleet Wärtsilän johdon edustajia vahvistaaksemme ymmärrystämme Kestävän kehityksen tietojen tuottamiseen, keräämiseen ja raportointiin käytetyistä tiedonhallinnan järjestelmistä ja menettelytavoista;
- Käyneet läpi niitä prosesseja ja järjestelmiä, joilla tiedot tuotetaan Raporttia varten seuraavilla toimipaikoilla:
    - Wärtsilä Italia (Trieste, Italia);
    - Wärtsilä SAM Electronics (Hampuri, Saksa);
    - Wärtsilä Canada, Kanada;
    - Wärtsilä China, Kiina;
    - Wärtsilä Gulf, Yhdistyneet Arabiemiirikunnat; ja
    - Wärtsilä Netherlands, Hollanti.

DNV GL on itsenäisesti valinnut toimipaikkakäyntien kohteet olennaisuuteen perustuen;

- Käyneet läpi lähtötietoja ja niiden yhdistelyä raportoitaviksi Kestävän kehityksen tiedoiksi;
- Arvioineet onko Kestävän kehityksen tietojen laadinnan evidenssi, mittaukset ja laajuus Raportointikriteeristön mukainen;
- Käyneet läpi Raportin ja siinä esitetyt Kestävän kehityksen tietoihin liittyvä sanalliset kuvaukset suhteessa Raportointikriteeristöön; sekä
- Arvioineet Raportissa esitettyjen tietojen vastaavuutta GRI-standardien Comprehensive -laajuuden vaatimuksiin.

Luontaiset rajoitteet

Varmennuksemme perustuu oletukseen, että Wärtsilän meille varmennusta varten toimittamat tiedot on annettu vilpittömässä mielessä. Kestävän kehityksen tietojen luonteesta sekä muista menettelytapojen ja sisäisten kontrollien luontaisista rajoitteista johtuen on olemassa ei-vältettävissä oleva riski, että kaikkia virheitä tai epäsäännöllisyyksiä ei ehkä ole havaittu. Energian kulutustietojen perusteella laskettuihin kasvihuonekaasupäästöihin liittyy luontaisia rajoitteita, kun otetaan huomioon tietojen luonne ja tietojen määrittämisessä käytetyt menettelytavat. Erilaisten, mutta silti hyväksyttyjen laskentamenetelmien käyttäminen voi sekin johtaa olennaisesti erilaisiin tuloksiin.

DNV GL ei ota minkäänlaista vastuuta tai yhteisvastuullisuutta päätöksistä, jotka henkilö tai toimija mahdollisesti tekee tämän varmennusraportin perusteella.

Varmentajan pätevyys, riippumattomuus ja laadunvalvonta

DNV GL:n olemassa olevat toimintaperiaatteet ja menettelytavat on kehitetty varmistamaan, että DNV GL, sen henkilökunta ja muut (mukaanlukien muiden DNV GL yksiköiden henkilöstön) noudattavat riippumattomuusvaatimuksia ja ylläpitävät asiaankuuluvien eettisten vaatimusten mukaista riippumattomuutta. Tämän toimeksiannon toteuttamisesta on vastannut riippumaton vastuullisuuden varmennuksen ammattilaisten ryhmä, jonka jäsenet eivät ole osallistuneet Raportointikriteeristön laadintaan. Varmennukseen osallistuneet asiantuntijat ovat kokeneita ympäristöasioiden ja kestävän kehityksen varmentamisen ammattilaisia, joilla on vaadittava osaaminen toimeksiannon suorittamiseen.

Wärtsilän johdon ja DNV GL:n vastuut

Wärtsilän johto vastaa:

- Kestävän kehityksen tietojen laadinnasta ja esittämisestä Raportointikriteeristön mukaisesti;

- Tehokkaan sisäisen valvonnan suunnittelusta, toteuttamisesta ja ylläpidosta, jotta on mahdollista laatia Kestävän kehityksen tiedot siten, että niissä ei ole olennaista virheellisyyttä.
- Kestävän kehityksen tietojen mittaamisesta ja raportoinnista niille vahvistettujen Raportointikriteeristön perusteella; ja
- Sisällöstä ja väittämistä Raportissa ja Raportointikriteeristössä.

Meidän velvollisuutemme on suunnitella ja toteuttaa varmennustoimenpiteet hankkiaksemme rajoitetun varmuuden siitä, että Kestävän kehityksen tiedot on laadittu Raportointikriteeristön mukaisesti ja raportoida Wärtsilälle riippumaton johtopäätöksemme toteutettujen toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella. Emme ole osallistuneet Raportin laadintaan.

DNV GL Business Assurance Finland OY/AB

Espoo, Suomi, 8.2.2019

Mikael Niskala

Lead Auditor

DNV GL – Business Assurance

Shaun Walden

Principal Consultant and Reviewer

DNV GL – Business Assurance

GRI- ja UNGC-indeksit

Yleiset tiedot

GRI 102: Yleiset tiedot

GRI Standardi	Linkit	Huomiot	UNGC
Organisaatioprofiili			
102-1 Organisaation nimi	Strategia		●
102-2 Toiminta, brändit, tuotteet ja palvelut	Strategia Wärtsilä Energy Business Wärtsilä Marine Business		●
102-3 Pääkonttorin sijainti	Osakkeet	Helsinki, Suomi	●
102-4 Toimintojen maantieteellinen sijainti	Strategia	www.wartsila.com	●
102-5 Omistusrakenne ja yhtiömuoto	Osakkeet		●
102-6 Markkina-alueet	Strategia		●
102-7 Organisaation koko	Strategia Osakkeenomistajat		●
102-8 Kuukausipalkkaisten ja muiden työntekijöiden tiedot	Sosiaaliset tiedot		●
102-9 Toimitusketju	Toimitusketjun hallinta		●
102-10 Merkittävät muutokset organisaatiossa ja sen toimitusketjussa	Sosiaaliset tiedot		●
102-11 Varovaisuuden periaate	Tuotesuunnittelun periaatteet Riskit ja riskienhallinta Tuotanto ja tutkimus & kehitys		●
102-12 Ulkopuolisten toimijoiden aloitteet	Sidosryhmäsuhteet		
102-13 Jäsenyydet järjestöissä	Sidosryhmäsuhteet		
Strategia			
102-14 Ylimmän päätöksentekijän selvitys	Konsernijohtajan katsaus		●
102-15 Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	Riskit ja riskienhallinta Strategia Wärtsilä Energy Business Wärtsilä Marine Business Kestävän kehityksen innovaatiot		●
Etiikka ja arvot			
102-16 Arvot, periaatteet, standardit ja käyttäytymisnormit	Strategia Ohjaavat periaatteet		●
102-17 Eettisyyttä koskevat neuvontamekanismit ja huolenaiheet	Ohjaavat periaatteet Määräystenmukaisuus		●
Hallinto			
102-18 Hallintorakenne	Hallinnointi ja ohjausjärjestelmä Hallitus		●
102-19 Valtuuttaminen	Hallinnointi ja ohjausjärjestelmä Hallitus		●

102-20 Johdon vastuu taloudellisista, ympäristöön liittyvistä ja sosiaalisista aiheista	Johtokunta		●
102-21 Sidosryhmien kuuleminen taloudellisista, ympäristöön liittyvistä ja sosiaalisista aiheista	Varsinainen yhtiökokous Sisäinen valvonta		●
102-22 Ylimmän hallintoelimen ja sen valiokuntien kokoonpano	Hallitus		●
102-23 Ylimmän hallintoelimen puheenjohtaja	Hallitus		●
102-24 Ylimmän hallintoelimen jäsenten ehdolle asettaminen ja valinta	Varsinainen yhtiökokous Hallitus	Nimitysvaliokunta ehdottaa uusia jäseniä hallitukseen. Valiokunta konsultoi suurimpia osakkeenomistajia ja ottaa ehdotuksissaan huomioon hallituksen erityistarpeet, mukaan lukien kestävää kehitystä koskeva osaaminen ja monimuotoisuus.	●
102-25 Eturistiriidat	Hallitus Sisäpiirihallinto Osakkeenomistajat		●
102-26 Ylimmän hallintoelimen rooli tarkoituksen, arvojen ja strategian määrittelyssä	Hallitus Sisäinen valvonta		●
102-27 Ylimmän hallintoelimen tietämys	Sisäinen valvonta Johtokunta		●
102-28 Ylimmän hallintoelimen suorituksen arviointi	Hallitus	Arviointi on yleisluontoinen, mutta siihen sisältyvät tarvittaessa myös kestävää kehitystä koskevat kysymykset. Arviointi vaikuttaa osittain hallituksen jäsenten vaihdoksiin.	●
102-29 Taloudellisten, ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten tunnistus ja hallinta	Hallitus Riskit ja riskienhallinta		●
102-30 Riskienhallintaprosessien toimivuus	Hallitus		●
102-31 Taloudellisten, ympäristö- ja sosiaalisten aiheiden katselmointi	Hallitus Hallituksen valiokunnat Sisäinen valvonta	11 kokousta vuonna 2018	●
102-32 Ylimmän hallintoelimen rooli yritysvastuuraportoinnissa	Raportointiprofiili		●
102-33 Kriittisten epäkohtien kommunikointi	Sisäinen valvonta		●
102-34 Kriittisten epäkohtien luonne ja kokonaismäärä		Tietoa ei julkisteta.	●
102-35 Palkitsemisperiaatteet	Palkat ja palkitseminen 2018		●
102-36 Palkitsemisen määrittelyä koskeva prosessi	Hallituksen valiokunnat Henkilöstöjohtaminen		●
102-37 Sidosryhmien osallistuminen palkitsemiseen	Palkat ja palkitseminen 2018		●
102-38 Korkeimman vuosipalkkion suhde keskipalkkioon		Tietoa ei julkisteta.	●
102-39 Korkeimman vuosipalkkion suhteessa keskipalkkioon tapahtunut prosentuaalinen kasvu		Tietoa ei julkisteta.	●
Sidosryhmävuorovaikutus			

102-40 Luettelo yrityksen sidosryhmistä	Sidosryhmäsuhteet		●
102-41 Kollektiiviset työehtosopimukset		57 % Wärtsilän työntekijöistä kuului kollektiivisten työehtosopimusten piiriin vuonna 2018.	●
102-42 Sidosryhmien tunnistus ja valinta	Sidosryhmäsuhteet		●
102-43 Lähestymistapa sidosryhmävuorovaikutukseen	Sidosryhmäsuhteet Asiakastyytyväisyys		●
102-44 Keskeiset sidosryhmien esiin tuomat aiheet ja epäkohdat	Sidosryhmäsuhteet		●
Raportointikäytännöt			
102-45 Konsernin laskentaraja	Olennaisuusarviointi		
102-46 Raportin sisällön ja aiheiden rajojen määrittely	Olennaisuusarviointi		
102-47 Luettelo olennaisista aiheista	Olennaisuusarviointi		
102-48 Tietojen oikaisut	Olennaisuusarviointi		
102-49 Muutokset raportoinnissa	Olennaisuusarviointi		
102-50 Raportointijakso	Raportointiprofiili		●
102-51 Edellisen raportin julkistamisajankohta	Raportointiprofiili		●
102-52 Raportin julkaisutiheys	Raportointiprofiili		●
102-53 Yhteystiedot	Raportointiprofiili		●
102-54 Raportointia GRI:n standardien mukaisesti koskevat lausunnot	Olennaisuusarviointi		●
102-56 Ulkoinen varmennus	Riippumaton varmennusraportti		●

GRI 103: Johtamistapa

GRI Standardi	Linkit	Huomiot	UNGC
103-1 Olennaisen aiheen ja sen laskentarajan selitys	Olennaisuusarviointi		●
103-2 Johtamistapa ja sen osat	Kestävän kehityksen johtaminen		●
103-3 Johtamistavan arviointi	Kestävän kehityksen johtaminen Tavoitteet Kestävän kehityksen lukuja Riskit ja riskienhallinta		●

Aihekohtaiset standardit

GRI 200 Taloudelliset standardit -sarja

GRI Standardi	Linkit	Poisto	UNGC	Olennaisten teemojen tiedot
GRI 201: Taloudelliset tulokset 2016				
201-1 Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	Taloudellinen vastuu			●

201-2 Ilmastonmuutoksen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset sekä muut riskit ja mahdollisuudet	Taloudellinen vastuu	Riskien ja mahdollisuuksien hallinnasta johtuvat kustannukset ei sovellettavissa, sillä niiden tarkka laskeminen ei mahdollista.		●
201-3 Etuuspohjaiset eläkesitoumukset ja muut eläkejärjestelmät	Taloudellinen vastuu	Yksityiskohdat a - e kohdissa selvitetään ja analysoidaan vuonna 2019.		●
201-4 Valtiolta saadut avustukset	Taloudellinen vastuu	Jako maittain selvitetään ja analysoidaan vuonna 2019.		●
GRI 202: Markkina-asema				
202-1 Tavanomaisten alkupalkkojen ja paikallisen minimipalkan suhde sukupuolittain	Markkina-asema	Vain yleinen johtamistavan kuvaus raportoidaan.	●	
202-2 Paikallisyhteisöstä palkatun ylemmän johdon prosenttiosuus	Markkina-asema		●	
GRI 205: Lahjonnan ja lahjusten torjunta				
205-1 Lahjontaan liittyvän riskiarvioinnin läpikäyneet toiminnot	Riskit ja riskienhallinta	Riskienhallintaprosessit kattavat 100 % toiminnoistamme.		
205-2 Korruption vastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä viestintä ja koulutus	Vastuullinen liiketoiminta	Henkilöstön luokittelu henkilöstöryhmittäin ja alueittain sekä liiketoimintakumppaneittain selvitetään ja analysoidaan vuonna 2019.		
205-3 Vahvistetut lahjontatapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	Määräystenmukaisuus			
GRI 206: Kilpailun rajoitukset				
206-1 Kilpailunvastaiseen toimintaan, kartelleihin ja monopoliaseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet	Määräystenmukaisuus			

GRI 300 Ympäristöstandardit -sarja

GRI Standardi	Linkit	Poisto	UNGC	Olennaisten teemojen tiedot
GRI 303: Materiaalit				
301-1 Materiaalien käyttö painon tai määrän mukaan	Materiaalit		●	
301-2 Kierrätettyjen materiaalien käyttö	Materiaalit	Kierrätettyjen metallien osuus vaihtelee välillä 20–95 % riippuen toimitusketjuun kuuluvien metallinkierrätysyritysten käyttämästä uunista ja valimosta. Yritysten suuren määrän vuoksi tarkkaa prosenttilukua on mahdoton antaa.	●	
GRI 201: Energia				
302-1 Organisaation oma energian kulutus	Energia		●	
302-3 Energiaintensiteetti	Energia		●	
302-4 Energiankulutuksen vähentäminen	Energia		●	
GRI 303: Vesi				
303-1 Kokonaisvedenotto lähteittäin	Vesi		●	

303-2 Vesilähteet, joihin organisaation vedenotolla on merkittävä vaikutus	Vesi			
303-3 Kierrätetty ja uudelleenkäytetty vesi	Vesi			
GRI 305: Päästöt				
305-1 Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöt	Päästöt		●	●
305-2 Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt	Päästöt		●	●
305-3 Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt	Päästöt		●	●
305-4 Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti	Päästöt		●	●
305-5 Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	Päästöt	Matkustamisen vähenemisestä johtuvan kasvihuonepäästöjen vähenemisen tarkkaa määrää on mahdoton arvioida, eli luku olisi täysin hypoteettinen.	●	●
305-6 Otsonikatoa aiheuttavien aineiden päästöt	Päästöt	Ei sovellettavissa; Wärtsilä ei valmista, tuo eikä vie otsonikatoa aiheuttavia aineita.	●	●
305-7 Typen oksidien (NOx), rikkioksidien (SOx) päästöt sekä muut merkittävät päästöt ilmaan	Päästöt		●	●
GRI 306: Jätevedet ja jätteet				
306-1 Päästöt vesistöön jaoteltuna päästölajeittain ja kohteen mukaan	Jätevedet ja jätteet		●	
306-2 Jätteiden kokonaismäärä jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelytavan mukaisesti	Jätevedet ja jätteet		●	
306-3 Merkittävät vuodot	Jätevedet ja jätteet		●	
GRI 307: Ympäristömääräysten noudattaminen				
307-1 Ympäristölakien ja -määräysten noudattamatta jättäminen	Määräystenmukaisuus		●	●

GRI 400 Sosiaaliset standardit -sarja

GRI Standardi	Linkit	Poisto	UNGC	Olennaisten teemojen tiedot
GRI 401: Työllistäminen				
401-1 Uusi palkattu henkilöstö ja henkilöstön vaihtuvuus	Työllistäminen		●	
401-2 Kokoaikaisen henkilöstön henkilöstöetuudet, joita ei tarjota määrä- tai osa-aikaiselle henkilöstölle	Työllistäminen			
GRI 402: Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet				
402-1 Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettavat vähimmäisirtisanomisajat	Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet		●	
GRI 403: Työterveys ja -turvallisuus				
403-1 Työntekijöiden edustus henkilöstön ja johdon yhteisissä virallisissa työsuojelutoimikunnissa	Työterveys- ja turvallisuus		●	●
403-2 Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammattitautitaajuus, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset	Työterveys- ja turvallisuus	Tapaturmataajuutta (ei poissaoloa aiheuttaneet tapaturmat) ja ammattitautitaajuutta ei raportoida alueellisesti ja sukupuolen mukaan	●	●

		jaoteltuna. Ne selvitetään ja analysoidaan vuonna 2019.		
403-3 Työperäisille sairauksille altistavissa tehtävissä työskentelevät työntekijät	Työterveys- ja turvallisuus		●	●
403-4 Ammattiliittojen kanssa tehtyjen sopimusten sisältämät terveys- ja turvallisuusaiheet	Vastuullinen liiketoiminta	Joissakin tapauksissa työehtosopimuksiin sisällytetään myös työterveys- ja turvallisuusasioita. Yksityiskohtaista luetteloa aiheista ei katsota merkitykselliseksi tiedoksi.	●	●
GRI 404: Koulutus				
404-1 Average hours of training per year per employee	Koulutus		●	●
404-2 Työntekijöiden osaamisen kehittämisohjelmat ja siirtymävaiheen tukiohjelmat	Koulutus	Uudelleenjärjestelytilanteissa voidaan tarjota erityyppistä koulutusta, mutta toimenpiteet yksilöidään kuitenkin tapauskohtaisesti.		●
404-3 Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskustelujen piirissä olevan henkilöstön osuus	Koulutus	Työntekijöiden jaottelu sukupuolen ja henkilöstöryhmän mukaan selvitetään ja analysoidaan vuonna 2019.	●	●
GRI 405: Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet				
405-1 Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	Työllistäminen Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet		●	
GRI 406: Syrjintäkielto			●	
406-1 Syrjintätapaukset ja niihin liittyvät korjaavat toimenpiteet	Määräystenmukaisuus		●	
GRI 415: Poliittinen vaikuttaminen			●	
415-1 Poliittiset avustukset	Määräystenmukaisuus		●	
GRI 416: Asiakkaiden terveys ja turvallisuus				
416-2 Tuotteiden ja palvelujen terveys- ja turvallisuusvaikutuksiin liittyvät poikkeamat	Määräystenmukaisuus			
GRI 417: Markkinointiviestintä ja tiedot				
417-2 Tuotteiden ja palvelujen tietoihin liittyvät poikkeamat	Määräystenmukaisuus			
417-3 Markkinointiviestintään liittyvät poikkeamat	Määräystenmukaisuus			
GRI 418: Asiakkaiden yksityisyyden suoja				
418-1 Asiakkaiden yksityisyyden suojan rikkomiseen ja asiakastietojen häviämiseen liittyvät vahvistetut valitukset	Määräystenmukaisuus			
GRI 419: Sosiaalisen ja taloudellisen vastuun vaatimusten noudattaminen				
419-1 Sosiaaliseen ja taloudelliseen vastuuseen liittyvien lakien ja määräysten noudattamatta jättäminen	Määräystenmukaisuus			

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja Wärtsilä

Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kestävän kehityksen tavoitteet astuivat voimaan vuonna 2016. Päätavoitteita on 17, ja niillä on 169 alatavoitetta. Tavoitteet ovat osa laajempaa kestävän kehityksen agendaa 2030, jonka tarkoituksena on vastata moniin erilaisiin ongelmiin sukupuolten epätasa-arvosta ilmastonmuutokseen. Yleisenä päämääränä on köyhyyden poistaminen maailmanlaajuisesti. Kestävän kehityksen tavoitteet koskevat kaikkia maita ja kaikkia toimijoita, mukaan lukien valtiovalta, yritykset ja kansalaisyhteiskunta. Yksityisen sektorin roolia pidetään ratkaisevan tärkeänä vaikutuksiltaan merkittävien innovatiivisten muutosten aikaansaamiseksi.

Kestävä kehitys on Wärtsilän liiketoimintojen, tuotteiden ja ratkaisujen kovaa ydintä. Monet tavoitteista liittyvät asioihin, joihin Wärtsilä vaikuttaa positiivisesti. Kehitämme myös tulevaisuudessa keinoja tukea asiakkaitamme ja yhteistyökumppaneitamme – sekä yhteisöjä, joissa toimimme.

Ihmisarvon kunnioittaminen

Wärtsilä pyrkii edistämään työntekijöidensä, toimittajiensa, asiakkaidensa ja paikallisyhteisöjen terveyttä ja hyvinvointia. Korkeatasoisten ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusvaatimustemme tarkoituksena on torjua tapaturmat kokonaan niin oman henkilöstön kuin alihankkijoiden osalta sekä varmistaa tuotteidemme ja ratkaisujemme luotettavuus ja käyttöturvallisuus. Wärtsilän ratkaisut ovat erittäin vähäpäästöisiä tai kokonaan päästöttömiä ja täyttävät tiukimmatkin paikalliset päästömääräykset. Ratkaisumme parantavat ilman laatua ja minimoivat terveyshaittoja. Olemme myös sitoutuneet jatkuvasti parantamaan ympäristö- ja yhteiskuntavastuuseen liittyviä tuloksiamme, jotta toiminnastamme ei aiheudu haittaa paikallisyhteisöille.

Wärtsilä tukee kansainvälisen työjärjestön ILO:n määrittelemiä työhön liittyviä oikeuksia, mukaan lukien yhdistymisvapaus ja kollektiivinen neuvotteluoikeus. Kannatamme sukupuolten tasavertaisuutta ja toivotamme naispuoliset työntekijät tervetulleiksi kaikkiin tehtäviin. Wärtsilä käynnisti vuonna 2012 monimuotoisuusaloitteen, jolla edistetään osallistavaa yrityskulttuuria kaikilla tasoilla.

Wärtsilä tukee kestävää talouskasvua edistämällä globaalia yrityskansalaisuutta, osallistavaa yrityskulttuuria ja paikallista työllistämistä. Jatkuvaa oppimista ja itsensä kehittämistä rohkaistaan tarjoamalla monipuoliset mahdollisuudet oman osaamisen kehittämiseen organisaation kaikilla tasoilla.

Kohti 100-prosenttisesti uusiutuvaa tulevaisuutta

Wärtsilän ratkaisuilla on merkittävä rooli, jotta maailmanlaajuisesti kasvavat energiatarpeet voidaan täyttää kestävästi. Joustavat energiaratkaisumme luovat edellytyksiä siirtyä tulevaisuudessa 100-prosenttisesti uusiutuviin energianlähteisiin. Wärtsilän Smart Power Generation -moottorivoimalaitokset ovat energiatehokkaita ja joustavia sekä polttoaineiden että käytettävyyden suhteen, mikä mahdollistaa tuuli- ja aurinkoenergian tehokkaan integroinnin sähköverkkoon. Lisäksi vahva tarjontamme energianvarastointiratkaisuissa, laitosmittakaavan aurinkovoimaloissa ja hybridiratkaisuissa, mukaan lukien kehittyneimmät energianhallintaohjelmistot, auttaa maksimoimaan uusiutuvien energianlähteiden osuuden kaikesta energiantuotannosta. Tämä luo edellytykset kestävälle, luotettavalle ja edulliselle energian tuotannolle – varsinkin alueilla ja maissa, joissa kantaverkon kattavuus tai suorituskyky on puutteellinen. Wärtsilän valikoimaan myös kuuluvat Dry Flexicycle -voimalaitokset voivat vähentää vedenkulutuksen lähes olemattomiin, joten voimalaitoksia voidaan rakentaa myös kuivuudesta kärsiville alueille.

Käymme aktiivisesti avointa vuoropuhelua eri sidosryhmien kanssa tarjotaksemme asiantuntemusta ja tukea puhtaan energiateknologian ja alan tutkimuksen kehittämiselle globaalissa mittakaavassa.

Älykästä ja vähähiilistä merenkulun ekosysteemiä rakentamassa

Wärtsilän tavoitteena on verkottaa älykkäät alukset älykkäisiin satamiin ja johtaa näin merenkulkualan kehitystä kohti älykästä merenkulun ekosysteemiä – kohti tehokkaampaa toimintaa, liki olemattomia ilmastovaikutuksia ja tinkimätöntä turvallisuutta. Digitalisaatio asettaa alalle uusia vaatimuksia ja antaa myös eväitä niin yksittäisten alusten kuin kokonaisten varustamoiden tai arvoketjujen toiminnan optimointiin. Samalla luodaan mahdollisuuksia kaluston koko elinkaaren aikaisen tehokkuuden parantamiseen.

Wärtsilän Smart Marine Visionin perusta on vahva olemassa oleva ympäristöystävällisten tuotteiden ja ratkaisujen valikoima, mukaan lukien ympäristömyötäiset alusratkaisut, monipolttoainemoottorit, reitin optimointiratkaisut, painolastiveden, jäteveden ja öljyisen veden käsittelyjärjestelmät sekä pakokaasujen puhdistusjärjestelmät. Eliminoimalla tai vähentämällä asiakkaiden prosessien haitallisia päästöjä luomme edellytyksiä jatkaa toimintaa myös ekologisesti herkillä alueilla eri puolilla maailmaa.

Wärtsilä julkisti vuonna 2018 An Oceanic Awakening -nimeä kantavan maailmanlaajuisen aloitteen, joka tähtää meri- ja energiateollisuuden perustavanlaatuiseen muutokseen. Tavoitteena on luoda näille toimialoille tehokas, ekologinen ja digitaalisesti verkottunut toimintaympäristö. Aloitteen tueksi perustettiin SEA20, älykkäitä ja ekologisesti kunnianhimoisia ratkaisuja suosivien satamakaupunkien (Smart and Ecologically-Ambitious marine cities) kansainvälinen yhteistyöfoorumi. Olemme mukana useissa globaaleissa ja paikallisissa kumppanuuksissa, joista mainittakoon esimerkiksi IMO:n Global Industry Alliance (GIA) ja European Sustainable Shipping Forum (ESSF).

Vastuullista liiketoimintaa

Wärtsilä on sitoutunut julkisesti tarkoituksessaan ja strategiassaan kestävään kehitykseen ja vastuulliseen liiketoimintaan. Arvomme ja toimintaperiaatteemme (Code of Conduct) määrittelevät koko henkilöstöä sitovat säännöt ja ohjaavat liiketoiminnan vastuullisuutta koskevia päätöksiä.

Wärtsilän toimintaperiaatteet ja sitä tukevat politiikat nimenomaisesti kieltävät yhtiötä, työntekijöitä ja toimittajia ottamasta ja tarjoamasta minkäänlaista lahjuksena pidettävää etua sekä ryhtymästä mihinkään toimiin, jotka voisivat johtaa eturistiriitaan tai luottamuksen rikkoutumiseen. Noudatamme kansainvälisiä hyviä käytäntöjä ja korruption vastaisia lakeja kaikissa toimintamaissamme ja kannustamme raportoimaan kaikista korruptio- ja lahjontatapauksista. Toimintaperiaatteitamme ja keskeisiä vastuullisen liiketoiminnan ohjeistuksia toteutetaan käytännössä arvo- ja toimintaperiaatekeskusteluilla, edellyttämällä työntekijöiltä henkilökohtaisen toimintaperiaatesitoumuksen allekirjoittamista, verkkokoulutusohjelmalla ja sisällyttämällä toimintaperiaatteet kaikkien työntekijöiden vuosittaisten kehityskeskustelujen asialistalle. Lisäksi Wärtsilällä on käytössä ulkopuolisen tahon

ylläpitämä whistle blower-ilmoituskanava, jonka kautta kaikilla työntekijöillä on mahdollisuus ilmoittaa epäilemistään toimintaperiaatteiden tai yhtiön muiden politiikkojen rikkomuksista.

Tavoitteenamme on edistää hyvinvointia kaikissa paikallisyhteisöissä, joiden piirissä meillä on toimintaa. Tämä tarkoittaa käytännössä esimerkiksi työmahdollisuuksien tarjoamista, verojen ja sosiaalimaksujen hoitamista asianmukaisesti, koulutuksen tarjoamista työntekijöille, yhteistyötä paikallisten sidosryhmien kanssa ja paikallisten kehityshankkeiden tukemista.

Hallinnointi

Hallinnointi

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä **98**
Varsinainen yhtiökokous 99
Hallitus **100**
Hallituksen toiminta 103
Hallituksen tehtävät 104
Hallituksen valiokunnat 105
Johtokunta **107**
Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja 110
Johtokunnan toiminta 110
Johtajisto **111**
Sisäinen valvonta **112**
Arvot ja valvontaympäristö 115
Liiketoimintaprosessit 115
Ohjeistus ja viestintä 115
Seuranta 116
Tarkastus **116**
Lähipiiritapahtumat **117**
Sisäpiirihallinto **117**
Palkat ja palkitseminen 2018 **118**
Riskit ja riskien hallinta **126**
Riskiprofiilit ja vastuut 137

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Wärtsilä Oyj Abp noudattaa yhtiöjärjestyksen, Suomen osakeyhtiölain sekä Nasdaq Helsinki Oy:n antamia listattuja yhtiöitä koskevia sääntöjä ja määräyksiä. Lisäksi Wärtsilä noudattaa Global Reporting Initiativen G4-ohjeistoa kestävän kehityksen raportoinnista sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (”koodi”) 2015. Koodi on julkisesti saatavissa osoitteessa http://cgfinland.fi. Wärtsilä ei ole poikennut mistään koodin suosituksesta.

Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suositusten mukaan laadittu selvitys Wärtsilän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä julkaistaan erillisenä kertomuksena Wärtsilän internetsivustolla ja vuosikertomuksessa. Vuosikertomuksen Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä -osion sisältö vastaa täysin edellä mainittua selvitystä. Wärtsilän tarkastusvaliokunta on tarkastanut hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen. Yhtiön tilintarkastaja on valvonut selvityksen antamista ja tarkastanut, että kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä vastaa tilinpäätöstä.

Toimielimet

Wärtsilän käyttämän yksitasoisen hallintomallin mukaan konsernin johtamisesta vastaavat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja, joiden tehtävät määräytyvät pääosin Suomen osakeyhtiölain mukaisesti. Yhtiökokous valitsee hallituksen ja tilintarkastajan. Hallitus vastaa yhtiön strategisesta johtamisesta, ja sen työtä tukevat hallituksen valiokunnat. Hallitus nimittää toimitusjohtajan, joka vastaa yhtiön päivittäisestä operatiivisesta johtamisesta johtokunnan tuella.

Wärtsilän hallintomalli

Tilintarkastus
Yhtiökokous valitsee tilintarkastajan tarkastamaan konsernin ja emoyhtiön tilinpäätöksen ja kirjanpidon sekä emoyhtiön hallinnon.

Sisäinen tarkastus
Arvioi yrityksen toimintaa ja prosesseja sekä valvonnan tehokkuutta ja laatua. Yksikkö raportoi säännöllisin väliajoin tarkastusvaliokunnalle.

YHTIÖKOKOUS
Yhtiökokous on Wärtsilän korkein päättävä elin.

HALLITUS
Hallituksessa on kahdeksan yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä, jotka ovat vastuussa yhtiön strategisesta johtamisesta.

KONSERNIJOHTAJA
Yhtiön hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan, joka johtaa konsernin liiketoimintaa ja hallintoa.

JOHTOKUNTA
Yhtiön johtokunta tukee konsernijohtajaa tehtävissään.

Tarkastusvaliokunta
Valiokunnan tehtäviin kuuluu tilinpäätösraportointiprosessin seuraaminen ja taloudellisen raportointiprosessin valvominen.

Nimitysvaliokunta
Valiokunnan tehtäviin kuuluu yhtiökokouksen käsiteltäväksi tulevien hallituksen jäsenten nimityksiä koskevien ehdotusten valmistelu.

Palkitsemisvaliokunta
Valiokunta valmistelee toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja johtokunnan jäsenten nimitysasiat ja heidän palkitsemistaan koskevat ehdotukset.

Varsinainen yhtiökokous

Yhtiökokous on Wärtsilän korkein päättävä elin. Se tekee sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvat päätökset. Yhtiökokoukselle kuuluvat päätökset ovat:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- osingonjaosta päättäminen
- vastuuvapauden myöntäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle kultakin tilikaudelta ja
- hallituksen ja tilintarkastajan valinta ja näille maksettavista palkkioista päättäminen.

Wärtsilä Oyj Abp:n yhtiökokous kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä viimeistään kesäkuun loppuun mennessä. Tarvittaessa voidaan järjestää myös ylimääräisiä yhtiökokouksia. Kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan yhtiön internetsivuilla tai vähintään kahdessa hallituksen määräämässä Suomessa yleisesti julkaistavassa päivälehdessä. Kokouskutsu on julkaistava aikaisintaan kaksi kuukautta ennen yhtiökokousta ja viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta, kuitenkin viimeistään yhdeksän päivää ennen osakkeenomistajien täsmäytyspäivää. Tämän lisäksi Wärtsilä julkaisee yhtiökokouskutsun pörssitiedotteena. Yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat ja päätösesitykset julkaistaan Wärtsilän internetsivuilla.

Osakkeenomistajilla on oikeus saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi. Tällainen pyyntö on esitettävä hallitukselle kirjallisesti riittävän ajoissa, jotta asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun. Wärtsilä julkaisee internetsivuillaan määräpäivän, johon mennessä osakkeenomistajan tulee ilmoittaa vaatimuksestaan hallitukselle. Tieto julkaistaan yhtiökokousta edeltävän tilikauden loppuun mennessä, ja se sisältää posti- tai sähköpostiosoitteen, johon vaatimus tulee lähettää. Vaatimuksen katsotaan joka tapauksessa saapuneen ajoissa, jos hallitukselle on ilmoitettu vaatimuksesta viimeistään neljä viikkoa ennen yhtiökokouskutsun lähettämistä.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on kaikilla osakkeenomistajilla, jotka viimeistään täsmäytyspäivänä on merkitty osakkeenomistajiksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen. Yhtiökokous järjestetään siten, että mahdollisimman monet osakkeenomistajat voivat osallistua siihen. Kokouksessa ovat läsnä hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja. Varsinaiseen yhtiökokoukseen osallistuu myös päävastuullinen tilintarkastaja. Myös hallitusehdokkaiden tulee olla läsnä heidän valinnastaan päättävässä varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Varsinainen yhtiökokous 2018

Wärtsilän varsinainen yhtiökokous pidettiin 8.3.2018. Kokoukseen osallistui henkilökohtaisesti tai valtakirjalla 1.795 osakkeenomistajaa, joiden yhteenlaskettu äänimäärä oli 112.402.425.

Varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja yhtiön toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilivuodelta 2017. Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy valittiin yhtiön tilintarkastajaksi vuodeksi 2018. Yhtiökokous vahvisti hallituksen ehdottaman osingon, 1,38 euroa/osake. Osinko päätettiin maksaa kahdessa erässä. Osingon ensimmäinen erä, 0,69 euroa/osake, maksettiin 19.3.2018. Toinen erä jakautui päätetyn maksuttoman osakeannin (osakesplit) mukaisesti yhden vanhan ja kahden uuden osakkeen kesken siten, että kullekin osakkeelle maksettiin 0,23 euroa. Osingon toinen erä maksettiin 27.9.2018. Maksuttoman osakeannin myötä lisääntynyttä osakkeiden lukumäärää vastanneen osingon määrä oli 0,46 euroa osakkeelta. Yhtiökokous päätti hyväksyä hallituksen ehdotuksen maksuttomasta osakeannista. Osakkeenomistajille annetaan maksutta uusia osakkeita omistuksen mukaisessa suhteessa siten, että kutakin osaketta kohti annetaan kaksi uutta osaketta. Uusia osakkeita annetaan 394.482.260 kappaletta. Uudet osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin 12.3.2018. Varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 57.000.000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta ja/tai luovuttamisesta.

Kaikki päätökset tehtiin ilman äänestystä. Yhtiökokouksen pöytäkirja ja muut kokoukseen liittyvät asiakirjat ovat saatavissa yhtiön internetsivuilla www.wartsila.com/fi/sijoittajat/hallinnointi.

Hallitus

Mikael Lilius

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen puheenjohtaja. Syntynyt 1949, diplomiekonomi. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2010, hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2011.

Keskeinen työkokemus

Fortum Oyj, toimitusjohtaja, 2000–2009; Gambro AB, toimitusjohtaja, 1998–2000; Incentive AB, toimitusjohtaja, 1991–1998; KF Industri AB (Nordico), toimitusjohtaja, 1989–1991 ja Huhtamäki Oy, Pakkausdivisioonan johtaja, 1986–1989.

Muut luottamustehtävät

Ahlström Capital Oy ja Metso Oyj, hallituksen puheenjohtaja; Evli Pankki Oyj, hallituksen jäsen; Ab Kelonia Oy, hallintoneuvoston jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: 61.260 osaketta

Tom Johnstone CBE

Riippumaton yhtiöstä, ei-riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1955, filosofian maisteri, kunniatohtori liiketaloustieteessä ja luonnontieteissä. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2015, hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2017.

Keskeinen työkokemus

Erilaisia johtotehtäviä SKF Groupissa, viimeksi toimitusjohtaja AB SKF:ssä 2003–2014.

Muut luottamustehtävät

British Swedish Chamber of Commerce, Combient AB ja Husqvarna AB, hallituksen puheenjohtaja; Investor AB, Northvolt AB ja Volvo Cars, hallituksen jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: 8.594 osaketta

Maarit Aarni-Sirviö

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1953, diplomi-insinööri, eMBA. Directors' Institute Finland – Hallitusammattilaiset ry, pääsihteeri; Boardview Oy, toimitusjohtaja.Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2007.

Keskeinen työkokemus

Suomen Rahapaja Oy, toimitusjohtaja, 2008–2010; Borealis Group, 1994–2008, erilaisia ylimmän johdon tehtäviä, joista viimeksi Phenol-liiketoimintayksikön johtaja 2001–2008 ja Olefins-liiketoimintayksikön johtaja 1997–2001 Kööpenhaminassa, sekä Neste Oyj, 1977–1994.

Muut luottamustehtävät

Directors' Institute Finland – Hallitusammattilaiset ry ja ecoDa (The European Confederation of Directors Associations), hallituksen jäsen. Suomen UN Women ry, hallituksen puheenjohtaja.

Tärkeimmät aikaisemmat luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Berendsen plc, 2014–2017; Rautaruukki Oyj, 2005–2012; Ponsse Oyj, 2007–2010 ja Vattenfall AB, Ruotsi, 2004–2007.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: 32.437 osaketta

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Kaj-Gustaf Bergh

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1955, diplomiekonomi, oikeustieteen kandidaatti. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2008.

Keskeinen työkokemus

Föreningen Konstsamfundet r.f., toimitusjohtaja, 2006–2018; Skandinaviska Enskilda Banken, johtoryhmän jäsen, 2000–2001; SEB Asset Management, johtaja, 1998–2001; Ane Gyllenberg Ab, toimitusjohtaja, 1986–1998; Oy Bensow Ab, johtaja, EVP, 1985–1986; Ane Gyllenberg Ab, hallintopäällikkö, 1984–1985 ja Ky von Konow & Co, hallintopäällikkö, 1982–1983.

Muut luottamustehtävät

Julius Tallberg Oy Ab, hallituksen puheenjohtaja; Stockmann Oyj Abp, Ramirent Group ja JM AB, hallituksen jäsen.

Tärkeimmät aikaisemmat luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Mercator Invest Ab 2014–2018; KSF Media Holding Ab 2007–2018; Sponda Oyj 2013–2017; Stockmann Oyj Abp 2014–2016; Fiskars Oyj Abp 2006–2014, Ålandsbanken Abp 2011–2013 ja Aktia Abp 2005–2009. Hallituksen jäsen: Fiskars Oyj Abp 2014–2015 ja Stockmann Oyj Abp 2007–2013.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: 30.103 osaketta

---

Karin Falk

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1965, kauppatieteiden kandidaatti. Volvo Trucks Services & Customer Quality -yksikön johtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2017.

Keskeinen työkokemus

Volvo Group, Executive Vice President, Corporate Strategy & Brand Portfolio 2012–2016; Volvo Group Non-Automotive Purchasing -yksikön johtaja 2008–2012. Volvo Car Corporation, Volvo Car Customer Service -yksikön johtaja 2006–2008 ja Volvo Car Special Vehicles -yksikön johtaja 2001–2006; Volvo Cars ja Volvo Group, useita tehtäviä 1988–2001.

Muut luottamustehtävät

Volvo Group Venture Capital, hallituksen jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: 3.007 osaketta

Johan Forssell

Riippumaton yhtiöstä, ei-riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1971, kauppatieteiden maisteri. Investor AB:n toimitusjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2017.

Keskeinen työkokemus

Investor AB, Core Investments -yksikön johtaja ja johtokunnan jäsen, 2006–2015; Investor AB, projektijohtaja, 2014; Aleris AB, tutkimusjohtaja, 2003–2006; Investor AB, Capital Goods and Healthcare, johtaja, 2001–2003; Investor AB Capital Goods sector, johtaja ja analyytikko 1995–1999.

Muut luottamustehtävät

Atlas Copco, Epiroc AB, EQT AB ja Patricia Industries, hallituksen jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: 3.007 osaketta

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Risto Murto

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1963, kauppatieteiden tohtori. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman toimitusjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2014.

Keskeinen työkokemus

Sijoitukset, Varma, varatoimitusjohtaja, 2010–2013; Sijoitukset, Varma, sijoitusjohtaja, 2006–2010; Opstock Oy, toimitusjohtaja, 2000–2005; Opstock Oy, Equities and Research -osaston johtaja, 1997–2000; Erik Selin Ltd., Research-osaston johtaja, 1993–1997.

Muut luottamustehtävät

Oulun yliopisto ja Työeläkevakuuttajat TELA ry, hallituksen puheenjohtaja; Finanssiala ry ja Sampo Oyj, hallituksen jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: 8.947 osaketta

Markus Rauramo

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1968, valtiotieteiden maisteri. Fortum Oyj, talousjohtaja ja johtoryhmän jäsen. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2011.

Keskeinen työkokemus

Fortum Oyj, City Solutions -divisioonan johtaja 2016–2017; Fortum Oyj, Heat, Electricity Sales and Solutions -divisioonan johtaja, 2014–2016; Fortum Oyj, talousjohtaja, 2012–2014; Stora Enso Oyj, Helsinki, talousjohtaja ja johtoryhmän jäsen, 2008–2012; Stora Enso International, Lontoo, konsernin rahoitusjohtaja, 2004–2008; Stora Enso Oyj, Helsinki, johtaja, strategia ja investoinnit, 2001–2004; Stora Enso Financial Services, Bryssel, johtaja, varainhankinta, 1999–2001; Enso Oyj, Helsinki, useita rahoitustehtäviä, 1993–1999.

Muut luottamustehtävät

Teollisuuden Voima Oyj, hallituksen jäsen; Uniper SE, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: 16.609 osaketta

---

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Hallituksen toiminta

Yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu 5–10 varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi on yksi vuosi, ja heidät valitsee yhtiökokous.

Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 10 mukaan enemmistön hallituksen jäsenistä on oltava yhtiöstä riippumattomia ja vähintään kahden mainittua enemmistöä edustavan jäsenen on oltava myös riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuuden vuosittain ja tarvittaessa muulloinkin.

Nimitysvaliokunta valmistelee yhtiökokouksen käsiteltäväksi tulevat hallituksen jäsenten nimityksiä koskevat ehdotukset ja on tarpeen mukaan yhteydessä merkittäviin osakkeenomistajiin hallituksen jäsenehdokkaisiin liittyvissä asioissa. Ehdotus hallituksen kokoonpanoksi sisältyy yhtiökokouskutsuun. Samoin kokouskutsuun sisällytetään vähintään 10% yhtiön osakkeiden tuomasta äänimäärästä edustavien osakkeenomistajien tekemä ehdotus hallituksen kokoonpanosta edellyttäen, että ehdotetut henkilöt ovat antaneet suostumuksensa ja että ehdotus on toimitettu yhtiölle riittävän ajoissa, jotta se voidaan sisällyttää kokouskutsuun. Kokouskutsun julkaisemisen jälkeen asetetut ehdokkaat julkistetaan erikseen. Wärtsilä julkistaa ehdokkaiden henkilötiedot internetsivuillaan yhtiökokouskutsun yhteydessä.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimintaa ja päättää keskeisistä toimintaperiaatteista, tavoitteista ja strategioista. Hallituksen käytännön työssä noudatettavat periaatteet on vahvistettu hallituksen työjärjestyksessä. Hallitus hyväksyy hallituksen valiokuntien työjärjestykset, joissa määritellään valiokuntien keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet. Päätösasioiden lisäksi hallitukselle annetaan sen kokouksissa ajankohtaista tietoa konsernin toiminnasta, taloudellisesta asemasta ja riskeistä.

Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työtapojaan sisäisenä itsearviointina. Itsearvioinnin tarkoituksena on arvioida hallituksen toimintaa vuoden aikana sekä luoda perusteita hallitustyöskentelyn kehittämiselle.

Hallitus kokoontuu etukäteen sovitun aikataulun mukaisesti 8–11 kertaa vuodessa ja lisäksi tarvittaessa. Kaikista hallituksen kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Mahdollisimman tehokas hallitustyöskentely edellyttää jäseniltä erinomaista pätevyyttä ja hallituksen kokoonpanolta riittävää monipuolisuutta. Nimitysvaliokunta ottaa hallituskokoonpanoa koskevaa ehdotusta valmistellessaan huomioon ehdokkaiden koulutus- ja ammattitaustan sekä kansainvälisen kokemuksen, jotta hallituksessa on edustettuna laajalti eri alojen osaamista ja koulutusta. Nimitysvaliokunta ottaa myös huomioon ehdokkaiden iän, sillä eri-ikäisten jäsenten kokemukset täydentävät toisiaan.

Wärtsilän periaatteena on, että hallituksessa on edustettuna molempia sukupuolia. Joulukuussa 2018 Wärtsilän hallituksen kahdeksasta jäsenestä kaksi oli naisia. Wärtsilän tavoitteena on saavuttaa ajan myötä tasaisempi sukupuolijakauma hallituksessa. Nimitysvaliokunta arvioi ehdokkaiden pätevyyden ja henkilökohtaisten ominaisuuksien lisäksi näiden yhteistyökykyä sekä kykyä tukea ja haastaa toimivaa johtoa ennakoivasti ja rakentavasti.

Hallitus vuonna 2018

Hallituksen muodostavat 8.3.2018 alkaen seuraavat kahdeksan jäsentä: Maarit Aarni-Sirviö, Kaj-Gustaf Bergh, Karin Falk, Johan Forssell, Tom Johnstone (varapuheenjohtaja), Mikael Lilius (puheenjohtaja), Risto Murto ja Markus Rauramo.

Kaikki kahdeksan hallituksen jäsentä arvioitiin riippumattomiksi yhtiöstä ja kuusi arvioitiin riippumattomiksi merkittävistä osakkeenomistajista. Tom Johnstone arvioitiin ei-riippumattomaksi merkittävistä osakkeenomistajista johtuen Investor AB:n hallituksen jäsenyydestä. Johan Forssell arvioitiin ei-riippumattomaksi merkittävistä osakkeenomistajista johtuen Investor AB:n toimitusjohtajuudesta.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Hallituksen muodostivat 8.3.2018 saakka seuraavat kahdeksan jäsentä: Maarit Aarni-Sirviö, Kaj-Gustaf Bergh, Karin Falk, Johan Forssell, Tom Johnstone (varapuheenjohtaja), Mikael Lilius (puheenjohtaja), Risto Murto ja Markus Rauramo.

Wärtsilän hallitus kokoontui 11 kertaa vuonna 2018. Kaikkien jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100%. Hallitustyöskentelyn keskeisiä teemoja olivat mm. Wärtsilän taloudellinen ja strateginen kehitys, markkina-asema, kasvumahdollisuudet ja yleinen kehitys. Henkilöstöasiat ovat pysyvästi merkittävä teema hallitustyöskentelyssä, sillä ne tukevat Wärtsilän pitkäaikaista menestystä. Vuonna 2018 erityisiä painopisteitä olivat eskaloituvien kaupankäynnin jännitteiden seuraamukset, konsernin organisatorinen rakenne, Wärtsilän digitalisaatiostrategia, liiketoiminnan kehittäminen Yhdysvalloissa sekä Transasin yrityshankinta.

Hallitusjäsenten kokousosallistumiset vuonna 2018

	Hallituksen kokoukset	Osallistuminen %
Mikael Lilius, puheenjohtaja	11/11	100
Tom Johnstone, varapuheenjohtaja	11/11	100
Maarit Aarni-Sirviö	11/11	100
Kaj-Gustaf Bergh	11/11	100
Karin Falk	11/11	100
Johan Forssell	11/11	100
Risto Murto	11/11	100
Markus Rauramo	11/11	100

Hallituksen tehtävät

Hallitus käsittelee kaikki ne asiat, joista se lain, muiden säädösten ja yhtiöjärjestyksen mukaan nimenomaisesti vastaa. Näistä keskeisimpiä ovat:

- tilinpäätös ja osavuosikatsaukset
- yhtiökokoukselle esitettävät asiat
- toimitusjohtajan, toimitusjohtajan mahdollisen sijaisen ja johtokunnan jäsenten nimittäminen
- taloudellisen valvonnan järjestäminen.

Hallituksen tehtävänä on myös käsitellä sellaiset asiat, jotka ovat konsernin toiminnan huomioon ottaen niin laajakantoisia, ettei niitä voida katsoa konsernin juoksevaan hallintoon kuuluviksi. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi:

- konsernin ja sen liiketoiminta-alueiden pitkän aikavälin tavoitteiden sekä niiden toteuttamiseen tähtäävien strategioiden hyväksyminen
- ulkoisessa ympäristössä tapahtuvien kehityssuuntausten, mahdollisuuksien ja riskien seuranta, mukaan lukien niiden vaikutus tavoitteisiin ja strategiaan
- konsernin vuosittaisen liiketoimintasuunnitelman ja tavoitteenasetannan hyväksyminen
- riskienhallinnan periaatteiden hyväksyminen
- toimitusjohtajan toiminnan seuraaminen ja arvioiminen
- toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja johtokunnan jäsenten palkkauksen ja eläke-etujen hyväksyminen
- hallinnointiperiaatteiden hyväksyminen
- lakien ja määräyksien, yhtiön omien toimintaperiaatteiden sekä muiden vakiintuneiden arvojen ja eettisten periaatteiden noudattamisen valvominen
- yhtiön T&K- ja tuotekehityssuunnitelmien käsitteleminen ja seuraaminen
- hallituksen valiokuntien nimittäminen
- lahjoitusten myöntäminen hyväntekeväisyyteen

- päättäminen muista strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä asioista, kuten merkittävistä investoinneista tai yritysostoista tai -myynneistä.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus asettaa vuosittain yhtiökokouksen jälkeen pidettävässä järjestäytymiskokouksessaan tarkastus-, nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan sekä tarvittaessa muita valiokuntia. Hallitus nimittää valiokuntien jäsenet ja puheenjohtajan ottaen huomioon valiokunnan tehtävien edellyttämän asiantuntemuksen ja kokemuksen. Hallituksella on myös oikeus erottaa valiokuntien jäseniä. Valiokuntien jäsenet nimitetään hallituksen toimikauden ajaksi. Valiokuntien jäsenten lisäksi myös muut hallituksen jäsenet voivat niin halutessaan osallistua valiokuntien kokouksiin. Valiokuntien tehtävänä on valmistella hallituksen kokouksissa päätettäväksi tulevia asioita. Valiokunnilla ei ole omaa itsenäistä päätösvaltaa.

Tarkastusvaliokunta

Hallitus nimittää tarkastusvaliokunnan avustamaan hallitusta sille kuuluvan valvontatehtävän hoitamisessa. Hallitus valitsee keskuudestaan tarkastusvaliokuntaan vähintään kolme jäsentä. Valiokunnan jäsenillä tulee olla tehtävään tarvittava pätevyys. Enemmistön tarkastusvaliokunnan jäsenistä tulee olla yhtiöstä riippumattomia ja vähintään yhden jäsenen tulee olla riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallitus määrittelee tarkastusvaliokunnan tehtävät vahvistamassaan työjärjestyksessä. Tarkastusvaliokunta seuraa tilinpäätösraportoinnin prosessia, valvoo taloudellista raportointiprosessia sekä seuraa sisäisen valvonnan ja tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta. Lisäksi valiokunta tarkastaa kuvauksen taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä, seuraa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta, arvioi lakisääteisen tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta sekä valmistelee päätösehdotuksen tilintarkastajan valinnasta. Tarkastusvaliokunnan muihin tehtäviin lukeutuu yhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden arviointi ja niihin tehtyjen muutosten hyväksyminen, yhtiön osavuosikatsausten ja tilinpäätösten sekä tilintarkastajan tarkastusvaliokunnalle laatimien raporttien käsittely, lakien ja määräysten noudattamisen varmistamiseen tarkoitettujen prosessien arviointi sekä yhtiön rahoitustilanteen ja verotuksen seuraaminen. Tarkastusvaliokunta käsittelee myös yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä annetun selvityksen sekä käsittelee ja ratkaisee muut hallituksen mahdollisesti esille nostamat asiat, jotka kuuluvat tarkastusvaliokunnan vastuulle.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja kutsuu valiokunnan koolle tarvittaessa. Hän myös esittelee valiokunnan ehdotukset hallitukselle ja raportoi säännöllisesti hallitukselle valiokunnan kokouksista.

Tarkastusvaliokunta vuonna 2018

Puheenjohtaja Markus Rauramo; jäsenet Maarit Aarni-Sirviö ja Risto Murto. Kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Tarkastusvaliokunta kokoontui viisi kertaa vuonna 2018. Kaikkien jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100%.

Nimitysvaliokunta

Hallitus nimittää nimitysvaliokunnan avustamaan hallitusta tehtävissään. Hallitus nimittää keskuudestaan valiokuntaan vähintään kolme jäsentä. Enemmistön valiokunnan jäsenistä tulee olla yhtiöstä riippumattomia.

Hallitus määrittelee nimitysvaliokunnan tehtävät vahvistamassaan työjärjestyksessä. Nimitysvaliokunta valmistelee yhtiökokouksen käsiteltäväksi tulevat hallituksen jäsenten nimityksiä koskevat ehdotukset. Nimitysvaliokunta on tarpeen mukaan yhteydessä merkittäviin osakkeenomistajiin hallituksen jäsenten valintaa koskevissa asioissa. Nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenten palkitsemista koskevat asiat. Nimitysvaliokunta seuraa hallituksen monimuotoisuustavoitteiden täyttymistä ja raportoi tästä vuosittain hallitukselle sekä tarvittaessa ehdottaa muutoksia monimuotoisuusperiaatteisiin.

Nimitysvaliokunnan puheenjohtaja kutsuu valiokunnan koolle tarvittaessa. Hän myös esittelee valiokunnan ehdotukset hallitukselle ja raportoi säännöllisesti hallitukselle valiokunnan kokouksista.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Nimitysvaliokunta vuonna 2018

Puheenjohtaja Mikael Lilius; jäsenet Kaj-Gustaf Bergh, Johan Forssell ja Risto Murto. Kaikki jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia ja kolme jäsentä riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Usean keskustelun lisäksi nimitysvaliokunnalla oli yksi virallinen kokous vuonna 2018. Kaikkien jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100%.

Palkitsemisvaliokunta

Hallitus nimittää palkitsemisvaliokunnan avustamaan työtään. Hallitus nimittää keskuudestaan valiokuntaan vähintään kolme jäsentä. Enemmistön valiokunnan jäsenistä tulee olla yhtiöstä riippumattomia.

Hallitus määrittelee palkitsemisvaliokunnan tehtävät vahvistamassaan työjärjestyksessä. Palkitsemisvaliokunta valmistelee tarpeen mukaan toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja muiden johtokunnan jäsenten nimitysasiat hallituksen käsiteltäviksi. Palkitsemisvaliokunta valmistelee hallituksen käsiteltäväksi toimitusjohtajan ja johtokunnan jäsenten palkitsemisperiaatteita, kannustinjärjestelmiä sekä heidän palkitsemistaan koskevat ehdotukset. Valiokunnan käyttämät konsultit ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen johdosta.

Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja kutsuu valiokunnan koolle tarvittaessa. Hän myös esittelee valiokunnan ehdotukset hallitukselle ja raportoi säännöllisesti hallitukselle valiokunnan kokouksista.

Palkitsemisvaliokunta vuonna 2018

Puheenjohtaja Mikael Lilius; jäsenet Maarit Aarni-Sirviö ja Tom Johnstone. Kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja kaksi riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Palkitsemisvaliokunta kokoontui kolme kertaa vuonna 2018. Kaikkien jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100%.

Hallitusjäsenten osallistuminen valiokuntakokouksiin 2018

	Tarkastusvaliokunta	Nimitysvaliokunta	Palkitsemisvaliokunta
Mikael Lilius	-	1/1	3/3
Tom Johnstone	-	-	3/3
Maarit Aarni-Sirviö	5/5	-	3/3
Kaj-Gustaf Bergh	-	1/1	-
Karin Falk	-	-	-
Johan Forssell	-	1/1	-
Risto Murto	5/5	1/1	-
Markus Rauramo	5/5	-	-

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Johtokunta

Jaakko Eskola

Wärtsilä Oyj Abp:n konsernijohtaja vuodesta 2015. Syntynyt 1958, diplomi-insinööri, vuorineuvos. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1998.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, 2013–2015; Marine Solutions -liiketoiminnan johtaja, 2006–2015; Power Plants -liiketoiminta, myynti- ja markkinointijohtaja, 2005–2006; Wärtsilä Development & Financial Services Oy, toimitusjohtaja, 1998–2005; PCA Corporate Finance, johtaja, 1997–1998; Kansallis-Osake-Pankki, kansainvälisen projektirahoituksen johtotehtävät, 1986–1997; Teollistamisrahasto, yritystutkija, 1984–1986; VTT, tutkija, 1983–1984.

Luottamustehtävät

Teknologiateollisuus ry. ja Pörssisäätiö, hallituksen jäsen.

Tärkeimmät aikaisemmat luottamustehtävät

European Marine Equipment Council (EMEC), puheenjohtaja, 2008–2011.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: 41.739 osaketta

Arjen Berends

Talous- ja rahoitusjohtaja 1.10.2018 lähtien. Syntynyt 1968, MBA. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1988.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp: Talous- ja rahoitusjohtaja, Marine Solutions, 2012–2018; talous- ja rahoitusjohtaja, Wärtsilä Industrial Operations, 2010–2012; talousjohtaja, Wärtsilä Industrial Operations, 2007–2010; talousjohtaja, Propulsor Business & Finance Director, Wärtsilä Propulsion Netherlands B.V., 2002–2007; Controller Marine/Manufacturing & Finance Director, Wärtsilä Norway AS, 1998–2002; erilaisia controller-tehtäviä Wärtsilä Netherlands B.V:ssä, 1988–1998.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: ei osakkeita

Päivi Castrén

Henkilöstöjohtaja vuodesta 2012. Syntynyt 1958, psykologian maisteri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2005.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, henkilöstöjohtaja (Vice President, Human Resources), 2005–2011; Nokia Oyj, henkilöstöjohtaja, Nokia Finland, 2002–2005; Nokia Networks, HR-johtaja, 2000–2002; Nokia Networks, Networks Systems, HR-johtaja, 1999–2000; Nokia Networks, HR-päällikkö, 1995–1998; Valmet Paper Machinery, HR-päällikkö, 1988–1995.

Luottamustehtävät

Elinkeinoelämän keskusliitto EK, koulutus- ja työvoimatyöryhmän puheenjohtaja; Wilhelm Wahlforss -säätiö, hallituksen puheenjohtaja; IMD Executive Education Advisory Council, jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: 14.799 osaketta

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Kari Hietanen

Johtaja, yhteiskuntasuhteet ja lakiasiat, vuodesta 2012. Hallituksen sihteeri vuodesta 2002. Syntynyt 1963, oikeustieteen kandidaatti. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1989.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, henkilöstöstä ja lakiasioista vastaava johtaja, 2002–2011; Wärtsilän Power-toimialat, päälakimies, 2000–2002; Wärtsilä Diesel -ryhmä, päälakimies, 1994–1999; Metra Oyj Abp ja Wärtsilä Diesel -ryhmä, lakimies, 1989–1994.

Luottamustehtävät

European Engine Power Plants Association, EUGINE, varapuheenjohtaja; Saksalais-Suomalainen Kauppakamari, hallituksen jäsen; Suomen ja Venäjän hallitustenvälinen talouskomissio, II varapuheenjohtaja; Suomalais-Korealainen kauppayhdistys ry, hallituksen varapuheenjohtaja; East Office of Finnish Industries Oy, hallituksen jäsen; Elinkeinoelämän Keskusliitto EK, kauppapoliittisen valiokunnan jäsen; Kansainvälinen kauppakamari/ICC Suomi, kansainvälisen kaupan valiokunta, jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: 15.633 osaketta

---

Roger Holm

Marine Solutions -liiketoiminnan johtaja vuodesta 2015 alkaen. Syntynyt 1972, kauppatieteiden maisteri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1997.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp: johtaja, Engines, 2013–2015; johtaja, Seals & Bearings, 2011–2013; johtaja, Solutions Management, Services, 2010–2011; johtaja, Business Development, Services, 2008–2010; tietohallintojohtaja, 2006–2008; hankejohtaja, globaali ERP-järjestelmä, 2002–2006; talouspäällikkö, 2001–2002. Wärtsilä Finland Oy & Wärtsilä NSD Finland Oy: erilaisia johtotehtäviä, 1997–2001.

Luottamustehtävät

Hanken Svenska handelshögskolan, hallituksen jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: 11.796 osaketta

---

Atte Palomäki

Viestintäjohtaja vuodesta 2008. Syntynyt 1965, valtiotieteiden maisteri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2008.

Keskeinen työkokemus

Nordea Bank AB (publ.), viestintäjohtaja, 2007–2008, ja Suomen viestinnän johtaja, 2005–2006; Kauppalehti, taloustoimittaja, 2002–2005; MTV3, erikoistoimittaja/talous, 2000–2002, uutispäällikkö, 1995–2000, sekä uutistoimittaja/uutisankkuri, 1993–1995.

Luottamustehtävät

Euroopan viestintäjohtajien liitto EACD ja Finland Promotion Boardin johtoryhmä, hallituksen jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: 14.493 osaketta

---

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Marco Ryan

Chief Digital Officer vuodesta 2016 lähtien. Syntynyt 1966, informaatioteknologian korkeakoulututkinto. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2016.

Keskeinen työkokemus

Flint Group, Interim Chief Digital Officer, 2016; Thomas Cook Group, Chief Digital Officer, 2013–2015; Thomas Cook Touristik GmbH, toimitusjohtaja, Omnichannel, 2013–2014; Accenture Interactive, toimitusjohtaja (ASEAN), 2011–2013; Premier Farnell Plc, Senior Vice President eCommerce and Digital, 2006–2011; Capgemini Consulting, johdon konsultti, 2001–2006; Interactive Collector Plc, VP Interactive Services, 1999–2001; Telematix and Keyhaven Ltd, toimitusjohtaja, 1997–1999; Ison-Britannian armeija, upseeri, erilaisia johtotehtäviä, 1985–1997.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: ei osakkeita

Marco Wirén

Energy Solutions -liiketoiminnan johtaja 1.10.2018 lähtien. Syntynyt 1966, kauppatieteiden maisteri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2013.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, talous- ja rahoitusjohtaja, 2013–2018; SSAB, talous- ja rahoitusjohtaja, 2008–2013; SSAB, Business Control -johtaja, 2007–2008; Eltel Networks, talous- ja rahoitusjohtaja ja liiketoiminnan kehittämisestä vastaava johtaja, 2002–2007; NCC, liiketoiminnan kehittämisestä vastaava johtaja ja talousjohtaja, 1995–2001.

Luottamustehtävät

Neste Oyj, hallituksen jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2018: 20.184 osaketta

Pierpaolo Barbone toimi toimitusjohtajan sijaisena ja Services-liiketoiminnan johtajana 31.12.2018 saakka.

Javier Cavada Camino toimi Energy Solutions -liiketoiminnan johtajana 30.9.2018 saakka.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja

Yhtiön hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan, joka on samalla konsernijohtaja. Toimitusjohtaja johtaa konsernin liiketoimintaa ja hallintoa yhtiöjärjestyksen, Suomen osakeyhtiölain ja hallituksen ohjeiden mukaan. Toimitusjohtajan tukena konsernin johtamisessa on johtokunta. Toimitusjohtajan palvelussuhteen ehdot määritellään kirjallisesti hänen työsopimuksessaan. Yhtiön toimitusjohtaja on Jaakko Eskola. Vuoden 2018 loppuun saakka toimitusjohtajan sijaisena toimi Pierpaolo Barbone.

Johtokunnan toiminta

Wärtsilän toiminta jaetaan kahteen liiketoiminta-alueeseen 1.1.2019 alkaen. Organisaatiouudistuksen myötä yhtiön johtokunnassa on kahdeksan jäsentä: toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja, Energy- ja Marine-liiketoimintojen johtajat, Chief Digital Officer, viestintäjohtaja, henkilöstöjohtaja sekä yhteiskuntasuhteista ja lakiasioista vastaava johtaja. Yhtiön hallitus nimittää johtokunnan jäsenet ja vahvistaa heidän palkka- ja muut sopimusehtonsa.

Johtokunnan puheenjohtajana toimii yhtiön toimitusjohtaja. Johtokunta käsittelee konsernin ja liiketoimintojen strategia-asioita, investointeja, tuotepolitiikkaa, konsernirakennetta ja ohjausjärjestelmiä. Se myös valvoo yhtiön toimintaa.

Talous- ja rahoitusjohtajan päävastuita ovat konsernin kirjanpito ja taloushallinto, rahoitustoiminta (mukaan lukien projekti- ja asiakasrahoitus), verotus ja prosessien kehittäminen, konsernin suunnittelutoiminnot sekä sijoittajasuhteet. Liiketoimintojen johtajat vastaavat kukin oman globaalin toimialansa myyntivolyymista ja kannattavuudesta apunaan konsernin eri maissa toimivat tytäryhtiöt. Chief Digital Officer johtaa konsernin tietohallinto-organisaatiota (IM) ja vastaa Wärtsilän digitaalisen strategian kehittämisestä ja toteuttamisesta sekä digitaalisesta hallinnosta. Konsernin yhteiskuntasuhteista ja lakiasioista vastaavan johtajan päävastuita ovat yhteiskuntasuhteet ja lakiasiat, aineettoman omaisuuden hallinta, kestävä kehitys, ympäristöasiat, työterveys- ja työturvallisuusasiat sekä laatu. Konsernin henkilöstöjohtaja vastaa henkilöstöjohtamisen prosesseista. Konsernin viestintäjohtajan päävastuuna on sisäinen ja ulkoinen viestintä sekä brändin rakentaminen. Johtokunnan jäsenten henkilötiedot, vastuualueet ja omistukset on esitetty johtokunnan jäsenten ansioluetteloissa.

Johtokunta vuonna 2018

Johtokunta kokoontui 13 kertaa vuonna 2018. Tärkeimpiä johtokunnan käsittelemiä asioita olivat markkinoiden kehittyminen ja liiketoimintastrategia, uudet kasvualueet, yhtiön kannattavuus sekä kilpailukyvyn, kustannusten ja Wärtsilän organisaatiorakenteen kehitykseen liittyvät asiat. Erityisiä aiheita olivat päätös rakentaa Vaasaan uusi tutkimus-, kehitys- ja tuotantokeskus, Smart Technology Hub, sekä päätös uudistaa Wärtsilän organisaatio jakamalla toiminta kahteen liiketoiminta-alueeseen, jotka vastaavat sekä uusmyynnistä että huoltoliiketoiminnasta omilla markkinoillaan, eli merenkulku- tai energiamarkkinoilla. Muita keskeisiä teemoja olivat digitalisaatio ja turvallisuus, erityisesti kyberturvallisuus, sekä työterveys ja -turvallisuus ja toiminnan erinomaisuus. Lisäksi tärkeä aihe oli Transasin osto sekä yrityskauppaan liittyvän integraatioprosessin suunnittelu ja toteutus. Johtokunta kiinnitti jatkuvaa huomiota myös toimintaympäristöä säätelevien määräysten, tilauskertymän ja tuotantokapasiteetin kehitykseen sekä alihankkija- ja muihin sidosryhmäsuhteisiin.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Johtajisto

Yhtiön johtajistoon kuuluvat johtokunnan jäsenten lisäksi seuraavat konsernihallinnon eri toiminnoista vastaavat johtajat.

Juha Hiekkanen
Talousjohtaja
Syntynyt 1978, KTM

Riitta Hovi
Lakiosaston apulaisjohtaja
Syntynyt 1960, OTK, MBA

Anu Hämäläinen
Rahoitusjohtaja
Syntynyt 1965, KTM

Sari Kolu
Johtaja, Compliance
Syntynyt 1967, OTK, Executive MBA

Jukka Kumpulainen
Tietohallintojohtaja (CIO)
Syntynyt 1968, DI

Antti Kuokkanen
Johtaja, Group Business Control, kehitys ja yritysjärjestelyt
Syntynyt 1977, KTM, DI

Vesa Riihimäki
Laatujohtaja
Syntynyt 1966, DI

Tom Unnérus
Sisäisen tarkastuksen johtaja
Syntynyt 1972, DI

Marko Vainikka
Johtaja, yhteiskuntasuhteet ja kestävä kehitys
Syntynyt 1970, DI

Natalia Valtasaari
Sijoittajasuhdejohtaja
Syntynyt 1984, KTM

Liiketoimintojen johtoryhmät

Kunkin liiketoiminnon johtajan tukena on johtoryhmä. Liiketoimintojen johtoryhmät koostuvat liiketoimintayksiköiden ja liiketoimintalinjojen johtajista sekä liiketoimintakohtaisten tukitoimintojen johtajista. Ne vastaavat liiketoimintastrategioiden toteuttamisesta ja varmistavat, että liiketoimintojen tulokset ovat linjassa sovittujen tavoitteiden kanssa.

Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat

Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat vastaavat siitä, että paikalliset resurssit ovat oikeassa suhteessa liiketoiminnan tarpeisiin, henkilöstöä kehitetään asianmukaisesti, toiminta täyttää konsernin prosessien asettamat vaatimukset,

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

mukaan lukien laatujärjestelmä, toiminnassa noudatetaan soveltuvia lakeja ja hyviä kauppatapoja ja että tytäryhtiön viestintä vastaa konsernin tavoitteita.

Sisäinen valvonta

Wärtsilän sisäisen valvonnan tavoitteet perustuvat kansainväliseen COSO-malliin. Wärtsilän määritelmän mukaan sisäinen valvonta on Wärtsilän hallituksen, johdon, konserniyhtiöiden hallitusten ja muun henkilöstön toteuttama prosessi, jonka tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus yhtiön toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Sisäisen valvonnan piiriin kuuluvat Wärtsilän kaikki politiikat, prosessit, käytännöt ja organisaatiorakenteet, jotka auttavat johtoa ja viime kädessä hallitusta varmistamaan, että Wärtsilän asettamat tavoitteet täyttyvät, että liiketoimintaa hoidetaan eettisesti ja kaikkien soveltuvien lakien ja määräysten mukaisesti, että yhtiön omaisuutta, brändi mukaan lukien, hoidetaan vastuullisesti ja että taloudellinen raportointi on asianmukaista. Sisäinen valvonta ei ole erillinen prosessi tai toimintakokonaisuus vaan kiinteä osa Wärtsilän kaikkea toimintaa.

Sisäisen valvonnan järjestelmä toimii konsernin kaikilla tasoilla. Sisäisen valvonnan järjestelmän ylläpidon ja kehittämisen päämääränä on liiketoiminnan tulosten jatkuva parantaminen ja samalla lakien ja määräysten noudattaminen kaikissa maissa, joissa Wärtsilällä on toimintaa.

Tavoitejohtaminen

Suunnittelu ja tavoitteiden asettaminen ovat kiinteä osa Wärtsilän tavoitejohtamista. Ne ovat normaalia johtamistoimintaa eivätkä kuulu yhtiön sisäisen valvonnan järjestelmään. Tavoitteiden asettaminen on kuitenkin sisäisen valvonnan tärkeä edellytys. Tavoitejohtamisprosessin kautta asetetaan vuosittain Wärtsilän konsernitason taloudelliset ja muut tavoitteet. Konsernitason tavoitteista johdetaan liiketoimintojen, konserniyhtiöiden ja viime kädessä yksittäisten työntekijöiden tavoitteet.

Vuositavoitteiden saavuttamista seurataan kuukausittaisessa johdon raportoinnissa. Liiketoimintojen tuloksia ja vuositavoitteiden saavuttamista tarkastellaan kuukausittain näiden johtoryhmien kokouksissa. Johtokunta seuraa konsernin ja liiketoimintojen tavoitteisiin liittyviä tuloksia kuukausittain. Johtoryhmät ja johtokunta valvovat myös Wärtsilän taloudellisen raportoinnin luotettavuutta.

Wärtsilän taloudellista raportointia hoidetaan yhtenäisin menetelmin kaikissa konserniyhtiöissä hyödyntäen mm. toiminnanohjausjärjestelmää (ERP) ja yhteistä tilikarttaa. Koko konsernissa sovelletaan kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS). Wärtsilän tilinpäätös- ja valvontaprosessilla on sisäisen valvonnan toimivuudelle oleellinen merkitys. Taloudellisen raportoinnin luotettavuus edellyttää taloushallinnon ja laskentatoimen prosessien asianmukaista valvontaa.

Hallitus arvioi säännöllisesti Wärtsilän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta ja tehokkuutta. Hallituksen vastuulla on myös varmistaa, että laskentatoimen ja taloushallinnon sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Taloudellisen raportointiprosessin valvonnasta vastaa Wärtsilän hallituksen tarkastusvaliokunta. Konsernin ja liiketoiminta-alueiden Business Control -toimintojen vastuulla on tiedottaa asiaankuuluville johdon jäsenille, jos tulokset poikkeavat suunnitelmista, sekä analysoida poikkeamien syyt ja ehdottaa korjaavia toimenpiteitä. Nämä Business Control -toiminnot tukevat liiketoimintoja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen edellyttämässä päätöksenteossa ja analyyseissä. Toiminnot vastaavat myös yhtiön tavoitejohtamisprosessien ylläpidosta ja kehittämisestä niin, että eri organisaatiotasojen johto saa ajoissa luotettavat ja riittävät tiedot organisaation tavoitteiden saavuttamisesta. Lisäksi toiminnot vastaavat taloudellisen raportointiprosessin ja siihen liittyvien valvontajärjestelyiden kehittämisestä.

Lain- ja säännöstenmukaisuuden johtaminen

Lain- ja säännöstenmukaisuuden johtamisessa sovellettavilla käytännöillä ja prosesseilla on keskeinen merkitys Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmässä. Wärtsilä noudattaa paikallista lainsäädäntöä ja muita määräyksiä kaikkialla, missä sillä on toimintaa.

Lain- ja säännöstenmukaisuuden johtamiseen liittyviä asioita hoidetaan ennen muuta ennakoivasti. Lakiasiainosasto tukee toimitusjohtajaa ja liiketoimintoja näiden analysoidessa ja tehdessä päätöksiä asioissa, joihin liittyy sopimuspolitiikkaa, riskienhallintaa ja viranomaismääräyksiä koskevia näkökohtia. Keskeistä on myös säännöstenmukaisuuden johtaminen ja asianmukaista toimintaa ja käyttäytymistä niin sisäisesti kuin ulkoisestikin korostavan yrityskulttuurin vahvistaminen ja turvaaminen. Säännöstenmukaisuuden johtaminen perustuu yhtiön toimintaperiaatteisiin ja asianomaisiin konsernitason politiikkoihin ja ohjeisiin. Koko yhtiötä koskevat valvontamekanismit ja -prosessit ovat osa sisäistä valvontaa.

Henkilöstöjohtaminen

Henkilöstöjohtamisen käytännöt ja prosessit ovat merkittävä osa Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmää. Sisäisen valvonnan kannalta tärkeimmät henkilöstöjohtamisen prosessit koskevat palkkausta ja työsuhde-etuja, henkilöstön kehittämistä, rekrytointia, resursoinnin hallintaa ja henkilökohtaista tavoitejohtamista sekä henkilöstön palauteprosesseja. Henkilöstötoiminto vastaa yhtiön henkilöstöprosessien ylläpidosta ja kehittämisestä niin, että ne tukevat tehokasta sisäistä valvontaa myös työntekijätasolla.

Muut johtamisjärjestelmät

Johtokunta on vastuussa Wärtsilän johtamisjärjestelmän kehittämisestä ja soveltamisesta, järjestelmän toiminnan jatkuvasta parantamisesta sekä järjestelmän tehokkaan toiminnan varmistamisesta. Wärtsilän johtamisjärjestelmä kattaa yhtiön kaikki globaalit prosessit ja johtamiskäytännöt, joiden tarkoituksena on varmistaa, että asiakkaiden odotukset täyttyvät. Seuraavassa kuvattujen johtamisjärjestelmien kaikin puolin moitteeton toiminta varmistaa osaltaan Wärtsilän sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamisen.

Laatu

Wärtsilän ratkaisujen laatu, ja siten laatujohtaminen, on yhtiölle ensiarvoisen tärkeää. Wärtsilän ISO 9001:2000 -laatujärjestelmän noudattamista edellytetään kaikessa konsernin toiminnassa, ja sitä myös valvotaan tarkasti.

Kestävä kehitys

Wärtsilä on sitoutunut vahvasti kestävään kehitykseen. Wärtsilän toiminnan kestävän kehityksen mukaisuus perustuu yhtiön missioon ja arvoihin sekä taloudelliseen kannattavuuteen. Wärtsilän noudattamat maailmanlaajuiset periaatteet, kuten laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja työturvallisuuspolitiikka (QEHS) sekä toimintaperiaatteet ja yhtiön arvot, antavat yhdenmukaiset perusteet kestävää kehitystä edistäville toimintatavoille. Edellä mainittujen lisäksi Wärtsilän sisäinen konsernikäsikirja sisältää muita politiikoita ja direktiivejä, menettelytapaohjeita, vastuiden määrittelyjä sekä johtamisjärjestelmän rakenteen selityksiä.

Wärtsilän johtokunta kantaa kokonaisvastuun yhtiön kestävän kehityksen mukaisesta toiminnasta. Johtokunta hyväksyy toimintaperiaatteet ja tarkistaa niiden sisällön säännöllisesti. Johtokunta määrittelee kestävän kehityksen tavoitteet ja valvoo asetettujen tavoitteiden täyttymistä. Toiminnan tuloksellisuutta seurataan sekä johtokunnan että liiketoimintojen johtoryhmien katselmuksissa.

Hallitus katselmoi vuosittain tärkeimmät kestävään kehitykseen liittyvät asiat. Lisäksi johtokunta määrittää keskeisimmät kestävään kehitykseen liittyvät epäkohdat ja tarvittaessa tiedottaa niistä hallitukselle.

Wärtsilän kestävän kehityksen toiminto vastaa johdon tarvitseman tiedon hankkimisesta, kehittämistarpeiden tunnistamisesta ja kestävän kehityksen ohjelmien koordinoinnista sekä toiminnan ohjeistamisesta. Toiminto toimii läheisessä yhteistyössä sekä liiketoimintojen että tukifunktioiden kuten henkilöstö-, lakiasiain-, Compliance- ja laatutoimintojen kanssa. Lisäksi toiminto kerää ja kokoaa yhteen tytäryhtiöiltä kestävää kehitystä koskevat tiedot.

Vastuut on määritelty tarkkaan ja niiden tukena on tarvittava ohjeistus ja koulutus. Koulutuksissa käsiteltäviä aiheita ovat mm. liiketoimintaperiaatteet, korruption vastaiset periaatteet sekä ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusasiat. Wärtsilä seuraa kestävään kehitykseen liittyvän toimintansa tuloksellisuutta toiminnoilta eri työkaluilla saatua tietoa, mukaan lukien esimerkiksi sisäiset tarkastukset ja compliance-prosessit.

Riskienhallinta

Wärtsilän sisäisen valvonnan tarkoituksena on tukea yhtiön tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteiden saavuttamista uhkaavat riskit on tunnistettava ja arvioitava, jotta niitä voidaan hallita. Riskien tunnistaminen ja arviointi ovat siis sisäisen valvonnan perusedellytyksiä. Wärtsilän sisäisen valvonnan mekanismit ja käytännöt antavat johdolle varmuutta siitä, että riskienhallinta toteutuu suunnitellulla tavalla.

Wärtsilä on määritellyt yksikkö- ja prosessitasojen ja tietojärjestelmien valvonnan edellyttämät toimenpiteet ja toteuttanut ne. Eri tasojen valvontatoimenpiteitä tarvitaan, jotta kaiken tasoisia riskejä voidaan suoraan torjua. Wärtsilän riskienhallinnan prosessit käsittävät konsernitason riskiarvioinnit ja riskienhallintaprosessit sekä projektikohtaiset riskiarvioinnit ja projektien riskienhallinnan. Konsernitason riskiarviointiprosessin tuloksena laaditaan toimintasuunnitelmia tunnistettujen ja ensisijaisiksi katsottujen riskien varalta.

Kukin liiketoiminto raportoi tärkeimmistä riskeistään johtokunnalle. Johtokunta katselmoi käytössä olevien riskienhallintasuunnitelmien toteutusta säännöllisesti. Wärtsilän hallitus on vastuussa konsernin kokonaissietokyvyn määrittelystä eri riskien suhteen. Tarkoituksena on varmistaa, että Wärtsilällä on riittävät välineet ja resurssit riskien hallintaan. Hallitus katselmoi riskiprofiilin säännöllisesti. Toimitusjohtaja on johtokunnan avustuksella vastuussa Wärtsilän koko toiminnan riskienhallinnan organisoinnista ja sen asianmukaisuuden varmistamisesta. Liiketoimintojen johdon vastuulla on laatia toimintasuunnitelmat.

Wärtsilän keskeisimmät strategiset ja operatiiviset riskit ja rahoitusriskit on esitetty osiossa Riskit ja riskienhallinta.

Tietohallinto

Tietohallinnolla on keskeinen merkitys Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmässä. Tietojärjestelmät ovat tehokkaan sisäisen valvonnan kannalta kriittisen tärkeitä, sillä monet valvontatoimenpiteet perustuvat tietotekniikkaan.

Wärtsilän sisäisen valvonnan päätekijät

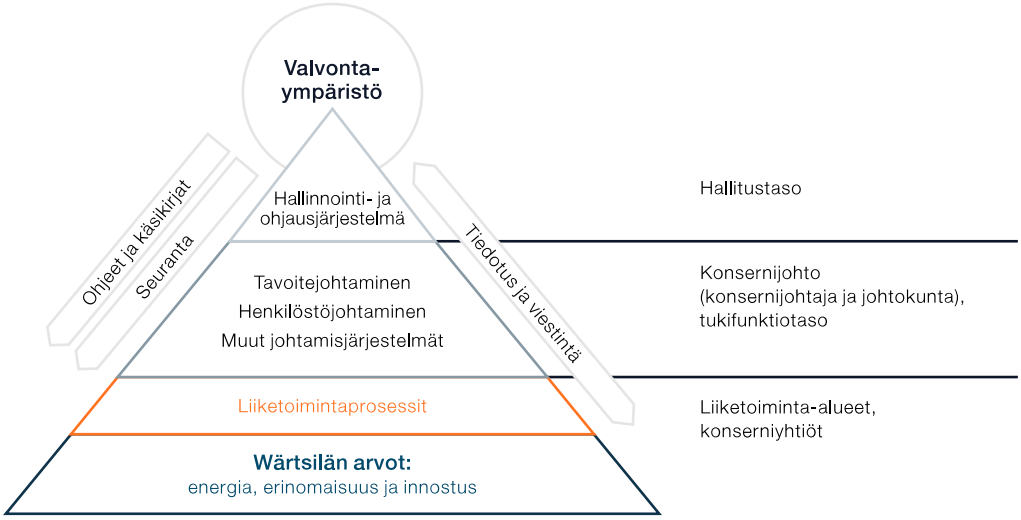

Arvot ja valvontaympäristö

Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmän perustana ovat yhtiön arvot: energia, innostus ja erinomaisuus. Yhtiön arvot heijastuvat päivittäiseen kanssakäymiseen toimittajien, asiakkaiden ja sijoittajien kanssa sekä sisäisiin ohjeistuksiin, politiikkoihin, käsikirjoihin, prosesseihin ja käytäntöihin. Sisäinen valvontaympäristö määrää sisäisen valvonnan periaatteet ja vaikuttaa henkilöstön tietoisuuteen valvonnasta. Valvontaympäristö tuo kurinalaisuutta ja antaa perusteet kaikille muille sisäisen valvonnan komponenteille. Wärtsilän valvontaympäristön elementit sisältyvät yrityskulttuuriin, siis henkilöstön rehellisyyteen, eettisiin arvoihin ja ammattitaitoon, sekä henkilöstön hallitukselta saamaan huomioon ja ohjaukseen. Wärtsilän arvot ja valvontaympäristö antavat hallitukselle ja johdolle kohtuullisen varmuuden siitä, että sisäisen valvonnan tavoitteet saavutetaan. Toimitusjohtaja ja johtokunta määrittelevät Wärtsilän arvot ja eettiset periaatteet, joita toimintaperiaatteet heijastavat, ja näyttävät esimerkkiä asianmukaisesta yrityskulttuurista. Arvot, eettiset periaatteet ja yrityskulttuuri luovat yhdessä pohjan sisäiselle valvonnalle. Toimitusjohtaja ja johtokunta vastaavat yhdessä liiketoimintojen johdon kanssa Wärtsilän arvojen välittämisestä koko organisaatioon.

Liiketoimintaprosessit

Wärtsilän liiketoimintaprosesseihin nivotut valvontamekanismit ovat sisäisen valvonnan tehokkuuden kannalta keskeisen tärkeitä. Liiketoimintaprosessien valvonta auttaa varmistamaan, että kaikki Wärtsilän sisäisen valvonnan tavoitteet saavutetaan. Tämä pätee erityisesti toiminnan tehokkuuden ja Wärtsilän kannattavuuden ja maineen turvaamiseen. Liiketoimintojen johto on velvollinen varmistamaan, että määritellyt konsernitason prosessit ja valvontamekanismit ovat käytössä kunkin omalla vastuualueella ja että niitä noudatetaan. Jos konsernitason prosesseja tai valvontamekanismeja ei ole, liiketoimintojen johto on velvollinen varmistamaan, että kyseistä tarkoitusta varten on määritelty ja otettu käyttöön liiketoiminnon omat prosessit, jotka takaavat riittävän valvonnan.

Ohjeistus ja viestintä

Ohjeet ja käsikirjat

Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmän, eli esim. hallinnointijärjestelmän, johtamisjärjestelmän, tavoitejohtamisprosessin ja muiden liiketoiminta-, ym. prosessien, osa-alueet on kuvattu erilaisissa ohjeissa ja käsikirjoissa. Tärkeimmät konsernitason politiikat ja ohjeet on koottu Wärtsilän konsernikäsikirjaan. Konsernin laskentatoimen käsikirja sisältää kaikissa konserniyhtiöissä noudatettavat laskentatoimen ja taloudellisen raportoinnin ohjeistukset. Käsikirja tukee Wärtsilän taloudelliselle raportoinnille asetettujen luotettavuustavoitteiden saavuttamista. Kaikilla politiikoilla ja niiden muutoksilla on oltava Wärtsilän johtokunnan jäsenen hyväksyntä. Konsernitason ohjeiden ja käsikirjojen lisäksi liiketoiminnoilla on kunkin tarpeita vastaavia omia ohjeistuksia. Liiketoimintojen ohjeet ja käsikirjat yhdenmukaistetaan konsernin ohjeiden ja käsikirjojen kanssa siten, että ristiriitaisuuksia ei synny.

Tiedotus ja viestintä

Tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä vaatii riittävää, oikea-aikaista ja luotettavaa tietoa, jotta johto pystyy arvioimaan yhtiön tavoitteiden saavuttamista. Tarvitaan sekä taloudellista että muuta tietoa niin yhtiön sisäisistä kuin ulkoisistakin tapahtumista ja toiminnasta. Henkilöstöllä on mahdollisuus antaa johdolle palautetta ja ilmoittaa epäilemästään kyseenalaisesta toiminnasta suojatun, nimettömän raportoinnin mahdollistavan whistleblower-kanavan kautta tai kertomalla asiasta suoraan Compliance-toiminnolle, lakiasiainosastolle tai sisäiselle tarkastukselle. Kaikki ulkoinen viestintä hoidetaan konsernin tiedotuspolitiikan mukaisesti.

Seuranta

Seurannalla tarkoitetaan prosessia, jonka avulla Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmää ja sen suorituskykyä arvioidaan pitkällä aikavälillä. Omaa toimintaa seurataan Wärtsilässä toisaalta jatkuvasti ja toisaalta erillisissä arvioinneissa, kuten sisäisissä tarkastuksissa, tilintarkastuksissa ja laatuauditoinneissa.

Liiketoimintojen johdon vastuulla on varmistaa, että kunkin vastuualueella noudatetaan kaikkia soveltuvia lakeja ja määräyksiä. Wärtsilän johto seuraa sisäistä valvontaa osana normaalia johtamistyötä. Hallituksen tarkastusvaliokunta arvioi ja varmentaa Wärtsilän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden ja tehokkuuden.

Sisäinen tarkastus avustaa tarkastusvaliokuntaa Wärtsilän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden ja tehokkuuden arvioinnissa ja varmentamisessa tekemällä vuosisuunnitelmansa mukaisesti säännöllisiä sisäisiä tarkastuksia konsernin tukitoiminnoissa ja juridisesti itsenäisissä yksiköissä. Wärtsilän sisäistä valvontaa arvioivat myös yhtiön tilintarkastaja ja muut varmentavat tahot, mm. laatuauditoijat. Konsernin talous- ja valvontatoiminto valvoo taloudellisen raportoinnin prosessien ja valvonnan noudattamista. Talous- ja valvontatoiminto seuraa myös ulkoisen ja sisäisen talousraportoinnin oikeellisuutta. Lakiasiainosasto ja compliance-toiminto seuraavat konsernitason politiikkojen noudattamista. Ulkoinen tilintarkastaja tarkastaa ulkoisen vuositalousraportoinnin oikeellisuuden.

Tarkastus

Sisäinen tarkastus

Konsernin sisäisestä tarkastuksesta huolehtii yhtiön sisäinen tarkastusyksikkö, joka raportoi tarkastusvaliokunnalle ja toimitusjohtajalle. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida yrityksen toimintaa ja prosesseja sekä valvonnan tehokkuutta ja laatua. Lisäksi sisäinen tarkastus tarvittaessa osallistuu tarkastuksiin yritysostojen yhteydessä ja hoitaa erityistehtäviä. Sisäisen tarkastuksen toimialaan kuuluvat kaikki organisaatiotasot ja tytäryhtiöt. Sisäisen tarkastuksen toimialaan kuuluvat kaikki organisaatiotasot ja tytäryhtiöt. Tytäryhtiöissä ja verkostoyhtiöissä suoritetaan systemaattiseen arviointiin perustuva sisäinen tarkastus säännöllisin väliajoin 1-4 vuoden välein.

Sisäinen tarkastus laatii vuosiohjelman, jonka mukaan se tekee itsenäisesti tarkastuksia eri puolilla konsernia, mutta se voi suorittaa myös erikoistarkastuksia. Vuosiohjelman hyväksyy tarkastusvaliokunta, jolle sisäinen tarkastus myös raportoi säännöllisesti. Lisäksi tarkastajilla on aina mahdollisuus ottaa tarvittaessa suoraan yhteyttä tarkastusvaliokunnan tai hallituksen jäseniin.

Tilintarkastus

Yhtiöllä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla tilintarkastusyhteisö. Yhtiökokous valitsee tilintarkastajan tarkastamaan kuluvan tilikauden tilit. Tilintarkastajan tehtävät päättyvät seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös ja kirjanpito sekä emoyhtiön hallinto. Yhtiön tilintarkastaja antaa vuositilinpäätöksen yhteydessä osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen ja raportoi säännöllisesti havainnoistaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Tilintarkastajan on yleisten kelpoisuusedellytysten lisäksi täytettävä tietyt lakimääräiset esteettömyysvaatimukset, jotka ovat takeena riippumattoman ja luotettavan tilintarkastuksen toimittamiselle.

Tilintarkastaja vuonna 2018

Yhtiökokous valitsi Wärtsilä Oyj Abp:n tilintarkastajaksi vuodeksi 2018 tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n (PwC). Päävastuullisena tilintarkastajana toimi Merja Lindh. PwC:lle maksettiin vuonna 2018 palkkioina yhteensä 3,7 milj. euroa. Muuhun kuin tilintarkastukseen liittyviä konsulttipalkkioita maksettiin tilintarkastajille yhteensä 0,3 milj. euroa. Nämä palkkiot liittyivät pääasiassa verokonsultointiin.

Lähipiiritapahtumat

Wärtsilän lähipiirin muodostavat hallitus, toimitusjohtaja, johtokunta sekä osakkuus- ja yhteisyritykset. Talous- ja valvontatoiminto arvioi ja seuraa yhtiön ja sen lähipiirin välisiä tapahtumia varmistaakseen, että mahdolliset eturistiriidat otetaan asianmukaisesti huomioon Wärtsilän päätöksentekoprosessissa.

Sisäpiirihallinto

Wärtsilä käsittelee sisäpiiritietoa ja sisäpiiriin kuuluvia henkilöitä kaikkien sovellettavien sisäpiiritietoa ja -kauppoja koskevien lakien ja määräysten mukaisesti.

Tärkeimmät lakisääteiset määräykset sisältyvät Euroopan unionin markkinoiden väärinkäyttöasetukseen (EU) N:o 596/2014. Wärtsilä noudattaa lisäksi Nasdaq Helsingin hyväksymää listayhtiöiden sisäpiiriohjetta sekä omaa sisäpiiripolitiikkaansa.

Sisäpiiriluetteloita laaditaan tarvittaessa myös projektikohtaisesti. Sisäpiiriläisille annetaan kirjallinen ilmoitus sisäpiiriin kuulumisesta sekä ohjeet sisäpiiriläisen velvollisuuksista.

Wärtsilän hallituksen ja johtokunnan jäsenet sekä määrätyt muut työntekijät eivät saa käydä kauppaa Wärtsilän rahoitusinstrumenteilla 30 päivän aikana ennen osavuosikatsausten ja tilinpäätöstiedotteiden julkaisemista.

Wärtsilä tiedottaa julkisesti johtotehtävissä toimivien työntekijöidensä ja näiden lähipiirin arvopaperikaupoista markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaisesti. Termi ”johtotehtävissä toimivat henkilöt” tarkoittaa yksinomaan Wärtsilän hallituksen ja johtokunnan jäseniä. Tiedotteet julkaistaan Wärtsilän internetsivuilla.

Palkat ja palkitseminen 2018

Hyvät osakkeenomistajat

Tämä raportti kuvaa Wärtsilän hallituksen ja johtokunnan palkitsemispolitiikan sekä palkkaa ja palkitsemista koskevat käytännöt vuoden 2018 sekä kahden edellisen vuoden osalta. Raportin tarkoituksena on lisätä Wärtsilän palkitsemiskäytäntöjen läpinäkyvyyttä ja osoittaa, miten palkitsemiskäytännöillä edistetään yhtiön liiketoimintastrategian ja pitkän aikavälin tavoitteiden toteutumista.

Wärtsilä tähtää huipputuloksiin, joten vahvoista suorituksista ja saavutuksista annetaan tunnustusta ja niistä palkitaan. Wärtsilän henkilöstön palkitsemista ohjaavat suoriutumiseen perustuvat palkitsemisperiaatteemme (”Pay for Performance”), jotka jäsentävät palkitsemismallia kaikkialla organisaatiossa ja varmistavat, että henkilöstön palkitseminen on yhdenmukainen yhtiön ja sen osakkeenomistajien etujen kanssa. Näitä periaatteita noudatetaan myös konsernijohtajan ja johtokunnan muiden jäsenten palkitsemiskäytännöissä.

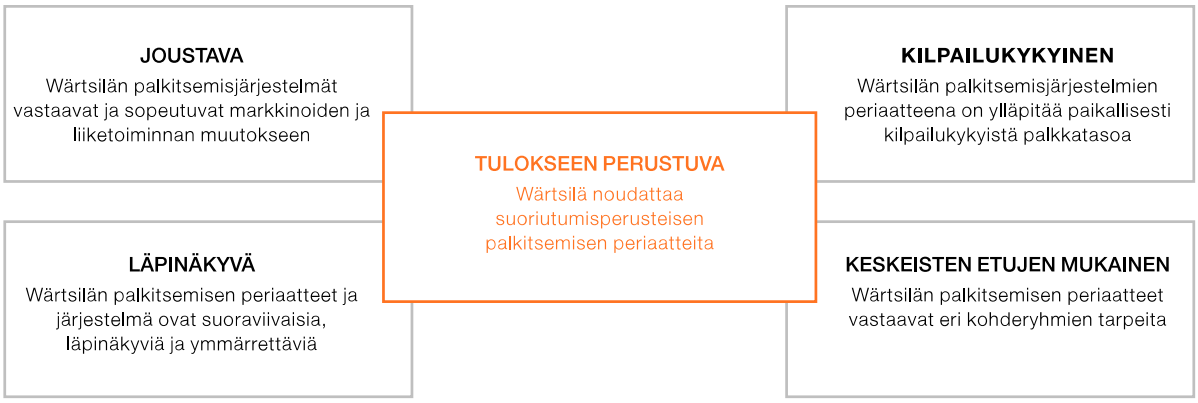

Wärtsilässä uskotaan palkitsemiskäytäntöjen johdonmukaisuuteen. Johtokunnan palkitsemisjärjestelyt, jotka koskevat myös muita ylimmän johdon jäseniä, ovat pysyneet viime vuosina pitkälti muuttumattomina.

Johtokunnan lyhyen aikavälin kannustinpalkkioiden perusteena ovat viime vuosina johdonmukaisesti olleet yhtiön kannattavuus- (EBIT %) ja rahavirtatavoitteet. Vuodelle 2018 asetettiin edellisvuotta suuremmat, erittäin kunnianhimoiset kannattavuustavoitteet, kun taas rahavirtatavoitetta laskettiin. Wärtsilän vuoden 2018 tulos ei täyttänyt kannattavuus- eikä rahavirtatavoitetta. Näin ollen lyhyen aikavälin kannustinpalkkioita ei maksettu vuoden 2018 osalta.

Wärtsilän pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä perustuu osakekurssin kehitykseen, jonka perusteella maksetaan rahapalkkioita. Vuoden 2015 bonusohjelma päättyi vuoden 2018 lopussa. Osakekurssin kehitys ansaintajakson aikana ei anna perustetta maksaa bonuksia vuoden 2015 ohjelmasta. Vuodesta 2019 alkaen ohjelmaa on muutettu siten, että palkkio maksetaan osakkeina. Muutoksen tarkoituksena on kannustaa ylintä johtoa omistaja-arvon luomiseen asettamalla johdon intressit vahvemmin samansuuntaisiksi kuin Wärtsilän osakkeenomistajien intressit.

Mikael Lilius
Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja

Johtokunnan palkitsemisperiaatteet ja -politiikka

Wärtsilän palkitsemisperiaatteiden tarkoituksena on tehdä yhtiöstä liikkeenjohdolle kiinnostava työnantaja ja sitouttaa ja motivoida johtajia palkitsemisratkaisuilla, joista maksettavat palkkiot perustuvat liiketoimintatulosten saavuttamiseen.

Johtokunnan palkitseminen koostuu kiinteästä palkasta ja muuttuvasta tulospalkkiosta. Tavoitteena on eri palkitsemismuotojen hyvä tasapaino. Kiinteän peruspalkan osalta pyritään kilpailukykyisiin markkinapalkkoihin. Tukena ovat lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät, joiden tavoitteena on tukea yhtiön suoriutumista ja palkita sen mukaisesti.

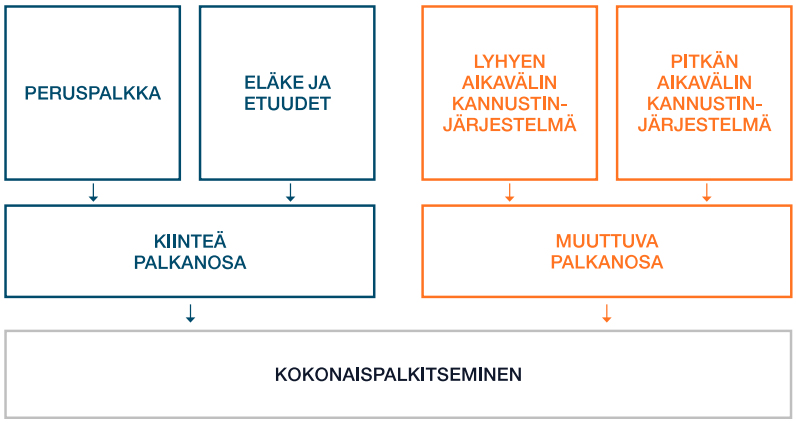

Kiinteä palkanosa

Konsernijohtajan ja johtokunnan muiden jäsenten kiinteä palkanosa koostuu kuukausipalkasta ja etuisuuksista. Peruspalkat tarkistetaan vuosittain ottaen huomioon yhtiön tulos, henkilökohtainen suoriutuminen ja markkinaolosuhteet.

Johtokunnan jäsenille on hankittu yksityinen sairausvakuutus ja henkivakuutus, ja heille tarjotaan myös autoetu. Wärtsilälle tärkeän ympäristövastuun hengessä suositaan hybridejä tai muutoin vähäpäästöisiä autoja.

Konsernijohtaja ja muut johtokunnan jäsenet ovat lakisääteisten eläkejärjestelmien lisäksi lisäeläkejärjestelmän piirissä. Lisäeläke ja eläkeikä vaihtelevat henkilötasolla. Ne perustuvat yleensä siihen lakisääteiseen eläkejärjestelmään, jonka piirissä kyseiset henkilöt ovat. Käytössä on sekä etuus- että maksuperusteisia eläkejärjestelyitä.

Muuttuva palkanosa

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmät

Koko Wärtsilässä on käytössä bonusjärjestelmä, jonka tavoitteena on kannustaa lyhyen aikavälin liiketoimintasuunnitelman toteuttamiseen ja palkita sen mukaisesti. Bonus perustuu konsernin taloudellisiin tavoitteisiin, liiketoimintakohtaisiin tavoitteisiin ja sovittuihin tiimi- ja henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Bonusjärjestelmän piirissä on noin 3.000 johtajaa ja päällikköä.

Konsernijohtajalle ja johtokunnalle maksettavien bonusten kriteerinä on hallituksen tilikaudelle asettamien kannattavuustavoitteiden ja muiden taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen. Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmästä maksettava bonus voi olla konsernijohtajalla korkeintaan 100% perusvuosipalkasta ja muilla johtokunnan jäsenillä 65% perusvuosipalkasta. Bonukset maksetaan rahana pian vuodenvaihteen jälkeen.

Wärtsilän työntekijät kuuluvat myös bonus- tai tulospalkkiojärjestelmien piiriin. Tällaisia järjestelmiä on suurimmassa osassa Wärtsilän toimintamaita, ja niihin sovelletaan asianomaisen maan lakeja tai ne tarjotaan paikallisina bonus- tai

palkkiojärjestelminä. Konsernin bonusjärjestelmien ja muiden tulospalkkiojärjestelmien piiriin kuuluu yhteensä noin 80% konsernin henkilöstöstä.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Wärtsilän pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän piirissä on noin 100 johtajaa, mukaan lukien konsernijohtaja ja johtokunnan jäsenet.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän tavoitteena on sovittaa yhteen ylimmän johdon ja Wärtsilän osakkeenomistajien edut luomalla osallistujille pitkäaikainen osakesidonnainen etu. Tämä kannustaa kasvattamaan osakasarvoa ja rakentamaan Wärtsilään pitkäjänteisesti suoriutumisperusteista yrityskulttuuria.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän ansaintajakso on kolme vuotta. Osallistujille annetaan järjestelmästä palkkio-oikeuksia, joiden arvo ansaintajakson lopussa perustuu osakekurssin kehitykseen ansaintajaksoa välittömästi edeltävän kolmen kuukauden jakson ja ansaintajakson kolmen viimeisen kuukauden välillä. Lopullisessa osakekurssissa voidaan ottaa huomioon joko kokonaan tai osittain Wärtsilä Oyj Abp:n ansaintajakson aikana maksamat tavanomaiset ja ylimääräiset osingot.

Kannustinoikeuksien arvonmääritys:

(VERTAILUKURSSI – KURSSI LÄHTÖ-TILANTEESSA) x KANNUSTIN-OIKEUKSIEN MÄÄRÄ = PITKÄN AIKAVÄLIN KANNUSTIMEN ARVO

Palkitsemisen taso varmistetaan asettamalla kullekin bonuskaudelle yläraja, joka määrää kunkin palkkio-oikeuden maksimiarvon. Palkkio-oikeudet maksetaan rahana, mutta konsernijohtajan ja johtokunnan jäsenten edellytetään hankkivan Wärtsilän osakkeita 50%:lla saamistaan nettobonuksista, kunnes vaadittu omistustaso on saavutettu. Ohjelmat, jotka lanseerataan vuodesta 2019 alkaen, maksetaan osakkeina kannustaen ylintä johtoa omistaja-arvon luomiseen.

Osakkeiden omistusta koskeva politiikka

Kunkin johtoryhmän jäsenen edellytetään kerryttävän Wärtsilän osakkeita vähintään määrän, joka vastaa arvoltaan henkilön peruspalkkaa vuositasolla (brutto), ja pitävän osakkeet sen jälkeen omistuksessaan.

Hallinnointi

Yhtiön hallitus päättää konsernijohtajan ja johtokunnan jäsenten palkan kiinteästä osasta sekä kannustinjärjestelmistä ja niiden perusteista. Hallitus päättää myös mahdollisista ylimmän johdon pitkäaikaisista kannustinohjelmista, elleivät ne lain mukaan kuulu yhtiökokouksen päätettäviksi. Muiden johtajien ja päälliköiden bonusjärjestelmistä päättää johtokunta.

Johtokunnan jäsenten palkitseminen

Konsernijohtajan palvelussuhteen ehdot

Konsernijohtajan peruspalkka on 862.200 euroa vuodessa. Konsernijohtajalla on oikeus lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiin edellä kuvatuin ehdoin. Konsernijohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle täytettyään kuusikymmentäkolme (63) vuotta. Eläke määräytyy maksuperusteisen järjestelmän mukaisesti, ja eläkemaksu on 20% vuosipalkasta. Jos yhtiö irtisanoo konsernijohtajan, tälle maksetaan 6 kuukauden irtisanomisajan palkka sekä korvaus, jonka määrä vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Johtokunnalle maksetut palkkiot vuonna 2018

TEUR

Johtokunta	Peruspalkka ja lyhyen aikavälin edut	Lisäeläkemaksut	Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä[1]	Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä[2]	Yhteensä
Jaakko Eskola, konsernijohtaja	862 (785)	170 (156)	239 (295)	1 696 (410)	2 967 (1 645)
Pierpaolo Barbone, Johtaja, Services ja toimitusjohtajan sijainen	384 (425)	107 (88)	56 (105)	848 (410)	1 396 (1 028)
Muut johtokunnan jäsenet	2 263 (2 162)	368 (493)	480 (441)	4 452 (1 587)	7 563 (4 863)

[1] Liittyy vuoden 2017 tulokseen sidottuun vuosibonukseen, joka maksettiin vuonna 2018.

[2] Liittyy vuoden 2015-2017 pitkän aikavälin kannustinpalkkiosykliin, joka maksettiin vuonna 2018.

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmät

Alla olevassa kaaviossa kuvataan johtokunnan jäsenten lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmien tulostavoiterakenne. Kullekin mittarile asetettiin liukuva tavoiteasteikko.

Vuoden 2018 tulokseen sidottu lyhyen aikavälin kannustinohjelma

Vuoden 2018 tulokseen sidottuun vuosibonukseen sovelletaan samoja mittareita ja painotuksia.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Konsernin tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

MITTARI	TOTEUMA
Konsernin EBIT %	Alle kynnysarvon
Konsernin liiketoiminnan rahavirta	Alle kynnysarvon

Tulostavoitteet eivät täyttyneet, joten bonuksia ei maksettu.

Vuoden 2019 tulokseen sidottu lyhyen aikavälin kannustinohjelma

Vuoden 2019 lyhyen aikavälin kannustinohjelmaan ei ole esitetty muutoksia. Mittarit, painotukset ja maksimimäärät pysyvät samoina kuin vuonna 2018.

Aiempi tuloskehitys

Tulosmittarit ja painotukset ovat pysyneet viime vuosina yhdenmukaisina. Alla oleva kaavio esittää konsernin tavoitteiden toteutumisen vuosina 2016 ja 2017.

MITTARI	TOTEUMA	
	2016	2017
Konsernin EBIT %	Kynnysarvon ja tavoitteen välillä	Kynnysarvon ja tavoitteen välillä
Konsernin liiketoiminnan rahavirta	Tavoitteen ja maksimin välillä	Tavoitteen ja maksimin välillä
Maksetut bonukset keskimäärin (maksimimäärästä)	Konsernijohtaja: 50% Johtokunta: 50%	Konsernijohtaja: 31% Johtokunta: 35%

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Alla olevasta taulukosta näkyvät Wärtsilän pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän maksettavien ja maksamattomien palkkioiden tiedot. Järjestelmän piirissä on Wärtsilän ylin johto, johon kuuluu noin 100 johtajaa johtokunnan jäsenet mukaan lukien. Arvo perustuu osakekurssin kehitykseen kolmen vuoden ansaintajakson aikana. Arvoissa on huomioitu maaliskuussa 2018 tehty maksuton osakeanti (osakkeiden splittaus).

Suoritusaika	2016-2018	2017-2019	2018-2020
Myönnettyjen palkkio-oikeuksien määrä (31.12.2018 tilanne)	4 857 000	5 490 000	4 845 000
Kurssi lähtötilanteessa, EUR	15,82	16,19	22,58
Vertailukurssin noteerausajankohta	Q4 2018 + 100% maksetuista osingoista	Q4 2019 + 100% maksetuista osingoista	Q4 2020 + 100% maksetuista osingoista
Maksimiarvo/palkkio-oikeus, EUR	4,61	6,07	8,47
Lopullinen vertailukurssi, EUR	15,79	-	-
Lopullinen arvo/palkkio-oikeus, EUR	0,00	-	-
Järjestelmän maksuajankohta	Helmikuu 2019	Helmikuu 2020	Helmikuu 2021

* Wärtsilän yhtiökokouksen 8.3.2018 hyväksymä maksuton osakeanti nosti Wärtsilän osakkeiden kokonaismäärän 591.723.390:een. Taulukon luvut on oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Palkkio-oikeudet maksetaan rahana, mutta konsernijohtajan ja johtokunnan jäsenten edellytetään hankkivan Wärtsilän osakkeita 50%:lla saamistaan nettobonuksista, kunnes vaadittu omistustaso on saavutettu.

Hallitus päätti tammikuussa 2019 pitkän aikavälin kannustinjärjestelmästä vuosille 2019–2021. Ohjelman rakennetta muutettiin siten, että palkkio maksetaan osakkeina. Muutoksen tarkoituksena on kannustaa ylintä johtoa omistajaarvon luomiseen asettamalla johdon intressit vahvemmin samansuuntaisiksi kuin Wärtsilän osakkeenomistajien intressit. Vuoden 2019 kannustinjärjestelmä käsittää 6.542.000 palkkio-oikeutta. Palkkion suuruus riippuu kurssikehityksestä kolmen vuoden pituisen jakson aikana; perusteena on 16,76 euron kurssi lähtötilanteessa. Palkkion yläraja on 6,56 euroa palkkio-oikeutta kohti, ja se huomioi 100% ansaintajaksona maksetuista osingoista, jotka uudelleeninvestoidaan yhtiön osakkeisiin. Vuoden 2019 kannustinjärjestelmän palkkiot erääntyvät maksettavaksi helmikuussa 2022.

Osakkeiden omistus

Johtokunnan jäsenten Wärtsilä-osakkeiden omistus 31.12.2018

Johtokunta	Osakkeita, kpl
Jaakko Eskola	41 739
Muutos 2018	33 258
Pierpaolo Barbone	21 831
Muutos 2018	14 554
Arjen Berends	0
Muutos 2018	0
Päivi Castrén	14 799
Muutos 2018	9 866
Kari Hietanen	15 633
Muutos 2018	10 422
Roger Holm	11 796
Muutos 2018	11 796
Atte Palomäki	14 493
Muutos 2018	9 662
Marco Ryan	0
Muutos 2018	0
Marco Wirén	20 184
Muutos 2018	15 279

* Muutokset omistuksessa huomioivat Wärtsilän yhtiökokouksen 8.3.2018 hyväksymän maksuttoman osakeannin myötä kasvanutta osakemäärää.

Arviointi

Hallitus seuraa konsernin lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiä ja arvioi niiden perustana olevien tavoitteiden täyttymistä. Vuonna 2018 sovelletut kannustinjärjestelmät todettiin tasapainoisiksi ja markkinakäytäntöjen mukaisiksi. Hallitus katsoi, että kannustinpalkkioiden taso oli yhtiön tulokseen nähden asianmukainen.

Hallituksen jäsenten palkkiot

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkkioista toimikaudeksi kerrallaan.

Yhtiökokous hyväksyi vuodelle 2018 seuraavat hallitusten jäsenten palkkiot:

- jäsenet 70.000 euroa/vuosi
- varapuheenjohtaja 105.000 euroa/vuosi
- puheenjohtaja 140.000 euroa/vuosi.

Noin 40% vuosipalkkiosta maksetaan Wärtsilän osakkeina. Lisäksi jäsenelle maksetaan 750 euron kokouspalkkio kustakin kokouksesta, jossa hän on ollut läsnä. Puheenjohtajan kokouspalkkio maksetaan kaksinkertaisena. Lisäksi tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan kiinteä 20.000 euron palkkio ja muille valiokunnan jäsenille kullekin 10.000 euroa toimikaudelta; palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan kiinteä 10.000 euron palkkio ja muille valiokunnan jäsenille kullekin 5.000 euroa toimikaudelta; nimitysvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan kiinteä 8.000 euron palkkio ja muille valiokunnan jäsenille kullekin 4.000 euroa toimikaudelta. Wärtsilän hallituksen jäsenille maksettiin 31.12.2018 päättyneeltä tilivuodelta palkkioita rahana yhteensä 718 tuhatta euroa. Hallituksen jäsenet eivät kuulu yhtiön kannustinjärjestelmään.

Hallitukselle maksetut palkkiot

TEUR	Kokouspalkkiot		Vuosipalkkiot		Yhteensä	
Hallitus	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Mikael Lilius, puheenjohtaja	35	21	140	132	175	153
Tom Johnstone, varapuheenjohtaja	14	9	105	99	119	108
Maarit Aarni-Sirviö	26	12	70	66	96	78
Kaj-Gustaf Bergh	12	8	70	66	82	74
Karin Falk	8	5	70	66	78	71
Johan Forssell	12	6	70	66	82	72
Risto Murto	24	13	70	66	94	79
Markus Rauramo	33	15	70	66	103	81

Vuonna 2018 Wärtsilän osakkeina maksetut palkkiot

Hallitus	Osakkeita, kpl
Mikael Lilius, puheenjohtaja	3 183
Tom Johnstone, varapuheenjohtaja	2 387
Maarit Aarni-Sirviö	1 591
Kaj-Gustaf Bergh	1 591
Karin Falk	1 591
Johan Forssell	1 591
Risto Murto	1 591
Markus Rauramo	1 591

Hallituksen jäsenten Wärtsilä-osakkeiden omistus 31.12.2018

Hallitus	Osakkeita, kpl
Mikael Lilius, puheenjohtaja	61 260
Muutos 2018	41 901
Tom Johnstone, varapuheenjohtaja	8 594
Muutos 2018	6 525
Maarit Aarni-Sirviö	32 437
Muutos 2018	22 155
Kaj-Gustaf Bergh	30 103
Muutos 2018	20 599
Karin Falk	3 007
Muutos 2018	2 535
Johan Forssell	3 007
Muutos 2018	2 535
Risto Murto	8 947
Muutos 2018	6 495
Markus Rauramo	16 609
Muutos 2018	11 603

* Muutokset omistuksessa huomioivat Wärtsilän yhtiökokouksen 8.3.2018 hyväksymän maksuttoman osakeannin myötä kasvanutta osakemäärää.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Riskit ja riskien hallinta

Riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet

Samoin kuin missä tahansa yrityksessä, Wärtsilän normaaliin toimintaan liittyy erilaisia riskejä. Jokaisen yrityksen on pakko hyväksyä jonkinlainen riskitaso, johon liiketoiminnan arvioidut tuotot on suhteutettava.

Riskienhallinnan tehtävänä on varmistaa Wärtsilän strategian tehokas toteutuminen ja tavoitteiden saavuttaminen niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä. Olennaista on tunnistaa yhtiön tavoitteiden saavuttamista mahdollisesti uhkaavat riskit ja arvioida, ovatko ne hyväksyttävällä tasolla.

Riski on määritelmällisesti tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavaa epävarmuutta. Vaikutukseksi katsotaan poikkeama odotetusta. Se voi olla positiivinen tai negatiivinen eli uhka tai mahdollisuus. Riskien välttäminen, lieventäminen, siirtäminen ja seuranta sekä mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttävät joka tapauksessa toimenpiteitä. Wärtsilän järjestelmälliseen riskienhallintaprosessiin kuuluu reaktiivisia, ennakoivia, suojaavia ja ehkäiseviä työkaluja, joilla yhtiö sekä suojautuu uhilta että kääntää osan riskeistä mahdollisuuksiksi.

Riskejä voi hallita vain, jos ne tunnistetaan ja ymmärretään etukäteen, jos riskienhallintaa suunnitellaan ennalta ja jos riskienhallintaan kuuluu jatkuva seurantaprosessi. Riskienhallinta on siksi olennainen osa Wärtsilän strategista ja operatiivista johtamista.

Wärtsilän riskienhallinnan tehtävä on arvioida ja hallita jatkuvasti kaikkia yritystoiminnassa esiintyviä mahdollisuuksia ja uhkia asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi.

Riskienhallinnan perustana ovat Wärtsilän toimintojen ja tuotteiden koko elinkaaren aikainen korkea laatu sekä jatkuvat, systemaattiset toimenpiteet konsernin kaikilla tasoilla vahinkojen ennalta ehkäisemiseksi sekä kiinteänä osana johtamisjärjestelmiä että osana jokaisen työntekijän päivittäistä työtä. Vain tällä tavoin voidaan pitkällä aikavälillä alentaa riskeihin liittyviä kokonaiskustannuksia.

Riskienhallintapolitiikka ja prosessit

Wärtsilän konsernitason riskienhallintapolitiikassa määritellään ja vakiinnutetaan liiketoimintojen riskien hallinta ja -raportointimenettelyt. Sen tarkoituksena on ohjeistaa riskienhallintaa ja määritellä riskeihin liittyvät käsitteet. Politiikka yhdenmukaistaa ja jäsentää konsernin riskienhallintaan liittyvää toimintaa. Tavoitteena on prosessi, jolla tunnistetut riskit ovat mitattavissa ja niistä voidaan laatia konsernitason yhteenveto. Politiikka lisää riskienhallintakäytäntöjen johdonmukaisuutta ja edistää organisaation ja liiketoimintojen päivittäisten riskienhallintatehtävien hoitamista sovittujen prosessien mukaisesti. Lisäksi se yhdenmukaistaa käytetyn sanaston ja opastaa riskienhallintaan liittyvissä yleistermeissä ja -määritelmissä.

Liiketoiminnat kantavat vastuun riskeistä ja tuotoista, eli vastuu riskienhallinnasta on liiketoimintojen johtoryhmillä ja johtajilla. Riskienhallintaprosessit rajoittavat riskejä riskien järjestelmällisen kartoituksen, arvioinnin, torjunnan, raportoinnin, valvonnan ja hallinnan avulla, mukaan lukien jäännösriskin raportointi. Wärtsilän riskienhallintaprosessi perustuu ISO 31000 -standardin ohjeisiin ja periaatteisiin, ja konsernin riskiviestinnän yhdenmukaistamiseksi käyttöön on otettu ISO 31000 -standardin termit ja käsitteet.

Riskienhallintaprosessi on nivottu osaksi Wärtsilän yrityskulttuuria ja käytäntöjä ja suunniteltu vastaamaan organisaation liiketoimintoja ja prosesseja. Prosessia voidaan pitää katkeamattomana kehänä, jossa muodostetaan kokonaiskuva tilanteesta, arvioidaan riskit, suoritetaan toimenpiteet niiden torjumiseksi, hoidetaan tarvittava viestintä ja konsultaatiot sekä seurataan tuloksia ja katselmoidaan toiminta.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Riskienhallinnan ohjeet ja periaatteet

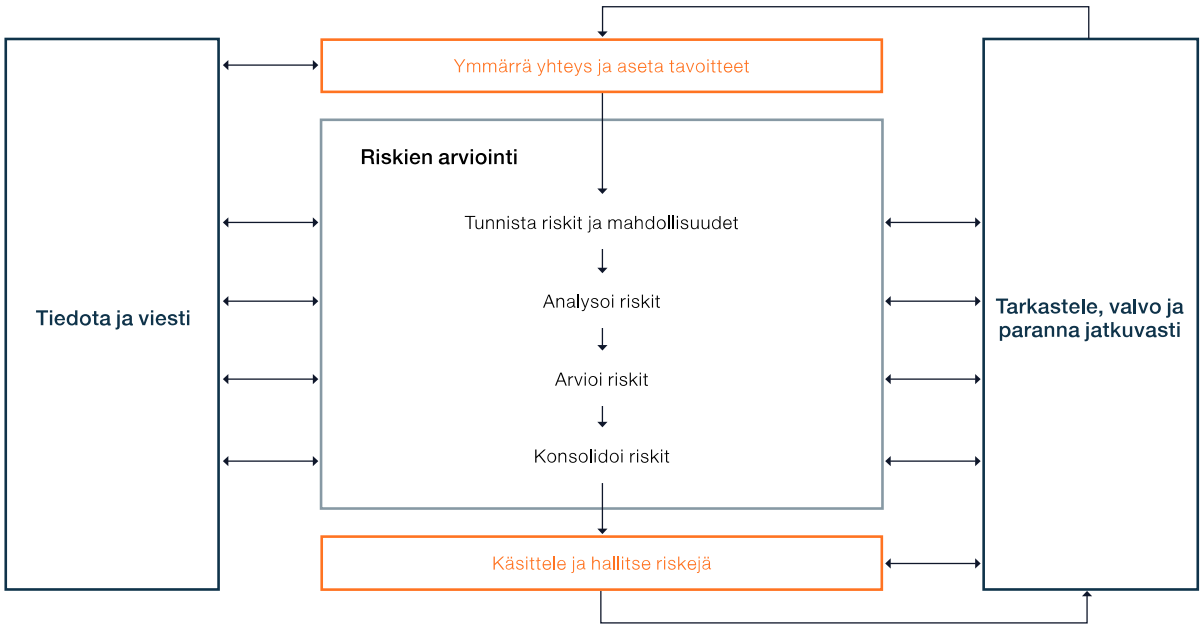

Toimeenpano

Hallitus ja johtokunta tekevät strategiset päätökset ja laativat niitä koskevat ohjeistukset. Kukin liiketoiminta vastaa omien strategisten tavoitteidensa saavuttamisesta sekä riskiensä hallinnasta ja torjunnasta. Konsernin riskienhallintatoiminto on osa rahoitustoimintoa, joka raportoi talous- ja rahoitusjohtajalle. Toiminto on vastuussa riskiraportointiprosessista ja riskiarviointien toteuttamisesta liiketoimintojen sekä niiden eri organisaatioiden kanssa. Se koordinoi konsernin kaikkea riskienhallintaa, kartoittaa eri liiketoiminta-alueiden riskit ja tekee liiketoiminta-alueiden kanssa yhteistyötä käytännön riskientorjunnassa. Lisäksi se vastaa konsernin riskienhallintapolitiikasta, jossa kuvataan nykyiset riskien raportoinnissa noudatettavat käytännöt. Lisäksi riskienhallintatoiminto kehittää tarvittavat globaalit ja paikalliset vakuutusratkaisut ja hallinnoi niitä. Tarkastusvaliokunta tarkastaa ja arvioi riskienhallinnan riittävyyden, ja sisäinen tarkastus on vastuussa riskienhallintaprosessin tarkistamisesta vuosittain.

Riskiraportointi

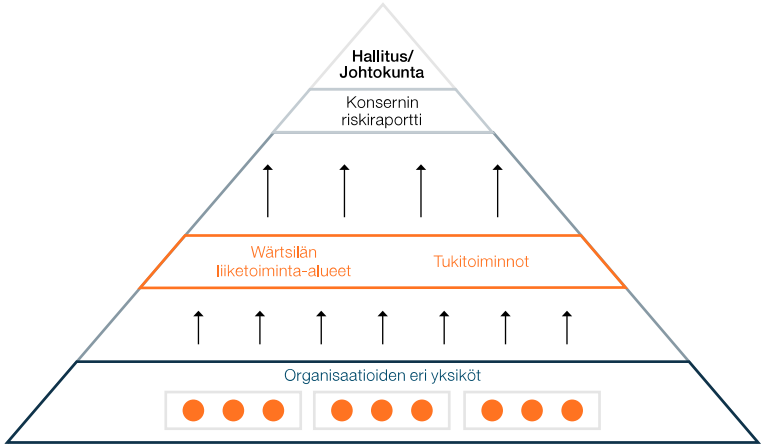

Riskien torjunta kuuluu normaaliin liiketoiminnan johtamiseen. Kunkin liiketoiminnan johto pitää vuosittain johtokunnan kokouksessa kyseistä liiketoimintaa sekä tärkeimpiä tukitoimintoja koskevan katselmuksen, jossa käsitellään myös riskejä ja riskientorjuntaa. Tunnistetut riskit määritellään joko sisäisiksi tai ulkoisiksi ja kvantifioidaan euromääräisiksi, ja niiden todennäköisyys arvioidaan. Sen jälkeen valmistellaan konsernin riskiraportti, joka esitellään hallitukselle.

Riskienhallinta on osa liiketoimintojen johtamisprosesseja ja liiketoimintojen johtoryhmien normaalia työjärjestystä. Liiketoiminnot ovat vastuussa niihin kuuluvien maantieteellisten liiketoiminta-alueiden, tuotelinjojen, organisaatioiden ja toimitusyksiköiden riskienhallinnan organisoinnista ja raportoinnista. Myös jatkotoimenpiteet ovat liiketoimintojen vastuulla.

Riskikategoriat

Wärtsilän keskeisimmät riskit on jaettu neljään kategoriaan: strategiset, operatiiviset, vahinko- ja rahoitusriskit. Todennäköiset vahingot ovat suurimmat strategisissa ja operatiivisissa riskeissä ja pienimmät vahinko- ja rahoitusriskeissä. Useimpien kategorioiden riskeillä voi olla sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia. Vahinkoriskit ovat tässä suhteessa kuitenkin poikkeus, sillä niillä voi olla vain kielteisiä vaikutuksia.

Riskikategorioiden tärkeimmät riskit määritellään Wärtsilän riskiluotaimien avulla. Riskiluotaimet laaditaan liiketoimintojen ja konsernin riskienhallintatoiminnon vuosittaisissa riskienarviointikokouksissa. Viime vuosina vastaava riskien kartoitusprosessi on otettu käyttöön myös tietyissä tukitoiminnoissa, kuten henkilöstötoiminnossa ja rahoitustoiminnossa. Liiketoimintojen johtoryhmien käyttöön ja arvioitavaksi laaditaan liiketoiminta- tai toimintokohtaisia riskiluotaimia. Liiketoimintojen johtoryhmät myös katselmoivat ja päivittävät ne säännöllisin väliajoin. Liiketoimintakohtaiset luotaimet yhdistetään yhdeksi konsernin riskiluotaimeksi, joka esitellään hallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle vuosittain. Tarkoituksena on tukea riskeihin liittyvää keskustelua ja tarjota nopea katsaus alueista, joihin riskienhallinnan tulisi painottua.

Riskiluotain

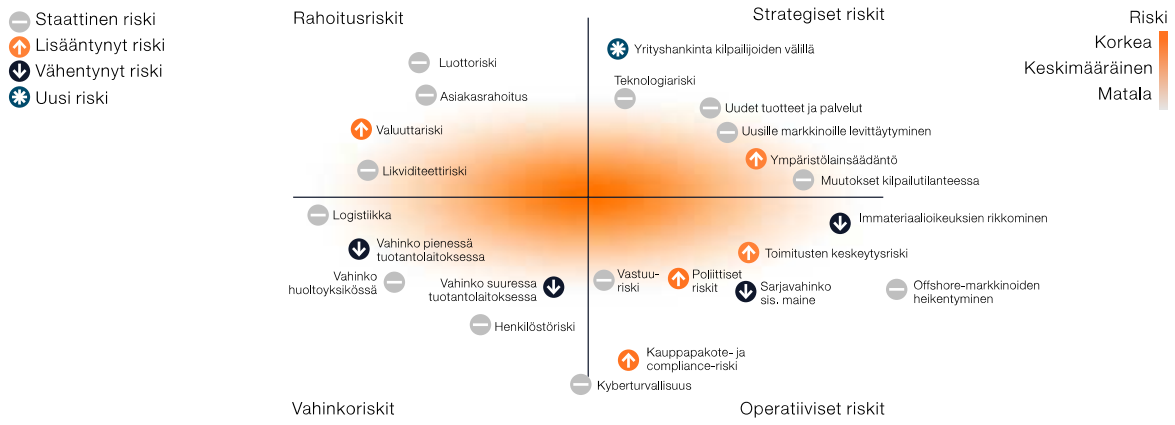

Strategiset riskit

Strategisten riskien kartoitus on osa konsernin strategista suunnitteluprosessia. Wärtsilässä riski määritellään strategiseksi, jos sillä voi toteutuessaan olla pitkäaikaisia vaikutuksia liiketoimintaan.

Liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit

Maailmantalouden ja asiakastoimialojen syklisyys vaikuttaa Wärtsilän tuotteiden kysyntään sekä yhtiön rahoitusasemaan ja liiketulokseen. Wärtsilän asemaa syklisillä markkinoilla vakauttavat tietyssä määrin kapasiteetin ulkoistamiseen perustuva joustava tuotantomalli sekä vakaa liiketoiminnan jakauma, jossa suuri osa liikevaihdosta tulee huollosta. Tärkeitä Wärtsilään ja sen asiakkaisiin ja toimittajiin epäsuorasti vaikuttavia taloudellisia seikkoja ovat mm. rahoituslaitosten likviditeetti ja omavaraisuus, ja näin ollen niiden mahdollisuudet ja halukkuus myöntää luottoa, valtiolliset elvytysohjelmat varsinkin energia- ja infrastruktuurisektoreilla, monenkeskisten instituutioiden kuten IFC:n

(International Finance Corporation) aktivoituminen sekä vientiluottojen ja -takuiden saatavuus. Wärtsilän suhteellisen iso tilauskanta antaa kuitenkin aikaa sopeutua markkinaolosuhteiden muutoksiin.

Ympäristömääräysten tiukkeneminen vaikuttaa merkittävästi Wärtsilän kasvupotentiaaliin, koska yhtiön kattava tuote- ja palveluvalikoima luo asiakkaille edellytyksiä täyttää tiukentuneet vaatimukset. Lainsäädännön toimeenpanon viivästyminen voi olla Wärtsilälle riski. Tästä syystä mahdollisia muutoksia ympäristömääräysten aikataulussa ja laajuudessa seurataan jatkuvasti.

Energian varastointi muuttaa uutena disruptiivisena teknologiana energiajärjestelmien perusteita, ja Wärtsilä on vahvasti mukana uudessa markkinakehityksessä. Uuden teknologian nopea käyttöönotto voi luoda uusia riskejä, jotka liittyvät monimutkaisten hybridilaitosten optimaaliseen hallintaan. Wärtsilän Greensmith Energy Management System (GEMS) on osoittautunut monimutkaisten järjestelmien hallinnassa ja operoinnissa tehokkaaksi ja vakaaksi ohjelmistoksi, joka antaa Wärtsilälle kilpailuetua kyseisten riskien hallinnassa.

Markkina- ja asiakasriskit

Wärtsilän palveluliiketoiminnan kasvun arvioidaan noudattavan sekä keskipitkällä että pitkällä aikavälillä asennetun moottorikannan ja maailmantalouden yleistä kehitystä. Maailmantalouden kasvun hidastuminen on siis merkittävin palveluiden kysynnän kehitykseen kohdistuva riski. Wärtsilällä on vuosittain yli 12.000 huolto- ja varaosa-asiakasta ja noin 180.000 MW:n aktiivinen Wärtsilä-moottorikanta, joten riippuvuutta yksittäisistä asiakkaista tai asiakassegmenteistä ei juuri ole.

Energiamarkkinoilla on käynnissä maailmanlaajuinen muutos kohti kestävämpiä energianlähteitä. Nopeasti muuttuva markkinaympäristö on nopeuttanut asiakkaiden päätöksentekoa, sillä muutokset edellyttävät tulevaa tarjontaa koskevien strategioiden päivittämistä. Sähkön kysyntä kasvaa kehittyvillä markkinoilla, ja kehittyneissä maissa vaimea talouskasvu on riski kysynnän kehityksen kannalta. Geopoliittiset jännitteet ja merkittävät valuuttakurssivaihtelut voivat johtaa investointipäätösten lykkääntymiseen joissakin maissa. Öljyn alhaisella hinnalla on vastaava vaikutus öljyn- ja kaasuntuottajamaissa. Haastavan kilpailutilanteen aiheuttama hintapaine on edelleen riski. Tilauksia on saatu kaikilta maantieteellisiltä alueilta, mikä pienentää yksittäisiin markkina-alueisiin liittyvää riippuvuusriskiä. Wärtsilän tilaukset kertyivät kaikilta kolmelta asiakassegmentiltä: teollisuusasiakkailta, itsenäisiltä voimantuottajilta ja sähkölaitoksilta.

Wärtsilällä on hyvä asema kaikilla laivanrakentamisen päämarkkinoilla ja kaikissa merkittävissä alustyypeissä, mikä yhdessä laajan tuotevalikoiman kanssa pienentää yksittäiseen asiakkaaseen tai maantieteelliseen alueeseen liittyviä riskejä. Meriteollisuuden markkinatilanne parani vuonna 2018, joskin merenkulun ja laivanrakennuksen epävarmuudet aiheuttivat edelleen haasteita. Markkinoiden keskittyminen jatkui vuonna 2018 ja vähensi isojen laivanrakennusasiakkaiden määrää. Aasialaiset, erityisesti kiinalaiset ja eteläkorealaiset telakat hallitsivat edelleen laivanrakennusmarkkinoita, mutta markkina-aktiviteetti oli vahvaa myös Euroopassa risteily- ja erikoisalusten segmenteillä tapahtuneen kehityksen ansiosta.

Wärtsilän merenkulkuliiketoiminnan tilauskanta parani vuonna 2018. Kysyntää tukivat kattava tuotevalikoima ja laaja läsnäolo eri segmenteillä, mikä tasoitti maailmanlaajuisten meriratkaisujen tilausten hidasta elpymistä. Polttoainetehokkuus ja ympäristömääräysten täyttäminen korostuvat, mikä lisää ympäristöratkaisujen kysyntää, kaasun käyttöä laivapolttoaineena sekä sähköllä käyviä tai hybridiratkaisuja. Wärtsilän tarjoamien rikkipesurien tilaukset lisääntyivät merkittävästi vuoden aikana. Se oli toisaalta mahdollisuus, koska rikkipesuritoimitukset kasvoivat, mutta toisaalta se synnytti myös tilausten hallintaan, oikea-aikaisiin toimituksiin ja laatuvaatimuksiin liittyvän riskin.

Digitalisaatiosta on tullut merenkululle ja alan liiketoimintamalleille yhä tärkeämpää. Wärtsilä otti jälleen uusia askeleita kohti tavoitettaan olla johtava toimija tulevaisuuden merenkulkumarkkinoiden digitaalisessa muutoksessa Smart Marine -strategiansa, sisäisten digitaalisten kehitysohjelmiensa ja Transasin hankinnan myötä.

Kilpailutilanne- ja hintariskit

Huoltotoiminnassa Wärtsilällä ei ole suoranaisia kilpailijoita, jotka pystyisivät yksinään tarjoamaan yhtä laajan valikoiman palveluja. Muiden moottorivalmistajien verkostoja lukuun ottamatta huoltomarkkinoilla on vain harvoja

globaaleja toimijoita. Asiakkaiden jatkuva pyrkimys käyttökustannusten optimointiin voi lisätä kilpailua palveluista, joissa hinta on laatua tärkeämpää. Tärkein keino tämän riskin torjumiseksi on lisätä arvoon perustuvaa tarjontaa.

Suurissa kaasuun perustuvissa projekteissa Wärtsilän kilpailijoita ovat kaasuturbiinivalmistajat, esimerkiksi GE ja Siemens. Pienemmissä kaasuvoimalaprojekteissa ja nestemäistä polttoainetta käyttävissä voimaloissa Wärtsilän pääkilpailijoita ovat muut polttomoottorivalmistajat, kuten MAN Energy Solutions, INNIO (ennen GE Jenbacher), Caterpillar (MAK) ja Rolls-Royce. Vallitsevan kilpailutilanteen aiheuttama hintapaine on edelleen riski. Wärtsilän kohdemarkkinoilla, eli enintään 500 MW:n voimalaitoksissa, syyskuussa päättyneen 12 kuukauden jakson aikana tilattujen maakaasua ja nestemäisiä polttoaineita käyttävien laitosten yhteisteho oli 20,8 GW. Wärtsilän markkinaosuus oli 13%. Wärtsilän menestyksen taustalla on joustava voimantuotantoratkaisu, joka käy moniin eri sovelluksiin ja voimalakokoluokkiin.

Merenkulun laitemarkkinoilla kilpailuasetelma säilyi pitkälti ennallaan vuonna 2018. Merkittävimmät kilpailijat päämoottorimarkkinoilla ovat MAN Energy Solutions ja Caterpillar (MAK). Wärtsilällä on vahva asema keskinopeissa päämoottoreissa, ja markkinaosuus oli 48% vuonna 2018. Wärtsilän markkinaosuus apumoottorimarkkinoilla oli 14%. Propulsiolaitteistoissa kilpailutilanne on hajanainen, ja eri tuotekategorioissa on eri kilpailijoita. Yksi tärkeimmistä kilpailijoista näissä tuotteissa on Rolls-Royce. Ympäristöratkaisuissa sekä kaasuratkaisuissa markkinat ovat erittäin pirstoutuneet. Ympäristöratkaisuissa tärkeimpiä kilpailijoita ovat Alfa Laval ja Evac, ja sähkö- ja automaatiosegmentissä kilpailijoita ovat mm. Kongsberg, GE ja Siemens. Hintakilpailu jatkui tiukkana merenkulun markkinoilla. Wärtsilän strateginen kehitysaskel järjestelmäintegraattoriksi, jolla on myös automaatio- ja laivasuunnitteluosaamista, on osoittautunut tärkeäksi uusista, entistä laajemmista ja jalostusarvoltaan isommista projekteista kilpailtaessa. Kokonaisratkaisujen myynti vähentää hintavaihteluita.

Poliittiset ja lainsäädännölliset riskit

Wärtsilällä on toimintaa yli 200 paikkakunnalla yli 80 maassa, ja voimalaitoksia on toimitettu 177 maahan. Poliittisen toimintaympäristön sekä lainsäädännön kehityksellä voi olla merkittäviä vaikutuksia Wärtsilän liiketoimintaan. Wärtsilä seuraa aktiivisesti eri markkina-alueiden poliittista kehitystä ja lainsäädäntöä ja on vuorovaikutuksessa eri toimielimien kanssa konsernin liiketoiminnalle ja immateriaalioikeuksille merkittävissä hankkeissa. Merkittävä osa vaikuttamisesta tapahtuu etu- ja toimialajärjestöjen kautta. Poliittisen ympäristön ja lainsäädännön kehittymistä seurataan sekä konsernitasolla että tytäryhtiöissä. Vuoden 2018 koetut kauppapoliittiset jännitteet eivät vaikuttaneet merkittävästi Wärtsilään.

Valtiollinen sääntely on viime vuosina lisääntynyt kaikkialla maailmassa, minkä vuoksi asianmukaisiin sisäisiin prosesseihin on jouduttu kiinnittämään enemmän huomiota määräystenmukaisuuden varmistamiseksi. Esimerkiksi yhä jatkuvia ja muuttuvia kauppapakotteita noudatettiin ja seurattiin tiiviisti vuonna 2018. Se edellytti lisää sisäisiä toimia riittävien menettelyjen varmistamiseksi.

Ilmastonmuutokseen ja kestävään kehitykseen liittyvät riskit

Wärtsilä on arvioinut kestävään kehitykseen liittyviä riskejään, mukaan lukien ilmastonmuutokseen liittyvät riskit, sekä strategisissa että operatiivisissa riskikartoituksissa. Riskien ei kuitenkaan todettu olevan merkittäviä. Kestävään kehitykseen, ilmastonmuutokseen ja Wärtsilän tuotteisiin liittyvät mahdolliset liiketoimintariskit liittyvät päästörajoituksiin ja asiakkaiden asennemuutoksiin polttomoottoreiden ja fossiilisten polttoaineiden käytön osalta. Ympäristölainsäädännön muutoksista johtuvat riskit liittyvät erilaisten päästöjen muodostamaan monimutkaiseen kokonaisuuteen, kaupallisesti saatavissa olevien polttoaineiden ja niiden aiheuttamien päästöjen väliseen tasapainoon, käytettävissä olevaan ympäristötekniikkaan, sen vaikutukseen laitosten kokonaishyötysuhteeseen sekä viranomaisvaatimusten täyttämiseksi käytettävissä olevien vaihtoehtojen taloudelliseen kannattavuuteen.

Edelläkävijäasema teknologian kehityksessä pienentää Wärtsilän yritysvastuuriskejä ja tukee tiukkenevien ympäristömääräyksien tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämistä. Wärtsilä on vuosien varrella jatkuvasti parantanut tuotteidensa hyötysuhdetta ja samalla etsinyt keinoja alentaa niistä aiheutuvia päästöjä. Wärtsilän tuotteiden polttoainejoustavuus mahdollistaa useiden eri polttoaineiden käytön, kaasu ja uusiutuvat polttoaineet mukaan lukien, ja joustava käytettävyys antaa mahdollisuuden suuren tuuli- ja aurinkoenergiajärjestelmien asentamiseen heikentämättä sähköverkon luotettavuutta. Wärtsilä on käynnistänyt sekä hybridienergia- että energianvarastointiliiketoiminnan. Kyseessä on yhtiöllemme uusi keino tarjota asiakkaille vastuullisia innovaatioita, jotka pienentävät hiilipäästöjä. Wärtsilän teknologian avulla voidaan minimoida myös energiantuotannon

vedenkulutus. Makean veden puutteen arvioidaan olevan yksi suurimmista ihmiskunnan tulevaisuuden haasteista. Merenkulkualalla Wärtsilä voi pienentää alusten hiilijalanjälkeä optimoidun alussuunnittelun ja optimaalisten propulsioratkaisujen avulla. Tarjottavia ympäristöratkaisuja ovat mm. erilaiset teknologiavaihtoehdot rikkioksidipäästöjen (SO_x) pienentämiseen sekä jäte- ja painolastiveden käsittelyyn. Energiamarkkinoilla Wärtsilän Smart Power Generation -konsepti tukee vähähiilistä voimantuotantoa, kuten tuuli- ja aurinkoenergian hyödyntämistä, sekä maakaasukäyttöisiä voimaloita. Wärtsilä tarjoaa monenlaisia päästöjä vähentäviä ja polttoainetehokkuutta parantavia jälkiasennusratkaisuja.

Lisätietoja on vuosikertomuksen kestävää kehitystä käsittelevässä osiossa.

Teknologiariskit

Wärtsilä pyrkii kasvattamaan ratkaisujensa kilpailukykyä ja hallitsemaan teknologiariskejä ja -mahdollisuuksia vahvalla T&K-työllä ja innovaatioilla. Tuotekehityksen lähtökohtana on Wärtsilän strategian mukaisesti optimoida asiakkaiden saama elinkaariarvo ja vähentää kehittyneiden teknologioiden ja tuotteiden elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia. Tämä saavutetaan nykyaikaisilla ja kestävillä energiaratkaisuilla, esimerkiksi hyödyntämällä kaasuratkaisuja, ympäristötekniikkaa, laivasuunnittelua sekä sähkö- ja automaatioratkaisuja. Teknologiajohtajana Wärtsilä painottaa erityisesti päästöjen torjuntaa, hyötysuhteen parantamista ja tuotteiden optimaalista kustannustehokkuutta. Ratkaisujen verkottuminen ja datan hyödyntäminen hyötysuhteen optimoinnissa ja uuden asiakasarvon luomisessa korostuvat entisestään Wärtsilän kehityssuunnitelmissa.

Liiketoiminta, riskit ja mahdollisuudet

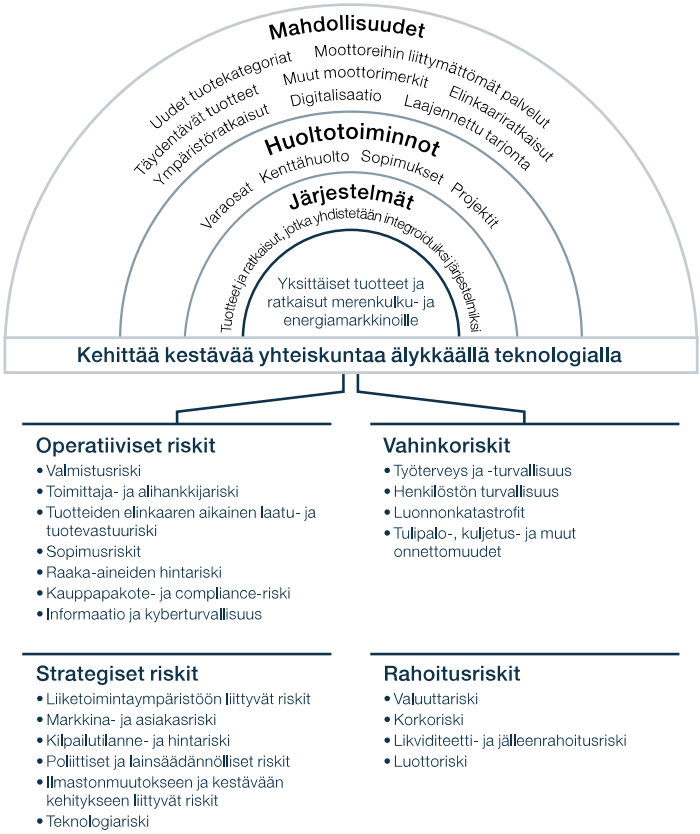

Operatiiviset riskit

Operatiivisten riskien hallinta on osa liiketoimintojen päivittäistä työtä. Mahdollisuuksia ja riskejä tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan päivittäin, ja niistä raportoidaan ja niiden hallinta osoitetaan asianmukaiselle johtamistasolle. Mahdollisuuksien ja uhkien tila arvioidaan säännöllisesti, ja tarvittaessa ryhdytään asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Riskienhallintaprosessi

Suojaava
- Talousraportointijärjestelmät
- Riskiperusteinen ympäristöjohtaminen ISO 14001: 2015
- Sisäisen valvonnan järjestelmät
- Työterveys- ja turvallisuusjohtaminen, OHSAS 18001
- Toimittaja- ja arviointijärjestelmä
- Kestävän kehityksen raportointijärjestelmä
- Riskiperusteinen laatujohtaminen ISO 9001: 2015
- Muut johtamisjärjestelmät

Ehkäisevä
- Laatujärjestelmät
- Sopimusmenettelyt & maksuehdot
- Luottovalvonta
- Vakuutusyhtiöiden riskitutkimukset
- T&K:n riskien eliminointiprosessi
- Toimittaja-auditoinnit
- WeCare-järjestelmä läheltä piti -tilanteiden raportoinnille ja korjaaville toimenpiteille
- Riskienhallinnan arviointi

Reaktiivinen
- Liiketoiminnan jatkuvuuden suunnittelu
- Globaalit ja paikalliset vakuutusohjelmat
- Riskiraportointi ISO 31000 mukaisesti
- Kriisinhallinta
- Liiketoiminnan ketteryys

Ennakoiva
- Riskikartta
- Liiketoimintariskin arviointi
- Toimintaperiaatteet
- Menettelytavat & toimintaohjeet
- Turvallisuusohjeet
- Myyntisopimuspolitiikka
- Toimittajia koskevan tiedon valvonta

Valmistusriski

Wärtsilä analysoi jatkuvasti tuotantoaan ja koko toimitusketjun kapasiteettikustannuksia. Kaikissa suurimmissa toimituskeskuksissa on toteutettu riskiarvioinnit. Lisäksi on tehty merkittäviä turvallisuuden parantamiseen, ympäristövaikutusten vähentämiseen ja riskien torjuntaan liittyviä investointeja. Riskien tunnistamiseen, arviointiin ja torjuntaan liittyvää toimintaa toteutetaan säännöllisesti osana operatiivista johtamista. Käytössä on laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja turvallisuusjärjestelmät sekä muita tuottavuutta edistäviä järjestelmiä. Tärkeimmille toimituskeskuksille on laadittu turvallisuus- ja toiminnan jatkuvuussuunnitelmat.

Toimittaja- ja alihankkijariski

Wärtsilän hankintatoiminnot on integroitu liiketoimintalinjoihin. Tavoitteena on luoda lisäarvoa Wärtsilän asiakkaille varmistamalla yhteistyössä toimittajaverkoston kanssa toimitusten laatu, täsmällisyys ja alhaisimmat kokonaiskustannukset. Vuodesta 2007 käytössä on ollut kategorioihin perustuva johtamisjärjestelmä, jonka avulla varmistetaan yhtenäiset rajapinnat ja synergiaedut divisioonien rajat ylittävälle toimittajakannalle. Epäsuora hankinta -toiminto säilytettiin keskitettynä toimintona, joka vastaa epäsuorien materiaalien ja palvelujen strategisista hankinnoista kaikissa liiketoiminnoissa ja tukitoiminnoissa.

Hankintayksiköt noudattavat yhtenäistä prosessia, jonka avulla ne johtavat ja valvovat Wärtsilän toimittajaverkostoa ja todentavat, että toimittajien suorituskyky vastaa Wärtsilän odotuksia. Toimittajien suorituskykyä mitataan siksi jatkuvasti. Toiminnan jatkuvuuden suunnitteluun kuuluu olennaisena osana säännöllinen toiminnan keskeytysriskin arviointi yhteistyössä yhtiön toimittajien kanssa. Vakuutusyhtiöiden kanssa on toteutettu useita toimittajariskien auditointeja yhtenä riskien torjuntaan tähtäävänä toimenpiteenä. Auditoinnit ovat nykyisin osa hankintakategorioiden päälliköiden ja riskienhallintatoiminnon työtä.

Wärtsilä on kehittänyt hankintatointaan pyrkimällä tiiviimpään yhteistoimintaan tärkeimpien toimittajien kanssa ja luomalla heihin pitkäaikaisia suhteita. Tämän yhteistyön avulla varmistetaan yhteinen näkemys toiminnan arvoista ja tavoitteista, mikä vuorostaan tukee Wärtsilää strategisten riskien hallinnassa. Lisäksi toimittajien ja alihankkijoiden luottokelpoisuutta seurataan kattavasti riskien torjumiseksi. Toimittajariskejä torjutaan myös käyttämällä keskeisiin komponenttitoimituksiin kahta tai useampaa toimittajaa.

Vuonna 2018 Wärtsilä pilotoi ja otti käyttöön verkkopohjaisen ratkaisun toimitusketjun riskien tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja seuraamiseksi. Vuoden 2018 puolivälistä lähtien järjestelmän avulla on seurattu yli 2.000:ta toimittajaa, ja seurantaa jatketaan. Ratkaisu sisältää Wärtsilän valitsemat ja määrittelemät kriteerit, joiden perusteella kunkin toimittajan toimintaa arvioidaan jatkuvasti. Poikkeamista raportoidaan automaattisesti asianomaiselle

kategoriapäällikölle, jonka vastuulla on riskin torjumiseksi mahdollisesti tarvittavien toimenpiteiden toteuttaminen. Vuonna 2018 aloitettiin myös toimitusketjun kyberuhkien arviointi.

Tuotteiden elinkaari ja tuotevastuuriski

Uusien tuotteiden lanseeraus sisältää aina riskejä, joita pyritään hallitsemaan T&K-prosessissa eri tavoin, esimerkiksi soveltamalla FMEA-menetelmää (Failure Modes and Effects Analysis), muita riskien eliminointivälineitä ja sisäistä validointitestausta. Wärtsilä hallitsee laaturiskejä huolellisella suunnittelulla ja valmistuksella sekä valvomalla toimitusketjun laatua. Ainetta rikkomaton robotisoitu ultraääneen perustuva data-analyysi, joka korvaa kriittisten komponenttien manuaalisen skannauksen, lisää geometrialtaan monimutkaisissa komponenteissa olevien vikojen havaitsemisen todennäköisyyttä.

Wärtsilä soveltaa tuotekehitysprosessin ohjauksessa ns. porttimallia: Uusi tuote päästetään markkinoille aluksi vain rajoitetusti, ja vasta testien ja jatkovalidoinnin jälkeen myyntiorganisaatiolle annetaan täydet valtuudet myydä tuotetta.

Osana meneillään olevaa digitaalista murrosta digiorganisaatiossa on otettu käyttöön ketterä toimintatapa, joka antaa Wärtsilälle mahdollisuuden testata uusia ideoita ja liiketoimintamalleja nopeasti ja siten vastata ripeästi markkinoiden muuttuviin tarpeisiin. Tämän konseptointimallin avulla pyritään välttämään liiketoimintamahdollisuuksien menetykset. Tuotekehitykseen sovelletaan edelleen vakiintunutta porttimallia. Nämä kaksi mallia siis täydentävät toisiaan, ja niitä käytetään organisaatiossa eri yhteyksissä.

Wärtsilä hallitsee valmistuksen laaturiskejä erilaisten laadunvarmistus- ja laadunvalvontaperiaatteiden avulla. Laadunvarmistukselle ja -valvonnalle asetettavien edellytysten taso määräytyy komponentin kriittisyyden mukaan, ja niitä sovelletaan kaikkialla koko toimitusketjussa.

Komponenttien järjestelmälliseen arviointiin käytetään vaatimustenhallintaa, mikä mahdollistaa resurssien ja työpanoksen kohdistamisen komponentin kriittisyyden mukaan. Kriittisyyskategoriat perustuvat komponentin pettämisen aiheuttamiin seurauksiin. Tavoitteena on parantaa laatua ennakoivasti tuotekehityksessä, hankintatoiminnoissa ja koko toimitusprosessissa tilauksen vastaanottamisesta ratkaisun käyttöönottoon.

Poikkeamien hallinta Wärtsilässä painottuu toimintojen kehittämiseen ja parantamiseen kirjaamalla ja käsittelemällä havaitut poikkeamat. Tämä varmistaa, että asiakkaat saavat sovittujen spesifikaatioiden mukaiset tuotteet ja palvelut sovitussa laajuudessa. Poikkeamien tehokas käsittely, seuranta ja katselmointi on ratkaisevan tärkeää asianmukaisen riskienhallinnan ja -torjunnan kannalta.

Tuoteparannusten hallintaan (ongelmien ratkaisuun) liittyviä projekteja priorisoidaan riskin ja tärkeyden mukaan. Niitä toteutetaan, kun Wärtsilä havaitsee teknisen ongelman reklamaatiotilastojen, asiakaspalautteen tai sisäisen analyysin perusteella eikä tapaus ole riskiluokituksen mukaisesti yksittäinen.

Liiketoimintalinjat ovat vastuussa asiakkaiden tukemisesta kaikissa takuuasioissa. Näin muodostuu palautekanava kentältä tuotantoon ja T&K-toimintaan, ja asiakkaan laitteista otetaan vastuu koko niiden elinkaaren ajalta. Yhtiö tekee luovutettuja tuotteita koskevan takuuvarauksen mahdollisten kustannusten kattamiseksi. Odottamattomat vahingot katetaan yhtiön tuotevastuuvakuutuksella.

Wärtsilä pyrkii jatkuvasti parantamaan tuotteidensa ja palvelujensa laatua noudattamalla alan parhaita käytäntöjä ja hyvää hallintotapaa. Johto on kaikilla tasoilla vastuussa oman organisaationsa tuotannon laadusta ja siitä, että käytössä on asianmukaiset arviointi- ja palautemekanismit. Wärtsilän keskitetty laatutoiminto vastaa liiketoimintojen laatutyön koordinoinnista ja ylimmän tason ohjaus- ja hallintomekanismien toimivuudesta ja tehokkuudesta. Wärtsilän liiketoimintatason johtamisjärjestelmät on sertifioitu vuonna 2015 päivitettyjen standardien (ISO 9001:2015 ja ISO 14001:2015) mukaisesti painottaen riskiperusteista mallia ja ennakoivaa riskien ja mahdollisuuksien hallintaa.

Sopimusriskit

Wärtsilän myyntiin sisältyy palveluita lukuun ottamatta erikokoisia projekti- ja laitetoimituksia. Merkittävimmät toimitukset ovat kokonaisratkaisuina rakennettavia voimalaitoksia. Yksittäisiin projekteihin liittyvät riskit eivät kuitenkaan nouse koko liiketoiminnan volyymiin nähden merkittäviksi. Tuotevastuuseen perustuvien

korvausvaatimusten riskejä vähentävät tuotteiden ja työn koko elinkaaren kattava laatu, suunnittelusta alkaen kaikkien tuotantovaiheiden läpi aina kenttähuoltoon saakka, sekä vakiomuotoiset myyntisopimukset ja sopimusten tarkistusprosessi.

Huoltotoiminnan sopimusriskit liittyvät pääasiassa pitkäaikaisiin sopimuksiin ja projekteihin, kuten moottoreiden päivityksiin, jälkiasennuksiin tai muutoksiin. Näiden osuus koko huoltoliiketoiminnasta on noin 25%, mutta yksittäisiin sopimuksiin liittyvät riskit eivät nouse merkittäviksi liiketoiminnan laajan asiakaspohjan ja maantieteellisen laaja-alaisuuden vuoksi. Sekä laitetoimituksissa että palveluissa noudatetaan tarkasti määriteltyä myyntiprosessia, jossa riskit käydään läpi useissa eri tarkastusvaiheissa ja riskejä hallitaan sekä sopimusteknisin keinoin että toteutuksen yhteydessä.

Poikkeamiin, korruptioon ja vilppiin liittyvät riskit

Wärtsilä noudattaa lakeja ja omia sisäisiä politiikkojaan ja menettelytapaohjeitaan kaikessa liiketoiminnassaan. Wärtsilän toimintaperiaatteet toimivat työntekijöiden tärkeimpänä ohjeistuksena. Wärtsilä on sitoutunut korkeisiin eettisiin periaatteisiin ja rehellisyyteen tavoitteenaan ehkäistä korruptio sekä toimintaperiaatteiden, korruption vastaisen politiikan ja compliance-raportointia koskevan politiikan rikkomukset. Compliance-prosessit on integroitu kaikkiin liiketoimintoihin, ja jokainen työntekijä on omalta osaltaan vastuussa säännösten noudattamisesta ja toimintansa eettisyydestä ja rehellisyydestä. Wärtsilä on sitoutunut noudattamaan poikkeuksetta korruption vastaisia lakeja ja säännöksiä. Wärtsilän korruption vastaisessa politiikassa kielletään yksiselitteisesti kaikenlainen korruptio ja lahjonta, ja ylin johto suhtautuu korruptioon ja vilppiin jyrkän kielteisesti.

Compliance-toiminto edistää säännösten noudattamista koko konsernissa ja pyrkii jatkuvasti lisäämään tietoutta korruptioon, lahjontaan ja muihin väärinkäytöksiin liittyvistä riskeistä. Toiminto on päävastuussa konsernin politiikoista ja toimintatavoista, koulutusohjelmista, säännösten noudattamiseen liittyvästä sisäisestä tutkinnasta, säännösten rikkomusten seuraamuksista sekä raportoinnista. Toiminnon keskeisiä tehtäviä ovat Wärtsilän Compliance-ohjelman jatkuva kehittäminen ja eettisesti korkeatasoisen toimintakulttuurin vaaliminen. Compliance-toiminto tukee liiketoimintoja ja konsernihallinnon muita toimintoja ja tekee niiden kanssa yhteistyötä riskienhallintaan liittyvässä toiminnassa. Wärtsilällä on koko konsernin kattava ohjelma toimintaperiaatteiden vahvistamiseksi. Ohjelmalla parannetaan työntekijöiden tietoutta siitä, miten toimintaperiaatteet vaikuttavat jokapäiväiseen työhön kaikilla Wärtsilän toimipaikoilla ympäri maailman. Vuonna 2018 Wärtsilä otti käyttöön ulkopuolisen tahon ylläpitämän kanavan väärinkäytösepäilyjen raportointiin.

Wärtsilä tiedostaa riskin joutua ulkopuolisten toimijoiden vilpin kohteeksi ja että korruption ja vilpin riski on korostunut monilla yhtiön toiminta-alueilla. Siksi Wärtsilä noudattaa aina korkeita eettisiä toimintaperiaatteita ja edellyttää tiukkojen korruption vastaisten menettelytapojensa ehdotonta noudattamista, mukaan lukien esimerkiksi kolmansiin osapuoliin liittyvän korruption ja lahjonnan riskiä koskevat menettelyt.

Kyber- ja tietoturvallisuuteen liittyvät riskit

Wärtsilällä on kokenut ja ammattitaitoinen sisäinen organisaatio, jonka tehtävänä on kyberturvallisuusriskien tehokas hallinta kaikkialla Wärtsilässä. Organisaatio tukee toimintoja kyberturvallisuuden varmistamisessa yhteistyössä Wärtsilän liiketoimintojen johtoryhmien kanssa. Lisäksi se huolehtii sisäisen toiminnan turvallisuuden edellyttämästä hallinnoinnista, riskienhallinnasta ja varmennuksesta sekä varmistaa, että liiketoimintojen asiakastarjoomat ovat niitä koskevien määräysten ja standardien mukaisia sekä nyt että tulevaisuudessa.

Wärtsilän kyberturvallisuuden hallinnointimalli seuraa tiiviisti laajempaa liiketoimintariskien hallintaa ja tukee liiketoimintoja niiden omien kyberturvallisuusriskien tunnistamisessa ja priorisoinnissa. Kyberturvallisuustiimi tekee tiivistä yhteistyötä fyysisestä turvallisuudesta huolehtivan tiimin kanssa kaikkialla Wärtsilässä varmistaakseen kokonaisvaltaisten turvallisuusratkaisujen tehokkaan ja koordinoidun toteutuksen niin fyysisten kuin kyberriskien alueella.

Wärtsilän sisäiseen toimintaan liittyviä tietoturvariskejä kartoitetaan, analysoidaan ja arvioidaan jatkuvasti. Tietoturvariskejä torjutaan kaikkialla Wärtsilän tietoliikenneverkoissa, päätepisteissä, järjestelmissä ja palveluissa. Wärtsilän vuorokauden ympäri toimiva tietoturvakeskus valvoo sisäisiin järjestelmiin kohdistuvia uhkia jatkuvasti ja seuraa tiiviisti ulkoisten uhkien riskitasoa sekä reagoi koordinoidusti tunnistettuihin tietoturvapoikkeamiin niiden tapahtuessa.

Kyberturvallisuusriskien tehokasta torjuntaa kehitetään jatkuvasti koordinoidulla ja täydentävällä kyberturvallisuuskoulutuksella, tietoisuuden lisäämiseen tähtäävillä aloitteilla ja laaja-alaisella viestinnällä. Tämä kattaa kaikki Wärtsilän konsernitoiminnot ja liiketoiminnot.

Tunnistaakseen meriteollisuusasiakkaidemme yhä lisääntyvät kyberturvallisuusriskit Wärtsilä on kehittänyt yhteistyössä johtavan kyberturvallisuustarjoajan kanssa maailman johtavan merenkulun kyberturvallisuuspäivystyskeskuksen Singaporeen. Palvelu tekee ajatusjohtajuudesta konkretiaa ja asettaa Wärtsilän eturivin toimijoiden joukkoon asiakkaidensa kyberturvallisuusriskien torjunnassa.

Raaka-aineiden hintariski

Öljy

Öljyn hintamuutosten suoranainen vaikutus Wärtsilän tuotantotoimintaan on rajallinen ja liittyy lähinnä kysyntään. Öljyn hinnannousu on maailman talouskasvulle riskitekijä ja lisää toimintakustannuksia etenkin merenkulkualalla. Toisaalta se myös vilkastuttaa öljyn- ja kaasunetsintää ja -tuotantoa sekä maalla että merellä. Öljyn hinnan nousu lisää myös investointeja kaasunkuljetusaluksiin, maakaasulla käyviin voimalaitoksiin ja yhä enenevässä määrin myös kaasukäyttöisiin aluksiin. Matalat öljyn hinnat voivat lykätä öljyntuotantomaiden ja -alueiden sekä offshore-alan investointipäätöksiä. Wärtsilä on globaali yhtiö, jolla on toimintaa eri merenkulku- ja voimantuotantosegmenteillä. Öljyn hinnan muutoksilla voi olla näiden segmenttien kysyntään vastakkaisia vaikutuksia. Tilanteen monitahoisuutta lisää myös maakaasun kasvava rooli Wärtsilän liiketoiminnassa.

Metallit

Metallien hinnoilla on epäsuora vaikutus Wärtsilän käyttämien komponenttien hintoihin. Joidenkin avainkomponenttien osalta on tehty pitkäaikaiset hankintasopimukset, jotka tasoittavat raaka-aineiden hintaheilahteluja.

Sähkö

Sähkön hinnalla ei ole olennaista vaikutusta Wärtsilän tuotantokustannuksiin. Energiamarkkinoilla sähkön hinnannousu tukee asiakkaiden investointeja uuteen tuotantokapasiteettiin. Edullinen sähkön hinta ei suosi teollisuusasiakkaiden investointeja omaan sähköntuotantoon.

Vahinkoriskit

Wärtsilän henkilöstön turvallisuus pyritään takaamaan työterveys- ja turvallisuusjärjestelmillä, matkustamista koskevilla turvallisuusohjeilla sekä kriisitilanteita koskevalla ohjeistuksella. Wärtsilä on vakuuttanut henkilöstönsä asianmukaisesti, ja johtokunta on nostanut työturvallisuuden konsernitason painopisteeksi poissaoloon johtaneiden tapaturmien nollatavoitteen kautta. Tätä tarkoitusta varten on käynnissä erityinen Nolla tapaturmaa -projekti, jonka tavoite on sisällytetty yhtiön kestävän kehityksen ohjelmaan. Läheltä piti -tilanteiden raportointijärjestelmä WeCare, johon tallennetaan yhtiön työturvallisuutta ja -terveyttä, toiminnan jatkuvuutta ja ympäristöä uhanneet vaaratilanteet, oli maailmanlaajuisesti aktiivisessa käytössä vuonna 2018. Tietojärjestelmä ohjaa poikkeamien syiden selvittämistä ja korjaavien toimenpiteiden järjestelmällistä toteuttamista.

Ympäristövahinkoihin liittyviä riskejä torjutaan ympäristöjärjestelmillä. Wärtsilä ylläpitää kiinteistörekisteriä kaikista yhtiön käytössä olevista kiinteistöistä ja ohjaa niiden ostoa, myyntiä, vuokrausta ja turvallisuutta. Kiinteistöjen ympäristöauditointeihin käytetään ulkopuolisia asiantuntijoita.

Mikään Wärtsilän isoista toimipaikoista ei sijaitse luonnonkatastrofeille alttiilla alueilla. Luonnonmullistusten varalta laaditaan omat suunnitelmansa, ja riskejä torjutaan tarvittaessa esimerkiksi sijoittamalla yksiköt tulvariskirajan yläpuolelle tai rakentamalla tulvapatoja. Wärtsilän suurimmissa toimipaikoissa on toteutettu liiketoiminnan vaikutusten analyysi ja laadittu toiminnan jatkuvuussuunnitelma sekä omaisuus- että keskeytysriskien varalta.

Riskit, joihin ei voida vaikuttaa omin toimenpitein, siirretään mahdollisuuksien mukaan vakuutusyhtiöille. Tavoitteena on, että henkilöstöön, omaisuuteen, toiminnan keskeytymiseen, mukaan lukien alihankkijoista johtuva toiminnan keskeytyminen, sekä toiminta- ja tuotevastuisiin liittyvät vahinkoriskit on katettu asianmukaisin vakuutuksin. Wärtsilällä on oma jälleenvakuutusyhtiö Vulcan Insurance PCC Ltd. Yhtiö vakuuttaa ainoastaan Wärtsilän omia

riskejä. Yhtiö sijaitsee vakuutusteknisistä syistä Guernseyn saarella. Vulcan Insurance PCC Ltd:n tulos konsolidoidaan konsernin kirjanpitoon, ja yhtiö maksaa veronsa normaalisti Suomeen.

Millainen on liiketoimintamme vakuutusturva?

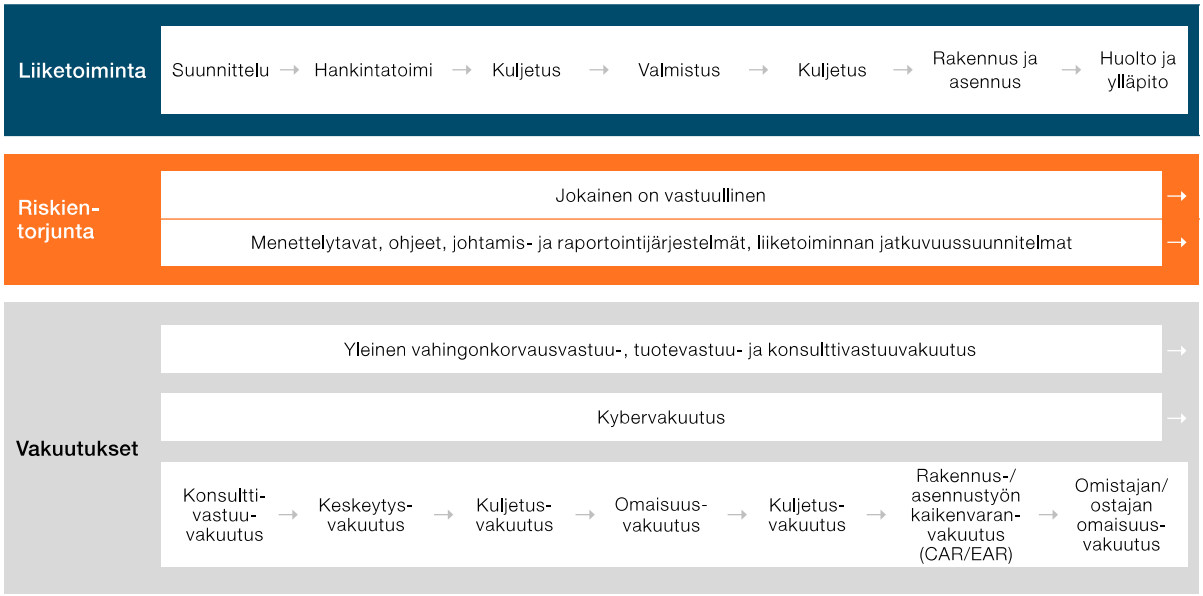

Vahinkojen varalta Wärtsilän tuotteita kattaa koko elinkaaren ajan sekä riskientorjunta että vakuutusturva.

Rahoitusriskit

Wärtsilän rahoitusriskit on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa, liitteessä 31.

Riskiprofiilit ja vastuut

Matala ▪▪▪▪▪ **Korkea**

Riskit	Riskiprofiili	Politiikka tai muu ohje	Vastuullinen taho
Strategiset riskit		Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelma	Wärtsilän hallitus, johtokunta ja liiketoiminnat
Liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit	▪▪▪▪▪	Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Johtokunta ja liiketoiminnat
Markkina- ja asiakasriski	▪▪▪▪▪	Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Johtokunta ja liiketoiminnat
Kilpailutilanne- ja hintariski	▪▪▪▪▪	Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Johtokunta ja liiketoiminnat
Poliittiset ja lainsäädännölliset riskit	▪▪▪▪	Erilaiset ohjeet ja riskienhallintapolitiikka	Liiketoiminnat ja T&K-, riskienhallinta- ja lakiasiaintoiminnot
Ilmastonmuutokseen ja kestävään kehitykseen liittyvät riskit	▪▪▪	Laatu-, työterveys- ja turvallisuus- ja ympäristöpolitiikka, toimintaperiaatteet, johtamisjärjestelmät (ISO 14001 & OHSAS 18001)	Liiketoiminnat, T&K- ja kestävän kehityksen toiminto
Teknologiariski	▪▪▪	Patentti- ja teollisuusoikeudet, tuotetakuut	Liiketoiminnat ja T&K-toiminto
Operatiiviset riskit		Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Johtokunta ja liiketoiminnat
Valmistusriski	▪▪▪▪	Tuotantojärjestelmät, liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat	Tuotanto ja liiketoiminnat
Toimittaja- ja alihankkijariski	▪▪▪▪▪	Toimittajavaatimukset ja hallintajärjestelmä, liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat	Liiketoiminnat ja hankintatoiminto
Tuotteiden elinkaari- ja tuotevastuuriski	▪▪▪▪	Johtamisjärjestelmä (ISO 9001), turvallisuusohjeet ja -käsikirjat, riskienhallintapolitiikka, T&K:n riskientorjuntaohjeet	Tuotanto, T&K-toiminto, liiketoiminnat sekä riskienhallinta-, laatu- ja lakiasiaintoiminnot

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Sopimusriskit	■■■■■	Vakiosopimukset, konsernin myyntisopimuspolitiikka	Lakiasiaintoiminto ja liiketoiminnat
Raaka-aineiden hintariski	■	Tuotantokustannusten hallinta	Liiketoiminnat ja rahoitustoiminto
Tietoturvariski	■	Tietoturvan periaatteet, kyberturvallisuusstrategia	Liiketoiminnat ja tietohallintatoiminto
Poikkeamiin liittyvät riskit	■■	Toimintaperiaatteet, korruption vastainen politiikka, compliance-politiikka, whistleblowing-kanava	Liiketoiminnat ja Compliance-toiminto
Vahinkoriskit		Riskienhallintapolitiikka ja -ohjeet	Liiketoiminnat ja riskienhallintotoiminto
Henkilöstöriskit	■	Johtamisjärjestelmä (OHSAS 18001), matkustusturvaohjeet, kriisinhallintaohjeet, "läheltä piti" -tilanteiden raportointiohjeet ja kiinteistöjen turvallisuussuunnitelmat	Liiketoiminnat, henkilöstö-, riskienhallinta-, EHS- ja turvallisuustoiminnot
Luonnonkatastrofit	■	Kriisinhallintaohjeet, liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat	Liiketoiminnat ja riskienhallintatoiminto
Tulipalot, kuljetusvahingot ym.	■■■	Johtamisjärjestelmät (ISO 14001 & OHSAS 18001), kiinteistöjen turvallisuussuunnitelmat	Liiketoiminnat, riskienhallintatoiminto ja kiinteistöyksikkö
Rahoitusriskit		Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Liiketoiminnat ja rahoitustoiminto
Valuuttakurssiriski	■■	Rahoituspolitiikka	Liiketoiminnat ja rahoitustoiminto
Korkoriski	■■	Rahoituspolitiikka	Liiketoiminnat ja rahoitustoiminto
Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriski	■■	Rahoituspolitiikka	Liiketoiminnat ja rahoitustoiminto
Luottoriski	■■■	Rahoitus- ja luottopolitiikka	Liiketoiminnat ja rahoitustoiminto

Matala ■■■■■ **Korkea**

Sijoittajat

Sijoittajat

Osakkeet	**141**
Osakkeenomistajat	**143**
Wärtsilä pääomamarkkinoilla	**146**
Analyytikot	**148**
Tietoa osakkeenomistajille	**149**

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Osakkeet

Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingin Large Cap -listalla kaupankäyntitunnuksella WRT1V. Wärtsilän varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 8.3.2018, hyväksyi hallituksen ehdotuksen, jonka mukaan osakkeenomistajille annetaan maksutta uusia osakkeita omistuksen mukaisessa suhteessa siten, että kutakin osaketta kohti annetaan kaksi uutta osaketta. Kaupparekisteriin rekisteröitiin 12.3.2018 yhteensä 394.482.260 uutta osaketta, minkä jälkeen Wärtsilän osakkeiden lukumäärä oli 591.723.390. Kaupparekisteriin rekisteröity osakepääoma oli tilikauden 2018 lopussa 336.002.138,50 euroa. Wärtsilällä on yksi osakesarja, ja jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa ja yhtäläiseen osinkoon.

Osakekohtaisia tunnuslukuja

		2018	2017	2016	2015	2014
Tulos/osake (EPS)*	EUR	0,65	0,63	0,60	0,75	0,59
Oma pääoma/osake*	EUR	4,09	3,97	3,87	3,72	3,31
Osinko/osake*	EUR	0,48[1]	0,46	0,43	0,40	0,38
Osinko/tulos	%	73,7[1]	70,8	72,8	53,3	65,4
Efektiivinen osinkotuotto	%	3,5[1]	2,6	3,0	2,8	3,1
Hinta/voitto (P/E)		21,4	27,0	23,8	18,8	21,1
Hinta/osakekohtainen oma pääoma (P/BV)		3,4	4,4	3,7	3,8	3,7
Osakkeiden oikaistu lukumäärä*	x 1 000					
tilikauden lopussa		591 723	591 723	591 723	591 723	591 723
keskimäärin		591 723	591 723	591 723	591 723	591 723

1 Hallituksen ehdotus.

* Vertailukausien luvut on oikaistu vastaamaan lisääntynyttä osakemäärää.

Wärtsilän osakkeet Nasdaq Helsingissä

Wärtsilän osakkeen kurssi laski 20,8% vuonna 2018, kun OMX Helsinki Industrials -indeksi laski 17,6% ja OMX Helsinki Cap -indeksi laski 7,7%. Wärtsilän osakkeen ylin kurssi tilikaudella oli 19,88 euroa ja alin kurssi 12,75 euroa. Päätöskurssi 31.12.2018 oli 13,90 euroa, ja vaihdon volyymilla painotettu keskikurssi vuonna 2018 oli 17,04 euroa. Wärtsilän osakekannan markkina-arvo tilivuoden lopussa oli 8.222 milj. euroa. Osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsingissä 278.938.159 kappaletta, ja vaihdettujen osakkeiden arvo oli 4.754 milj. euroa. Wärtsilän osakkeilla käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla, kuten Turquoisessa, BATS CXE:ssä ja BATS BXE:ssä. Näillä kaupankäyntipaikoilla osaketta vaihdettiin yhteensä 226.474.065 kappaletta. Lisätietoja osakkeen kurssikehityksestä löytyy Wärtsilän sijoittajasivuilta www.wartsila.com/fi/sijoittajat.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Kurssikehitys

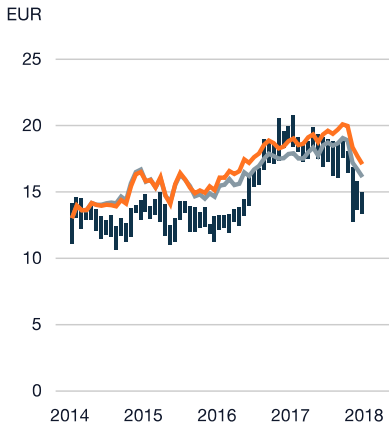

WRT1V ylin/alin
OMX Helsinki
OMXHCAP

Luvut on oikaistu vastaamaan lisääntynyttä osakemäärää.

Osakevaihto/kk

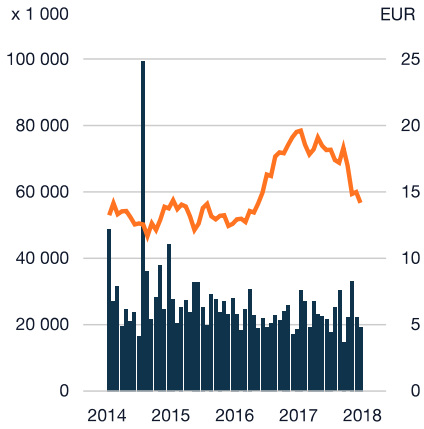

WRT1V
Keskikurssi, WRT1V

Luvut on oikaistu vastaamaan lisääntynyttä osakemäärää.

Markkina-arvo

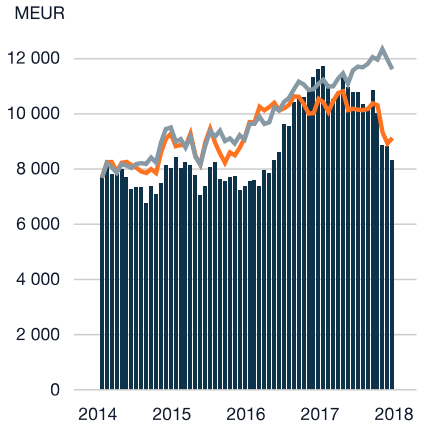

Kuukauden keskiarvona, WRT1V
OMX Helsinki
OMXHCAP

Wärtsilän osakkeet Nasdaq Helsingissä

		2018	2017	2016	2015	2014
Pörssivaihto	MEUR	4 754	4 800	3 826	4 529	5 114
Vaihdettu määrä*	x 1 000	278 938	268 222	296 611	341 211	397 575
Vaihtuvuus	%	47,1	45,3	50,1	80,0	67,2
Ylin kurssi*	EUR	19,88	20,77	14,48	14,99	14,61
Alin kurssi*	EUR	12,75	13,97	11,30	11,07	10,62
Keskikurssi*	EUR	17,04	17,90	12,89	13,28	12,70
Pörssikurssi tilikauden lopussa*	EUR	13,90	17,53	14,23	14,05	12,36
Osakekannan markkina-arvo tilikauden lopussa	MEUR	8 222	10 375	8 418	8 314	7 315

* Vertailukausien luvut on oikaistu vastaamaan lisääntynyttä osakemäärää.

Osakkeenomistajat

Tilikauden 2018 lopussa Wärtsilällä oli 49.382 osakkeenomistajaa. Ulkomaisten osakkeenomistajien ja hallintarekisteröityjen osakkeiden osuus oli tilikauden lopussa 54,5% (55,9) osakekannasta, ja suomalaisten yksityissijoittajien omistuksessa oli 17,9% (17,7) osakekannasta. Lisätietoja yhtiön osakkeenomistajista löytyy Wärtsilän sijoittajasivuilta www.wartsila.com/fi/sijoittajat.

Omistajaryhmät 31.12.2018

Ryhmä	Osakkaita	%	Osakkeita	%
Yksityiset yritykset	1 902	3,9	45 119 958	7,6
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	113	0,2	19 114 087	3,2
Julkisyhteisöt	50	0,1	63 271 820	10,7
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	923	1,9	35 947 203	6,1
Kotitaloudet	46 003	93,2	105 685 525	17,9
Ulkomaat	391	0,8	5 911 228	1,0
Hallintarekisteröidyt			316 673 569	53,5
Yhteensä	**49 382**	**100,0**	**591 723 390**	**100,0**

Omistajaryhmät 31.12.2018

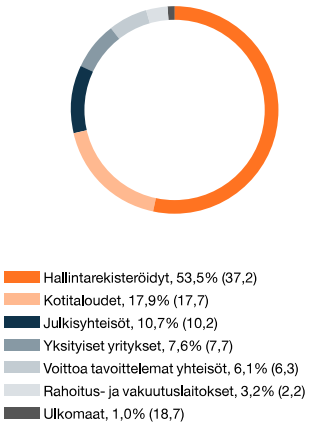

Osakemäärien jakauma 31.12.2018

Osakkeet	Osakkaita	%	Osakkeita	%
1-100	10 133	20,5	496 145	0,1
101-1 000	22 281	45,1	9 385 351	1,6
1 001-10 000	14 625	29,6	45 286 471	7,7
10 001-100 000	2 153	4,4	52 897 482	8,9
100 001-1 000 000	170	0,3	44 896 460	7,6
1 000 001-10 000 000	17	0,03	46 685 304	7,9
10 000 001-	3	0,006	75 402 608	12,7
Hallintarekisteröidyt			316 673 569	53,5
Yhteensä	49 382	100,0	591 723 390	100,0

Wärtsilän 50 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2018, pois lukien hallintarekisteröidyt

Suurin osakkeenomistaja oli Investor AB, jonka omistus oli 104.599.632 osaketta eli 17,7% osakekannasta vuoden 2018 lopussa. Investor AB:n osakkeet sisältyvät hallintarekisteriin eivätkä sen vuoksi näy alla olevassa taulukossa.

	Omistaja	Osakkeita	%
1	Fiskars Oyj Abp	32 645 343	5,52
2	Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	30 780 522	5,20
3	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	11 976 743	2,02
4	Kansaneläkelaitos	5 807 730	0,98
5	Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	5 150 000	0,87
6	Svenska Litteratur-sällskapet i Finland rf	4 554 777	0,77
7	Valtion Eläkerahasto	3 920 000	0,66
8	Keva	3 831 981	0,65
9	Op-Suomi -Sijoitusrahasto	3 115 798	0,53
10	Suomen Kulttuurirahasto	2 920 440	0,49
11	Jenny ja Antti Wihurin Rahasto	2 700 000	0,46
12	Sigrid Juséliuksen Säätiö	2 359 505	0,40
13	Schweizerische Nationalbank	2 007 488	0,34
14	Oy Ingman Finance Ab	1 650 000	0,28
15	Savox Investments S.a.	1 643 000	0,28
16	Rantanen Tuula Anneli	1 515 198	0,26
17	Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	1 491 123	0,25
18	Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse	1 463 664	0,25
19	Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland rf	1 434 600	0,24
20	Holding Manutas Oy	1 120 000	0,19
21	Blåberg Olli Edvard	1 000 000	0,17
22	Louise och Göran Ehrnrooth Stiftelse sr	982 890	0,17
23	Livränteanstalten Hereditas Ab	950 270	0,16
24	Sijoitusrahasto Nordea Suomi Passiivinen	866 787	0,15
25	Fromond Elsa Margaretha Louise	860 800	0,15
26	Folkhälsan i Svenska Finland rf Inez och Julius Polins Fond	838 800	0,14
27	Stockmann Marita	813 678	0,14
28	Sijoitusrahasto Aktia Capital	800 000	0,14
29	William Thurings Stiftelse sr	770 750	0,13
30	Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	712 485	0,12
31	Sr Danske Invest Suomi Yhteisöosake	710 000	0,12
32	Von Fieandt Berndt Johan	706 146	0,12

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

33	Stiftelsen För Åbo Akademi	688 880	0,12
34	Holdix Oy Ab	613 500	0,10
35	Sijoitusrahasto Seligson & Co	536 756	0,09
36	Seb Finlandia Sijoitusrahasto	519 408	0,09
37	Markkola Leena	519 370	0,09
38	Kansanterveyden tutkimussäätiö	516 204	0,09
39	Brita Maria Renlundin muistosäätiö	511 400	0,09
40	Säästöpankki Kotimaa -Sijoitusrahasto	500 075	0,08
41	Sijoitusrahasto Evli Suomi Select	500 000	0,08
42	Barry Staines Linoleum Oy	499 710	0,08
43	Perceval Ann-Marie Caussin De	498 840	0,08
44	Karlsson Anne Christine	480 000	0,08
45	Keskinäinen Vakuutusyhtio Kaleva	471 106	0,08
46	Brotherus Pia Monica	453 006	0,08
47	Ella ja Georg Ehrnroothin säätiö	424 500	0,07
48	Tallberg Carl Johan	421 746	0,07
49	Odin Finland	409 896	0,07
50	Seligson & Co Suomi Indeksirahasto	389 413	0,07
	Yhteensä	141 054 328	23,84

Muutokset omistuksessa – liputukset

Arvopaperimarkkinalain mukaan listayhtiön osakkeenomistajilla on velvollisuus ilmoittaa omistusosuuksiensa muutoksista sekä Finanssivalvonnalle että asianomaiselle listayhtiölle, kun laissa määritetyt kynnysarvot saavutetaan, ylitetään tai alitetaan. Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto Wärtsilän vuonna 2018 saamista liputusilmoituksista. Lisätietoja löytyy Wärtsilän verkkosivuilta.

Julkaisupäivä	Tapahtumapäivä	Osakkeenomistaja	Kynnys	Suora omistus, %	Kokonaisomistus, %
26.2.2018	23.2.2018	BlackRock, Inc.	Yli 10%	9,88	10,04
28.2.2018	27.2.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	4,85	6,10
2.3.2018	1.3.2018	BlackRock, Inc.	Alle 10%	7,13	9,98
8.3.2018	6.3.2018	BlackRock, Inc.	Yli 10%	6,64	10,01
9.3.2018	8.3.2018	BlackRock, Inc.	Alle 10%	6,60	9,97
14.3.2018	13.3.2018	BlackRock, Inc.	Yli 10%	6,69	10,04
19.3.2018	16.3.2018	BlackRock, Inc.	Alle 10%	8,22	9,66
22.3.2018	21.3.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	5,07	6,03
6.9.2018	5.9.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	4,75	5,78
28.9.2018	27.9.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	5,03	5,14
2.10.2018	1.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	4,9999	5,11
3.10.2018	2.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	5,04	5,16
5.10.2018	4.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	4,99	5,11
8.10.2018	5.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	5,04	5,11
16.10.2018	12.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	4,98	5,04
18.10.2018	16.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	-	-

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

23.10.2018	19.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	4,98	5,01
24.10.2018	22.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	5,005	5,029
25.10.2018	23.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	-	-

Johdon osakkeenomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä näiden määräysvaltayhteisöt omistivat vuoden 2018 lopussa Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeita yhteensä 205.703 kpl eli 0,03% koko osakekannasta ja äänivallasta. Lisätietoa hallituksen ja johtokunnan jäsenten Wärtsilä-osakkeiden omistuksesta löytyy osiosta Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä.

Valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 8.3.2018, valtuutti hallituksen päättämään enintään 57.000.000 oman osakkeen hankkimisesta. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 57.000.000 oman osakkeen luovuttamisesta. Luovuttamisvaltuutus on voimassa kolme vuotta yhtiökokouksen päätöksestä, ja se kumoaa varsinaisen yhtiökokouksen 2.3.2017 antaman valtuutuksen omien osakkeiden luovuttamiseen. Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään siitä, kenelle ja missä järjestyksessä omia osakkeita luovutetaan. Hallitus voi päättää omien osakkeiden luovuttamisesta myös muutoin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajalla on etuoikeus hankkia yhtiön omia osakkeita.

Hallituksen esitys osingonjaosta

Hallitus esittää, että tilikaudelta 2018 maksetaan osinkona 0,48 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan kahdessa samansuuruisessa erässä.

Wärtsilä pääomamarkkinoilla

Sijoittajasuhdetoiminnasta vastaava tiimi, johon kuuluvat Wärtsilän toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja, sijoittajasuhdejohtaja ja IR Officer, osallistui vuoden aikana noin 280 sijoittajatapaamiseen. Tiimi piti lisäksi vuoden mittaan säännöllisesti yhteyttä osakeanalyytikkoihin.

Institutionaalisten sijoittajien kanssa järjestettiin tapaamisia Pohjois-Amerikassa, Isossa-Britanniassa, Manner-Euroopassa sekä Pohjoismaissa. Wärtsilän IR-tiimi järjesti vuoden aikana roadshow-tapahtumia 21 päivänä ja osallistui kahdeksaan sijoittajakonferenssiin. Wärtsilän ulkomainen osakeomistus oli vuoden aikana 54,5% (55,9). Ulkomaisia osakkeenomistajia oli eniten Ruotsissa, Isossa-Britanniassa ja Yhdysvalloissa.

Wärtsilän pääomamarkkinapäivä pidettiin toukokuussa Helsingissä. Aiheita olivat yhtiön energia- ja merenkulkuliiketoiminnan strategiset painopisteet sekä lähivuosien kasvumahdollisuudet. Pääomamarkkinapäivään osallistui lähes 70 institutionaalista sijoittajaa, osakeanalyytikkoa ja pankkiiria. Lisäksi tilaisuuden webcast-lähetystä seurasi 67 henkilöä.

Wärtsilä osallistui vuoden mittaan kotimaisille yksityissijoittajille tarkoitettuihin tapahtumiin, mm. Inderesin ja Nordean järjestämiin tilaisuuksiin. Wärtsilän osakkeenomistajista noin 17,9% (17,7) oli yksityissijoittajia vuonna 2018.

Wärtsilän sijoittajasuhdepolitiikka

Wärtsilän sijoittajasuhdetoiminnan tavoitteena on antaa rahoitusmarkkinoille oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa yhtiön toiminnasta, strategiasta, markkinoista ja taloudellisesta asemasta. Näin pyritään varmistamaan, että rahoitusmarkkinoilla on Wärtsilän osakkeiden arvon määrittämiseen riittävät tiedot. Tavoitteen saavuttamiseksi Wärtsilä julkaisee vuosittain kaksi osavuosikatsausta, puolivuosikatsauksen, tilinpäätöstiedotteen, vuosikertomuksen

ja pörssitiedotteita. Tämän lisäksi yhtiön johto keskustelee säännöllisesti analyytikoiden ja sijoittajien kanssa sekä Suomessa että ulkomailla.

Wärtsilän verkkosivut toimivat kaiken osakekurssiin vaikuttavan ajankohtaisen ja aiempaa toimintaa koskevan tiedon arkistona.

Näkymät

Tietoa Wärtsilän näkymistä ja tilikauden tulosennusteesta julkaistaan tilinpäätöstiedotteessa, puolivuosikatsauksessa ja osavuosikatsauksissa. Viimeksi julkaistut näkymät toistetaan myös vuosikertomuksessa. Julkaistavat näkymät sisältävät hallituksen hyväksymät odotukset kysynnän kehittymisestä Wärtsilän markkinoilla. Wärtsilä ei julkaise kvartaalikohtaisia tulosennusteita. Jos liiketoiminnan olosuhteissa tapahtuu näkymiin mahdollisesti vaikuttavia muutoksia, Wärtsilä julkaisee muutetut näkymät voimassa olevien määräysten mukaisesti.

Analyytikkoraportit

Wärtsilä tarkistaa pyydettäessä analyytikon laatiman analyysin tai raportin tietojen oikeellisuuden aiemmin julkaistujen tietojen perusteella. Wärtsilä ei kommentoi pääomamarkkinatahojen julkaisemia ennusteita tai odotuksia eikä ota niistä vastuuta.

Hiljainen jakso

Wärtsilä soveltaa tulosjulkistustensa edellä kolmen viikon pituista hiljaista jaksoa, jotta julkaisematonta taloudellista tietoa ei pääse julkisuuteen. Edustajamme eivät tänä aikana tapaa sijoittajia tai analyytikoita eivätkä kommentoi yhtiön taloudellista tilaa.

Tiedonantopolitiikka ja talousviestintä

Wärtsilä tiedottaa yhtiön tavoitteista, taloudellisesta asemasta ja liiketoiminnasta avoimesti, oikea-aikaisesti, totuudenmukaisesti ja johdonmukaisesti, jotta yhtiön sidosryhmät voivat muodostaa oikeisiin ja riittäviin tietoihin perustuvan käsityksen yhtiöstä. Wärtsilä julkaisee pörssitiedotteita, lehdistötiedotteita ja ammattilehdistölle tarkoitettuja tiedotteita. Lisäksi Wärtsilän tytäryhtiöt julkaisevat tarvittaessa lehdistötiedotteita paikallisesti merkittävistä asioista.

Pörssitiedotteilla tiedotetaan sisäpiiritietoa sisältävistä asioista, joilla voi olla olennaista vaikutusta yhtiön rahoitusinstrumenttien arvoon. Lehdistötiedotteet sisältävät tietoa Wärtsilän tavanomaiseen liiketoimintaan liittyvistä tapahtumista, joilla katsotaan olevan yleistä merkitystä sijoittajille ja tiedotusvälineille. Ammattilehdistötiedotteilla tiedotetaan alan lehdistölle tuotteista ja teknologioista yksityiskohtaisemmin. Kaikki pörssitiedotteet julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Lehdistötiedotteet julkaistaan englanniksi ja tarvittaessa myös suomeksi ja ruotsiksi. Ammattilehdistötiedotteet julkaistaan ainoastaan englanniksi ja paikalliset tiedotteet paikallisella kielellä. Kaikki tiedotteet ovat välittömästi julkistamisen jälkeen luettavissa Wärtsilän internetsivuilla.

Yhteystiedot

Yhtiön sijoittaja- ja analyytikkosuhteista vastaa sijoittajasuhdejohtaja Natalia Valtasaari yhdessä IR-tiimin kanssa. Kyselyt voi lähettää osoitteeseen investor.relations@wartsila.com.

Natalia Valtasaari
Sijoittajasuhdejohtaja
puh. 010 709 5637
natalia.valtasaari@wartsila.com

Mari Hamarila
IR Officer
puh. 050 364 3413
mari.hamarila@wartsila.com

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Alexandra Carlzén
Koordinaattori, sijoittajasuhteet
puh. 010 709 5445
alexandra.carlzen@wartsila.com

Wärtsilän konserniviestinnästä vastaa viestintäjohtaja Atte Palomäki.

Atte Palomäki
Viestintäjohtaja
puh. 010 709 5599
atte.palomaki@wartsila.com

Analyytikot

Parhaan tietomme mukaan alla luetellut välittäjäyritykset ja analyytikot seuraavat omasta aloitteestaan Wärtsilän kehitystä. He ovat analysoineet Wärtsilän tulosta sekä laatineet kirjallisia raportteja ja kommentteja ja pystyvät siten luonnehtimaan Wärtsilää sijoituskohteena. Wärtsilä ei vastaa analyyseissä esitetyistä arvioista.

Yritys	Analyytikko	Yhteystiedot
ABG Sundal Collier AB	Anders Idborg	anders.idborg@abgsc.se +46 8 566 286 74
Bank of America Merrill Lynch	Alexander Virgo	alexander.virgo@baml.com +44 20 7996 1221
Carnegie Investment Bank AB, Finland Branch	Tom Skogman	tom.skogman@carnegie.fi +358 9 6187 1234
Citi	Edward Maravanyika	edward.maravanyika@citi.com +44 20 7986 4071
Credit Suisse	Max Yates	max.yates@credit-suisse.com +44 20 7883 8501
Danske Bank A/S, Helsinki Branch	Antti Suttelin	antti.suttelin@danskebank.com +358 10 236 4708
DNB Bank ASA	Christer Magnergård	christer.magnergard@dnb.no +46 8 473 48 44
Goldman Sachs International	Jonathan Hanks	jonathan.hanks@gs.com +44 20 7051 0928
Handelsbanken Capital Markets	Timo Heinonen	tihe03@handelsbanken.fi +358 10 444 2483
HSBC Bank plc	Sean McLoughlin	sean.mcloughlin@hsbcib.com +44 20 7991 3464
Inderes	Erkki Vesola	erkki.vesola@inderes.com +358 50 5495 512

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Jefferies International	Peter Reilly	peter.reilly@jefferies.com +44 20 7029 8632
JPMorgan Cazenove	Glen Liddy	glen.liddy@jpmorgan.com +44 20 7134 4570
Kepler Cheuvreux	Johan Eliason	jeliason@keplercheuvreux.com +46 8 723 5100
Morgan Stanley	Robert J. Davies	Robert.J.Davies@morganstanley.com +44 20 7425 2057
Nordea Markets	Manu Rimpelä	manu.rimpela@nordea.com +358 9 530 05172
Pareto Öhman	Anders Roslund	anders.roslund@paretosec.com +46 8 402 5288
OP Financial Group	Henri Parkkinen	henri.parkkinen@op.fi +358 10 252 4409
UBS Deutschland AG	Sven Weier	sven.weier@ubs.com +49 69 1369 8278

Tietoa osakkeenomistajille

Varsinainen yhtiökokous

Wärtsilä Oyj Abp:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 7.3.2019 kello 15.00 alkaen Helsingissä, Messukeskuksen Siivessä, osoitteessa Messuaukio 1, 00520 Helsinki.

Osallistumisoikeus

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka viimeistään 25.2.2019 on merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Ilmoittautuminen

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, on ilmoittauduttava viimeistään 4.3.2019 kello 16.00 mennessä joko sähköpostitse, yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.wartsila.com/yk_ilmoittautuminen, puhelimitse tai kirjallisesti. Kirjallisesti ja sähköpostitse ilmoittauduttaessa ilmoittautumisen tulee olla perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä 4.3.2019 klo 16.00. Valtakirja, jonka nojalla valtuutettu haluaa käyttää osakkeenomistajan äänivaltaa yhtiökokouksessa, pyydetään toimittamaan yhtiölle ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Ilmoittautumisosoitteet:

Wärtsilä Oyj Abo
Osakasrekisteri
PL 1834
00080 WÄRTSILÄ
puh. 010 709 5282, arkipäivisin klo 9.00–12.00
Sähköposti: yk@wartsila.com
Internet: www.wartsila.com/yk_ilmoittautuminen

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa, että tilivuodelta 2018 maksetaan osinkoa 0,48 euroa/osake. Osinko maksetaan kahdessa erässä.

Ensimmäinen erä 0,24 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 11.3.2019 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus esittää, että tämän erän osinko maksetaan 18.3.2019.

Osingon toinen erä 0,24 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus päättää 18.9.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen osinkoerän osingonmaksun täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän. Suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän nykyisten sääntöjen mukaisesti osingon täsmäytyspäivä olisi silloin 20.9.2019 ja osingon maksupäivä 27.9.2019.

Pörssitiedotteet

Pörssitiedotteet ovat luettavissa Wärtsilän internetsivuilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Taloudellinen kalenteri 2019

Vuosikertomus 2018 tiistaina 12.2.2019
Osavuosikatsaus tammi–maaliskuu 2019 torstaina 25.4.2019
Puolivuotiskatsaus tammi–kesäkuu 2019 torstaina 18.7.2019
Osavuosikatsaus tammi–syyskuu 2019 perjantaina 25.10.2019
Tilinpäätöstiedote tammi–joulukuu 2019 torstaina 30.1.2020

Osavuosikatsaukset, puolivuosikatsaukset ja tilinpäätöstiedotteet julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi osoitteessa www.wartsilareports.com sekä Wärtsilän internetsivuilla osoitteessa www.wartsila.com. Wärtsilän taloudellinen kalenteri löytyy yhtiön sijoittajasivuilta osoitteesta www.wartsila.com/fi/sijoittajat.

Taloudellinen katsaus

Taloudellinen katsaus

Hallituksen toimintakertomus **155**

Liiketoimintamalli 155

Strategia 155

Vuosi 2018 157

Wärtsilän näkymät 169

Hallituksen voitonjakoehdotus 170

Viisivuotiskatsaus **170**

Kvartaalitunnuslukuja **172**

Tunnuslukujen laskentakaavat **173**

Tilinpäätös **175**

Konsernitilinpäätös 175

Konsernin tuloslaskelma 175

Laaja tuloslaskelma 176

Konsernin tase 177

Konsernin rahavirtalaskelma 178

Laskelma oman pääoman muutoksista 180

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet 182

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot 197

1. Segmentti-informaatio 197
2. Yrityshankinnat 198
3. Yritysmyynnit 202
4. Myyntituottojen jaottelu 203
5. Liiketoiminnan muut tuotot 204
6. Materiaalit ja palvelut 204
7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut 204
8. Poistot ja arvonalentumiset 205
9. Liiketoiminnan muut kulut 205
10. Rahoitustuotot ja -kulut 205
11. Tuloverot 206
12. Osakekohtainen tulos 207
13. Aineettomat hyödykkeet 207

14. Aineelliset hyödykkeet 209
15. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin 210
16. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin 211
17. Vaihto-omaisuus 213
18. Sopimukseen perustuvat taseeseen merkityt määrät 214
19. Muut saamiset 214
20. Rahavarat 215
21. Nettovelan täsmäytys 215
22. Laskennalliset verot 216
23. Eläkevelvoitteet 217
24. Oma pääoma 220
25. Varaukset 221
26. Rahoitusvelat 222
27. Muut velat 223
28. Johdannaisinstrumentit 223
29. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut 224
30. Lähipiiritapahtumat 225
31. Rahoitusriskit 226
32. Tilintarkastajien palkkiot ja palvelut 231
33. Tilinpäätöskursseja 231
34. Tytäryhtiöt 232
35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat 234
Emoyhtiön tilinpäätös 236
Emoyhtiön tuloslaskelma 236
Emoyhtiön tase 237
Emoyhtiön rahavirtalaskelma 239
Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet 241
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot 242
1. Liiketoiminnan muut tuotot 242
2. Henkilöstökulut 242
3. Poistot ja arvonalentumiset 243
4. Rahoitustuotot ja -kulut 244
5. Verot 244
6. Pysyvät vastaavat 245
7. Pitkäaikaiset saamiset 246
8. Lyhytaikaiset saamiset konsernin yrityksiltä 246
9. Siirtosaamiset 246
10. Oma pääoma 247
11. Vieras pääoma 247

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

12. Siirtovelat 248
13. Velat konsernin yrityksille 248
14. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin 249
15. Johdannaisinstrumentit 251
16. Rahoitusriskit 251
17. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut 252
18. Lähipiirilainat ja muut sitoumukset 252
19. Tilintarkastajien palkkiot 252
Hallituksen ehdotus 253
Tilintarkastuskertomus 254

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Hallituksen toimintakertomus

Liiketoimintamalli

Wärtsilä toimittaa merenkulku- ja energiamarkkinoille älykkäitä teknologioita ja optimoituja elinkaaripalveluita. Energiateollisuudessa Wärtsilä on maailmanlaajuinen järjestelmäintegraattori, joka tarjoaa moottori-, aurinkoenergia- ja energianvarastointiteknologiaa sekä ohjelmistoratkaisuja joko yksittäisasennuksina tai kokonaisratkaisuina. Merenkulkualan tarjonta käsittää voimantuotanto-, reitti- ja prosessointiratkaisut. Wärtsilä pystyy yhdistämään merenkulkualan tuotteensa suuremmiksi järjestelmiksi ja ratkaisuiksi. Wärtsilän palveluvalikoima kattaa kaiken varaosista ja teknisestä osaamisesta asiakkaiden laitosten elinkaaren maksimointiin, hyötysuhteen kasvattamiseen ja suorituskyvyn takaamiseen. Yhtiö pyrkii maksimoimaan ympäristösuorituskyvyn ja taloudellisuuden keskittymällä kestävän kehityksen mukaisiin, datalähtöisiin innovaatioihin ja kokonaishyötysuhteeseen.

Yli 200 toimipistettä yli 80 maassa käsittävä Wärtsilän verkosto tarjoaa paikallisen tuen koko maailmanlaajuiselle asiakaskunnalle. Wärtsilä toimii ensisijaisesti tytäryhtiöiden ja strategisten yhteisyritysten kautta. Valmistusmalli perustuu kokoonpanotehtaisiin, joten pitkäjänteiset suhteet maailmanlaajuiseen toimittajaverkostoon ovat erittäin tärkeitä. Wärtsilällä on noin 1.120 suoraa avaintoimittajaa. Wärtsilällä on noin 19.000 työntekijää, jotka edustavat yli 130 kansallisuutta. Rekrytoimalla ja myös pitämällä talossa parhaat mahdolliset osaajat Wärtsilällä on edellytykset olla ensisijainen yhteistyökumppani asiakkaille sekä kiinnostava työnantaja nykyisille ja uusille työntekijöille. Wärtsilä on sitoutunut harjoittamaan liiketoimintaansa vastuullisesti ja edistää vastuullisia käytäntöjä arvoketjunsa kaikissa vaiheissa.

Strategia

Wärtsilän päämääränä on kehittää kestävää yhteiskuntaa älykkäällä teknologialla. Puhtaan ja joustavan energian kysyntä sekä tehokkaiden ja turvallisten kuljetusjärjestelmien tarve vaikuttavat yhä enemmän asiakkaiden toimintaan. Tämä luo perustan Wärtsilän Smart Marine- ja Smart Energy -visioille. Integroidun palvelu-, järjestelmä- ja tuotetarjonnan ansiosta, joka kattaa asiakkaiden tarpeet koko elinkaaren ajan, Wärtsilä pystyy hyvin vastaamaan energiatehokkaiden ja innovatiivisten ratkaisujen kysyntään. Wärtsilä panostaa laitteiden tuottavuuden optimointiin data-analytiikkaa ja tekoälyä hyödyntämällä, mikä tukee myös asiakkaiden liiketoimintaan liittyvää päätöksentekoa. Wärtsilän digitaalinen muutos vie myös yhteistyön ja osaamisen jakamisen aivan uudelle tasolle, mikä lisää asiakkaan saamaa arvoa. Yhtiön kannattavaa kasvua koskevia tavoitteita tukee sen vahva asema keskeisillä markkinoilla sekä ylivertainen maailmanlaajuinen huoltoverkosto.

Joustavan tuotannon ja toimitusketjun hallinnan avulla Wärtsilä etsii jatkuvasti uusia keinoja varmistaa ratkaisujensa laatu ja kustannustehokkuus – usein yhteistyössä asiakkaiden ja alan johtavien yhteistyökumppanien kanssa. Panostamalla tutkimukseen, tuotekehitykseen ja digitalisaatioon Wärtsilä luo tukevan perustan, joka turvaa ja vahvistaa yhtiön asemaa markkinalähtöisten innovaatioiden johtavana kehittäjänä. Tällainen innovaatiokulttuuri sekä turvallisuuden, monimuotoisuuden ja korkeiden eettisten periaatteiden painottaminen tuovat Wärtsilään ammattitaitoisia ja sitoutuneita työntekijöitä ja tekevät organisaatiosta erittäin suorituskykyisen. Toiminnan erinomaisuus takaa, että Wärtsilän kanssa on helppo tehdä yhteistyötä. Se myös parantaa yhtiön tehokkuutta ja tuottavuutta koko elinkaaren ajan.

Strategian toteutus vuonna 2018

Wärtsilä otti vuonna 2018 käyttöön monia uusia konsepteja ja ratkaisuja, jotka tukevat yhtiön strategian toteuttamista. Smart Energy -vision mukaan Wärtsilä haluaa johtaa teollisuuden muutosta kohti pelkästään uusiutuvaan energiaan perustuvaa toimintaa, jolle luodaan edellytyksiä joustavalla energiantuotantokapasiteetilla. Vision tueksi esiteltiin uusia ratkaisuja uusiutuvan energian integrointiin ja varastointiin. Uusiutuvan energian yleistymistä osoittavat Wärtsilän Australiassa ja Yhdysvalloissa solmimat merkittävät sopimukset. Meriteollisuudessa Wärtsilän tarjoamia älykkäitä ratkaisuja vahvistettiin hankkimalla navigointiratkaisujen toimittaja Transas. Älykkään

merenkulun alalla otettiin merkittäviä askeleita esimerkiksi testaamalla automatisoitua saapumista satamaan ja käynnistämällä projekti autonomisesti liikkuvan satamahinaajan kehittämiseksi.

Yhteistyö ja tietämyksen jakaminen sekä Wärtsilän sisällä että ulkoisten yhteistyökumppaneiden, toimittajien ja asiakkaiden kanssa on keskeisen tärkeää markkinoiden muuttuvia vaatimuksia vastaavien älykkäiden teknologioiden kehittämiseksi. Tässä suhteessa yksi vuoden merkkipaaluista oli uuden tutkimus-, kehitys- ja tuotantokeskuksen rakentaminen Vaasaan.

Wärtsilän toimintojen ja asiakastarjonnan määrätietoista digitalisointia jatkettiin. Wärtsilä avasi vuoden aikana Singaporeen kiihdyttämön, jolla pyritään edistämään teollisuuden, tutkijoiden ja paikallisten yhteistyökumppaneiden innovointia ja yhteistyötä Singaporen merenkulkuekosysteemin vahvistamiseksi ja kehittämiseksi. Wärtsilä julkisti myös kumppanuuden kyberturvallisuusyhtiö Templar Executivesin kanssa. Tarkoituksena on perustaa kyberturvallisuusakatemia, jonka kurssitarjonta tukee ja vahvistaa laajasti koko merenkulkualan yhteisiä kybervalmiuksia. Kumppanuuden tuloksena syntyi myös kansainvälinen MCERT-alusta, joka tarjoaa kybertiedusteluun ja -hyökkäyksiin liittyvää tukea koko merenkulun ekosysteemille.

Wärtsilän tuloshakuista yrityskulttuuria ruokittiin jatkamalla monipuolisia esimiesten johtamistaitojen kehittämisohjelmia. Vuonna 2016 käynnistetyn Operational Excellence Academyn koulutuksiin, joiden aiheena ovat toiminnan huippulaadun eri näkökulmat, on osallistunut lähes 2.000 esimiestä ja työntekijää. Akatemian tarkoituksena on hitsata toiminnan jatkuva parantaminen kiinteäksi osaksi Wärtsilän yrityskulttuuria ja toimintatapaa. Wärtsilä julkisti vuoden aikana yrityskulttuuriin liittyvän Leap-aloitteen ja sitä tukevan WeLeap-sovelluksen, joilla pyritään kiihdyttämään digitaalisen osaamisen kehitystä koko yhtiön laajuisesti. Kesäkuussa avattua oppimisportaalia on käyttänyt yli 3.300 henkilöä. Menossa olevaa digitaalista murrosta ajatellen käyttöön otettiin uusi rekrytointijärjestelmä, jonka tarkoituksena on houkutella Wärtsilään uusia osaajia, parantaa hakijakokemusta sekä kehittää myönteisesti Wärtsilän työnantajabrändiä. Myös Wärtsilän työtyytyväisyyskysely MyVoice päivitettiin nykytarpeita paremmin vastaavaksi. Uudistettu kysely korostaa työntekijän osallistumista ja motivaatiota. Kysely toteutetaan kokonaisuudessaan netissä, ja sen voi täyttää mobiililaitteella.

Henkilöstön turvallisuus ja terveys on Wärtsilän tärkeimpiä painopisteitä. Pysyvänä tavoitteena on poissaoloon johtavien työtapaturmien nollataso. Tapaturmataajuus on kehittynyt usean peräkkäisen vuoden ajan myönteisesti, mutta vuonna 2018 luku nousi hiukan, 2,50:een (2,48). Turvallisuusjohtamista pyrittiin vahvistamaan entisestään, ja 3.200 Wärtsilän esimiestä oli suorittanut vuoden loppuun mennessä päivän mittaisen turvallisuusjohtamistyöpajan. Wärtsilän neljäs maailmanlaajuinen turvallisuuspäivä järjestettiin teemalla ”On the Road”. Tavoitteena oli lisätä tietoisuutta työmatkoihin liittyvistä riskeistä ja kannustaa turvallisiin valintoihin tien päällä.

Taloudelliset tavoitteet

Wärtsilän pitkän aikavälin tavoitteena on kasvaa maailmanlaajuista BKT:n kasvua nopeammin sekä pitää liikevoittomarginaali 14%:n (korkeasuhdanne) ja 10%:n (matalasuhdanne) välillä. Lisäksi tavoitteena on pitää nettovelkaantumisaste alle 0,50:ssä ja jakaa osinkona vähintään 50% osakekohtaisesta tuloksesta yli suhdannesyklin.

Wärtsilän taloudellinen kehitys vuonna 2018 vastasi pitkän aikavälin tavoitteita. Liikevaihto kasvoi 5%, minkä myötä Wärtsilän liikevaihdon vuosittainen keskikasvu viiden vuoden ajanjaksolla oli 2,4%. Maailmanlaajuinen BKT:n kasvu oli arvioiden mukaan 3,7% vuonna 2018, ja vuosittainen keskikasvu viiden vuoden ajanjaksolla oli 2,0%. Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali oli 11,2% liikevaihdosta. Nettovelkaantumisaste oli 0,14, ja hallituksen osinkoehdotus on 0,48 euroa osaketta kohti, mikä on 73,7% osakekohtaisesta liiketuloksesta.

Taloudelliset tavoitteet	Kehitys vuonna 2018	Kehitys vuonna 2017, oikaistu
Liikevaidon kasvu nopeampi kuin globaali BKT:n kasvu	5%:n kasvu	3%:n kasvu
Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali 10-14%	11,2%	11,7%
Nettovelkaantumisaste alle 0,50	0,14	0,10
Osingonmaksu vähintään 50% osakekohtaisesta tuloksesta yli suhdannesyklin	73,7%[1]	70,8%

[1] Hallituksen ehdotus.

Vuoden 2017 vertailuluvut on oikaistu IFRS 15:n käyttöönoton seurauksena.

Vuosi 2018

Markkinakehitys

Tasaista kehitystä huoltomarkkinoilla

Huoltomarkkinoiden aktiviteetti parani jonkin verran vuoden 2018 aikana, ja sitä tuki kysynnän kausiluonteinen nousu vuoden loppua kohden. Merenkulun markkinoilla matkustajalaivasegmentti kehittyi myönteisesti, ja suuri kiinnostus ympäristöratkaisujen jälkiasennusprojekteihin sekä kaasunkuljetusalussegmentin parantuneet huoltovolyymit tukivat aktiviteettia kauppalaivasegmentillä. Öljy- ja kaasuteollisuudessa huollon kysyntä parani, mutta offshore-markkinoiden olosuhteet pysyivät haastavina. Voimalaitoksiin liittyvä huoltoaktiviteetti oli vakaata kaikilla maantieteellisillä alueilla.

Voimantuotannon markkinat vakaat ja kiinnostus joustavaa kapasiteettia kohtaan jatkuu

Kiinnostus joustavaa voimakapasiteettia kohtaan tuotannon ja varastointiratkaisujen muodossa kasvaa. Aurinko- ja tuulivoiman hinnat laskevat yhä, ja perinteisen peruskuormakapasiteetin korvaamisesta uusiutuvalla energialla ja joustavuudella on tullut taloudellisempaa. Sähkölaitokset pohtivat uusiutuvien energialähteiden integrointia tuotantoportfolioihinsa ja päivittävät pitkän aikavälin investointisuunnitelmiaan tämän mukaisesti. Valuuttavaihtelut kehittyvillä markkinoilla, jotka ovat johtaneet hitaampaan päätöksentekoon tietyissä maissa, helpottuivat vuoden loppua kohden. Samaan aikaan voimalaitosinvestointeja edesauttoi jatkuva tarve talouskasvua tukevalle ja sähkön puutetta lievittävälle luotettavalle kapasiteetille.

Syyskuussa päättyneen 12 kuukauden jakson aikana Wärtsilän markkinaosuus alle 500 MW:n markkinasegmentillä laski 13%:iin (17). Kaasua ja nestemäisiä polttoaineita käyttävien voimalaitosten maailmanlaajuiset tilaukset pysyivät vakaana 20,8 GW:ssa (20,7). Maailmanlaajuisiin tilauksiin sisältyvät kaikki yli 5 MW:n kaasuturbiinit ja Wärtsilän voimalaitokset. Data on kerätty McCoy Power -raportista.

Merenkulun markkinoilla asteittaista elpymistä ja ympäristöratkaisujen kysynnän vahvistumista

Vuoden 2018 aikana rekisteröitiin 1.237 sopimusta uusien alusten rakentamisesta (1.037 poislukien raportointikauden jälkeen rekisteröidyt tilaukset). Markkinatilanne nesteytetyn maakaasun kuljetusalusten segmentillä parani, sillä nouseva avistakurssi ja trendi kohti ympäristömyötäisempiä polttoaineita vaikuttivat alustilauksiin. Konttilaiva- ja kuivalastialusinvestointeja rajoittivat osittain korkeat polttoainekustannukset ja huoli maailmankaupan tariffeista. Tilausaktiviteetti oli vankkaa risteilyalussegmentillä, ja sitä tuki tarve saada nykyaikaista kapasiteettia, jotta risteilymatkustajien odotettuun kasvuun pystytään vastaamaan. Investoinnit lauttasegmentillä liittyivät pääosin aluskannan korvaamiseen. Öljyn hintavaihtelut loivat epävarmuutta offshore-teollisuudessa, ja ylikapasiteetti rajoitti yhä uusiin aluksiin tehtäviä investointeja. Ympäristöaiheista muodostui vuoden aikana keskeinen merenkulun teema, ja IMO 2020 -rikkisäännökset lisäsivät rikkipesuritilauksia.

Kompensoiduissa bruttorekisteritonneissa mitattuna Etelä-Korea ja Kiina säilyttivät asemansa suurimpina laivanrakennusmaina 43%:n ja 32%:n osuuksillaan kaikista vahvistetuista sopimuksista. Japanin osuus maailmanlaajuisista sopimuksista oli 13% ja Italian 3%.

Tilauskertymä

Wärtsilän vuoden 2018 tilauskertymä kasvoi 12% 6.307 milj. euroon (5.644). Tilaus-laskutussuhde oli 1,22 (1,15).

Services-liiketoiminnan tilauskertymä kasvoi 16% 3.086 milj. euroon (2.670) rikkipesurien jälkiasennusprojektien vahvan kysynnän ja pitkäaikaisiin huoltosopimuksiin kohdistuneen jatkuvan kysynnän ansiosta. Merenkulkumarkkinoilla vuoden kohokohtiin kuului 170 milj. euron hybridirikkipesuri- ja jälkiasennushuoltotilaus merkittävältä eurooppalaiselta konttilaivayhtiöltä sekä huoltosopimuksen pidentäminen Royal Caribbeanin kanssa vuoteen 2028 saakka. Tärkeisiin energiamarkkinoilla allekirjoitettuihin sopimuksiin kuului 10-vuotinen huoltosopimus Papua-Uusi-Guineassa sijaitsevaan voimalaan sekä kolmivuotinen käyttö- ja kunnossapitosopimus Meksikoon toimitettuun 130 MW:n voimalaitokseen.

Energy Solutions -liiketoiminnan tilauskertymä oli 1.511 milj. euroa (1.685), laskua oli 10% edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Tilauksia kertyi aktiivisimmin Aasiassa ja toiseksi eniten Amerikassa. Kysyntä oli hyvää Indonesian kaltaisissa kasvavissa talouksissa sekä Bangladeshissa, jossa hallitus edelleen pyrkii lisäämään sähköä saavien kotitalouksien määrää. Kehittyneillä markkinoilla Wärtsilä sai merkittäviä tilauksia Australiaan ja Yhdysvaltoihin, joissa se pyrkii tukemaan uusiutuvan energian lisäämistä. Wärtsilä sai vuoden aikana myös useita tilauksia energian varastointiohjelmistoista ja sähköverkon hallintaohjelmistoista.

Marine Solutions -liiketoiminnan tilauskertymä kasvoi 33% 1.710 milj. euroon (1.288). Suurilta risteily-yhtiöiltä saadut useat tilaukset myötävaikuttivat vahvaan tilausaktiviteettiin matkustajalaivasegmentillä, jonka osuus tilauskertymästä oli 30%. Lähestyvän IMO 2020 -säännösten vuoksi ympäristöratkaisujen kysyntä jatkui läpi koko vuoden. Rikkipesureita tilattiin huomattava määrä uusiin aluksiin erityisesti kauppalaivasegmentillä, jonka osuus tilauskertymästä oli 28%. Muihin merkittäviin kauppalaivasegmentin tilauksiin kuuluivat haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC-yhdisteiden) talteenottoteknologian, nesteytetyn maakaasun käsittelyjärjestelmien ja apumoottoreiden toimittaminen kahteen uuteen sukkulatankkeriin, jotka rakennetaan singaporelaiselle AET Tankersille, sekä ratkaisut TEEKAYlle rakennettaviin sukkulatankkereihin. Kaasunkuljetusalusten osuus tilauskertymästä oli 14%, erikoisalusten 8%, merivoimien 8% ja offshoren 7%. Muiden tilausten osuus oli 5%.

Tilauskertymä yhteisyrityksissä

Eteläkorealaisen yhteisyrityksen Wärtsilä Hyundai Engine Company Ltd:n sekä kiinalaisten yhteisyritysten Wärtsilä Qiyao Diesel Company Ltd:n, CSSC Wärtsilä Engine Company Ltd:n ja CSSC Wärtsilä Electrical & Automation Co. Ltd:n tilauskertymä oli 156 milj. euroa (70). Näiden yhteisyritysten tulos kirjataan osuutena osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta.

Tilauskanta

Tilikauden lopussa Wärtsilän tilauskanta oli 6.166 milj. euroa (5.100), kasvua oli 21%. Services-liiketoiminnan tilauskanta oli 1.878 milj. euroa (1.220), kasvua oli 54% viime vuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Tämä johtui rikkipesurien jälkiasennusprojektien lisääntyneestä kysynnästä sekä jatkuneesta kiinnostuksesta pitkäaikaisiin huoltosopimuksiin. Huoltosopimusten osalta vain tulevan 24 kuukauden odotettu liikevaihto sisällytetään Services-liiketoiminnan tilauskantaan. Energy Solutions -liiketoiminnan tilauskanta oli vakaat 1.871 milj. euroa (1.871), kun taas Marine Solutions -liiketoiminnan tilauskanta kasvoi 20% 2.417 milj. euroon (2.009).

Liikevaihto

Wärtsilän vuoden 2018 liikevaihto oli 5.174 milj. euroa (4.911), kasvua oli edellisvuoteen verrattuna 5%. Kasvu johtui pääosin laitetoimitusten korkeammista volyymeistä.

Services-liiketoiminnan liikevaihto pysyi vakaana ja oli 2.426 milj. euroa (2.407). Valuuttakurssimuutokset huomioiden Services-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 4%. Energy Solutions -liiketoiminnan liikevaihto oli 1.517 milj. euroa (1.401), kasvua oli 8%. Marine Solutions -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 12% 1.232 milj. euroon (1.104). Services-liiketoiminnan osuus kokonaisliikevaihdosta oli 47%, Energy Solutions -liiketoiminnan 29% ja Marine Solutions -liiketoiminnan 24%.

Wärtsilän liikevaihdosta noin 67% oli euromääräistä ja 21% Yhdysvaltain dollareissa. Loppuosa liikevaihdosta jakautui useamman valuutan kesken.

Konsernin liikevaihdon kehitys

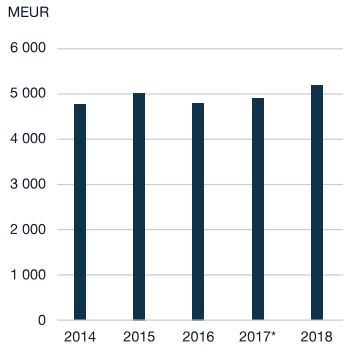

* Oikaistu IFRS 15:n mukaisesti.

Toimitetut megawatit

	2018	2017	Muutos %
Energy Solutions	3 706	3 119	19%
Marine Solutions	1 087	1 203	-10%
Wärtsilän toimitukset yhteensä	4 793	4 322	11%
Yhteisyritysten toimitukset	756	601	26%
Toimitukset yhteensä	5 549	4 923	13%

Liiketoiminnan tulos ja kannattavuus

Wärtsilän liiketulos oli 543 milj. euroa (538) vuonna 2018, mikä vastaa 10,5% liikevaihdosta (11,0). Laitetoimitukset nousivat konsernin liikevaihdossa merkittävään rooliin, mikä lisääntyneiden tutkimus-, kehitys- ja digitalisaatiokulujen lisäksi rasitti kannattavuutta. Vertailukelpoinen liiketulos oli 577 milj. euroa (576) eli 11,2% liikevaihdosta (11,7). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 35 milj. euroa (37), joista 29 milj. euroa (36) liittyi rakennejärjestelyihin ja 6 milj. euroa (2) yrityshankinta- ja muihin kuluihin. Vertailukelpoinen oikaistu EBITA oli 621 milj. euroa (612) eli 12,0% liikevaihdosta (12,5). Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot olivat 43 milj. euroa (36).

Tuloslukuihin sisältyi noin 70 milj. euron varaus, jolla katetaan kahden ydinvoimalan varavoimalaiteprojektin kustannusylitykset ja projektiviivästykset. Tarve ylimääräiselle varaukselle tunnistettiin, kun yhtiö kävi läpi ydinvoimaloihin liittyvät projektinsa päätettyään lopettaa varavoimateknologian tarjoamisen ydinvoimalasegmentille. Negatiivista vaikutusta tulokseen tasapainottaa osittain pumppuliiketoiminnan divestoinnista saatu 27 milj. euron myyntivoitto, sekä käynnissä oleviin pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiin liittyvän 21 milj. euron varauksen vapauttaminen. Wärtsilän kurssikehitykseen sidotut pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät ovat kolmen vuoden pituisia ja niiden piirissä on noin 100 johtajaa.

Rahoituserät olivat -40 milj. euroa (-47). Nettokorot olivat -7 milj. euroa (-8). Tulos ennen veroja oli 502 milj. euroa (491). Verot olivat 116 milj. euroa (117), mikä vastaa 23,1%:n efektiivistä verokantaa (23,7). Tilikauden tulos oli 386 milj. euroa (375). Osakekohtainen tulos oli 0,65 euroa (0,63) ja osakekohtainen oma pääoma 4,09 euroa (3,97). Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) oli 18,1% (18,5), ja oman pääoman tuotto (ROE) oli 16,1% (16,0).

Tulos

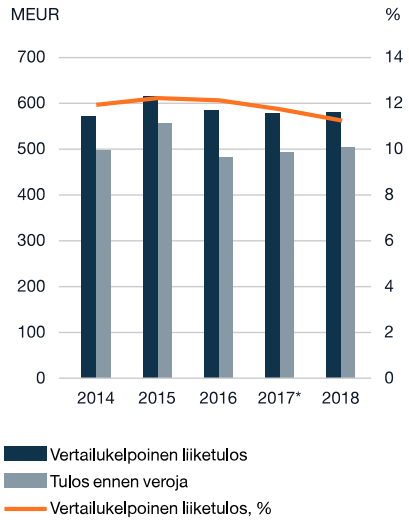

* Oikaistu IFRS 15:n mukaisesti.

Tase, rahoitus ja rahavirta

Wärtsilän liiketoiminnan rahavirta oli 470 milj. euroa (430) vuonna 2018. Tilikauden lopussa nettokäyttöpääoma oli 581 milj. euroa (563), laskua oli 201 milj. euroa syyskuun loppuun verrattuna. Saatujen ennakoiden määrä kauden lopussa oli 584 milj. euroa (522). Syyskuun lopussa saatujen ennakoiden määrä oli 557 milj. euroa. Rahavarat kauden lopussa olivat 487 milj. euroa (379). Vahvistetut ja käyttämättömät luottolimiittisopimusohjelmat olivat 640 milj. euroa (765).

Wärtsilällä oli joulukuun 2018 lopussa korollisia lainoja 823 milj. euroa (619). Lyhytaikaiset lainat, jotka erääntyvät seuraavan 12 kuukauden sisällä, olivat yhteensä 74 milj. euroa. Pitkäaikaiset lainat olivat yhteensä 748 milj. euroa. Korollisen lainapääoman nettomäärä oli 333 milj. euroa (234) ja nettovelkaantumisaste 0,14 (0,10).

Lainat

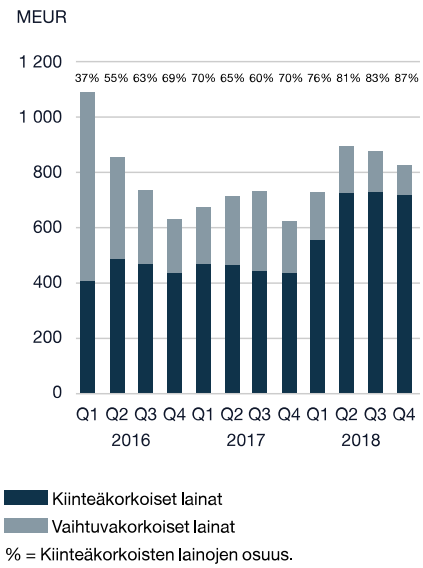

% = Kiinteäkorkoisten lainojen osuus.

Pitkäaikaisten lainojen erääntymisprofiili

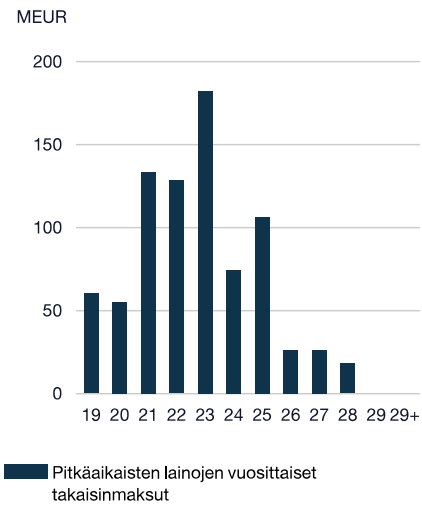

Vahvistetut luottolimiittisopimukset (kauden lopussa)

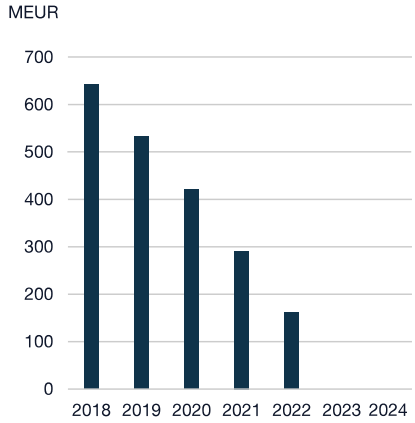

Nettovelkaantumisaste

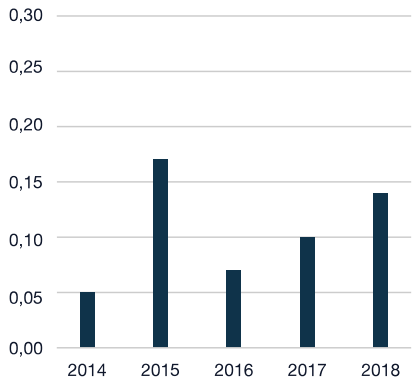

Investoinnit

Vuonna 2018 Wärtsilän aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin liittyvät investoinnit olivat 110 milj. euroa (64). Yrityshankinta- ja yhteisyritysinvestoinnit olivat yhteensä 196 milj. euroa (191). Tilikauden poistot olivat 130 milj. euroa (134).

Vuoden 2019 tuotannollisten, logististen ja informaatioteknologisten investointien odotetaan olevan poistoja alemmalla tasolla.

Bruttoinvestoinnit

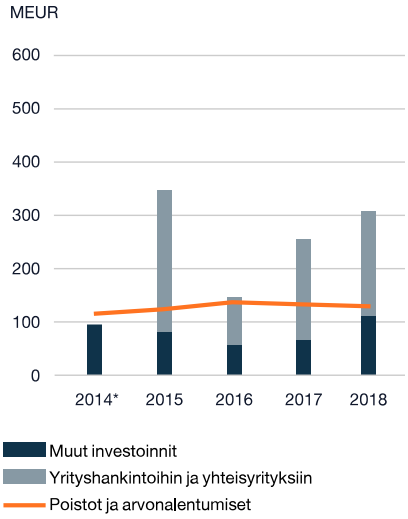

* Oikaistu, luvut sisältävät jatkuvat toiminnot.

Yrityshankinnat ja -myynnit

Helmikuussa Wärtsilä ilmoitti laajentavansa QuantiServ-huoltotarjontaansa hankkimalla Lock-n-Stitch Inc.:n, joka on amerikkalainen valurautakorjauksiin erikoistunut tekniikan alan yritys. Yrityshankinta vahvistaa Wärtsilän huoltokokonaisuutta asiakkaille, joiden käytössä on useiden valmistajien tuotteita. Wärtsilä saattoi myös päätökseen hollantilaisen, vedenalaisiin huolto-, tarkastus- ja korjauspalveluihin erikoistuneen Trident BV:n hankinnan.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Yrityskaupan myötä Wärtsilästä tulee johtava vedenalaisen huollon tarjoaja maailmanlaajuisesti. Wärtsilän vedenalaisen huollon kasvua tukee myös lokakuinen Burriel Navarro, S.L:n hankinta. Yritys tekee vedenalaista huoltoa Espanjan pääsatamissa.

Maaliskuussa Wärtsilä ilmoitti hankkivansa Transasin, kansainvälisesti johtavan merenkulun navigointiratkaisujen toimittajan. Yritys on markkinajohtaja myös merenkulun simulointi- ja koulutuspalveluissa, laivaliikenteen ohjauksessa, valvonnassa ja tukipalveluissa. Yrityshankinta on merkittävä askel kohti Wärtsilän visiota merenkulun älykkäästä ekosysteemistä, jossa älykkäät alukset linkittyvät älyteknologialla varustettuihin satamiin sekä niiden ulkopuolelle. Tämä hyödyttää toimialaa kolmella merkittävällä tavalla: resurssien käyttö ja toiminnan tehokkuus maksimoidaan, ympäristövaikutukset ja -riskit minimoidaan sekä saavutetaan paras mahdollinen turvallisuustaso. Yrityskaupan arvo oli 210 milj. euroa (yritysarvo), ja se saatiin päätökseen toukokuussa 2018.

Lokakuussa Wärtsilä myi pumppuliiketoimintansa pohjoismaiselle sijoitusyhtiölle Solix Groupille, jolla on toimipaikat Kööpenhaminassa, Tanskassa ja Malmössä, Ruotsissa. Wärtsilä Pumps on kuulunut Wärtsilä Marine Solutions -organisaatioon siitä asti, kun yhtiö osti Hamworthyn vuonna 2012. Pumppuliiketoiminnan myynti auttaa Wärtsilää keskittymään Smart Marine -visioonsa.

Strategiset toimenpiteet, yhteistyöt ja yhteisyritykset

Tammikuussa Wärtsilä ja Schneider Electric allekirjoittivat datakeskusprojekteihin liittyvän yhteistyösopimuksen. Yhteistyön tavoitteena on luoda innovatiivisia energiaoptimointiratkaisuja suuren kokoluokan eli vähintään 10 MW:n sähkökuorman datakeskusprojekteihin. Wärtsilä toimittaa laitoksen voimantuotannon, kun taas Schneider Electric keskittyy energiajakelun optimointiin.

Huhtikuussa Wärtsilä ilmoitti solmineensa Templar Executives -kyberturvallisuusyhtiön kanssa yhteistyösopimuksen, jonka mukaan osapuolet perustavat kansainvälisen tason kyberakatemian Singaporeen. Akatemia tarjoaa erityisesti laivanomistajille ja laivaoperaattoreille suunnattuja kursseja, joiden tavoitteena on tukea ja parantaa niiden kyberturvallisuutta. Wärtsilä solmi kumppanuussopimuksen myös Maritime and Port Authority of Singaporen kanssa edistääkseen merenkulun innovaatioita, tutkimusta ja kehitystä. Kumppanuus kattaa neljä eri osa-aluetta: digitaaliset kiihdyttämöt, kyberturvallisuuden ja aineellisen turvallisuuden, älykkäät alukset ja satamatoiminnan.

Kesäkuussa Wärtsilä ja Hyundai Motor Group allekirjoittivat teknologisen ja kaupallisen yhteistyösopimuksen. Osapuolet suunnittelevat, miten käytettyjä sähköisten kulkuneuvojen (EV) akkuja voidaan hyödyntää kasvavilla energian varastointimarkkinoilla. Yhteistyön tavoitteena on kehittää energian varastointituotteita ja -alustoja, joiden avulla voidaan maksimoida Hyundain käytettyjen EV-akkujen uudelleenkäyttö. Ratkaisujen kaupallistamisessa hyödynnetään Wärtsilän maailmanlaajuista, 178 maata kattavaa asiakas- ja kanavaverkostoa.

Elokuussa Wärtsilä ilmoitti rakentavansa Vaasaan uuden Smart Technology Hub -tutkimus-, kehitys- ja tuotantokeskuksen. Toimialallaan ainutlaatuinen keskus mahdollistaa meri-, öljy- ja kaasuteollisuuden ratkaisujen sekä uusien energiajärjestelmien entistä ketterämmän ja tehokkaamman testauksen ja tuotekehityksen. Wärtsilä investoi keskuksen moderniin testaus- ja tuotantoteknologiaan 83 milj. euroa. Suurin osa kustannuksista toteutuu vuonna 2020. Smart Technology Hubiin liittyvä kokonaisinvestointi on noin 200 milj. euroa, joka koostuu toimisto- ja tehdasrakennuksista, logistiikasta sekä infrasta.

Marraskuussa Wärtsilä, Lappeenrannan teknillinen yliopisto ja Nebraska Public Power District allekirjoittivat yhteisymmärryssopimuksen liiketoimintamallin tutkimisesta, jossa Wärtsilän generaattorit käyttävät vaihtoehtoisia polttoaineita. Liiketoimintamallin tavoitteena on saavuttaa teknisesti ja kaupallisesti toteuttamiskelpoinen ratkaisu, joka mahdollistaa etenemisen kohti teollisuusmittakaavan pilottiprojektia.

Joulukuussa Wärtsilä esitteli yhdessä Tiedon, St1:n, Fortumin ja Demos Helsingin kanssa aloitteen innovointiyhteisöstä, jossa tavoitteena kiihdyttää maailmanlaajuisen energiasektorin muutosta kohti kestävämpää energiantuotantoa. Yhteisö muodostaa areenan tutkimukselle, parannuksille, kokeiluille ja validoinnille. Lisäksi se tuo markkinoille uusia innovaatioita, jotka haastavat nykyisiä energiajärjestelmäparadigmoja.

Tutkimus ja tuotekehitys, tuotelanseeraukset

Wärtsilän tutkimukseen ja tuotekehitykseen liittyvät kulut olivat 165 milj. euroa (141) vuonna 2018, mikä vastaa 3,2% liikevaihdosta (2,9). Tärkeimmät painopisteet olivat digitalisaatio, hyötysuhteen kehittäminen, polttoainejoustavuus ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentäminen.

Merenkulkumarkkinoilla Wärtsilä testasi vuoden aikana onnistuneesti ratkaisuja, jotka mahdollistavat automatisoidun saapumisen satamaan. Testit toteutettiin norjalaisen laivaoperaattorin 83 metriä pitkällä Folgefonn-lautalla, ja ne huipentuivat autonomiseen operaatioon, jossa koko reitti ajettiin keskeytyksettä. Ympäristöratkaisuihin liittyvään kehitykseen kuului Aquarius EC -painolastivedenkäsittelyjärjestelmän saama tyyppihyväksyntä Yhdysvaltain rannikkovartiostolta. Myös Aquarius UV -painolastivedenkäsittelyjärjestelmän testiprosessit saatettiin Yhdysvaltain rannikkovartioston edellyttämällä tavalla loppuun. Lokakuussa Wärtsilä avasi uuden hybridikeskuksensa. Laitos edustaa innovatiivista konseptia, joka mahdollistaa Wärtsilä HY -hybridivoimamoduulin jatkuvan kehittämisen ja käyttöönoton samalla, kun asiakkaat voivat kokea Wärtsilä HY:n hyödyt. Sitä käytetään myös miehistön kouluttamiseen, ja se tarjoaa käytännön kokemusta teknikoille. Vuoden aikana lanseerattuihin tuotteisiin kuului uusi Nacos Platinum solid state S-Band -tutkajärjestelmä sekä Wärtsilän ensimmäinen nopeakäyntinen moottori. Kompakti Wärtsilä 14 -moottori on suunniteltu täyttämään rajallisen tilan ja painon vaatimukset, tuomaan alhaisemmat investoinnit, täyttämään nykyiset ja tulevat maailmanlaajuiset päästömääräykset ja tarjoamaan asiakkaille parempaa hyötysuhdetta, turvallisuutta ja ekologista kestävyyttä.

Kesäkuussa Wärtsilä lanseerasi energiamarkkinoille uuden aurinko-varastointi-hybridiratkaisun. Moottoreita, aurinkovoimaa ja varastointia integroiva hybridiratkaisu Wärtsilä Hybrid Solar on ilmastoystävällinen ja lisää energiantuotannon luotettavuutta ja tehokkuutta. Lisäksi se sopii energiantuottajan olemassa olevaan sähköverkkoinfrastruktuuriin. Hybridiratkaisun arvon maksimoinnissa keskeisessä osassa on Wärtsilä-yhtiö Greensmith Energyn kehittämä GEMS-ohjelmisto ja hallinta-alusta. Syyskuussa esiteltiin edistyksellinen modularisoitu energian varastointiratkaisu GridSolv, jonka suunnittelussa on huomioitu maksimaalinen joustavuus ja käyttöönoton nopeus. Ratkaisuarkkitehtuuri tukee sekä suoraa käyttöä että hybridiratkaisuja, joissa energiavarastointi on integroitu uusiutuvaan tai termiseen energiantuotantoon. Wärtsilän edistyksellisen energianhallintaohjelmistoalustan GEMS 6:n viimeisin sukupolvi julkaistiin joulukuussa. GEMS on otettu käyttöön yli 70 sähköverkkomittakaavan järjestelmässä yhdeksässä maassa, ja se on integroitu useisiin lämmöntuotannon ja uusiutuvan energiantuotannon laitteisiin sekä kuormaa ja sääennusteita koskeviin tietoihin.

Vuoden aikana Wärtsilä ja Templar Executives esittelivät kansainvälisen MCERT-alustan, joka tarjoaa kybertiedusteluun ja -hyökkäyksiin liittyvää tukea koko merenkulun ekosysteemille. Se tarjoaa jäsenilleen kansainvälistä tiedusteluinformaatiota, neuvoja ja tukea, kuten reaaliaikaista apua kyberhyökkäysten varalle sekä Security Reporting Portal -turvallisuusraportointiportaalin. MCERTiä operoidaan Singaporeen vuoden aikana avatun Wärtsilä Acceleration Centren tiloista käsin.

Tutkimus- ja kehitysmenot

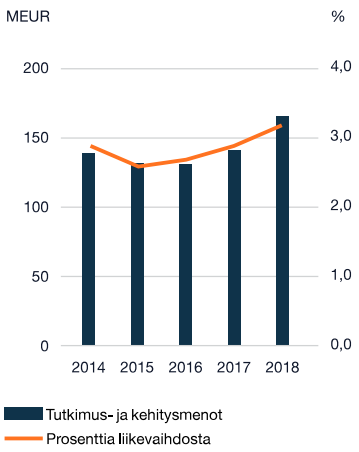

Henkilöstö

Wärtsilän henkilöstömäärä oli joulukuun 2018 lopussa 19.294 (18.065). Keskimääräinen henkilöstömäärä tammi-joulukuussa 2018 oli 18.899 (17.866). Henkilöstömäärän kasvu johtui pääosin Transas-yrityshankinnasta. Services-liiketoiminnassa työskenteli 11.322 (11.234) henkilöä, Energy Solutions -liiketoiminnassa 1.171 (1.038) ja Marine Solutions -liiketoiminnassa 5.995 (5.235).

Wärtsilän henkilöstöstä 20% (20) työskenteli Suomessa ja 40% (38) muualla Euroopassa. Koko henkilöstöstä 24% (27) työskenteli Aasiassa, 11% (11) Amerikassa ja 4% (4) muissa maissa.

Henkilöstö

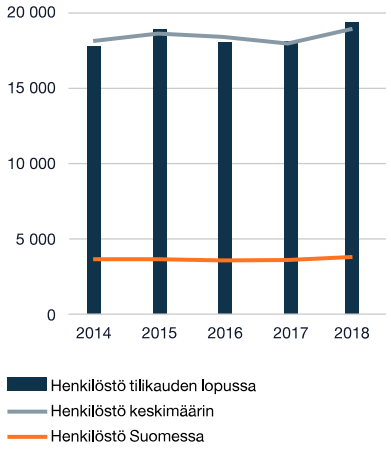

Muutokset ylimmässä johdossa

Vuoden 2018 aikana Wärtsilä Oyj Abp:n johtokuntaan tehtiin seuraavat nimitykset:

Marco Wirén (52), KTM, nimitettiin Energy Solutions -liiketoiminta-alueen johtajaksi ja Wärtsilä Oyj Abp:n johtokunnan jäseneksi 1.10.2018 alkaen. Uudessa tehtävässään hän vastaa Wärtsilän Energy Solutions -liiketoiminnasta globaalisti ja raportoi konsernijohtaja Jaakko Eskolalle. Hänen edeltäjänsä Javier Cavada Camino siirtyi Wärtsilästä lontoolaisen energianvarastointiyhtiön Highview Powerin toimitusjohtajaksi.

Arjen Berends (50), MBA, nimitettiin Wärtsilä Oyj Abp:n talous- ja rahoitusjohtajaksi sekä Wärtsilä Oyj Abp:n johtokunnan jäseneksi 1.10.2018 alkaen. Hän raportoi konsernijohtaja Jaakko Eskolalle.

Wärtsilän uusi organisaatiorakenne astui voimaan 1.1.2019. Organisaatio on rakennettu kahden liiketoiminta-alueen ympärille, jossa uusmyynti ja huolto yhdistyvät. Aiemmin Marine Solutions -liiketoiminnan johtajana toiminut Roger Holm nimitettiin vetämään Wärtsilä Marine -liiketoimintaa ja Energy Solutions -liiketoiminnan johtajana toiminut Marco Wirén nimitettiin vetämään Wärtsilä Energy -liiketoimintaa. Services-liiketoiminnan johtajana ja toimitusjohtajan sijaisena toiminut Pierpaolo Barbone (61) siirtyi uusiin tehtäviin Wärtsilän ulkopuolelle vuoden 2018 lopussa.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Kasvava ympäristötietoisuus tuo perustavanlaatuisia muutoksia sekä merenkulku- että energia-alalle. Monipuolinen teknologia ja erikoistuneet palvelut antavat Wärtsilälle hyvät valmiudet vähentää päästöjä ja luonnonvarojen kulutusta sekä auttaa asiakkaita varautumaan uusiin lainsäädännöllisiin vaatimuksiin. Tutkimus- ja kehitystyön painopisteenä ovat jatkossakin kehittyneet ympäristöteknologiat ja -ratkaisut. Wärtsilä korostaa vastuullista liiketoimintaa ja on sitoutunut tukemaan YK:n Global Compact -aloitetta ja sen ihmisoikeus-, työoikeus-, ympäristö- ja antikorruptioperiaatteita.

Vastuullinen liiketoiminta

Wärtsilän toimintaperiaatteet (Code of Conduct) määrittelevät koko henkilöstöä sitovat säännöt ja ohjaavat Wärtsilän liiketoiminnan vastuullisuutta koskevia päätöksiä. Toimintaperiaatteita täydentävät koko konsernin kattavat politiikat, mukaan lukien laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja turvallisuuspolitiikka, yhtäläisiä mahdollisuuksia ja oikeudenmukaisia työsuhdekäytäntöjä koskeva politiikka sekä lahjonnan ja lahjusten torjuntaa, säännöstenmukaista raportointia ja hankintoja ja ostoja koskevat politiikat.

Wärtsilä soveltaa toimintaperiaatteitaan aktiivisesti, edistää niiden täytäntöönpanoa tehokkaalla henkilöstölle suunnatulla viestinnällä ja valvoo sisäisesti periaatteiden noudattamista varmistaakseen, että ne ymmärretään ja niihin sitoudutaan kaikkialla organisaatiossa. Code of Conduct -koulutuksen oli suorittanut vuoden 2018 lopussa 17.255 työntekijää eli 90% koko henkilöstöstä.

Toimittajien ja liikekumppaneiden edellytetään kiinteänä osana Wärtsilän tuotteiden ja palveluiden kokonaisarvoketjua noudattavan samoja korkeita juridisia ja eettisiä normeja sekä liiketapoja kuin Wärtsilä itsekin noudattaa. Tietoja Wärtsilä vaatimuksista sisällytetään toimittajille suunnattuihin sopimusmalleihin.

Ympäristövastuu

Wärtsilän pääasiallinen panos yritysten ympäristösuorituskyvyn parantamiseen on tarjota asiakkaille luotettavia ja turvallisia teknologioita ja palveluja, jotka tukevat merenkulku- ja energia-alan kestävää kehitystä ja auttavat täyttämään ympäristömääräykset. Wärtsilän tuotteiden ja ratkaisujen suunniteltu käyttöikä on jopa 30 vuoden mittainen. Siksi keskittyminen tuotteen tai järjestelmän suorituskyvyn parantamiseen on ratkaisevan tärkeä osa tutkimus- ja tuotekehitystyötä samoin kuin suorituskyvyn elinkaarioptimointi ja pyrkimys luoda ratkaisuja, joista hyötyy koko voimantuotannon ja merenkulun ekosysteemi. Tuotteiden ympäristösuorituskyvyn parantamisen lisäksi Wärtsilä myös valvoo jatkuvasti oman toimintansa vaikutuksia ja pyrkii vähentämään energiankulutusta tuotantolaitoksissaan.

Wärtsilän laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja työturvallisuuspolitiikka (QEHS) määrää yhtiön tuotteiden ja palvelujen ympäristövaikutusten hallinnan periaatteet. Ympäristöasioihin ja ilmastonmuutokseen liittyvät mahdolliset riskit liittyvät pääasiassa päästörajoituksiin ja asiakkaiden asennemuutoksiin polttomoottoreiden ja fossiilisten polttoaineiden käytön osalta. Riskejä hallitaan keskittymällä T&K-toiminnassa tuotteiden hyötysuhteen parantamiseen ja päästöjen vähentämiseen sekä kehittämällä laajan tuotevalikoiman, mukaan lukien jätteiden määrän vähentämiseen, melun vähentämiseen ja jätevesien ja painolastivesien käsittelyyn liittyvät teknologiat. Vuonna 2018 T&K-investoinnit olivat yhteensä 165 milj. euroa, joka vastaa 3,2% liikevaihdosta. Näistä investoinneista valtaosa tähtää ympäristösuorituskyvyn parantamiseen. Merkittäviä kestävän kehityksen innovaatioihin liittyviä saavutuksia olivat älykkään merenkulun saralla muun muassa automatisoidun satamaan saapumisratkaisun testimenestys. Energiamarkkinoilla Wärtsilä lanseerasi moottoreita, aurinkovoimaa ja varastointia integroivan hybridiratkaisun Wärtsilä Hybrid Solarin sekä kehittyneen energian varastointiratkaisun GridSolvin.

Sosiaalinen vastuu ja työsuhdeasiat

Wärtsilä on vastuullinen työnantaja ja tarjoaa henkilöstölle työpaikan, jossa vallitsevat avoimuus, toisten kunnioitus, luottamus, tasa-arvo sekä mahdollisuudet henkilökohtaiseen kehittymiseen. Wärtsilä on allekirjoittanut YK:n Global Compact -aloitteen ja tukee kansainvälisen työjärjestön ILO:n määrittelemiä työhön liittyviä oikeuksia. Työntekijöiden tasavertaisia mahdollisuuksia ja oikeudenmukaisia työsuhdekäytäntöjä koskeva konsernipolitiikka ohjaa yhtenäisesti kaikkien Wärtsilä-yhtiöiden käytäntöjä. Henkilöstöjohtamisen prosesseja ja työkaluja sekä yhteisiä toimintatapoja kehitetään jatkuvasti yli maa- ja organisaatiorajojen. Wärtsilän kaikki yksiköt noudattavat globaalia tehtävien vaativuusluokittelua ja yhtenäisiä palkitsemisperiaatteita, joilla varmistetaan läpinäkyvyys ja kaikkien työntekijöiden oikeudenmukainen kohtelu.

Wärtsilän henkilöstöstrategian tavoitteena on varmistaa, että liiketoiminnoilla on käytettävissään tarvitsemansa resurssit sekä osaavat ja motivoituneet työntekijät. Henkilöstön osaamisen kehittämiseksi henkilöstölle tarjotaan laajasti erilaisia sisäisiä koulutuksia, joiden aiheita ovat mm. konetekniikka, työturvallisuus ja -terveys, kielet ja kulttuuri, projektijohtaminen, ympäristö, turvallisuus ja johtaminen. Wärtsilän henkilöstölle kertyi keskimäärin 2,16 koulutuspäivää vuonna 2018.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Wärtsilän tavoitteena on tarjota työolosuhteiltaan turvallinen työpaikka työntekijöilleen ja sopimuskumppaneilleen sekä minimoida tuotteiden ja palvelujen käyttöön liittyvät terveys- ja turvallisuusriskit. Yhtiön työterveys- ja turvallisuusperiaatteet määritellään yhtiön toimintaperiaatteissa, laatu-, työterveys- ja työturvallisuus- ja ympäristöpolitiikassa (QEHS) sekä ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusdirektiivissä (EHS). Kaikilta Wärtsilän yksiköiltä vaaditaan QEHS-politiikan sekä EHS-direktiivin mukainen johtamisjärjestelmä. Johtamisjärjestelmän lisäksi Wärtsilä-yhtiöissä on käytössä paikallisen lainsäädännön edellyttämiä työsuojeluohjelmia. Wärtsilän pitkän aikavälin tavoitteena on nolla tapaturmaa. Vuonna 2017 konsernin poissaoloon johtavien tapaturmien taajuusindeksi oli 2,50 (2,48).

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Wärtsilä tukee ja kunnioittaa YK:n yleismaailmalliseen ihmisoikeuksien julistukseen kirjattuja ihmisoikeuksia. Wärtsilä on myös allekirjoittanut YK:n Global Compact -aloitteen ja tukee siten sen ihmisoikeus-, työoikeus-, ympäristö- ja antikorruptioperiaatteita. Työntekijät eivät saa rikkoa näitä oikeuksia millään tavoin, ei suoraan eikä välillisesti. Wärtsilä ei hyväksy minkäänlaista pakkotyötä eikä lapsityövoiman käyttöä. Ihmis- ja työelämän oikeudet ovat osa toimintaperiaatekoulutusta, ja ne on sisällytetty Wärtsilän tasavertaisia mahdollisuuksia ja oikeudenmukaisia työsuhdekäytäntöjä koskevaan politiikkaan sekä yhtiön toimittajakäsikirjaan.

Korruption ja lahjonnan vastaiset menettelyt

Wärtsilän toimintaperiaatteet, korruption vastainen politiikka ja itsenäisiä välittäjiä koskeva ohjeistus (Broker Directive) nimenomaisesti kieltävät yhtiötä ja sen työntekijöitä ottamasta ja tarjoamasta minkäänlaista lahjuksena pidettävää etua sekä ryhtymästä minkäänlaisiin toimiin, jotka voisivat johtaa eturistiriitaan tai lojaaliusrikkomukseen. Näissä ohjeissa velvoitetaan noudattamaan paikallisia korruption vastaisia lakeja kaikissa maissa, joissa Wärtsilä nyt tai tulevaisuudessa toimii, ja kehotetaan raportoimaan mahdollisista rikkomuksista.

Wärtsilä tiedostaa riskin joutua ulkopuolisten toimijoiden vilpin kohteeksi ja että korruption ja vilpin riski on korostunut monilla yhtiön toiminta-alueilla. Siksi kaikilta työntekijöiltä edellytetään tiukkojen korruption vastaisten menettelytapojen ehdotonta noudattamista. Henkilöstölle järjestetään laajalti koulutusta lahjonnan vastaisista periaatteista ja lainsäädännöstä sekä yhtiön niitä koskevista politiikoista ja toimintatavoista. Vuoden 2018 loppuun mennessä 90% Wärtsilän työntekijöistä oli osallistunut lahjonnan torjuntaa koskevaan koulutukseen. Henkilöstöä kannustetaan antamaan palautetta ja kertomaan havaitsemastaan kyseenalaisesta toiminnasta linjajohdolle tai suoraan Compliance-toiminnolle, lakiasiainosastolle tai sisäiselle tarkastukselle. Wärtsilällä on myös työkalu, jonka kautta työntekijät voivat ilmoittaa rikkomuksista.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Tammi-joulukuun 2018 aikana Wärtsilän osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsingissä 278.938.159 kappaletta, ja vaihdettujen osakkeiden arvo oli 4.754 milj. euroa. Wärtsilän osakkeilla käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla, kuten Turquoisessa, BATS CXE:ssä ja BATS BXE:ssä. Osakkeita vaihdettiin näillä vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla yhteensä 226.474.065 kappaletta.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Osakkeet Nasdaq Helsingissä

31.12.2018	Osake- ja äänimäärä	Osakevaihto 1-12/2018
WRT1V	591 723 390	278 938 159

1.1.-31.12.2018	Ylin	Alin	Keskikurssi [1]	Päätöskurssi
Osakekurssi	19,88	12,75	17,04	13,90

[1] Kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi

Markkina-arvo	31.12.2018	31.12.2017
MEUR	8 222	10 375

Ulkomaalaisomistus	31.12.2018	31.12.2017
%	54,5	55,9

Liputusilmoitukset

Vuoden 2018 aikana Wärtsilälle ilmoitettiin alla olevista omistusmuutoksista.

Julkaisupäivä	Tapahtumapäivä	Osakkeenomistaja	Kynnys	Suora omistus, %	Kokonaisomistus, %
26.2.2018	23.2.2018	BlackRock, Inc.	Yli 10%	9,88	10,04
28.2.2018	27.2.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	4,85	6,10
2.3.2018	1.3.2018	BlackRock, Inc.	Alle 10%	7,13	9,98
8.3.2018	6.3.2018	BlackRock, Inc.	Yli 10%	6,64	10,01
9.3.2018	8.3.2018	BlackRock, Inc.	Alle 10%	6,60	9,97
14.3.2018	13.3.2018	BlackRock, Inc.	Yli 10%	6,69	10,04
19.3.2018	16.3.2018	BlackRock, Inc.	Alle 10%	8,22	9,66
22.3.2018	21.3.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	5,07	6,03
6.9.2018	5.9.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	4,75	5,78
28.9.2018	27.9.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	5,03	5,14
2.10.2018	1.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	4,9999	5,11
3.10.2018	2.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	5,04	5,16
5.10.2018	4.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	4,99	5,11
8.10.2018	5.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	5,04	5,11
16.10.2018	12.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	4,98	5,04
18.10.2018	16.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	-	-
23.10.2018	19.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	4,98	5,01
24.10.2018	22.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	5,005	5,029
25.10.2018	23.10.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	-	-

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Wärtsilä Oyj Abp:n 8.3.2018 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilivuodelta 2017.

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan. Hallituksen jäseniksi valittiin Maarit Aarni-Sirviö, Kaj-Gustaf Bergh, Karin Falk, Johan Forssell, Tom Johnstone, Mikael Lilius, Risto Murto ja Markus Rauramo.

Tilintarkastajaksi vuodelle 2018 valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Osingonjako

Yhtiökokous vahvisti hallituksen ehdotuksen, jonka mukaan osinkoa maksetaan 1,38 euroa/osake. Osinko maksetaan kahdessa erässä. Osingon ensimmäinen erä 0,69 euroa/osake maksettiin osakkeenomistajille 19.3.2018. Toinen erä jakautui päätetyn maksuttoman osakeannin (osakesplit) mukaisesti yhden vanhan ja kahden uuden osakkeen kesken siten, että kullekin osakkeelle maksettiin 0,23 euroa/osake. Osingon toinen erä maksettiin 27.9.2018. Maksuttoman osakeannin myötä lisääntynyttä osakkeiden lukumäärää vastanneen osingon määrä oli 0,46 euroa osakkeelta.

Maksuton osakeanti (osakkeiden splittaus)

Yhtiökokous päätti hyväksyä hallituksen ehdotuksen maksuttomasta osakeannista. Osakkeenomistajille annetaan maksutta uusia osakkeita omistuksen mukaisessa suhteessa siten, että kutakin osaketta kohti annetaan kaksi uutta osaketta. Uusia osakkeita annetaan 394.482.260 kappaletta. Uudet osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin 12.3.2018.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen ja luovuttamiseen

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 57.000.000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 57.000.000 oman osakkeen luovuttamisesta. Luovuttamisvaltuutus on voimassa kolme vuotta yhtiökokouksen päätöksestä ja se kumoaa varsinaisen yhtiökokouksen 2.3.2017 antaman valtuutuksen omien osakkeiden luovuttamisesta. Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään siitä, kenelle ja missä järjestyksessä omia osakkeita luovutetaan. Hallitus voi valtuutusten perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta tai luovuttamisesta muutoinkin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajat entuudestaan omistavat yhtiön osakkeita.

Hallituksen järjestäytyminen

Wärtsilän hallitus valitsi puheenjohtajaksi Mikael Liliuksen ja varapuheenjohtajaksi Tom Johnstonen. Hallitus päätti perustaa tarkastus-, nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan. Hallitus valitsi keskuudestaan valiokuntiin seuraavat jäsenet:

Tarkastusvaliokunta: Puheenjohtaja Markus Rauramo, Maarit Aarni-Sirviö, Risto Murto.
Nimitysvaliokunta: Puheenjohtaja Mikael Lilius, Kaj-Gustaf Bergh, Johan Forssell, Risto Murto.
Palkitsemisvaliokunta: Puheenjohtaja Mikael Lilius, Maarit Aarni-Sirviö, Tom Johnstone.

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Services-liiketoiminnassa kysynnän kehitystä uhkaavat pääasiassa maailmantalouden hidas kasvu ja tiettyjen alueiden poliittinen epävakaus. Valuutan heikentyminen tietyissä maissa saattaa vaikuttaa asiakkaiden ostovoimaan. Haastavat olosuhteet offshore-markkinoilla ja perinteisessä kauppalaivasegmentissä aiheuttavat edelleen epävarmuutta.

Voimantuotannon markkinoilla hauras talouskasvu ja hidas päätöksenteko ovat yhä pääasialliset kysynnän kehitystä uhkaavat riskit. Geopoliittiset jännitteet ja kansainvälisen kaupan esteiden seuraukset sekä merkittävät valuuttakurssimuutokset voivat johtaa investointipäätösten lykkääntymiseen tietyissä maissa. Vallitsevan kilpailuympäristön aiheuttama hintapaine on yhä riski.

Maailmankaupan jännitteet ja makrotaloudellinen epävarmuus aiheuttavat yhä huolta merenkulun markkinoilla. Ylikapasiteetin ja öljyn epävakaan hinnankehityksen vuoksi offshore-segmentti pysyy haastavana. Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi merenkulkuteollisuuden on lisättävä toimia, jotka tähtäävät päästöjen vähentämiseen. Ympäristösäännösten täytäntöönpano ja mahdolliset uudet säännökset luovat kuitenkin epävarmuutta. Tehokas kyberriskien hallinta on yhä tärkeämpää, sillä kyberturvallisuudesta on tullut välttämätöntä useiden merenkulkuympäristön turvallisuus- ja suojausjärjestelmien käytölle ja hallinnalle.

Wärtsilä painottaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa kyber- ja fyysisten turvallisuusriskien hallinnointiin sisäisessä toiminnassaan ja asiakastarjonnassaan. Yhtiön kyberturvallisuustiimi noudattaa toiminnassaan, hallinnossaan ja compliance-toiminnassaan IEC62443- ja ISO 27k -protokollia. Toimintaan sisältyvät kyberturvallisuuden varmistaminen, riskien havaitseminen ja hallinta, ohjelmistokehityksen turvallinen elinkaari, koulutus, päätelaitteiden suojaus ja verkon turvallisuus sekä kyberturvallisuuteen liittyvät neuvontapalvelut. Wärtsilä on ottanut käyttöön tietojen säilyttämiseen, käsittelyyn ja käyttöön liittyviä menettelyjä, jotka ovat yleisen tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisia. Näiden vaatimusten noudattamisessa on huomioitu myös kyberturvallisuus.

Konserniyhtiöt ovat vastaajina eräissä oikeusjutuissa, jotka liittyvät konsernin normaaliin liiketoimintaan. Oikeusjutut koskevat muun muassa sopimus- ja muita vastuita, työsuhdeasioita, omaisuusvahinkoja sekä hallintoasioita. Konserni saa ajoittain erisuuruisia ja vaihtelevassa määrin perusteltuja korvausvaatimuksia. Eräs saaduista vaatimuksista on erityisen suuri. Konsernin periaatteisiin kuuluu varausten tekeminen vaatimusten sekä oikeudenkäyntien ja välimiesmenettelyjen varalta silloin, kun epäsuotuisa lopputulos on todennäköinen ja kulujen suuruus voidaan kohtuullisella varmuudella arvioida.

Vuosikertomuksen Riskit ja riskienhallinta -osio sisältää perusteellisen kuvauksen Wärtsilän riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Wärtsilä ilmoitti 30.1.2019 suunnitelmistaan mukauttaa toimintojaan ja resurssejaan kannattavuutensa ja kilpailukykynsä turvaamiseksi tulevaisuudessa. Konserninlaajuinen ohjelma painottaa pitkän aikavälin säästöjä ja asiakasarvon lisäämistä. Suunniteltuihin toimenpiteisiin sisältyy yhä kohdennetumpi myyntiprosessi, sopimuspohjoisen sekä ”as-a-service” -liiketoimintamallin kehittäminen, kustannusrakenteen tarkastelu, sekä liiketoimintojen tarjooman ja organisaation optimointi. Ohjelman ennakoidaan johtavan noin 1.200 työpaikan vähentämiseen maailmanlaajuisesti. Vähennykset vaikuttavat henkilöstöön kaikissa liiketoiminnoissa ja tukitoiminnoissa. Näillä toimilla Wärtsilä pyrkii saavuttamaan noin 100 milj. euron vuotuiset säästöt. Säästöt toteutuvat asteittain vuoden 2019 toisella puoliskolla ja ne vaikuttavat täysimääräisesti vuoden 2020 loppuun mennessä. Uudelleenjärjestelyyn liittyvät kustannukset ovat arviolta 75 milj. euroa.

Wärtsilän näkymät

Vuonna 2019 Wärtsilän palvelujen ja ratkaisujen kysynnän odotetaan pysyvän viime vuoden tasolla. Liiketoiminnoittain tarkasteltuna kysynnän odotetaan olevan:

- Vankka Wärtsilä Energy -liiketoiminnassa. Maailmanlaajuinen muutos kohti uusiutuvia energialähteitä ja sähkön kasvava kysyntä kehittyvillä markkinoilla luovat tarpeen hajautetulle ja joustavalle energiakapasiteetille.
- Vankka Wärtsilä Marine -liiketoiminnassa. Wärtsilän kysynnän näkymiä tukee kattava tuote- ja palveluvalikoima sekä toiminnan ulottuminen laajalti eri segmenteille, mikä kompensoi alustilausten hidasta elpymistä.

Wärtsilän tämänhetkisestä tilauskannasta on määrä toimittaa vuoden 2019 aikana 3.696 milj. euroa (3.207). Toimitusten odotetaan keskittyvän vuoden jälkipuoliskolle.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Hallitus ehdottaa, että tilivuodelta 2018 maksetaan osinkoa 0,48 euroa/osake. Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 1.037.972.039,58 euroa, josta tilikauden voitto on 308.072.530,42 euroa. Osinkoon oikeuttavia osakkeita on 591.723.390 kappaletta. Osinko maksetaan kahdessa erässä.

Ensimmäinen erä 0,24 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 11.3.2019 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus esittää, että tämän erän osinko maksetaan 18.3.2019.

Osingon toinen erä 0,24 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus päättää 18.9.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen osinkoerän osingonmaksun täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän. Suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän nykyisten sääntöjen mukaisesti osingon täsmäytyspäivä olisi silloin 20.9.2019 ja osingon maksupäivä 27.9.2019.

Osinko

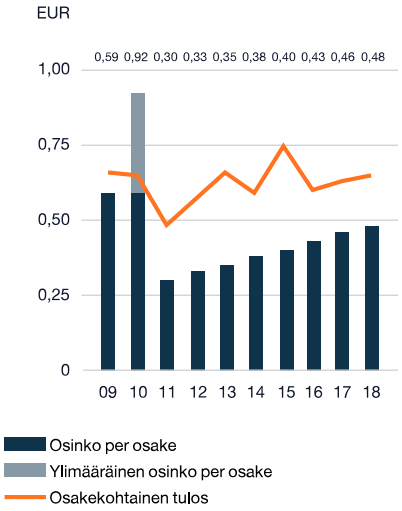

Yhtiökokouksen 8.3.2018 hyväksymä maksuton osakeanti nosti osakkeiden kokonaismäärän 591.723.390:een. Vertailukauden 2009–2017 luvut on oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

Viisivuotiskatsaus

			Oikaistu			
MEUR		2018	2017*	2016	2015	2014
Liikevaihto		5 174	4 911	4 801	5 029	4 779
josta Suomen ulkopuolella	%	98,9	97,7	97,5	97,8	98,9
Vienti Suomesta		2 145	1 953	1 804	1 936	2 280
Henkilöstö keskimäärin		18 899	17 866	18 332	18 565	18 042
josta Suomessa		3 766	3 521	3 482	3 580	3 582
Tilauskanta		6 166	5 100	4 696	4 882	4 530
Tietoja konsernin tuloslaskelmasta						
Poistot ja arvonalentumiset		130	134	138	124	115

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista		13	13	14	17	26
Vertailukelpoinen liiketulos		577	576	583	612	569
prosentteina liikevaihdosta	%	11,2	11,7	12,1	12,2	11,9
Liiketulos		543	538	532	587	522
prosentteina liikevaihdosta	%	10,5	11,0	11,1	11,7	10,9
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA		621	612	618	643	594
prosentteina liikevaihdosta	%	12,0	12,5	12,9	12,8	12,4
Rahoitustuotot ja -kulut		-40	-47	-53	-34	-28
Tulos ennen veroja		502	491	479	553	494
prosentteina liikevaihdosta	%	9,7	10,0	10,0	11,0	10,3
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista		386	375	357	429	389
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		-	-	-	22	-37
Tilikauden nettotulos		386	375	357	451	351
prosentteina liikevaihdosta	%	7,5	7,6	7,4	9,0	7,4
Tietoja konsernin taseesta						
Pitkäaikaiset varat		2 369	2 285	2 116	2 215	1 884
Lyhytaikaiset varat		3 690	3 363	3 275	3 374	3 294
Myytävänä olevat omaisuuserät		-	-	-	-	102
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		2 418	2 352	2 288	2 201	1 960
Määräysvallattomien omistajien osuus		14	24	34	41	45
Korolliset velat		823	619	629	724	666
Korottomat velat		2 804	2 653	2 441	2 623	2 554
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat		-	-	-	-	55
Oma pääoma ja velat yhteensä		6 059	5 648	5 391	5 589	5 280
Tietoja konsernin rahavirtalaskelmasta						
Liiketoiminnan rahavirta		470	430	613	255	452
Investointien rahavirta		-240	-235	-126	-288	-71
Rahoituksen rahavirta		-118	-278	-339	-210	-210
Bruttoinvestoinnit		306	255	146	346	101
prosentteina liikevaihdosta	%	5,9	5,2	3,0	6,9	2,1
Tutkimus- ja kehitysmenot		165	141	131	132	139
prosentteina liikevaihdosta	%	3,2	2,9	2,7	2,6	2,9
Osingonjako		284**	272	256	237	227
Tunnuslukuja						
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu***	EUR	0,65	0,63	0,60	0,75	0,59
Osinko/osake***	EUR	0,48**	0,46	0,43	0,40	0,38
Osinko/tulos	%	73,7**	70,8	72,8	53,3	65,4
Korkokate		10,8	11,8	18,6	15,9	15,9
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	-	-	-	-	18,7
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), jatkuvat toiminnot	%	18,1	18,5	17,1	21,0	20,3
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	-	-	-	-	18,0
Oman pääoman tuotto (ROE), jatkuvat toiminnot	%	16,1	16,0	15,6	20,2	20,0
Omavaraisuusaste	%	44,4	46,3	47,6	44,6	43,5
Nettovelkaantumisaste		0,14	0,10	0,07	0,17	0,05
Oma pääoma/osake***	EUR	4,09	3,97	3,87	3,72	3,31
Nettokäyttöpääoma (WCAP)	EUR	581	563	490	543	251

* Vertailukauden 2017 luvut on oikaistu IFRS 15:n käyttöönoton seurauksena.

** Hallituksen esitys.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

*** Yhtiökokouksen 8.3.2018 hyväksymä maksuton osakeanti (osakkeiden splittaus) nosti osakkeiden kokonaismäärän 591.723.390:een. Vertailukausien luvut on oikaistu tämän mukaisesti.

Kvartaalitunnuslukuja

MEUR	10–12/ 2018	7–9/ 2018	4–6/ 2018	1–3/ 2018	Oikaistu 10–12/ 2017	Oikaistu 7–9/ 2017	Oikaistu 4–6/ 2017	Oikaistu 1–3/ 2017
Tilauskertymä								
Services	865	699	785	737	696	598	641	735
Energy Solutions	589	148	360	414	501	418	361	405
Marine Solutions	419	525	409	357	316	339	361	273
Yhteensä	1 874	1 372	1 553	1 507	1 514	1 354	1 363	1 413
Tilauskanta tilikauden lopussa								
Services	1 878	1 742	1 622	1 401	1 220	1 249	1 239	1 234
Energy Solutions	1 871	1 725	2 013	2 012	1 871	1 839	1 764	1 847
Marine Solutions	2 417	2 451	2 269	2 077	2 009	2 018	2 087	2 033
Yhteensä	6 166	5 918	5 904	5 490	5 100	5 107	5 089	5 114
Liikevaihto								
Services	737	572	582	535	710	569	594	534
Energy Solutions	431	451	368	267	425	324	412	239
Marine Solutions	364	307	296	264	305	282	284	233
Yhteensä	1 532	1 330	1 246	1 066	1 441	1 175	1 290	1 005
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	3	3	4	3	6	3	3	1
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	237	152	134	98	250	141	130	90
prosentteina liikevaihdosta	15,4	11,5	10,7	9,2	17,4	12,0	10,1	9,0
Poistot ja arvonalentumiset	-37	-31	-31	-30	-42	-30	-30	-33
hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot	-11	-11	-11	-10	-10	-9	-9	-9
Vertailukelpoinen liiketulos	226	141	123	88	241	131	122	82
prosentteina liikevaihdosta	14,7	10,6	9,8	8,3	16,7	11,2	9,5	8,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-20		-12	-3	-19	-4	-8	-6
Liiketulos	206	141	111	85	222	127	114	76
prosentteina liikevaihdosta	13,4	10,6	8,9	8,0	15,4	10,8	8,8	7,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-12	-11	-8	-9	-10	-17	-14	-5
Tulos ennen veroja	194	130	102	76	211	110	99	70
Tuloverot	-41	-29	-28	-19	-47	-28	-26	-16

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Tilikauden tulos	153	101	75	57	165	82	73	54
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,25	0,17	0,13	0,10	0,28	0,14	0,12	0,09
Bruttoinvestoinnit	48	26	194	37	79	156	11	9
osakkeet ja yrityshankinnat	-1		177	20	45	145		1
Liiketoiminnan rahavirta	349	122	41	-42	276	150	2	2
Nettokäyttöpääoma (WCAP) tilikauden lopussa	581	782	790	726	563	632	658	561
Henkilöstö tilikauden lopussa								
Services	11 322	11 426	11 345	11 328	11 234	11 135	11 059	11 067
Energy Solutions	1 171	1 165	1 135	1 084	1 038	1 017	928	913
Marine Solutions	5 995	6 195	6 151	5 197	5 235	5 167	5 257	5 317
Muut	805	634	601	573	559	540	539	533
Yhteensä	19 294	19 420	19 231	18 182	18 065	17 859	17 783	17 832

Tulos/osake on vertailukausien osalta oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

Vertailukausien 2017 lukuja on oikaistu huoltotoimintojen sisäisestä siirrosta johtuen.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)

$$\frac{\text{tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{oma pääoma ja velat – korottomat velat – varaukset, keskimäärin tilikauden aikana}} \times 100$$

Oman pääoman tuotto (ROE)

$$\frac{\text{tilikauden tulos}}{\text{oma pääoma, keskimäärin tilikauden aikana}} \times 100$$

Korkokate

$$\frac{\text{tulos ennen veroja + poistot ja arvonalentumiset + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{korko- ja muut rahoituskulut}}$$

Omavaraisuusaste

$$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{oma pääoma ja velat – saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste

$$\frac{\text{korolliset velat – rahavarat}}{\text{oma pääoma}}$$

Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu

$$\frac{\text{emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{osakkeiden oikaistu lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana}}$$

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Oma pääoma/osake

$$\frac{\text{emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikauden lopussa}}$$

Osinko/osake

$$\frac{\text{tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikauden lopussa}}$$

Osinko/tulos

$$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu}} \times 100$$

Efektiivinen osinkotuotto

$$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{oikaistu osakekurssi tilikauden lopussa}} \times 100$$

Hinta/voitto (P/E)

$$\frac{\text{oikaistu osakekurssi tilikauden lopussa}}{\text{tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu}}$$

Hinta/osakekohtainen oma pääoma (P/BV)

$$\frac{\text{oikaistu osakekurssi tilikauden lopussa}}{\text{oma pääoma/osake}}$$

Nettokäyttöpääoma (WCAP)

(vaihto-omaisuus + myyntisaamiset + verosaamiset + muut korottomat saamiset)
– (ostovelat + saadut ennakot + eläkevelvoitteet + varaukset + verovelat + muut korottomat velat – osingonmaksuvelka)

Vertailukelpoinen oikaistu EBITA

liiketulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät – hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot

Vertailukelpoinen liiketulos

liiketulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät rakennejärjestelyihin tai ovat muutoin tavalliseen liiketoimintaan kuulumattomiin tapahtumiin tai toimintoihin liittyviä kertaluonteisia kustannuksia

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Tilinpäätös

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma

MEUR	2018	Oikaistu 2017		Liite
Liikevaihto	5 174	4 911	1	4
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	64	28		
Valmistus omaan käyttöön	14	12		
Liiketoiminnan muut tuotot	80	60		5
Materiaalit ja palvelut	-2 852	-2 561		6
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-1 175	-1 214		7
Poistot ja arvonalentumiset	-130	-134		8
Liiketoiminnan muut kulut	-648	-577		9
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	13	13		15
Liiketulos	543	538		
prosentteina liikevaihdosta	10,5	11,0		
Rahoitustuotot	24	12		10
Rahoituskulut	-65	-59		10
Tulos ennen veroja	502	491		
Tuloverot	-116	-117		11
Tilikauden tulos	386	375		
Jakautuminen:				
emoyhtiön osakkeenomistajat	386	375		12
määräysvallattomat omistajat	1	-1		
	386	375		
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos (laimentamaton ja laimennettu):				
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,65	0,63		12

Tulos/osake on vertailukauden osalta oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

Liitetiedot ovat osa tätä konsernitilinpäätöstä.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Laaja tuloslaskelma

MEUR	2018	Oikaistu 2017	Liite
Tilikauden tulos	386	375	
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	-3	7	
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi, yhteensä	-4	7	
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot			
emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus	-23	-73	
määräysvallattomien omistajien osuus	-1	-2	
Osakkuus- ja yhteisyritysten osuus muusta laajasta tuloksesta	-1	-1	
Rahavirran suojaukset			
arvonmuutokset	-17	1	24
siirretty tuloslaskelmaan	-8	36	
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojaukset			
arvonmuutokset	3	-1	
siirretty tuloslaskelmaan	2	-8	
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi, yhteensä	-45	-48	
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-48	-41	
Tilikauden laaja tulos yhteensä	338	334	
Laajan tuloksen jakautuminen:			
emoyhtiön osakkeenomistajat	338	337	
määräysvallattomat omistajat		-3	
	338	334	

Liitetiedot ovat osa tätä konsernitilinpäätöstä.

Konsernin tase

MEUR	31.12.2018	Oikaistu 31.12.2017			Liite
Varat					
Pitkäaikaiset varat					
Liikearvo	1 355	1 237			13
Aineettomat hyödykkeet	392	339			13
Aineelliset hyödykkeet	324	349			14
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	66	83			15
Muut sijoitukset	16	13			16
Korolliset sijoitukset	3	5			16
Laskennalliset verosaamiset	129	131			22
Myyntisaamiset	49	109		16	18
Muut saamiset	34	18			19
Pitkäaikaiset varat yhteensä	2 369	2 285			
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	1 165	1 051			17
Myyntisaamiset	1 222	1 307		16	18
Verosaamiset	31	53			
Sopimukseen perustuvat varat	557	351			18
Muut saamiset	228	221			19
Rahavarat	487	379		20	21
Lyhytaikaiset varat yhteensä	3 690	3 363			
Varat yhteensä	6 059	5 648			
Oma pääoma ja velat					
Oma pääoma					
Osakepääoma	336	336			24
Ylikurssirahasto	61	61			24
Muuntoerot	-155	-132			24
Arvonmuutosrahasto	-31	-10			24
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	-39	-38			23
Kertyneet voittovarat	2 245	2 135			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	2 418	2 352			
Määräysvallattomien omistajien osuus	14	24			
Oma pääoma yhteensä	2 432	2 376			
Velat					
Pitkäaikaiset velat					
Korolliset velat	748	517	16	21	26

Laskennalliset verovelat	99	102			22
Eläkevelvoitteet	149	154			23
Varaukset	54	52			25
Sopimukseen perustuvat velat	41	64			18
Muut velat	1	1			27
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 092	889			
Lyhytaikaiset velat					
Korolliset velat	74	102	16	21	26
Varaukset	251	209			25
Ostovelat	596	539		16	26
Verovelat	81	83			
Sopimukseen perustuvat velat	888	724			18
Muut velat	645	726			27
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2 535	2 383			
Velat yhteensä	3 627	3 272			
Oma pääoma ja velat yhteensä	6 059	5 648			

Liitetiedot ovat osa tätä konsernitilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

MEUR	2018	2017	Liite
Liiketoiminnan rahavirta:			
Tilikauden tulos	386	375	
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	130	134	8
Rahoitustuotot ja -kulut	39	47	10
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot ja muut oikaisut	-26	-17	
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-13	-13	15
Tuloverot	116	117	11
Muut oikaisut, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	-7		
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	625	643	
Käyttöpääoman muutos:			
Korottomien saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-22	-284	
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-130	-27	17
Korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	117	223	
Käyttöpääoman muutos	-35	-87	
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	589	555	
Rahoituserät ja verot:			
Korkotuotot	6	1	
Korkokulut	-14	-6	

Muut rahoitustuotot ja -kulut	-7	-2		
Maksetut verot	-104	-119		
Rahoituserät ja verot	-119	-126		
Liiketoiminnan rahavirta	470	430		
Investointien rahavirta:				
Yrityshankinnat	-191	-191		2
Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin	-1			15
Muut sijoitukset	-3			16
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-110	-64	13	14
Osakepääoman alentaminen osakkuus- ja yhteisyrityksissä	13			
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	11	17		15
Tytäryhtiöosakkeiden myynnit	41			3
Muiden investointien myynnit		2		16
Lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+) ja muut muutokset	1	1		
Investointien rahavirta	-240	-235		
Rahavirta investointien jälkeen	230	195		
Rahoituksen rahavirta:				
Pitkäaikaisten lainojen nostot	279	90		
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut ja muut muutokset	-84	-101		26
Lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-4	2		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-35	-5		
Maksetut osingot	-274	-264		
Rahoituksen rahavirta	-118	-278		
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	112	-83		
Rahavarat tilikauden alussa	379	472		
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-5	-10		
Rahavarat tilikauden lopussa	487	379		

Liitetiedot ovat osa tätä konsernitilinpäätöstä.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Laskelma oman pääoman muutoksista

	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
MEUR	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Muuntoerot	Arvonmuutosrahasto	Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	Kertyneet voittovarat	Yhteensä		
Oma pääoma 31.12.2016	336	61	-57	-39	-45	2 032	2 288	34	2 321
Oikaisu IFRS 9:n mukaisesti						-3	-3		-3
Oikaisu IFRS 15:n mukaisesti						-13	-13		-13
Oma pääoma 1.1.2017	336	61	-57	-39	-45	2 016	2 272	34	2 305
Muuntoerot			-74				-74	-2	-76
Rahavirran suojaukset									
siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä				28			28		28
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt					7		7		7
Muun laajan tuloksen erät			-74	28	7		-39	-2	-41
Tilikauden tulos						375	375	-1	374
Tilikauden oikaistu laaja tulos yhteensä			-74	28	7	376	336	-3	333
Liiketoimet omistajien kanssa									
maksetut osingot						-256	-256	-6	-263
Oma pääoma 31.12.2017	336	61	-132	-10	-38	2 135	2 352	24	2 376

	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
MEUR	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Muuntoerot	Arvonmuutosrahasto	Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	Kertyneet voittovarat	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2018	336	61	-132	-10	-38	2 135	2 352	24	2 376
Muuntoerot			-24				-24	-1	-25
Rahavirran suojaukset									
käyvän arvon nettomuutos verojen jälkeen				-14			-14		-14
siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä				-6			-6		-6
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt					-3		-3		-3
Muut muutokset					3	-3			
Muun laajan tuloksen erät			-24	-20	-1	-3	-47	-1	-48
Tilikauden tulos						386	386	1	386
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-24	-20	-1	383	338		338
Liiketoimet omistajien kanssa									
maksetut osingot						-272	-272	-3	-275

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

määräysvallattomien omistajien sijoitukset myydyissä tytäryhtiöissä								-7	-7
Oma pääoma 31.12.2018	336	61	-155	-31	-39	2 245	2 418	14	2 432

Lisätietoja osakepääomasta, ylikurssirahastosta, muuntoeroista ja arvonmuutosrahastosta esitetään liitetiedossa 24. Oma pääoma.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Perustiedot

Wärtsilä Oyj Abp on pörssinoteerattu suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu yhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Hiililaiturinkuja 2, 00180 Helsinki. Wärtsilä Oyj Abp on Wärtsilä-konsernin emoyhtiö.

Wärtsilä on kansainvälisesti johtava älykkään teknologian ja kokonaiselinkaariratkaisujen toimittaja merenkulku- ja energiamarkkinoilla. Wärtsilä maksimoi asiakkaiden alusten ja voimalaitosten ympäristötehokkuuden ja taloudellisuuden keskittymällä kestäviin innovaatioihin, data-analytiikkaan ja kokonaishyötysuhteeseen.

Vuonna 2018 Wärtsilän liikevaihto oli 5,2 miljardia euroa ja henkilöstömäärä noin 19.000. Yrityksellä on yli 200 toimipistettä yli 80 maassa eri puolilla maailmaa. Wärtsilän osakkeet on listattu Nasdaq Helsingissä.

Wärtsilä Oyj Abp:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 30.1.2019 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on oikeus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusteet

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2018 voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksyttyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, käyvän arvon suojaukseen tarkoitettuja suojauskohteita ja käteisvaroina suoritettavia osakeperusteisia liiketoimia, jotka on arvostettu käypään arvoon. Luvut ovat miljoonia euroja lukuun ottamatta liitettä 30. Lähipiiritapahtumat ja liitettä 32. Tilintarkastajien palkkiot ja palvelut, jotka on esitetty tuhansissa euroissa.

IFRS-standardimuutokset

Vuonna 2018 konserni otti käyttöön seuraavat IASB:n julkaisemat uudet tai muutetut standardit.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista ja standardiin liittyvät muutokset. Standardi sisältää viisivaiheisen mallin, jota sovelletaan asiakassopimuksista saatavien myyntituottojen tulouttamiseen. IFRS 15 perustuu periaatteeseen, jonka mukaan myyntituotto kirjataan, kun tavaran hallinta tai palvelu luovutetaan asiakkaalle. Standardin mukaisesti myyntituotto kirjataan hallinnan luovutuksen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Konserni soveltaa uutta standardia sen voimaantulopäivästä lähtien täysin takautuvasti. Myyntituottoon liittyvät tiedot on esitetty uuden standardin mukaisina.

IFRS 15:n käyttöönotto johti muutoksiin pitkäaikaisten palvelu- ja huoltosopimusten sekä öljy- ja kaasuliiketoimintaan liittyvien rakennushankkeiden myyntituottojen tuloutuksessa. Pitkäaikaisten palvelu- ja huoltosopimusten myyntituottojen tuloutus muuttui tuotokseen perustuvasta menetelmästä (valmiusaste sopimuksessa määriteltyjen suoritettujen palveluiden perusteella) panokseen perustuvaan menetelmään (valmiusaste syntyneiden menojen perusteella). Kaasuratkaisuihin liittyvissä rakennushankkeissa myyntituoton tulouttamismenetelmä muuttui tuotokseen perustuvasta menetelmästä (valmiusaste työsuoritteiden perusteella) panokseen perustuvaan menetelmään (valmiusaste syntyneiden menojen perusteella). Oikaisemisen yhteenlaskettu vaikutus omaan pääomaan oli -13 milj. euroa. Oikaisun vaikutus vuoden 2017 tulos/osakkeeseen oli -0,04 euroa.

Koska IFRS 15:tä sovelletaan täysin takautuvasti, oikaisujen vaikutukset esitetään alla olevassa taulukossa myös tilikauden 2017 alkavien saldojen osalta:

Lyhennetty tase

MEUR	Oikaistu 1.1.2017	Oikaistu 31.12.2017	31.12.2018
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	1 434	1 577	1 747
Aineelliset hyödykkeet	405	349	324
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	84	83	66
Muut sijoitukset	15	13	16
Laskennalliset verosaamiset	144	131	129
Muut saamiset	38	132	86
Pitkäaikaiset varat yhteensä	2 119	2 285	2 369
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	1 042	1 051	1 165
Muut saamiset	1 775	1 933	2 038
Rahavarat	472	379	487
Lyhytaikaiset varat yhteensä	3 289	3 363	3 690
Varat yhteensä	5 408	5 648	6 059
Oma pääoma			
Osakepääoma	336	336	336
Muu oma pääoma	1 936	2 016	2 082
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	2 272	2 352	2 418
Määräysvallattomien omistajien osuus	34	24	14
Oma pääoma yhteensä	2 305	2 376	2 432
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	520	517	748
Laskennalliset verovelat	93	102	99
Muut velat	270	270	245
Pitkäaikaiset velat yhteensä	884	889	1 092
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	108	102	74
Muut velat	2 111	2 281	2 461
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2 219	2 383	2 535
Velat yhteensä	3 103	3 272	3 627
Oma pääoma ja velat yhteensä	5 408	5 648	6 059

Muutokset standardiin **IFRS 2 Osakeperusteiset maksut** - Clarification and Measurement of Sharebased Payment Transactions (sovellettava 1.1.2018 tai myöhemmin alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät eräiden osakeperusteisten järjestelyjen kirjanpitokäsittelyä (käteisvaroina maksettavat osakeperusteiset maksut, joihin liittyy suoritusehto, osakeperusteiset maksut, joiden maksaminen on sidottu tulevaisuuden tapahtumiin, osakeperusteiset

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

maksut, joista on vähennetty lähdevero sekä osakeperusteisten maksujen muuttaminen käteisvaroina maksettavista omana pääomana maksettaviksi). Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutokset standardiin **IFRS 4 Vakuutussopimukset** - Applying IFRS 9 Financial Instruments with IFRS 4 Insurance Contracts (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 9 Rahoitusinstrumenttien soveltaminen IFRS 4 standardin ohella. Muutoksilla vastataan vakuutustoimialan huoleen IFRS 9:n soveltamisen aloittamisesta jo ennen vakuutussopimuksia koskevan standardin soveltamista. Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRIC 22 Foreign Currency Transactions and Advance Consideration (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta selventää, miten transaktion toteutumispäivä määritetään sovellettaessa standardia IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset. Ohjeistuksen tarkoitus on yhdenmukaistaa käytäntöjä. Tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Johdon harkintaan perustuvat ratkaisut ja arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää yrityksen johdolta harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat taseen varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin, kuten ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot ja oletukset perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymisajankohtana, on mahdollista, että toteumat poikkeavat näistä arvioista.

Wärtsilän johdon harkintaan perustuvia arvioita ja oletuksia edellyttäviä olennaisimpia eriä ovat: myyntituottojen tuloutus erityisesti pitkäaikaisten hankkeiden ja sopimusten osalta, arvonalentumistestauksessa käytetyt olettamukset, saamisten ja varastojen arvostaminen, määrätyissä eläke-etuusvelvoitteissa käytettävät arviot ja oletukset, takuuvarausten ja muiden juridisia riskejä tai epävarmoja veroseuraamuksia koskevien varausten kirjaaminen.

Asiakassopimuksiin liittyvien maksujen todennäköisyyden arvioiminen edellyttää harkintaa, ja se voi vaikuttaa tulojen kirjaamisen ajankohtaan ja määrään.

Tiettyjen hankkeiden sekä pitkäaikaisten sopimusten tuotot tuloutetaan panokseen perustuvalla menetelmällä valmiusasteen mukaisesti, kun hankkeen tai sopimuksen lopputulos pystytään luotettavasti määrittämään. Valmiusaste ja tulos perustuvat johdon arvioihin, jotka edellyttävät merkittävää harkintaa valmiusasteesta, kokonaiskustannuksista ja hankkeen valmistumisajankohdasta. Arvioita tarkistetaan säännöllisesti. Kirjattuja myyntituottoja ja kustannuksia oikaistaan projektin aikana, kun oletuksia koko projektin lopputulemasta päivitetään. Oletusten muutokset liittyvät ensisijaisesti hankkeen tai sopimuksen aikataulujen, toimitusten laajuuden, teknologian, kustannusten sekä mahdollisten muiden tekijöiden muutoksiin.

Sen arvioiminen, onko kyse projektin sopimusvelvoitteista erotettavista erillisistä tavaroista ja palveluista, edellyttää harkintaa ja sillä voi olla vaikutusta tuottojen kirjaamisen ajankohtaan ja määrään.

Projektiliiketoiminnassa sopimuksiin liittyy yleensä erilaisia harkinnanvaraisia elementtejä. Johto arvioi uudelleen kunakin raportointikauden päättymispäivänä transaktion hinnan, mikä edellyttää merkittävää harkintaa, koska tämä vaikuttaa tuoton kirjaamisajankohtaan. Myös saamisten arvostamiseen liittyy arvioita, jotka liittyvät lähinnä saamisten todennäköisyyteen.

Harkinnan käyttöä edellyttää myös sen arvioiminen, käsitelläänkö saman asiakkaan kanssa solmittuja erilaisia sopimuksia yhtenä sopimuksena, koska tämä edellyttää arviota siitä, onko sopimukset neuvoteltu yhdessä tai liittyvätkö ne muulla tavoin toisiinsa. Tuoton kirjaamisen ajankohta ja määrä voivat vaihdella riippuen siitä, käsitelläänkö kahta sopimusta erikseen vai yhtenä sopimuksena.

Takuuvaraus kirjataan myyntituoton tuloutuksen yhteydessä. Varaus perustuu kokemusperäiseen tietoon tulevien ja nykyisten reklamaatiokustannusten hoitamiseen tarvittavan takuuvarauksen tasosta. Tuotteisiin voi sisältyä uutta, monimutkaista teknologiaa, mikä osaltaan vaikuttaa kyseisiin arvioihin ja voi johtaa siihen, etteivät aiemmin tehdyt varaukset aina ole riittäviä.

Liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitokäsittely saattaa edellyttää arvioita hankittujen varallisuuserien käyvästä arvosta ja toteutuneiden ehdollisten vastikkeiden määrästä. Lisäksi liikearvon kerrytettävissä oleva rahamäärä

määritetään käyttöarvon muodossa kaikille rahavirtaa tuottaville yksiköille vähintään vuosittain tai useammin, jos arvonalentumisesta on viitteitä. Käyttöarvon määrittämisessä käytetään arvioita tulevasta markkinakehityksestä, kuten kasvua ja kannattavuutta sekä muita olennaisia tekijöitä. Vaikutuksiltaan merkittävimpiä, arvioiden perustana olevia tekijöitä ovat myynnin kasvu markkina-alueella, liiketulos, omaisuuserien taloudellinen vaikutusaika, tulevat investointitarpeet sekä diskonttokorko. Näiden oletusten muutokset voivat olennaisesti vaikuttaa arvioituihin tulevaisuudessa kertyviin rahavirtoihin.

Konserni on vastaajana eräissä varsinaisesta liiketoiminnasta syntyneissä oikeudenkäynneissä. Tällaiseen prosessiin liittyvä varaus kirjataan, mikäli epäsuotuisa tulos on todennäköinen ja tappio voidaan määrittää kohtuullisella varmuudella. Lopullinen tulos voi poiketa näistä arvioista.

Liikearvon kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään käyttöarvon muodossa kaikille rahavirtaa tuottaville yksiköille vähintään vuosittain tai useammin, jos arvonalentumisesta on viitteitä. Käyttöarvon määrittämisessä käytetään arvioita tulevasta markkinakehityksestä, kuten kasvua ja kannattavuutta sekä muita olennaisia tekijöitä. Vaikutuksiltaan merkittävimpiä arvioiden perustana olevia tekijöitä ovat myynnin kasvu, kate, hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika, tulevat investointitarpeet sekä diskonttauskorko. Näiden oletusten muutokset voivat olennaisesti vaikuttaa arvioituihin tulevaisuudessa kertyviin rahavirtoihin.

Arviot veroveloista ja -saamisista liittyvät pääasiassa käynnissä olevien verotarkastusten arvioituihin lopputuloksiin sekä verotuksen tappioihin liittyvien laskennallisten verosaamisten arvostamiseen.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteiden määrän arvioiminen perustuu vakuutusmatemaattisiin arvioihin koskien mm. tulevia palkankorotuksia, diskonttauskorkoja ja rahastoitujen varojen tuottoja. Näiden oletusten muutokset voivat olennaisesti vaikuttaa eläkevelvoitteisiin ja eläkekuluihin.

Yhdistelyperiaatteet

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Wärtsilä Oyj Abp:n sekä kaikki ne tytäryhtiöt, jotka ovat konsernin määräysvallassa. Konsernilla on määräysvalta yhtiöön silloin, kun sillä on omistusosuuttaan vastaava oikeus yhtiön toiminnan tulokseen ja kun sillä on oikeus vaikuttaa kyseiseen tulokseen ohjaamalla yhtiön toimintaa.

Hankitut tai perustetut tytäryhtiöt sisällytetään konsernitilinpäätökseen käyttäen hankintamenetelmää. Tällöin luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Konsernin lisätessä omistusosuuttaan sellaisessa yhtiössä, jossa Wärtsilällä on jo ollut määräysvalta, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta arvostetaan joko käypään arvoon tai siihen määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Hankinnasta syntynyt liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina, ylittää konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Liikearvoille suoritetaan arvonalentumistestaus vähintään vuosittain. Hankintameno sisältää mahdolliset käypään arvoon arvostetut luovutetut varat. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia, vaan nämä käsitellään hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti. Hankintaan liittyvät menot kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi kausille, joiden aikana menot toteutuvat ja palvelut otetaan vastaan, lukuun ottamatta vieraan- tai omanpääomanehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja.

Liiketoimintojen yhdistämiseen liittyvä mahdollinen ehdollinen vastike (lisäkauppahinta) arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi määritelty ehdollinen vastike arvostetaan käypään arvoon kunkin tilikauden viimeisenä päivänä, ja tästä aiheutuva tappio tai voitto kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi määriteltyä ehdollista vastiketta ei arvosteta uudelleen.

Hankintoihin, jotka ovat toteutuneet ennen 1.1.2010, on sovellettu tuolloin voimassa olleita IFRS-standardeja.

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, voitonjako, saamiset ja velat sekä realisoitumattomat katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Määräysvallattomien omistajien osuus erotetaan tilikauden tuloksesta sekä laajasta tuloksesta. Konsernin taseessa määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta esitetään omana eränään omassa pääomassa.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta merkitsee yleensä sitä, että konsernilla on 20-50 % yrityksen äänivallasta.

Yhteisyritys on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen. Yhteinen määräysvalta perustuu osapuolten väliseen sopimukseen.

Konsernin osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksistä yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä huomattavan vaikutusvallan tai yhteisen määräysvallan saamisesta lähtien sen päättymiseen saakka. Sijoitukset osakkuusyrityksiin kirjataan aluksi hankintamenoon, ja hankintameno kasvaa tai vähenee osakkuusyrityksen nettovaroissa hankintapäivän jälkeen tapahtuvien muutosten perusteella suhteutettuna konsernin omistusosuuteen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tilikauden tuloksista on esitetty konsernin tuloslaskelmassa omana eränään ennen liiketulosta rivillä Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista. Konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muihin laajan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista on kirjattu konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Wärtsilän osuus hankintapäivän jälkeen kertyneistä oman pääoman eristä sisältyy konsernin omaan pääomaan. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappiosta ylittää kyseisen sijoituksen hankintamenon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon. Kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita ei tämän jälkeen huomioida, ellei konsernilla ole muita osakkuus- tai yhteisyrityksiin liittyviä velvoitteita.

Osakkuus- ja yhteisyritysten konsernitilinpäätökseen yhdistämisestä johtuvat valuuttakurssimuutokset, jotka kirjataan omaan pääomaan, ilmoitetaan tuloslaskelmassa osana voittoa tai tappiota, kun omistusosuus muuttuu.

Pitkäaikaiset myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetettuihin toimintoihin liittyvät varat ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, jos niiden kirjanpitoarvoja vastaavan määrän odotetaan kertyvän ensisijaisesti myynnistä sen sijaan, että ne kertyisivät jatkuvan käytön seurauksena. Luokittelu myytävänä olevaksi edellyttää seuraavien ehtojen täyttymistä: myynnin on oltava erittäin todennäköinen, omaisuuserän on oltava nykyisessä kunnossaan välittömästi myytävissä tavanomaisin ehdoin, johdon on oltava sitoutunut omaisuuserän myyntiin ja myynnin voidaan odottaa toteutuvan vuoden sisällä luokittelusta.

Ennen kuin omaisuuserä tai luovutettavien erien ryhmään kuuluvat varat ja velat luokitellaan myytävänä olevaksi, niiden kirjanpitoarvot määritetään niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokittelupäivästä alkaen myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät on arvostettava kirjanpitoarvoon tai käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuneilla menoilla sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Samalla poistot ja hankintamenon jaksotukset on lopetettava. Lopetetulla toiminnolla tarkoitetaan sellaista yhteisön osaa, joka on luovutettu tai luokiteltu myytävänä olevaksi. Lisäksi se joko edustaa erillistä keskeistä liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta, on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta, tai on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan edelleenmyyntitarkoituksessa.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omalla rivillään konsernin tuloslaskelmassa ja vertailukauden luvut on oikaistu asianmukaisesti. Myytävänä olevat omaisuuserät esitetään omalla rivillään konsernin taseessa vertailukauden lukuja oikaisematta.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutassa (”toimintavaluutta”). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on Wärtsilä Oyj Abp:n toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaiset tytäryhtiöt

Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmien ja laajojen tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät muunnetaan euroiksi kunkin vuosineljänneksen keskikurssia käyttäen ja taseet raportointikauden päättymispäivän kurssin mukaan.

Tilikauden tuloksen ja muiden laajan tuloksen erien muuntaminen eri kursseilla laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten yritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omana eränään omassa pääomassa. Ulkomaisten yksiköiden hankinnoista syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksiköiden varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisut käsitellään kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina. Ne muunnetaan euroiksi raportointikauden päättymispäivän kursseja käyttäen. Kun ulkomainen tytäryhtiö myydään, tytäryhtiöön liittyvät omaan pääomaan kirjatut kertyneet kurssimuutoserot kirjataan myyntihetkellä tuloslaskelmaan osana voittoa tai tappiota.

Ulkomaan valuutan määräiset erät

Ulkomaan valuutan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivän valuuttakurssia. Saamiset ja velat muunnetaan käyttäen raportointikauden päättymispäivän kursseja. Liiketoimintaan liittyvistä saamisista ja veloista syntyvät kurssierot kirjataan niitä vastaavien tuloslaskelman erien oikaisuiksi, ja ne sisältyvät liiketulokseen. Rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät kurssierot esitetään tuloslaskelman rahoituserissä poislukien sellaisista pitkäaikaisista lainoista syntyvät kurssierot, jotka ovat osa konsernin tytäryhtiöön tekemää nettosijoitusta. Ne kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman muuntoeroissa.

Liikevaihto ja myynnin tuloutusperiaatteet

Tuotot on esitetty nettona, josta on vähennetty välilliset verot, sopimussakot ja alennukset. Tuotot kirjataan, kun tavaroiden hallinta tai palvelu luovutetaan asiakkaalle, siihen määrään, jonka konserni arvioi olevansa oikeutettu saamaan kyseisten tavaroiden ja palveluiden luovutuksesta. Transaktion hintaan saattaa sisältyä erilaisia elementtejä, kuten sopimussakkoja, vahingonkorvauksia ja suoritusbonuksia. Raportointipäivään mennessä kirjattu tuotto kuvastaa Wärtsilän tuottaman palvelun arvoa asiakkaalle.

Asiakassopimuksista saadut tuotot ovat peräisin neljästä eri tulotyypistä.

Tuotemyynnit koostuvat varaosien ja standardilaitteistojen myynneistä, joista tuotot kirjataan sillä hetkellä, kun tuotteiden hallinta luovutetaan asiakkaalle, yleensä tavaroiden toimittamisen yhteydessä. Tuotemyyntisopimukset sisältävät pääasiassa yhden suoritusvelvoitteen.

Tavarat ja palvelut -tyyppiset tulot liittyvät lyhytaikaisiin palvelusuorituksiin, joihin sisältyy palvelun ja laitteiden yhdistelmän toimittaminen. Tuotto kirjataan sillä hetkellä, kun palvelu suoritetaan. Tavarat ja palvelut -tyyppiset sopimukset sisältävät pääasiassa yhden suoritusvelvoitteen.

Projektit sisältävät lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset projektit. Sopimusehdoista ja projektin kestosta riippuen tuotto kirjataan tietyllä hetkellä tai ajan kuluessa. Tuotot, jotka liittyvät pitkäaikaisiin projekteihin, kuten kaasuratkaisujen toimittamissopimukset, integroitujen ratkaisujen projektit, laivojen suunnittelu ja energiaratkaisujen standardisopimukset, kirjataan ajan kuluessa. Tuotot räätälöidyistä laitteiston toimitusprojekteista kirjataan tiettynä aikana. Projektisopimuksiin kuuluu pääasiassa yksi suoritusvelvoite, mutta tietyissä olosuhteissa ne voivat sisältää useita suoritusvelvoitteita merenkulkutoimialalla, kun sopimus sisältää useiden yksikköjen toimituksen.

Pitkäaikaisiin sopimuksiin sisältyvät pitkäaikaiset operointi- ja huoltosopimukset, joista tuotot kirjataan ajan kuluessa. Tähän tulotyyppiin kuuluvaan sopimukseen sisältyy yleensä yksi suoritusvelvoite kutakin toimitusta kohden.

Asiakassopimukset sisältävät usein Wärtsilän Yleisten ehtojen mukaisia takuita, joita pidetään osana asiakkaalle annettua lupausta. Laajat takuut tai takuut, jotka asiakas on vapaaehtoisesti ostanut, on ilmoitettu erillisinä suoritusvelvoitteina.

Ajan kuluessa kirjattavat tuotot arvostetaan panokseen perustuvalla menetelmällä (valmiusaste syntyneiden menojen perusteella), kun sopimuksen lopputulos voidaan luotettavasti arvioida. Kun lopputulosta ei pystytä luotettavasti määrittämään, aiheutuneet kulut rasittavat sen tilikauden tulosta, jolloin ne syntyvät, mutta tulot kirjataan vain siltä osin kuin yhtiö saa todellisten kustannusten määrää vastaavia tuloja. Kaikki tappiot kirjataan kuluiksi välittömästi. Jos tavaroiden ja palveluiden tuotot kirjataan tiettynä hetkenä, tämä hetki määräytyy sen mukaan, milloin hallinta

luovutetaan asiakkaalle. Hallinnan luovutus perustuu pääasiassa riskien ja palkkioiden siirtymiseen toimitusehdon mukaisesti.

Jos saman asiakkaan kanssa on lyhyen aikavälin kuluessa solmittu useita sopimuksia, arvioidaan sopimuksia yhdessä. Wärtsilä ei tyypillisesti solmi yhdistettyjä sopimuksia

Konserni soveltaa asiakassopimuksiin liittyvien merkittävien rahoituskomponenttien osalta IFRS 15.63:n mukaista käytännön soveltamista. Jos sopimuksessa sovittujen maksujen ja asiakkaalle luvattujen tavaroiden tai palvelun luovutuksen välinen aika on korkeintaan yksi vuosi, mahdollisen merkittävän rahoituskomponentin osalta ei tehdä oikaisua. Wärtsilällä ei ole asiakassopimuksissaan muita kuin kyseisen käytännön ohjeen mukaisia rahoituskomponentteja.

Konserni soveltaa myös IFRS 15.94:ssä esitettyä käytännön soveltamista, jonka mukaan yritys voi kirjata kuluiksi sopimuksen hankkimisesta syntyvät lisäkustannukset, jos omaisuuserän poistoaika, jonka yritys olisi kirjannut, on korkeintaan yksi vuosi. Wärtsilälle ei ole syntynyt mitään sellaisia sopimuksen hankkimiseen liittyviä kuluja, jotka olisi kirjattava varallisuuseräksi.

Työsuhde-etuudet

Eläkkeet ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyt

Konserniyhtiöillä on eri maissa useita eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksupohjaisista järjestelyistä suoritettavat kiinteät maksut kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, johon ne kohdistuvat. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt rahoitetaan suorituksina eläkesäätiöille tai eläkevakuutusyhtiöille. Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt voivat olla rahastoimattomia, kokonaan rahastoimattomia tai osittain rahastoimattomia. Etuuspohjaisten järjestelyjen velvoitteiden nykyarvo on määritetty kustakin järjestelystä erikseen ennakoituun etuoikeusyksikköön perustuvalla vakuutusmatemaattisella menetelmällä. Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin kuuluvat varat on arvostettu käypään arvoon tilikauden viimeisenä päivänä.

Vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden osuus sekä muut uudelleenarvostukset kirjataan muihin laajan tuloslaskelman eriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Työsuoritukseen perustuvana menona kirjataan tilikauden työsuorituksella ansaitun etuuspohjaisen eläkejärjestelyn nykyarvo. Etuuspohjaisesta eläkejärjestelystä syntyvä korkokustannus perustuu arvostuksessa käytettyyn diskonttokorkoon. Työsuoritukseen perustuva kustannus raportoidaan työsuhde-etuuksista aiheutuvissa kuluissa ja korkokustannukset rahoituskuluissa. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen laskennan suorittavat hyväksytyt vakuutusmatemaatikot.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet

Etuuspohjaisten eläkkeiden lisäksi Wärtsilällä on muita pitkäaikaisia työsuhde-etuuksia, jotka esitetään erillään etuuspohjaisista eläkkeistä. Kaikki muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet kirjataan kuten etuuspohjaiset eläkkeet velvoitteena varojen käypään arvoon. Pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien muutokset on esitetty konsernitilinpäätöksen tuloslaskelmalla.

Osakeperusteiset maksut

Yhtiön bonusohjelma, joka on sidottu yhtiön osakkeen arvon kehitykseen ennalta määrättynä ajanjaksona, arvostetaan raportointipäivän osakkeen käypään arvoon ja kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan bonusohjelman juoksuaikana. Bonukselle asetetaan yläraja. Kun bonusohjelma loppuu ja työssäoloehto täyttyy, bonus maksetaan käteisenä.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisissä muodostuva liikearvo on jäännöserä, joka syntyy vähennettäessä hankintamenosta hankkijaosapuolen osuus hankitun kohteen käypään arvoon arvostetusta nettovarallisuudesta hankintapäivänä. Hankintameno arvostetaan kokonaisuudessaan käypään arvoon sisältäen myös mahdollisen aikaisemman omistuksen hankinnan kohteessa.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jonka aikana ne syntyvät. Kehittämismenot aktivoidaan silloin, kun on todennäköistä, että kehitysprojekti tuottaa konsernille taloudellista hyötyä tulevaisuudessa ja täyttää kirjaamiskriteerit, mukaan lukien tekninen ja taloudellinen käyttökelpoisuus. Tällaiset projektit liittyvät uusien tai olennaisesti parannettujen tuotteiden tai tuotantoprosessien kehittämiseen. Aiemmin kuluiksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin.

Aktivoidut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenoon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyinä. Aktivoidut kehittämismenot sekä kehitystoiminnan koneet ja laitteet kirjataan tasapoistoina kuluiksi vaikutusaikanaan, joka on 5–10 vuotta. Poistojen kirjaaminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi. Aineeton hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Tutkimus- ja kehitystoimintaan saadut julkiset avustukset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin. Aktivoituihin tuotekehitysmenoihin liittyvät tuet netotetaan hankintamenoon.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti, ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Wärtsilän muita aineettomia hyödykkeitä ovat patentit, lisenssit, ohjelmistot, asiakassuhteet ja muut siirrettävissä olevat teollisoikeudet. Nämä arvostetaan hankintamenoon, poikkeuksena liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut yksilöidyt aineettomat hyödykkeet, jotka arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintameno muodostuu ostohinnasta ja kaikista niistä menoista, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeen saattamisesta valmiiksi käyttötarkoitustaan varten.

Muut aineettomat hyödykkeet kirjataan tasapoistoina kuluiksi niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Määräaikaan sidotuista aineettomista hyödykkeistä kirjataan poistot sopimuskauden kuluessa. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut yksilöidyt aineettomat hyödykkeet poistetaan niiden oletetun toimitusajan tai taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Muiden aineettomien hyödykkeiden ohjeelliset poistoajat ovat:

- ohjelmistot 3–7 vuotta
- tutkimus- ja kehittämismenot 5–10 vuotta
- muut aineettomat hyödykkeet 5–20 vuotta.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti. Hankintamenon jaksotukset on lopetettava, kun omaisuuserä luokitellaan myytävänä olevaksi.

Aineettomien hyödykkeiden luovutuksista syntyvät voitot tai tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai liiketoiminnan muihin kuluihin.

Aineelliset hyödykkeet

Konserniyhtiöiden aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Hankintameno sisältää ne menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta. Saadut avustukset kirjataan hankintamenon vähennyksinä. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Ne vieraan pääoman

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

menot, jotka johtuvat välittömästi ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta, aktivoidaan taseeseen osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa. Ehdot täyttävä hyödyke on omaisuuserä, jonka valmiiksi saattaminen sen aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi, ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Säännöllisin määräajoin suoritettavista suurista ja perinpohjaisista tarkastuksista tai kunnossapidosta johtuvat menot käsitellään investointeina, ja ne kirjataan poistoina kuluiksi vaikutusaikanaan. Tavanomaiset kunnossapito- ja korjauskustannukset kirjataan kuluiksi, kun ne toteutuvat.

Konsernin soveltamat poistoajat perustuvat seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin:

- rakennukset 10–40 vuotta
- koneet ja laitteet 5–20 vuotta
- muut aineelliset hyödykkeet 3–10 vuotta.

Varallisuuserät poistetaan tasapoistoina niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska niillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti. Poistot on lopetettava, kun omaisuuserä luokitellaan myytävänä olevaksi.

Aineellisten hyödykkeiden luovutuksista syntyvät myyntivoitot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot muihin liiketoiminnan kuluihin.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset

Omaisuuserien tasearvoa tarkastellaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisviitteiden selvittämiseksi. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan vuosittain myös liikearvosta riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Mahdollisen arvonalentumisen määrittämiseksi konsernin omaisuus jaetaan pienimpiin mahdollisiin rahavirtaa tuottaviin yksiköihin, jotka ovat pääosin riippumattomia muista yksiköistä ja joiden rahavirrat ovat erotettavissa ja pitkälle riippumattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavirroista.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvo perustuu kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa oleviin arvioituihin tuleviin diskontattuihin nettorahavirtoihin. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisistä riskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmalla liiketoiminnan muihin kuluihin. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu aiempi arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankittujen hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen

Merkittävissä liiketoimintojen yhdistämisissä konserni on käyttänyt ulkopuolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja. Aineellisten hyödykkeiden osalta on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hankittujen hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määritys perustuu

arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä tulevista rahavirroista. Hankitut aineettomat hyödykkeet koostuvat yleensä teknologiasta, asiakassuhteista ja tavaramerkeistä.

Sijoituskiinteistöt

Kiinteistöt, joita ei käytetä konsernin omassa toiminnassa tai joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoja tai omaisuuden arvonnousua, luokitellaan sijoituskiinteistöiksi. Sijoituskiinteistöt esitetään taseessa omalla rivillään pitkäaikaisina sijoituksina ja arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenoon. Sijoituskiinteistöjen luovutuksista syntyvät voitot ja tappiot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai liiketoiminnan muihin kuluihin.

Vuokrasopimukset

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa kaikki olennaiset omistukselle ominaiset riskit ja edut siirtyvät konsernille, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksilla hankitut omaisuuserät kirjataan aineellisiin hyödykkeisiin luonteensa mukaiseen ryhmään, joko käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Vastaavasti maksettavat vuokravelvoitteet, rahoituskustannuksella vähennettynä, sisältyvät muihin korollisiin rahoitusvelkoihin. Rahoituselementistä kertyvä korkokulu kirjataan tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa. Rahoitusleasingsopimuksin vuokratuista omaisuuseristä kirjataan poistot vastaavaan konsernin omaan omaisuuserään sovellettavien periaatteiden mukaisesti joko hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa riippuen siitä, kumpi näistä on lyhyempi.

Vuokrasopimukset, joissa olennaiset omistukselle ominaiset riskit ja edut eivät siirry konsernille, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muiden vuokrasopimusten vuokrat kirjataan vuokrakuluiksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Muiden vuokrasopimusten vuokrat kirjataan vuokrakuluiksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Hankintamenoon sisältyy välittömien tuotantokustannusten lisäksi osuus hankinnan ja valmistuksen yleiskustannuksista. Hankintameno määritetään pääosin painotettua keskihintaa käyttäen.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan ensimmäistä kertaa kirjattaessa seuraaviin arvostukseen liittyviin ryhmiin: jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sekä muihin laajan tuloksen eriin käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat. Rahoitusvarojen luokittelu perustuu niiden rahavirtaominaisuuksiin ja hallintaan käytettäviin liiketoimintamalleihin ja kirjataan arvopäivänä.

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat

Konsernin jaksotettuun hankintamenoon arvostettavia rahoitusvaroja ovat muun muassa myyntisaamiset, muut saamiset ja sijoitukset yritystodistuksiin, jotka arvostetaan odotettuun realisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä arvonalentumistappioilla. Luottoriskin kohoamista arvioidaan jaksotettuun hankintamenoon kirjattavien sijoitusten ja muiden saamisten osalta tilinpäätöspäivänä. Sovellettava menetelmä määritetään luottoriskin mahdollisen kohoamisen perusteella. Kun merkittävää luottoriskin kohoamista ei ole, luottotappioiden arvioitu määrä perustuu 12 kuukauden odotettuihin luottotappioihin.

Myyntisaamisten ja valmiusasteen mukaisesti tuloutettujen saamisten osalta käytetään yksinkertaistettua mallia, jossa luottotappioiden arvioitu määrä perustuu saamisten eliniän odotettuihin luottotappioihin. Valmiusasteen mukaisesti tuloutetut saamiset katetaan yleensä asiakkailta saaduilla ennakkomaksuilla, joten eliniän odotettujen luottotappioiden mallia sovelletaan pääasiassa myyntisaamisiin. Esimerkkejä arvonalentumiseen johtavista tapahtumista ovat velallisen vakavat taloudelliset ongelmat, velallisen todennäköinen konkurssi tai muu taloudellinen järjestely.

Konserni voi myydä myyntisaamisten jakamattomia osuuksia sekä jatkuvasti että kertaluonteisesti muille rahoitusyhtiöille. Myydyt myyntisaamiset kirjataan pois konsernin taseesta, kun ostaja on suorittanut maksun

myyntisaamisista ja kun kaikki omistamiseen liittyvät olennaiset riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Jos myyntisaamiseen liittyvä omistajuus, riski ja hallintaoikeus eivät ole siirtyneet, kirjataan tällaiset saamiset takaisin konsernin taseeseen kauden lopussa.

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista rahavaroista. Käteisvarat ja vaadittaessa nostettavissa olevat pankkitalletukset on arvostettu jaksotettuun hankintamenoon. Muut lyhytaikaiset käteissijoitukset arvostetaan pääsääntöisesti käypään arvoon lukuun ottamatta sijoituksia yritystodistuksiin, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Konsernin cash pool -tileihin liittyvät luotot sisältyvät lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluvat korolliset sijoitukset, johdannaiset, jotka eivät sisälly suojauslaskentaan, muut sijoitukset ja käteisvarat.

Korolliset sijoitukset kirjataan tulosvaikutteisesti käypään arvoon, ja niihin kuuluvat lainat ja saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne syntyvät, kun konserni antaa lainaa tai toimittaa tuotteita ja palveluja suoraan velalliselle. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin saamisiin, ellei kyse on eristä, joiden maturiteetti on lyhyempi kuin 12 kuukautta raportointipäivästä lukien. Tällaiset erät luokitellaan lyhytaikaisiin saamisiin.

Muihin sijoituksiin luetaan Wärtsilän sijoitukset muihin yrityksiin (sekä noteeratut että noteeraamattomat osakkeet), ja ne luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi. Noteeratut osakkeet arvostetaan käypään arvoon, joka perustuu niiden pörssikurssiin. Liiketoimintaan liittyvien osakeomistusten käyvän arvon muutoksista ja myynnistä aiheutuvat voitot ja tappiot sekä arvonalentumistappiot sisältyvät liiketulokseen. Muiden osakkeiden käyvän arvon muutoksista ja myynnistä aiheutuvat voitot ja tappiot sekä arvonalentumistappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ryhmään kuuluvat myös johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskenta ja jotka eivät ole takaussopimuksia, johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, rahavarat sekä muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, jotka ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä varoja.

Johdannaiset arvostetaan aluksi taseessa hankintahintaansa, joka vastaa niiden käypää arvoa, ja sittemmin kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon. Käypien arvojen muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset sekä 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, ellei konsernilla ole aikomusta luopua sijoituksesta 12 kuukauden kuluessa raportointipäivästä.

Muut lyhytaikaiset käteissijoitukset arvostetaan käypään arvoon, lukuun ottamatta sijoituksia yritystodistuksiin, jotka kirjataan jaksotettuun hankintamenoon. Nämä ovat lyhytaikaisia likvidejä sijoituksia, joiden arvo vaihtelee vähäisessä määrin. Muiden lyhytaikaisten käteissijoitusten maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta hankintahetkestä.

Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon muihin laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat sisältävät johdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa.

Konsernin rahoitusvelat kirjataan aluksi ja luokitellaan myöhemmin joko jaksotettuun hankintamenoon kirjattaviin rahoitusvelkoihin tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin. Niiden johdannaissopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvonmuutosten tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa.

Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa, luokitellaan käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattaviksi rahoitusvaroiksi. Kun johdannaiseen sovelletaan suojauslaskentaa, konserni dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskinhallintatavoitteen ja siihen sovelletun strategian. Tämän prosessin kautta suojausinstrumentti kytketään siihen liittyviin varoihin ja velkoihin, ennakoituihin liiketapahtumiin tai sitoviin sopimuksiin. Konserni dokumentoi myös

jatkuvan arvionsa suojauksen tehokkuudesta johdannaisen käyvän arvon sekä suojatun rahavirran tai tulevan tapahtuman muutosten välillä.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat kirjataan aluksi ja luokitellaan myöhemmin joko jaksotettuun hankintamenoon kirjattaviin rahoitusvelkoihin tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin kun velka on lakannut olemasta, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat

Jaksotettuun hankintamenoon kirjatut rahoitusvelat sisältävät muun muassa osto- ja muut velat, lainat ja lainannostot.

Konsernin ottamat lainat sisältyvät jaksotettuun hankintamenoon kirjattaviin rahoitusvelkoihin. Ne arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon merkittäessä käypään arvoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Lainan korot jaksotetaan tulosvaikutteisesti efektiivisen koron menetelmällä velan juoksuajalle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Wärtsilä-konsernissa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin sisältyvät johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Johdannaisten käypien arvojen muutoksista johtuvat, sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sille kaudelle, jonka aikana ne syntyvät.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Käypään arvoon arvostamisesta syntyvät voitot ja tappiot käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Niiden johdannaissopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvonmuutosten tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa. Käyvän arvon muutoksen tehollinen osuus siirretään muiden laajan tuloksen erien kautta rahavarantoihin ja kirjataan tulosvaikutteisesti, kun suojattu erä aiheuttaa tulosvaikutuksia. Tehottomien suojausinstrumenttien vaikutus kirjataan välittömästi rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Mikäli johdannaiseen sovelletaan suojauslaskentaa, konserni dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskinhallintatavoitteen ja siihen sovelletun strategian. Tämän prosessin kautta suojausinstrumentti kytketään siihen liittyviin varoihin ja velkoihin, ennakoituihin liiketapahtumiin tai sitoviin sopimuksiin. Konserni dokumentoi myös jatkuvan arvionsa suojauksen tehokkuudesta johdannaisen käyvän arvon sekä suojatun rahavirran tai tulevan tapahtuman muutosten välillä.

Myyntien ja ostojen suojaukset

Myynteihin ja ostoihin liittyviä ulkomaan valuutan määräisiä rahavirtoja suojataan valuuttatermiineillä tai -optioilla. Tiettyihin valuuttatermiineihin sovelletaan suojauslaskentaa. Tulevien rahavirtojen suojaukseen käytettyjen johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin, ja ne esitetään oman pääoman arvonmuutosrahastossa, mikäli suojaus on tehokas. Suojauksesta johtuvan voiton tai tappion tehoton osuus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Suojauksesta johtuvan voiton tai tappion tehoton osuus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti tilikauden aikana. Muiden laajan tuloksen erien kautta arvonmuutosrahastoon kertynyt voitto tai tappio esitetään myynnin tai ostojen oikaisuna samalla tilikaudella kuin suojattuihin velvoitteisiin tai ennusteisiin liittyvät tapahtumat. Valuuttatermiinit arvostetaan raportointikauden päättymispäivän termiinikursseihin ja valuuttaoptiot raportointikauden päättymispäivän markkina-arvoihin.

Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojaus

Wärtsilä lopetti nettosijoitusten suojauksen kesäkuussa 2012. Siihen asti nettosijoituksen suojaukseen määritettyjen instrumenttien käypien arvojen muutokset kirjattiin muihin laajan tuloslaskelman eriin, mikäli suojaus oli tehokas, ja suojauksen käyvän arvon muutoksen tehoton osuus sekä korkoero välittömästi tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa

Käypien arvojen muutokset niistä johdannaissopimuksista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoitustuottoihin tai -kuluihin. Tähän ryhmään kuuluvat esimerkiksi konsernin tekemät korkosuojaukset. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan diskonttaamalla niihin liittyvät tulevat rahavirrat tarkasteluhetkeen.

Käyvän arvon hierarkia

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit on luokiteltu seuraavan käyvän arvon hierarkian mukaisesti: instrumentit, joille on olemassa aktiivisilla markkinoilla julkisesti noteerattu hinta (taso 1), instrumentit, joille on olemassa muu havainnoitavissa oleva suora tai epäsuora hinta kuin noteerattu tason 1 mukainen hinta (taso 2) ja instrumentit, joille ei löydy havainnoitavissa olevaa markkinahintaa (taso 3). Näihin käypään arvoon arvostettaviin instrumentteihin kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyvät noteeratut osakesijoitukset.

Sopimusten saldot

Sopimusten saldot sisältävät asiakkaisiin liittyvät saamiset ja velat.

Kun tavaroiden tai palveluiden hallinta siirretään asiakkaalle ennen kuin asiakas maksaa vastikkeen, saaminen kirjataan sopimukseen liittyviksi saamisiksi. Sopimussaamiset käsittävät oikeuden tulevaisuudessa saatavaan vastikkeeseen.

Kun asiakas maksaa vastikkeen etukäteen tai vastike erääntyy maksettavaksi ennen kuin sopimuksen mukainen suoritusvelvollisuus täytetään, etukäteen saatu määrä esitetään sopimusvelkana. Sopimusvelat kirjataan tuotoiksi, kun konserni suorittaa sopimuksen mukaisen suoritteen.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus merkitään taseeseen silloin, kun konsernilla on jonkin aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen olemassa oleva velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen, ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Konsernin varaukset voivat liittyä mm. takuukustannuksiin, ympäristövelvoitteisiin, oikeudenkäynteihin, projektien ennakoituihin tappioihin ja uudelleenjärjestelyihin. Varauksena kirjattava määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä.

Toimitettuihin tuotteisiin liittyvät arvioidut takuukustannukset käsitellään varauksena, jonka suuruus perustuu kokemusperäiseen tietoon aiemmin toteutuneista takuukustannuksista. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun uudelleenjärjestelysuunnitelma on hyväksytty ja toimeenpano aloitettu tai asianosaiselle henkilöstölle on kerrottu järjestelyn ehdoista. Suunnitelmassa tulee olla yksilöity, mitä toimintoja ja henkilöstöä se koskee, mikä on sen toteuttamisaikataulu ja -kustannukset.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu sisältää konserniyhtiöiden tilikauden verotettavasta tuloksesta paikallisten säännösten mukaan lasketut verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutoksen. Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan tuloslaskelmaan. Muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattaviin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan myös vastaavasti joko muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset kirjataan pääsääntöisesti kaikista omaisuus- ja velkaerien verotuksellisten arvojen sekä kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista käyttäen raportointikauden päättymispäivänä

voimassaolevia verokantoja. Laskennalliset verovelat kirjataan taseeseen täysimääräisinä ja laskennalliset verosaamiset arvioidun todennäköisen verohyödyn suuruisena.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset kirjataan nettona, kun lain mukaan voidaan kirjata lyhytaikaiset verosaamiset ja lyhytaikaiset verovelat nettona ja kun laskennalliset tuloverosaamiset ja -velat liittyvät saman veroviranomaisen määräämään tuloveroon tai saman verovelvollisyhtiön tai eri verovelvollisyhtiöiden tuloveroihin silloin, kun tarkoitus on käsitellä veroeriä nettona.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamat osingot vähennetään voitonjakokelpoisesta omasta pääomasta yhtiökokouksen päätöksen jälkeen.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Vuonna 2019 konserni soveltaa seuraavia uusia tai muutettuja IASB:n julkaisemia standardeja ja tulkintoja.

Uusi IFRS 16 Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2019 tai myöhemmin alkavilla tilikausilla): IFRS 16 koskee vuokrasopimusten määritelmää, kirjaamista ja arvostamista sekä vuokrasopimuksiin liittyviä liitetietoja. Standardi korvaa IAS 17 Vuokrasopimuksia koskevan standardin.

IFRS 16 -standardi muuttaa vuokrasopimusten kirjanpitokäsittelyä edellyttämällä, että yhtiöt kirjaavat vuokrasopimussaamiset ja -velat taseeseen arvostaen tulevat vuokramaksut nykyarvoon ja tekemällä näistä varoista poistoja sekä kirjaamalla vuokrasopimusveloista korkoa tulosvaikutteisesti vuokrakauden aikana. Sopimuksen määrittely tällaiseksi vuokrasopimukseksi riippuu siitä, onko asiakkaalla oikeus kontrolloida vuokraamansa hyödykkeen käyttöä sopimuksen voimassaoloajan ajan.

IFRS 16:n käyttöönotto johtaa siihen, että osa niistä vuokramaksuista, jotka tällä hetkellä kirjataan konsernin tuloslaskelman liiketoiminnan muihin kuluihin, siirtyy poistoihin, ja koron osuus siirtyy rahoituskuluihin. Standardi vaikuttaa lähinnä konsernin operatiivisten vuokrasopimusten kirjaamiseen kasvattaen tasetta ja johtaen joihinkin muutoksiin tunnusluvuissa. Konsernin operatiiviset vuokrasitoumukset ovat tilinpäätöshetkellä 266 milj. euroa, ks. liite 29. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut. Konsernin arvion mukaan pääomitettujen vuokravastuiden nettonykyarvo on 212 milj. euroa seuraavan laskentatavan mukaan laskettuna:

MEUR	
Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellisarvo 31.12.2018	284
Muuttuvat vuokrat	-23
Jäännösarvo	-3
Lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut	-15
Vielä alkamattomat vuokrasopimukset, joihin Wärtsilä on sitoutunut	-3
Leasingvelan nimellisarvo 1.1.2019	240
Nykyarvo	212

Konserni soveltaa kahta käytettävissä olevaa poikkeusta. Nämä liittyvät joko lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin, joiden vuokrakausi on korkeintaan 12 kuukautta, tai vähäarvoisiin omaisuuseriin, jotka kirjataan kuluiksi muihin liiketoiminnan kuluihin. Konserni soveltaa siirtymävaiheessa kumulatiivisen oikaisun lähestymistapaa.

IAS 28:n muutokset: Pitkäaikaiset osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä* (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia sovelletaan pitkäaikaisiin osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä, joihin ei sovelleta pääomaosuusmenetelmää. Muutoksilla ei tule olemaan vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IAS 19:n muutos: Järjestelyjen muutos, supistaminen tai velvoitteiden täyttäminen* (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos selventää kirjanpitokäsittelyä, kun järjestelyjen muutos tai supistaminen tai

velvoitteiden täyttäminen tapahtuu raportointikauden aikana. Muutoksessa määritellään, että kun järjestelyjen muutos tai supistaminen tai velvoitteiden täyttäminen tapahtuu vuotuisen raportointikauden aikana, yhtiön on käytettävä päivitettyjä oletuksia palvelukustannuksen ja nettokoron määrittämiseksi. Tulkinnalla olisi vaikutusta konsernitilinpäätökseen järjestelyjen supistamisen tai velvoitteiden täyttämisen tilanteissa.

Muutokset **IFRS 9:ään: Ennen eräpäivää tapahtuvaa maksua koskevat ominaisuudet, joihin liittyy negatiivinen korvaus** (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Ennen eräpäivää tapahtuvaa maksua koskevat ominaisuudet, joihin liittyy negatiivinen korvaus – muutokset muuttavat IFRS 9:n olemassa olevia irtisanomisoikeuksiin liittyviä vaatimuksia, jotta kyseiset erät voidaan kirjata jaksotettuun hankintamenoon (tai liiketoimintamallista riippuen muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon) myös negatiivisen korvauksen maksamisen tilanteessa. Ilman muutosta nämä rahoitusvarat olisi arvostettava tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Muutoksilla ei tule olemaan vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRIC 23 Epävarmat tuloveropositiot (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta koskee tuloverojen kirjanpitokäsittelyä, kun verokohtelu sisältää epävarmuutta, joka vaikuttaa IAS 12:n soveltamiseen. Pääasiallinen kysymys koskee sitä, hyväksyykö veroviranomainen konsernin valitseman verokohtelun. Tätä arvioitaessa oletus on, että veroviranomaisilla on käytettävissään kaikki olennaiset tiedot esitetyn verokohtelun arviointia varten. Tulkinnalla ei tule olemaan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Vuotuiset parannukset IFRS 2015-2017 standardeihin*: Vuotuiset parannukset sisältävät pieniä muutoksia neljään standardiin. Parannuksilla ei odoteta olevan vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Konserni ennakoi ottavansa käyttöön seuraavat uudet standardit ja muutokset nykyisiin IASB:n määrittelemiin standardeihin vuoden 2019 jälkeen.

IFRS 17 Vakuutussopimukset* (sovellettava 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 17 koskee kaikentyyppisiä vakuutussopimuksia (ensivakuutukset ja jälleenvakuutus) riippumatta vakuutuksenantajan tyypistä sekä tiettyjä takuita ja rahoitusinstrumentteja, joissa on harkinnanvaraisia osallistumisominaisuuksia. Yleisenä tavoitteena on yhdenmukaistaa vakuutussopimusten kirjanpitokäsittelyä. Konserni arvioi standardin vaikutuksia parhaillaan.

* Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2018.

Huoltotoimintojen sisäinen siirto

Wärtsilä on siirtänyt tiettyjä huoltotoimintoja Marine Solutions -liiketoiminnalta Services-liiketoimintaan 1.1.2018 alkaen. Tarkoituksena on vahvistaa keskittymistä näiden toimintojen kehittämiseen. Vertailukauden 2017 luvut on oikaistu siirron mukaisiksi. Tämän seurauksena 177 milj. euroa liikevaihdosta, 190 milj. euroa tilauskertymästä ja 49 milj. euroa tilauskannasta on siirretty Marine Solutions -liiketoiminnalta Services-liiketoimintaan tilikaudella 2017. Huoltotoimintojen siirrolla ei ole vaikutusta konsernin totaalilukuihin.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Segmentti-informaatio

Wärtsilän ylin operatiivinen päätöksentekijä (CODM, Chief Operating Decision Maker) on toimitusjohtaja, jota tukee johtokunta ja joissain tapauksissa myös hallitus. Toimitusjohtaja arvioi konsernin kannattavuutta, taloudellista tilaa ja kehitystä kokonaisuutena. Ylimmän operatiivisen päätöksentekijän johtamistavan seurauksena Wärtsilä on yksi toimintasegmentti.

Toimintasegmentti on jaettu kahteen toisiaan tukevaan markkina-alueeseen, Marine Solutions ja Energy Solutions, joita Services tukee. Wärtsilä tarjoaa edistyksellistä teknologiaa ja elinkaariratkaisuja merenkulku- ja energia-alan asiakkaille. Näitä teknologioita ja ratkaisuja sekä myyvät että toimittavat maailmanlaajuisesti samat Wärtsilä-yhtiöt. Tuotanto valmistaa tuotteita sekä Energy Solutions että Marine Solutions -markkina-alueille samoilla tuotantolinjoilla, mikä mahdollistaa synergiaedut tuotantoprosessissa ja tutkimus- ja tuotekehityksessä. Myös hankintatoiminto tukee kumpaakin markkina-aluetta ja Servicesiä. Liiketoimintamallin, integroitujen operaatioiden ja hallinnointijärjestelmän vuoksi konserni raportoidaan yhtenä segmenttinä. Paremman ymmärryksen mahdollistamiseksi eri markkina-alueiden kehityksestä ja suhdannevaihteluista Wärtsilä julkaisee liikevaihdon eriteltynä markkina-alueisiin sekä Servicesiin.

Liikevaihto markkina-alueittain ja Services

		Oikaistu
MEUR	2018	2017
Energy Solutions	1 517	1 401
Marine Solutions	1 232	1 104
Services	2 426	2 407
Yhteensä	5 174	4 911

Maantieteellisenä informaationa raportoidaan Suomi, muu Eurooppa, Aasia, Amerikka ja muut maanosat. Maantieteellinen informaatio määräytyy liikevaihdon osalta asiakkaan kotimaan mukaan sekä pitkäaikaisten varojen osalta sen mukaan, missä ne sijaitsevat.

Tilikausilla 1.1.–31.12.2018 ja 1.1.–31.12.2017 Wärtsilällä ei ole ollut yksittäisiä merkittäviä asiakkaita eikä maita. Myynti Yhdysvaltoihin oli 14% (12) kokonaisliikevaihdosta.

Maantieteellinen informaatio

				Oikaistu
	2018		2017	
MEUR	Liikevaihto	Pitkä-aikaiset varat*	Liikevaihto	Pitkä-aikaiset varat*
Suomi	56	242	115	249
Muu Eurooppa	1 429	1 534	1 411	1 378
Aasia	1 867	90	1 933	112
Amerikka	1 245	266	1 132	265
Muut	577	5	321	5
Yhteensä	5 174	2 137	4 911	2 009

* Pitkäaikaiset varat koostuvat liikearvosta, aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä ja osuuksista osakkuus- ja yhteisyrityksissä.

2. Yrityshankinnat

Yrityshankinnat 2018

Transas-konserni

Toukokuussa Wärtsilä hankki 100% Transasista, jonka pääkonttori sijaitsee Iso-Britanniassa.

Transas on kansainvälisesti johtava merenkulun navigointiratkaisujen toimittaja, jonka valikoima sisältää täydellisiä komentosiltaratkaisuja, digituotteita ja karttoja. Yritys on markkinajohtaja myös merenkulun simulointi- ja koulutuspalveluissa, laivaliikenteen ohjauksessa, valvonnassa ja tukipalveluissa.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty tiivistetysti alustavat määrät Transasista maksetusta vastikkeesta, yrityshankinnan rahavirtavaikutuksesta sekä Wärtsilälle hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvoista hankintahetkellä.

Alustava vastike	MEUR
Hankintameno	183
Kokonaishankintameno	183

Yrityshankinnan alustava rahavirtavaikutus	MEUR
Maksettu hankintahinta	183
Hankitut rahavarat	-12
Yrityshankinnan rahavirtavaikutus yhteensä	171

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen alustavat arvot hankintahetkellä	MEUR
Aineettomat hyödykkeet	66
Aineelliset hyödykkeet	2
Vaihto-omaisuus	8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	50
Laskennalliset verosaamiset	2
Rahavarat	12
Varat yhteensä	140
Varaukset	3
Korolliset velat	29
Ostovelat ja muut velat	39
Laskennallinen verovelka	13
Varaukset ja velat yhteensä	83
Nettovarallisuus yhteensä	57
Alustava liikearvo	113

Hankittujen aineettomien hyödykkeiden alustava käypä arvo hankintahetkellä (mukaan lukien teknologia, asiakassuhteet ja tavaramerkit) on yhteensä 55 milj. euroa. Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on noin 50 milj. euroa. Myyntisaamisten käypään arvoon ei sisälly merkittävää riskiä.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

113 milj. euron alustava liikearvo heijastaa osaamisen ja asiantuntemuksen arvoa digitaalisissa merenkulun ratkaisuissa ja palveluissa. Yrityshankinnalla Wärtsilä ottaa merkittävän askeleen pyrkimyksessään kehittää kestävää yhteiskuntaa älykkäällä teknologialla. Transas tukee myös lupausta uudistaa alaa disruptiivisesti: luomalla ekosysteemin, jossa digiyhteydet läpäisevät koko toimitusketjun turvallisilla ja älykkäillä pilvipohjaisilla sovelluksilla.

Vuonna 2018 konsernin tulokseen sisältyy yrityshankinnasta aiheutuvia kustannuksia 3 milj. euroa, jotka liittyvät ulkopuolisille maksettuihin oikeudellisiin palkkioihin sekä yrityshankinnan kohteen tarkastamiseen (due diligence). Kustannukset sisältyvät konsernin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

Pro forma

Jos yrityshankinta olisi toteutunut 1.1.2018, olisi konsernin liikevaihto ollut johdon arvioiden mukaan 5.213 milj. euroa. Hankinnan vaikutus konsernin liiketulokseen ei olisi ollut merkittävä. Liikevaihtoa ja liiketulosta määrittäessä johto arvioi, että käypien arvojen oikaisut hankintapäivänä olisivat samat, jos hankinta olisi toteutunut 1.1.2018.

Muut yrityshankinnat

Helmikuussa Wärtsilä hankki 100% Trident B.V:stä ja LOCK-N-STITCH Inc.:istä. Lokakuussa Wärtsilä hankki 100% Burriel Navarro, S.L:stä.

Trident B.V. on hollantilainen, veden alla tapahtuvaan laivojen huolto-, tarkastus- ja korjauspalveluihin erikoistunut yritys. Yrityshankinnan avulla Wärtsilä pystyy rakentamaan omaa osaamistaan ja hyödyntämään palvelutuotteidensa synergioita vahvistaen näin markkina-asemaansa.

LOCK-N-STITCH Inc. on amerikkalainen tekniikan alan yritys, joka palvelee asiakkaita meri- ja energiasektoreilla sekä muilla aloilla. Yritys on erikoistunut valurautakorjauksiin. Yrityshankinta vahvistaa Wärtsilän palveluportfoliota asiakkaille, joiden käytössä on useita tuotemerkkejä.

Burriel Navarro, S.L tekee veden alla tapahtuvaa huoltoa Espanjan keskeisissä satamissa. Yrityshankinta tukee Wärtsilän veden alla tapahtuvaa huollon kasvua ja laajentaa yhtiön läsnäoloa Euroopan markkinoilla.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty tiivistetysti alustavat määrät maksetuista vastikkeista, yrityshankintojen rahavirtavaikutuksesta sekä Wärtsilälle hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvoista hankintahetkillä.

Alustava vastike	MEUR
Hankintameno	27
Kokonaishankintameno	27

Yrityshankintojen alustava rahavirtavaikutus	MEUR
Maksettu hankintahinta	23
Ehdollinen vastike	4
Hankitut rahavarat	-1
Yrityshankintojen rahavirtavaikutus yhteensä	26

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen alustavat arvot hankintahetkillä	MEUR
Aineettomat hyödykkeet	10
Aineelliset hyödykkeet	2
Vaihto-omaisuus	1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	6
Rahavarat	1
Varat yhteensä	19

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Ostovelat ja muut velat	4
Laskennallinen verovelka	3
Varaukset ja velat yhteensä	6
Nettovarallisuus yhteensä	13
Alustava liikearvo	13

Hankittujen aineettomien hyödykkeiden alustava käypä arvo hankintahetkillä (mukaan lukien teknologia, asiakassuhteet ja tavaramerkit) on yhteensä 10 milj. euroa. Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on noin 6 milj. euroa. Myyntisaamisten käypään arvoon ei sisälly merkittävää riskiä.

13 milj. euron alustava liikearvo heijastaa vedenalaisten palvelujen osaamisen ja asiantuntemuksen arvoa.

Vuonna 2018 konsernin tulokseen ei sisälly merkittäviä yrityshankinnoista aiheutuvia kustannuksia.

Pro forma

Jos yrityshankinnat olisivat toteutuneet 1.1.2018, olisi konsernin liikevaihto ollut johdon arvioiden mukaan 5.176 milj. euroa. Hankintojen vaikutus konsernin liiketulokseen ei olisi ollut merkittävä. Liikevaihtoa ja liiketulosta määrittäessä johto arvioi, että käypien arvojen oikaisut hankintapäivinä olisivat samat, jos hankinnat olisivat toteutuneet 1.1.2018.

Yrityshankinnat 2017

Greensmith Energy Management Systems Inc.

3.7.2017 Wärtsilä hankki 100% Greensmith Management Systems Inc.:stä.

Greensmith on markkinajohtaja sähköverkkojärjestelmätasoisten energian varastointiohjelmistojen ja integroitujen energian varastointiratkaisujen kehittämisessä. Hankinnan ansiosta Wärtsilä pystyy laajentamaan globaalia toimintaansa energian varastointimarkkinoilla.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty tiivistetysti määrät Greensmithistä maksetusta vastikkeesta, yrityshankinnan rahavirtavaikutuksesta sekä Wärtsilälle hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvoista hankintahetkellä.

Luovutettu vastike	MEUR
Hankintameno	144
Kokonaishankintameno	144

Yrityshankinnan rahavirtavaikutus	MEUR
Maksettu hankintahinta	144
Yrityshankinnan rahavirtavaikutus yhteensä	144

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvot hankintahetkellä	MEUR
Aineettomat hyödykkeet	42
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Laskennalliset verosaamiset	4
Varat yhteensä	51
Varaukset	5
Ostovelat ja muut velat	5
Laskennalliset verovelat	17
Varaukset ja velat yhteensä	27
Nettovarallisuus yhteensä	24
Liikearvo	120

Hankittujen aineettomien hyödykkeiden käypä arvo hankintahetkellä (mukaan lukien tavaramerkit ja teknologia) on yhteensä 42 milj. euroa. Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on noin 5 milj. euroa. Myyntisaamisten käypään arvoon ei sisälly merkittävää riskiä.

120 milj. euron liikearvo heijastaa energian varastoinnin ja integraatiopalvelujen osaamisen ja asiantuntemuksen arvoa. Wärtsilä odottaa, että yrityshankinta parantaa sen tarjontaa ja palveluita asiakkaiden suuntaan sekä tukee kasvustrategiaa ja näin ollen luo Wärtsilälle uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja parantaa asiakkaiden toiminnan tehokkuutta.

Vuonna 2017 konsernin tulokseen sisältyy yrityshankinnasta aiheutuvia kustannuksia 1 milj. euroa, jotka liittyvät ulkopuolisille maksettuihin oikeudellisiin palkkioihin sekä yrityshankinnan kohteen tarkastamiseen (due diligence). Kustannukset sisältyvät konsernin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

Pro Forma

Jos yrityshankinta olisi toteutunut 1.1.2017, olisi konsernin liikevaihto ollut johdon arvioiden mukaan 4.928 milj. euroa. Hankinnan vaikutus konsernin liiketulokseen ei olisi ollut merkittävä. Liikevaihtoa ja liiketulosta määrittäessä johto arvioi, että käypien arvojen oikaisut hankintapäivänä olisivat samat, jos hankinta olisi toteutunut 1.1.2017.

Muut yrityshankinnat

Lokakuussa Wärtsilä hankki 100% Puregas Solutions Ab:stä ja Guidance Navigation Holdings Limitedistä.

Ruotsalainen Puregas Solutions toimittaa kokonaisratkaisuja biokaasun jalostukseen, ja sillä on vahva markkina-asema toimialallaan. Hankinta vahvistaa Wärtsilän asemaa biokaasun nesteytysmarkkinoilla.

Guidance Navigation Holdings Limited on yksityisomistuksessa oleva yhtiö Iso-Britanniasta. Se tunnetaan merenkulkuteollisuudessa dynaamiseen positiointiin ja muihin aluksen hallinnointijärjestelmiin, kuten törmäyksenestoon ja kauko-ohjaustoimintaan, liittyvien sensoriratkaisujen teknologiajohtajana. Hankinta parantaa Wärtsilän osaamista tilannevalveutuneisuuden ja lähialueen mittauksen alalla, jotka molemmat ovat keskeisessä osassa älykkäässä alusnavigoinnissa.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty tiivistetysti määrät maksetuista vastikkeista, yrityshankintojen rahavirtavaikutuksesta sekä Wärtsilälle hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvoista hankintahetkillä.

Luovutettu vastike	MEUR
Hankintameno	63
Kokonaishankintameno	63

Yrityshankintojen rahavirtavaikutus	MEUR
Maksettu hankintahinta	53
Ehdollinen vastike	9

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Hankitut rahavarat	-10
Yrityshankintojen rahavirtavaikutus yhteensä	52

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvot hankintahetkillä	MEUR
Aineettomat hyödykkeet	17
Vaihto-omaisuus	1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	14
Rahavarat	10
Varat yhteensä	43
Varaukset	1
Ostovelat ja muut velat	9
Saadut ennakot	4
Laskennallinen verovelka	4
Varaukset ja velat yhteensä	17
Nettovarallisuus yhteensä	26
Liikearvo	37

Hankittujen aineettomien hyödykkeiden käypä arvo hankintahetkillä (mukaan lukien asiakassuhteet, teknologia ja tavaramerkit) on yhteensä 17 milj. euroa. Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on noin 14 milj. euroa. Myyntisaamisten käypään arvoon ei sisälly merkittävää riskiä.

37 milj. euron liikearvo heijastaa osaamisen ja asiantuntemuksen arvoa biokaasun jalostukseen liittyvien kokonaisratkaisujen toimittamisessa ja älykkäämmässä alusnavigoinnissa. Wärtsilä odottaa, että Puregas Solutions Ab:n hankinta vahvistaa ja täydentää sen asemaa biokaasun nesteytysmarkkinoilla sekä parantaa Wärtsilän tarjontaa ja toimintakenttää kaasun arvoketjussa. Guidance Navigation Holdings Limitedin hankinta parantaa Wärtsilän osaamista tilannevalveutuneisuuden ja lähialueen mittauksen alalla, jotka molemmat ovat keskeisessä osassa älykkäässä alusnavigoinnissa.

Vuonna 2017 konsernin tulokseen sisältyy yrityshankinnoista aiheutuvia kustannuksia 1 milj. euroa, jotka liittyvät ulkopuolisille maksettuihin oikeudellisiin palkkioihin sekä yrityshankinnan kohteen tarkastamiseen (due diligence). Kustannukset sisältyvät konsernin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

Pro forma

Jos muut yrityshankinnat olisivat toteutuneet 1.1.2017, olisi konsernin liikevaihto ollut johdon arvioiden mukaan 4.940 milj. euroa. Hankintojen vaikutus konsernin liiketulokseen ei olisi ollut merkittävä. Liikevaihtoa ja liiketulosta määrittäessä johto arvioi, että käypien arvojen oikaisut hankintapäivinä olisivat samat, jos hankinnat olisivat toteutuneet 1.1.2017.

3. Yritysmyynnit

Yritysmyynnit 2018

Pumppuliiketoiminnan myynti

31.10.2018 Wärtsilä myi pumppuliiketoimintansa pohjoismaiselle sijoitusyhtiölle Solix Groupille. Wärtsilä Pumps on kuulunut Wärtsilä Marine Solutions -organisaatioon siitä asti, kun yhtiö osti Hamworthyn vuonna 2012. Pumppuliiketoiminnan liikevaihto oli noin 50 milj. euroa vuonna 2017. Wärtsilä sai kaupasta 45 milj. euroa, jonka lisäksi konsernin taseeseen on kirjattu kauppahintasaatava 20 milj. euroa pitkäaikaisiin muihin saamisiin. Liiketoiminnan myynnistä on kirjattu 27 milj. euron myyntivoitto liiketoiminnan muihin tuottoihin perustuen alustavaan myyntivoittolaskelmaan.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Muut myynnit

20.10.2018 Wärtsilä myi enemmistöosuutensa Wärtsilä Yuchai Engine Co. Ltd:stä. Kauppasumma ja kaupan vaikutus tilikauden tulokseen eivät olleet merkittäviä.

Yritysmyynnit 2017

Vuonna 2017 ei tehty yritysmyyntejä.

4. Myyntituottojen jaottelu

Asiakassopimuksista johtuvia myyntituottoja kirjataan sekä ajan kuluessa että yhtenä ajankohtana seuraaviin tulotyyppeihin jaoteltuna.

Liikevaihto tulotyypeittäin

MEUR	2018	2017
Tuotteet	1 145	1 149
Tuotteet ja palvelut	557	567
Projektit	2 992	2 785
Pitkäaikaiset sopimukset	480	410
Yhteensä	5 174	4 911

Suoritevelvoitteiden täyttämisen ajoittuminen

MEUR	2018	2017
Yhtenä ajankohtana	3 740	3 555
Ajan kuluessa	1 434	1 356
Yhteensä	5 174	4 911

Tuotemyynti pitää sisällään varaosien ja standardilaitteiden myynnin. Näiden kohdalla myyntituotot tuloutetaan yhtenä ajankohtana, kun tuotteiden määräysvalta on siirtynyt asiakkaalle, tyypillisesti tuotteiden toimitushetkellä.

Tuotteet ja palvelut -tulotyyppi pitää sisällään lyhytaikaisen kenttähuoltotyön, eli palvelun ja laitteen yhdistelmän toimituksen. Tuloutus tapahtuu yhtenä ajankohtana, kun palvelu on suoritettu.

Projektit sisältävät lyhyt- ja pitkäaikaisia projekteja. Sopimusehdoista ja projektin kestosta riippuen tuloutus tapahtuu joko yhtenä ajankohtana tai ajan kuluessa. Tuotot pitkäaikaisista projekteista, kuten pitkäaikaishankkeista, integroiduista ratkaisuista, laivan suunnitteluista ja voimalaratkaisuista, tuloutetaan ajan kuluessa. Tuotot räätälöidyistä tuotetoimituksista tuloutetaan yhtenä ajankohtana.

Pitkäaikaiset sopimukset sisältävät pitkäaikaiset käyttö- ja huoltosopimukset, jotka tuloutetaan ajan kuluessa.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

5. Liiketoiminnan muut tuotot

MEUR	2018	2017
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	32	18
Julkiset avustukset	7	10
Romun myyntituotot	3	3
Sivutuotteiden myyntituotot	2	1
Tilausten peruutuksiin liittyvät tuotot*	10	6
Vakuutuskorvaukset	4	4
Muut	24	19
Yhteensä	80	60

* Tilausten peruutuksiin liittyvät kulut ovat vastaavilla kulutileillä.

6. Materiaalit ja palvelut

		Oikaistu
MEUR	2018	2017
Ostot tilikauden aikana	-1 598	-1 418
Varastojen muutos	40	1
Ulkopuoliset palvelut	-1 294	-1 144
Yhteensä	-2 852	-2 561

7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

MEUR	2018	2017
Palkat ja palkkiot	954	1 000
Eläkekulut		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	7	9
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	71	66
Muut henkilösivukulut	142	139
Yhteensä	1 175	1 214

Lisätietoja johdon palkitsemisesta liitetiedossa 30. Lähipiiritapahtumat.

Pitkäaikaiset palkitsemisjärjestelmät

Palkkoihin ja palkkioihin sisältyy varauksen purku vuosien 2016–2018 ja 2017–2019 tulospalkkiojärjestelmiin liittyen, yhteensä 21 milj. euroa (edellisenä vuonna lisäys 40). Varaus kirjataan käypään arvoon. Kyseiset tulospalkkiojärjestelmät perustuvat osakkeen markkina-arvon kehitykseen ennalta määrätyllä aikavälillä. Palkkiolle on asetettu yläraja ja se suoritetaan käteisenä ohjelman loputtua työssäoloehdon täyttyminen huomioiden. Johtoryhmän jäsenten tulee hankkia Wärtsilän osakkeita 50%:lla saamistaan nettobonuksista, kunnes omistus, jonka määrä vastaa arvoltaan henkilön perusvuosipalkkaa bruttona, on saavutettu.

Kyseisissä tulospalkkiojärjestelmissä bonuksen suuruus perustuu osakkeen kolmen vuoden kurssikehitykseen. Pitkäaikaisen palkitsemisjärjestelmän bonusoikeuksien määrät ja kriteerit on oikaistu vastaamaan maksuttoman osakeannin vaikutuksia. Vuoden 2016–2018 ohjelmassa on 4.857.000 bonusoikeutta, vuoden 2017–2019 ohjelmassa 5.490.000 bonusoikeutta ja vuoden 2018–2020 4.845.000

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

bonusoikeutta. Vuoden 2016–2018 ohjelmassa lähtöhintana on 15,82 euroa, vuoden 2017–2019 ohjelmassa 16,19 euroa ja vuoden 2018–2020 ohjelmassa 22,58 euroa. Bonusohjelmissa huomioidaan 100% niiden juoksuaikana maksettavista osingoista. Vuoden 2016–2018 ohjelmassa maksettava bonus voi olla korkeintaan 4,61 euroa per bonusoikeus, vuoden 2017–2019 ohjelmassa 6,07 euroa per bonusoikeus ja vuoden 2018–2020 ohjelmassa 8,47 euroa per bonusoikeus.

	2018	2017
Henkilöstö keskimäärin	18 899	17 866
Henkilöstö tilikauden lopussa	19 294	18 065

8. Poistot ja arvonalentumiset

MEUR	2018	2017
Tuotekehityskulut	11	12
Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot	43	36
Muut aineettomat hyödykkeet	12	12
Rakennukset ja rakennelmat	16	15
Koneet ja kalusto	43	45
Muut aineelliset hyödykkeet	1	1
Arvonalentumiset	3	14
Yhteensä	130	134

9. Liiketoiminnan muut kulut

MEUR	2018	2017
Matkakulut	145	138
Vuokrakulut	90	90
Laki- ja konsultointikulut	89	71
IT-kulut	61	55
Muut henkilöstöön liittyvät kulut	58	51
Muut	204	173
Yhteensä	648	577

10. Rahoitustuotot ja -kulut

MEUR	2018	2017
Korkotuotot lainoista ja saamisista	2	2
Korkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	20	9
Korkotuotot jaksotettuun hankintamenoon kirjattavista eristä	1	
Muut rahoitustuotot	1	2
Rahoitustuotot yhteensä	24	12
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoon kirjattavista rahoitusveloista	-11	-10
Korkokulut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusveloista	-34	-14
Nettokorot etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	-3	-3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen arvonmuutokset	-4	1

Rahoitussaamisten alaskirjaukset	-1	
Valuuttakurssierot*	-6	-27
Lainojen palkkiokulut	-2	-1
Muut rahoituskulut	-4	-4
Rahoituskulut yhteensä	-65	-59
Yhteensä	-40	-47

* Vuonna 2018 kurssieroihin sisältyi -2 milj. euroa (-15) rahavirtasuojausten tehotonta osuutta ja -5 milj. euroa (-7) kurssieroa suojaamattomista sisäisistä lainoista.

11. Tuloverot

		Oikaistu
MEUR	2018	2017
Tuloverot		
tilikaudelta	-126	-121
edellisiltä tilikausilta	1	-2
Laskennallisten verojen muutos		
syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset erot	10	2
verokantojen muutoksen vaikutus	1	4
Yhteensä	-116	-117
Efektiivisen verokannan täsmäytyslaskelma:		
Tulos ennen veroja	502	491
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla 20,0%	-100	-98
Verokannan muutoksen vaikutus	1	4
Ulkomaisten tytäryhtiöiden eriävien verokantojen vaikutus	6	4
Verovapaiden tulojen ja vähennyskelvottomien kulujen vaikutus	2	-3
Osakkuus- ja yhteisyritysten tulosten vaikutus	3	3
Kirjaamattomien verotappioiden hyödyntäminen		4
Käyttämättömät tilikauden tappiot	-17	-14
Muut verot*	-10	-14
Muut jaksotuserot	-1	-1
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	1	-2
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut verot	-116	-117
Efektiivinen verokanta (%)	23,1	23,7

* Muut verot koostuvat pääosin hyödyntämättä jääneistä lähdeveroista ja muista kuin suoraan verotettavaan tuloon perustuvista veroista.

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät tuloverot esitetään Laajassa tuloslaskelmassa. Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutokset esitetään liitetiedossa 22. Laskennalliset verot.

Wärtsilässä on vireillä verotarkastuksia joissakin maissa, mistä voi aiheutua jälkiveropäätöksiä ja niistä johtuvia veroja liitännäismaksuineen.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

12. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos ulkona olevien osakkeiden painotetulla keskiarvolla. Tilikausilla ei ole ollut laimennusvaikutteisia ohjelmia

		Oikaistu
MEUR	2018	2017
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos	386	375
Osakkeet tuhansina		
ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo*	591 723	591 723
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos (laimentamaton ja laimennettu):		
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,65	0,63

* Lisätietoja osakkeiden lukumäärästä esitetään liitetiedossa 24. Oma pääoma.

Tulos/osake on vertailukauden osalta oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

13. Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvon kohdistaminen

Yrityshankinnoissa syntyvä liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottavalle yksikölle (RTY), joka on konsernin toimintasegmentti. Toimintasegmentti on alin taso, jolla konserni seuraa liikearvoa. Tilikauden aikana hankittujen yritysten liikearvo kohdistetaan konsernin RTY:lle hankintapäivänä. Myös aiemmin erillään esitetyt RTY:t on integroitu tilikauden aikana Wärtsilään. Liikearvon kohdentaminen on esitetty alla olevan taulukon mukaisesti.

Liikearvo/rahavirtaa tuottava yksikkö

MEUR	2018	2017
Wärtsilä 1.1.	1 237	1 112
Yrityshankinnat ja yritysmyynnit	113	157
Muut muutokset		1
Muutokset valuuttakursseissa	4	-33
Yhteensä	1 355	1 237

Liikearvon arvonalentumistestaus

Konserni tekee liikearvon arvonalentumistestauksen vuosittain 30.9., tai kun esiintyy viitteitä, että kerrytettävissä oleva rahamäärä saattaa olla alle kirjanpitoarvon.

Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo perustuu käyttöarvolaskelmaan. RTY:n käyttöarvo määritellään nykyisen tilauskannan ja johdon hyväksymien strategisten suunnitelmien mukaisten tulevan viiden vuoden kassavirtojen diskontatulla nykyarvomenetelmällä. Yksikön arvioitu rahavirta perustuu kiinteistön, tehtaan ja välineistön käyttöön niiden nykyisessä kunnossa normaaleilla ylläpitoinvestoinneilla ilman mahdollisia tulevaisuuden yrityshankintoja. Rahavirrat, jotka ulottuvat viiden vuoden ennustejakson jälkeiselle ajalle, on laskettu käyttäen ns.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

loppuarvomenetelmää. Loppuarvon kasvun määrittelemisessä on käytetty johdon konservatiivista arvioita kassavirran pitkän aikavälin kasvusta. Loppuarvon kasvutekijänä on käytetty 2%:n vuotuista kasvua.

Arvonmäärittelemisessä avaintekijöitä ovat maailman talouden kasvu ja erityisesti globaalien energiamarkkinoiden kehitys, globaali laivanrakennusteollisuus sekä niihin liittyvien palveluiden kysyntä. Markkinoiden kokonaiskustannusten arvioidun kehityksen nähdään vaikuttavan kannattavuustasoon, kun taas yksittäisten kuluerien hintakehityksellä ei ole olennaista merkitystä laskelmiin. Avaintekijä tuotteiden ja laitteiden uusmyynnin arvonmäärittelemisessä on maailman talouden kasvu, kun taas avaintekijät huoltotoiminnoissa liittyvät myös vastaavien palvelujen kysyntään ja arvioihin työkustannusten kehityksestä markkinoilla.

Diskonttauskorkona käytetään Wärtsilän määrittelemää painotettua pääomakustannusta ennen veroja (WACC). WACC:n osatekijät ovat riskitön korko, markkinariskipreemio, teollisuuskohtainen beta, lainakustannus sekä oman ja vieraan pääoman suhde. Vuoden 2018 WACC:ia laskettaessa on huomioitu, että yleinen korkokanta on laskenut. Wärtsilä on käyttänyt 8,9%:n WACC:a (9,4) laskelmissaan.

Liikearvon testauksen tuloksena liikearvontestaustappiota ei tunnistettu konsernin RTY:lle tilikausille, jotka päättyivät 31.12.2018 ja 31.12.2017. Konsernin RTY:n kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti niiden kirjanpitoarvon merkittävästi.

Herkkyysanalyysi

Johto on arvioinut, ettei mikään muutos keskeisissä oletuksissa saisi aikaan tilannetta, jossa rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittäisi sen kerrytettävissä olevan rahamäärän. Rahavirtaa tuottavalle yksikölle on tehty herkkyysanalyysi muuttamalla laskentaoletuksia. Alla olevassa taulukossa on esitetty vaadittava muutos oletuksessa, jolla kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo vastaisi kirjanpitoarvoa.

	Muutos
Diskonttauskorko, ennen veroja	kasvu yli 20 prosenttiyksikköä
Loppuarvon kasvuvauhti	lasku yli 68 prosenttiyksikköä
Kannattavuus	lasku yli 82 prosenttia

Johdon näkemyksen mukaan perusoletusten muutoksia ei tule tulkita osoituksena niiden toteutumisen todennäköisyydestä. Herkkyysanalyysit ovat hypoteettisia ja siksi niihin tulee suhtautua varauksella.

2018

MEUR	Tuote-kehitys-kulut	Kesken-eräiset hankinnat ja ennakot	Muut aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	142	21	783	1 243	2 189
Valuuttakurssimuutokset			-2	4	2
Yrityshankinnat ja yritysmyynnit	-2	10	66	113	187
Lisäykset	2	35	8	1	45
Vähennykset ja muut muutokset			-12	-1	-13
Uudelleenryhmittelyt		-13	13		
Hankintameno 31.12.2018	141	53	857	1 361	2 411
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-85		-521	-6	-612
Valuuttakurssimuutokset			1		1
Vähennysten kertyneet poistot ja muut muutokset	2		12	1	15
Tilikauden poisto	-11		-55		-66
Arvonalentumiset			-1	-1	-2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-94		-565	-6	-665
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	47	53	292	1 355	1 747

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Tilikaudella aktivoitiin tuotekehitysmenoja 30 milj. euroa (16). Niiden kirjanpitoarvo oli 91 milj. euroa (73).

Hankintamenojen allokointeihin liittyvät aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 43 milj. euroa (36) ja niiden kirjanpitoarvo oli 248 milj. euroa (227).

2017

MEUR	Tuote-kehitys-kulut	Kesken-eräiset hankinnat ja ennakot	Muut aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	107	41	743	1 118	2 008
Valuuttakurssimuutokset			-15	-33	-49
Yrityshankinnat			61	157	217
Lisäykset	1	19	5		25
Vähennykset ja muut muutokset			-12	1	-12
Uudelleenryhmittelyt	34	-39	5		
Hankintameno 31.12.2017	142	21	783	1 243	2 189
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-73		-495	-5	-574
Valuuttakurssimuutokset			9		10
Vähennysten kertyneet poistot ja muut muutokset			12		12
Tilikauden poisto	-12		-48		-60
Arvonalentumiset			-1		-1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-85		-521	-6	-612
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	57	21	262	1 237	1 577

14. Aineelliset hyödykkeet

2018

MEUR	Maa- ja vesi-alueet	Raken-nukset ja raken-nelmat	Koneet ja ka-lusto	Kesken-eräiset hankin-nat ja ennakot	Muut aineelli-set hyö-dykkeet	Yh-teensä
Hankintameno 1.1.2018	43	313	787	18	23	1 185
Valuuttakurssimuutokset		-1	-1			-3
Yrityshankinnat ja yritysmyynnit	-9	-22	-19			-50
Lisäykset	1	5	23	35		64
Vähennykset	-4	-4	-22			-30
Uudelleenryhmittelyt		7	12	-14		5
Hankintameno 31.12.2018	31	297	780	40	24	1 171
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-2	-172	-642		-20	-835
Valuuttakurssimuutokset		1	1			1
Vähennysten ja yritysmyyntien kertyneet poistot	1	11	41			53
Tilikauden poisto		-16	-43		-1	-60
Arvonalentumiset			-2			-2
Uudelleenryhmittelyt		-1	-4			-5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-1	-177	-648		-21	-847

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Kirjanpitoarvo 31.12.2018	30	120	132	39	3	324
Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing-sopimuksilla hankittua omaisuutta		1	1			3

2017

MEUR	Maa- ja vesi-alueet	Raken-nukset ja raken-nelmat	Koneet ja ka-lusto	Kesken-eräiset hankin-nat ja ennakot	Muut aineelli-set hyö-dykkeet	Yh-teensä
Hankintameno 1.1.2017	46	349	834	12	25	1 266
Valuuttakurssimuutokset	-1	-10	-18			-30
Lisäykset		2	20	17		39
Vähennykset	-2	-22	-45			-69
Uudelleenryhmittelyt		-6	-5	-11	-1	-22
Hankintameno 31.12.2017	43	313	787	18	23	1 185
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-1	-179	-660		-21	-861
Valuuttakurssimuutokset		4	13			18
Vähennysten kertyneet poistot		15	44			59
Tilikauden poisto		-15	-45		-1	-61
Arvonalentumiset		-6	-7			-13
Uudelleenryhmittelyt		9	13		1	22
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-2	-172	-642		-20	-835
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	41	142	146	18	3	349
Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing-sopimuksilla hankittua omaisuutta						1

15. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin

MEUR	2018	2017
Kirjanpitoarvo 1.1.	83	84
Investoinnit	1	
Osuus tuloksesta	13	13
Osingot	-17	-12
Muuntoerot	-1	-1
Osakepääoman alentaminen osakkuus- ja yhteisyrityksissä	-13	
Kirjanpitoarvo 31.12.	66	83

Vuonna 2018 Wärtsilä investoi 1 milj. euroa yhteisyritykseen CSSC Wärtsilä Electrical & Automation Co., Ltd ja sai 13 milj. euron pääomanpalautuksen Koreassa sijatsevasta Wärtsilä Hyundai Engine Co. Ltd-yhtiöstä.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Taloudellinen yhteenveto (100%):

2018

MEUR		Omistus-%	Varat	Oma pääoma	Velat	Liike-vaihto	Tili-kauden tulos
Yhteisyritykset							
Wärtsilä Qiyao Diesel Company Ltd.	Kiina	50,0	26	19	8	17	
Wärtsilä Hyundai Engine Co Ltd.	Etelä-Korea	50,0	111	91	20	164	29
CSSC Wärtsilä Electrical & Automation Co., Ltd.	Kiina	49,0	2	2	1		-1
CSSC Wärtsilä Engine (Shanghai) Co., Ltd.	Kiina	49,0	70	19	51	49	-3
Repropel Sociedad de reparacao de helices	Portugali	50,0	1	1	1	1	
Osakkuusyritykset							
Wärtsilä Land & Sea Academy, Inc.	Filippiinit	40,0		-2	2		
Neptun Maritime AS	Norja	40,0	1	1		1	

CSSC Wärtsilä Engine (Shanghai) Co., Ltd -yhtiö valmistaa keskikokoisia ja suuria keskinopeita dieselmoottoreita ja monipolttoainemoottoreita Shanghaissa Linganganissa. Wärtsilä Hyundai Engine Company Ltd valmistaa monipolttoainemoottoreita LNG-aluksiin Mokpossa, Etelä-Koreassa. Wärtsilä Qiyao Diesel Company Ltd. valmistaa merenkulun apumoottoreita Shanghaissa, Kiinassa. CSSC Wärtsilä Electrical & Automation Co. Ltd on fokusoitunut tuottamaan kehittyneitä sähkö -ja automaatioratkaisuja risteilyalalle.

2017

MEUR		Omistus-%	Varat	Oma pääoma	Velat	Liike-vaihto	Tili-kauden tulos
Yhteisyritykset							
Wärtsilä Qiyao Diesel Company Ltd.	Kiina	50,0	25	19	7	13	
Wärtsilä Hyundai Engine Co Ltd.	Etelä-Korea	50,0	192	122	70	176	34
CSSC Wärtsilä Engine (Shanghai) Co., Ltd.	Kiina	49,0	62	22	40	26	-9
Repropel Sociedad de reparacao de helices	Portugali	50,0	1	1	1	1	
Osakkuusyritykset							
Wärtsilä Land & Sea Academy, Inc.	Filippiinit	40,0		-2	2		
Neptun Maritime AS	Norja	40,0	1	1		1	

16. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

2018

MEUR	Jaksotet-tuun hankinta-menoon	Käypään arvoon tulosvaikut-teisesti	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta	Tase-erien kirjanpito-arvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Korolliset sijoitukset		3		3	3
Myyntisaamiset	49			49	49
Johdannaiset		3		3	3
Muut sijoitukset		16		16	16
Muut saamiset	20			20	20
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset	1 219			1 219	1 219
Myynnissä olevat myyntisaamiset		3		3	3

Johdannaiset		5	3	8	8
Muut rahoitussaamiset	3			3	3
Rahavarat	466	21		487	487
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	1 758	52	3	1 813	1 813
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Korolliset velat	748			748	754
Johdannaiset		16		16	16
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Korolliset velat	74			74	74
Ostovelat	596			596	596
Johdannaiset		27	36	63	63
Muut rahoitusvelat	9			9	9
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	1 428	43	36	1 507	1 513

2017

MEUR	Jaksotettuun hankintamenoon	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Korolliset sijoitukset		5		5	5
Myyntisaamiset	109			109	109
Muut sijoitukset		13		13	13
Muut saamiset	3			3	3
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset	1 306			1 306	1 306
Myynnissä olevat myyntisaamiset		1		1	1
Johdannaiset		15	14	28	28
Muut rahoitussaamiset	4			4	4
Rahavarat	360	19		379	379
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	1 782	53	14	1 848	1 848
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Korolliset velat	517			517	524
Johdannaiset		19		19	19
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Korolliset velat	102			102	102
Ostovelat	539			539	539
Johdannaiset		12	10	22	22
Muut rahoitusvelat	11			11	11
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	1 169	31	10	1 211	1 218

Käyvän arvon hierarkia

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit on luokiteltu seuraavan käyvän arvon hierarkian mukaisesti: instrumentit, joille on olemassa aktiivisilla markkinoilla julkisesti noteerattu hinta (taso 1), instrumentit, joille on olemassa muu havainnoitavissa oleva suora tai epäsuora hinta kuin noteerattu tason 1 mukainen hinta (taso 2) ja instrumentit, joille ei löydy havainnoitavissa olevaa markkinahintaa (taso 3). Käypään arvoon arvostettaviin instrumentteihin kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat. Lyhytaikaisten saamisten lyhyen luonteen vuoksi niiden kirjanpitoarvojen katsotaan olevan yhtä kuin niiden käyvät arvot.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Rahoitusinstrumenttien arvostamiseen käytettävät arvostusmallit:

• valuuttatermiinisopimusten käyvän arvon määrittely tilinpäätöspäivän termiinikursseilla

• koronvaihtosopimusten käypien arvojen laskeminen havainnoitavissa olevien tuottokäyrien perusteella arvioituihin tulevaisuuden rahavirtojen nykyarvoihin

• noteerattujen markkinahintojen tai välittäjän samankaltaisille instrumenteille tarjoamien hintojen käyttäminen

	2018		2017	
MEUR	Taso 2	Taso 3	Taso 2	Taso 3
Rahoitusvarat				
Muut sijoitukset		16		13
Korolliset sijoitukset, pitkäaikaiset	3		5	
Muut saamiset, pitkäaikaiset	3		3	
Johdannaiset	12		28	
Rahoitusvelat				
Korolliset velat, pitkäaikaiset*	754		524	
Johdannaiset	79		41	

* Arvostettu jaksotettuun hankintamenoon konsernin taseessa.

Lisätietoja rahoitusveloista esitetään liitetiedossa 26. Rahoitusvelat.

Muut sijoitukset

Muut sijoitukset sisältävät käypään arvoon arvostettuja noteeraamattomia osakkeita. Näitä sijoituksia tarkastellaan DCF-mallien avulla, joissa kriittiset oletukset liittyvät WACC:in tasoon ja odotettuihin rahavirtoihin osingoista. Eri skenaarioilla saadaan kuitenkin niin erilaisia tuloksia, että johdon arvioiden mukaan jaksotettuun hankintamenoon arvostaminen on lähinnä käypää arvoa.

MEUR	2018	2017
Kirjanpitoarvo 1.1.	13	15
Osakkeiden hankinnat	3	
Osakkeiden myynti		-1
Alaskirjaukset		-1
Kirjanpitoarvo 31.12.	16	13

Vuonna 2018 noteeraamattomien muiden osakkeiden hankintameno oli 16 milj. euroa (13), ja niiden markkina-arvo oli 16 milj. euroa (13).

17. Vaihto-omaisuus

MEUR	2018	2017
Aineet ja tarvikkeet	471	432
Keskeneräiset tuotteet	615	557
Valmiit tuotteet ja tavarat	35	27
Maksetut ennakot	43	36
Yhteensä	1 165	1 051

Konsernin tuloslaskelmaan on 2018 kirjattu 1 milj. euron (4) alaskirjaus liittyen vanhentuneeseen vaihto-omaisuuteen. Yrityshankinnoista johtuva vaihto-omaisuuden kasvu on 8 milj. euroa (1).

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

18. Sopimukseen perustuvat taseeseen merkityt määrät

MEUR	2018	2017
Myyntisaamiset	1 271	1 416
Sopimukseen perustuvat varat	557	351
Sopimukseen perustuvat velat		
Saadut ennakot	584	523
Jaksotetut tuotot	345	265
Myyntisaamiset ja sopimukseen perustuvat varat		
Pitkäaikaiset	49	109
Lyhytaikaiset	1 779	1 658
Sopimukseen perustuvat velat		
Pitkäaikaiset	41	64
Lyhytaikaiset	888	724
Tilikauden aikana tuloutetut myyntituotot, jotka olivat mukana sopimukseen perustuvissa veloissa 1.1.	724	615
Keskeneräisiin projekteihin ja sopimuksiin liittyvät jäljellä olevat suoritevelvoitteet*	3 794	

* Kuten IFRS 15:n siirtymäsäännöt sallivat, jäljellä oleville täyttämättömille suoritevelvoitteille kohdistettua transaktiohintaa 31.12.2017 ei esitetä.

Asiakassopimuksiin liittyvät myyntisaamiset ovat korottomia saamisia. Myyntisaamiset ovat vähentyneet tilikauden 2018 aikana lähinnä johtuen tiettyjen huomattavien erääntyneiden saamisten suorituksista.

Sopimukseen perustuvat varat liittyvät ensisijaisesti konsernin oikeuteen saada vastike luovutetuista tavaroista tai palveluista, joita ei ole vielä raportointipäivänä laskutettu asiakkaalta. Sopimukseen perustuvat varat siirretään saamisiin kun vastikkeeseen on ehdoton oikeus.

Sopimukseen perustuvat velat liittyvät pääasiallisesti asiakkailta saatuihin ennakoihin, joihin liittyviä tavaroita tai palveluja ei ole vielä luovutettu asiakkaalle.

Sopimuksiin perustuvat varat ja velat liittyvät pitkäaikaisiin sopimuksiin ja ajan kuluessa tuloutettaviin projekteihin, kuten pitkäaikaishankkeisiin, integroituihin ratkaisuihin, laivan suunnitteluun sekä voimalaratkaisuihin. Sopimuksiin perustuvat varat ovat lisääntyneet vuoden 2018 aikana, mikä johtuu tavanomaisesta vaihtelusta enimmäkseen Energy Solutions -liiketoiminnan projekteissa sekä uusien hankintojen vaikutuksesta n. 15 milj. euroa. Lisäksi kertynyt jaksotettu tulo on lisääntynyt tietyissä pitkäaikaisissa palvelusopimuksissa. Sopimuksiin perustuvien velkojen lisäys tilikaudella 2018 johtuu myös pääasiassa tavanomaisesta Energy Solutions -liiketoiminnan projektien vaihtelusta sekä hankintojen vaikutuksesta 1 milj. euroa.

19. Muut saamiset

		Oikaistu
MEUR	2018	2017
Johdannaiset	12	28
Korot ja muut rahoituserät	3	4
Vakuutusmaksut	5	3
Vuokrajaksotukset	3	4
Jaksotetut kustannukset	6	
Muut siirtosaamiset	42	46
Lainasaamiset	3	3
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		1

Arvonlisäverosaamiset	104	97
Muut*	83	52
Yhteensä	262	238
Pitkäaikaiset	34	18
Lyhytaikaiset	228	221

* Sisältää henkilöstökustannuksiin liittyviä verosaamisia Brasiliassa 9 milj. euroa (10), joita ei välttämättä pystytä hyödyntämään vuoden kuluessa.

20. Rahavarat

MEUR	2018	2017
Rahat ja pankkisaamiset*	461	359
Muut rahavarat	26	20
Yhteensä	487	379

* 128 milj. euroa (122) rahoista ja pankkisaamisista on maissa, joissa kotiuttamista on rajoitettu paikallisella lainsäädännöllä, eikä raha näin ollen ollut välittömästi emoyhtiön käytettävissä.

21. Nettovelan täsmäytys

Korolliset nettovelat

MEUR	2018	2017
Pitkäaikaiset korolliset velat	748	517
Lyhytaikaiset korolliset velat	74	102
Korolliset velat yhteensä	823	619
Korolliset saamiset	-3	-5
Rahavarat	-487	-379
Korolliset saamiset yhteensä	-490	-385
Korolliset nettovelat yhteensä	333	234

Nettovelan täsmäytys

MEUR	Kirjanpito-arvo 1.1.2018	Raha-virrat	Valuutta-kurssimuu-tokset	Yritys-hankinnat ja yritys-myynnit	Kirjanpito-arvo 31.12.2018
Pitkäaikaiset korolliset velat	517	231	-1		748
Lyhytaikaiset korolliset velat	102	-40	-6	18	74
Korolliset saamiset	-5	-2		6	-3
Rahavarat	-379	-101	4	-11	-487
Nettovelka 31.12.2018	234	87	-2	13	333

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

MEUR	Kirjanpito-arvo 1.1.2017	Raha-virrat	Valuutta-kurssimuu-tokset	Yritys-hankinnat	Kirjanpito-arvo 31.12.2017
Pitkäaikaiset korolliset velat	520	-12	9		517
Lyhytaikaiset korolliset velat	108	10	-14		102
Korolliset saamiset	-7	1	2		-5
Rahavarat	-472	94	9	-10	-379
Nettovelka 31.12.2017	150	92	6	-10	234

22. Laskennalliset verot

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden 2018 aikana

MEUR	1.1.2018	Konsernin tulos-laskelmaan kirjatut erät	Muut laajan tuloksen erät	Muunto-erot	Yrityshan-kinnat ja -myynnit	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut verotappiot	18				2	18
Eläkevelvoitteet	23	-2				21
Varaukset	30	-2				28
Vaihto-omaisuuden sisäisen katteen eliminointi	5					5
Arvonmuutosrahasto	6		3			9
Muut väliaikaiset erot	49	6		1	-7	49
Yhteensä	131	1	3	1	-6	129
Laskennalliset verovelat						
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	57	-6			14	66
Arvonmuutosrahasto	2		-2			
Muut väliaikaiset erot	42	-2			-7	32
Yhteensä	102	-8	-2		7	99
Laskennallinen nettoverosaaminen/ -velka	29	9	5	1	-13	30

31.12.2018 konsernilla oli kirjaamatta 63 milj. euroa (47) laskennallista verosaamista, koska niiden toteutumiseen liittyy epävarmuutta. Pääosa kirjaamattomista laskennallisista verosaamisista liittyy kertyneisiin verotuksellisiin tappioihin. Näistä 18 milj. euroa (8) vanhenee seuraavien viiden vuoden aikana ja loput myöhemmin tai ei koskaan. Pääosa verotuksellisista tappioista, joihin liittyen on kirjattu laskennallista verosaamista, eivät vanhene koskaan.

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden 2017 aikana

Oikaistu

MEUR	1.1.2017	Konsernin tulos-laskelmaan kirjatut erät	Muut laajan tuloksen erät	Muunto-erot	Yrityshan-kinnat	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut verotappiot	19	-1		-1	2	18
Eläkevelvoitteet	25	-2		-1		23

Varaukset	32	-2		-2	2	30
Vaihto-omaisuuden sisäisen katteen eliminointi	9	-3				5
Arvonmuutosrahasto	12		-6	-1		6
Muut väliaikaiset erot	44	5		-3		49
Yhteensä	141	-3	-6	-7	4	131
Laskennalliset verovelat						
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	59	-19		-1	21	57
Arvonmuutosrahasto	1		2			2
Muut väliaikaiset erot	35	8		-3		42
Yhteensä	93	-10	2	-3	21	102
Laskennallinen nettoverosaaminen/ -velka	48	7	-8	-4	-17	29

23. Eläkevelvoitteet

MEUR	2018	2017
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen nettovelka 31.12.	149	154
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet 31.12.	13	11

Wärtsilällä on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä pääasiassa Euroopassa ja Aasiassa. Merkittävimmät niistä sijaitsevat Sveitsissä, Saksassa, Isossa-Britanniassa ja Ruotsissa. Sveitsin etuuspohjaisen eläkejärjestelyn osuus konsernin velvoitteiden kokonaismäärästä on 31% ja varojen kokonaismäärästä 57%. Suurin osa järjestelyistä tarjoaa työntekijöille elinikäisen eläkkeen tavanomaisen eläkeiän saavuttamisen jälkeen, mutta on myös järjestelyjä, jotka tarjoavat kertakorvauksen työntekijän saavuttaessa eläkeiän. Suurin osa etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä on eläkesäätiöiden hallussa, ja niiden varat eivät sisälly konsernin varoihin. Järjestelyn varat on yleensä sijoitettu kunkin eläkesäätion hallituksen hyväksymiin kohteisiin, mutta joissain tapauksissa niitä hallinnoivat kokonaisuudessaan vakuutusyhtiöt. Konserniyhtiöiden maksut eläkesäätiöille suoritetaan kunkin maan lainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Valtuutetut aktuaarit ovat kussakin maassa suorittaneet etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvät vakuutuslaskelmat.

Sveitsin järjestely

Wärtsilällä on Sveitsissä paikallisten eläkelakien ja -säännösten mukainen etuuspohjainen eläkejärjestely, johon osallistuville maksetaan eläkettä eläkkeelle jäämisen jälkeen. Eläke-etuus määräytyy kertyneen eläkepääoman mukaan ja se koostuu järjestelyyn työssäoloaikana maksetuista pääomista sekä niihin liittyvistä korkoeristä. Järjestelyä hoitaa eläkerahasto, jota johtaa yrityksen ulkopuolinen säätiön hallitus.

Sekä työntekijä että työnantaja maksavat eläkejärjestelyyn säätiön säännöissä määritellyn prosenttiosuuden palkasta. Työnantajan maksama eläkemaksu vaihtelee työntekijän iän mukaan ja se kattaa keskimäärin kaksi kolmasosaa kokonaismaksusta.

Eläkesäätiön investointistrategiasta vastaa säätiön hallitus ja varat sijoitetaan tämän strategian sekä paikallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Järjestelyn muita riskejä valitun investointistrategian lisäksi ovat pidennys eliniän odotteessa sekä ennenaikainen kuolema tai vammautuminen. Eläkejärjestelyt on vakuutettu kuoleman ja vammautumisriskin osalta 31.12.2018. Inflaatiosta johtuva mahdollinen maksettavien eläkkeiden nousu on säätiön hallituksen harkintavallassa, kun maksettavan eläkkeen määrä ylittää lainsäädännössä määritetyn minimieläkkeen.

Saksan järjestelyt

Wärtsilällä on Saksassa paikallisten eläkelakien ja -säännösten mukaisia etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä, joihin osallistuville maksetaan eläkettä eläkkeelle jäämisen jälkeen. Eläke-etuus määräytyy kertyneen eläkepääoman mukaan ja se koostuu järjestelyyn työssäoloaikana maksetuista pääomista sekä niihin liittyvistä korkoeristä. Järjestelyjä on erilaisia, rahastoimattomista eläkerahaston hoitamaan järjestelyyn.

Joissain järjestelyissä sekä työntekijä että työnantaja maksavat eläkejärjestelyyn säätiön säännöissä määritellyn prosenttiosuuden palkasta mutta osassa järjestelyitä vain työnantaja on maksuvelvollinen. Työnantajan maksama eläkemaksu voi vaihdella työntekijän iän, työsuhteen keston ja työntekijän aseman mukaan.

Järjestelyjen riskejä ovat pidennys eliniän odotteessa, ennenaikainen kuolema tai vammautuminen sekä mahdollisen eläkesäätiön varojen hallinnoimiseksi valittu investointistrategia. Inflaatiosta johtuva maksettavien eläkkeiden nousu tarkastetaan vuosittain.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

MEUR	2018	2017
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	108	111
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	177	197
Varojen käypä arvo	-135	-154
Nettovelka taseessa	149	154

%	Etuus-pohjaisen velvoitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo
Sveitsi	31	57
Saksa	24	5
Muu Eurooppa	35	25
Aasia	10	13
Yhteensä	100	100

MEUR	Etuus-pohjaisen velvoitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Etuus-pohjainen nettovelka yhteensä
Velvoitteiden ja varojen arvo 1.1.2017	323	-156	168
Valuuttakurssimuutokset	-14	10	-4
Yrityshankinnat	4		4
Kirjattu tuloslaskelmaan:			
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	8		9
Korkokulu (+) / korkotuotto (-)	5	-2	3
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät muissa laajan tuloslaskelman erissä:			
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto, poislukien korkotuotto		-3	-3
Kokemusperusteiset oikaisut	8		8
Väestötilastollisten oletusten muutokset	-1		-1
Taloudellisten oletusten muutokset	-10		-10
Järjestelyyn osallisten maksusuoritukset	1	-1	
Työnantajan maksusuoritukset		-10	-10
Maksetut etuudet	-19	10	-9
Velvoitteiden ja varojen arvo 31.12.2017	307	-154	154
Velvoitteiden ja varojen arvo 1.1.2018	307	-154	154
Valuuttakurssimuutokset	2	-2	-1
Kirjattu tuloslaskelmaan:			
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	10		10
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno	-1		-1
Voitot (-) / tappiot (+) velvoitteen täyttämisestä	-21	20	-2
Korkokulu (+) / korkotuotto (-)	5	-3	3
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät muissa laajan tuloslaskelman erissä:			
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto, poislukien korkotuotto		11	11
Kokemusperusteiset oikaisut	-6		-6
Taloudellisten oletusten muutokset	-2		-2
Järjestelyyn osallisten maksusuoritukset	1	-1	

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Työnantajan maksusuoritukset		-11	-11
Maksetut etuudet	-13	5	-8
Velvoitteiden ja varojen arvo 31.12.2018	282	-134	149

Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin:

%	2018	2017
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	17	26
Joukkovelkakirjat ja muut rahoitusinstrumentit	33	35
Kiinteistöt	17	16
Muut saamiset	33	23

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset tilikauden lopussa ovat (ilmoitettu painotettuna keskiarvona):

%	2018	2017
Diskonttauskorko	1,78	1,65
Palkkojen nousu	2,16	2,15
Eläkkeiden nousu	1,18	1,14

31.12.2018 etuuspohjaisten velvoitteiden duraation painotettu keskiarvo oli 12 vuotta. Konserni odottaa maksavansa 5 milj. euroa etuuspohjaisiin järjestelyihin seuraavan tilikauden aikana.

Tulevaisuuden kuolleisuusolettama perustuu aktuaarien laskelmiin, jotka pohjautuvat kussakin maassa julkaistuihin tilastoihin ja kokemuksiin. Näiden perusteella arvioitu painotettu keskimääräinen jäljellä oleva elinikä eläkeiän saavuttamisen jälkeen on seuraava:

	2018	2017
Järjestelyyn kuuluvien henkilöiden eläkeikä tilikauden lopussa:		
miehet	17,0	17,7
naiset	17,1	19,6
Järjestelyyn kuuluvien henkilöiden eläkeikä 20 vuoden kuluttua tilikauden päättymisestä:		
miehet	16,1	19,5
naiset	18,1	21,9

Jokaiselle merkittävälle vakuutusmatemaattiselle oletukselle tehdyt herkkyysanalyysit on esitetty alla olevassa taulukossa. Taulukosta käy ilmi miten muutokset vakuutusmatemaattisissa oletuksissa, jotka olisivat olleet kohtuullisissa määrin mahdollisia tilikauden lopussa, olisivat vaikuttaneet etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteisiin. Tehty herkkyysanalyysi soveltuu vain etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteisiin eikä etuuspohjaisiin eläkevelkoihin kokonaisuudessaan.

Herkkyysanalyysi

		Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen nettovelvoitteet, MEUR	
	Muutokset oletuksissa	2018	2017
Diskonttauskorko	kasvu 1%	-33	-36
Diskonttauskorko	lasku 1%	41	44
Palkkojen nousu	kasvu 1%	9	13
Palkkojen nousu	lasku 1%	-8	-10
Eläkkeiden nousu	kasvu 1%	25	28
Eläkkeiden nousu	lasku 1%	-15	-15

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

24. Oma pääoma

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, muuntoeroista, arvonmuutosrahastosta, etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvista eristä ja kertyneistä voittovaroista.

Osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä

MEUR				
Osakepääoma	Osakkeiden ja äänien lukumäärä	Osake-pääoma	Ylikurssi-rahasto	Yhteensä
1.1.2017	197 241 130	336	61	397
31.12.2017	197 241 130	336	61	397
Maksuton osakeanti 12.3.2018	394 482 260			
31.12.2018	**591 723 390**	**336**	**61**	**397**

Wärtsilän osakkeella ei ole nimellisarvoa. Wärtsilällä on yksi osakelaji. Kaikilla osakkeilla on yksi ääni yhtiökokouksessa ja niillä on yhtälainen oikeus osingonjakoon.

Osakepääoma

Osakeannin yhteydessä yhtiön saamat osakkeen merkintähinnat kirjataan osakepääomaan, ellei osakeantipäätöksen yhteydessä olla päätetty, että osa merkintähinnasta kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahasto on sidottua omaa pääomaa. Sitä voidaan alentaa noudattaen, mitä osakepääoman alentamisesta säädetään osakeyhtiölaissa. Osakepääomaa voidaan myös korottaa siirtämällä varoja ylikurssirahastosta.

Muuntoerot

Tilikauden tuloksen ja muiden laajan tuloksen erien muuntaminen eri kursseilla laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron. Ulkomaisten yritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyvät muuntoerot esitetään myös omassa pääomassa. Lisäksi muuntoeroissa esitetään ulkomaisiin nettosijoituskohteisiin rinnastettavista lainoista aiheutuvat kurssierot. Muuntoerojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahasto sisältää rahavirran suojauksessa käytettyjen instrumenttien käyvän arvon muutokset, jos suojaus on tehokas ja täyttää suojauslaskennan edellytykset. Muutokset arvonmuutosrahastoon sisältyvissä erissä kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

MEUR	Rahavirran suojaukset
Käyvän arvon ja kirja-arvon ero 1.1.2017	-50
Käyvän arvon muutoksiin liittyvät verot	12
Arvonmuutosrahasto 1.1.2017	-39
Siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä	28
Käyvän arvon muutokset	1
Käyvän arvon muutoksiin liittyvät verot	-1
Arvonmuutosrahasto 31.12.2017	-10

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä	-6
Käyvän arvon muutokset	-17
Käyvän arvon muutoksiin liittyvät verot	3
Arvonmuutosrahasto 31.12.2018	-31

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on esittänyt, että 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkona 0,48 euroa osakkeelta. Näin osingonjako on yhteensä 284 milj. euroa. Jäljelle jäävä osa kertyneistä voittovaroista jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Tilikauden 2017 voitosta jaettiin osinkona 0,46 euroa osakkeelta osingonjaon ollessa yhteensä 272 milj. euroa. Jäljelle jäänyt osa kertyneistä voittovaroista jätettiin yhtiön vapaaseen omaan pääomaan. Osinko/osake on vertailukauden osalta oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

Lisätietoja omasta pääomasta esitetään emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedoissa, liitetiedossa 10. Oma pääoma.

25. Varaukset

2018

MEUR	Oikeuden-käynnit	Takuu-varaukset	Tappio-varaukset	Uudelleen-järjestely-varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2018	19	173	27	6	35	261
Yrityshankinnat		1	1	1		3
Lisäykset	12	60	107	9	11	198
Käytetyt varaukset	-2	-62	-64	-6	-5	-138
Käyttämättömien varausten peruutukset	-9		-5	-4	-4	-21
Varaukset 31.12.2018	21	172	67	7	38	305
Pitkäaikainen						54
Lyhytaikainen						251

2017

						Oikaistu
MEUR	Oikeuden-käynnit	Takuu-varaukset	Tappio-varaukset	Uudelleen-järjestely-varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2017	17	170	17	18	29	250
Kurssierot		-2	-1		-1	-4
Yrityshankinnat		1	5			6
Lisäykset	10	57	20	6	11	104
Käytetyt varaukset	-2	-52	-10	-17	-3	-84
Käyttämättömien varausten peruutukset	-6		-3		-1	-10
Varaukset 31.12.2017	19	173	27	6	35	261
Pitkäaikainen						52
Lyhytaikainen						209

Toimitettuihin tuotteisiin liittyvät arvioidut takuukustannukset käsitellään varauksena, jonka suuruus perustuu kokemusperäiseen tietoon aiemmin toteutuneista takuukustannuksista. Yleinen takuuaika kattaa vuoden toimituksesta eteenpäin.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Konserniyhtiöt ovat vastaajina eräissä oikeusjutuissa, jotka liittyvät konsernin normaaliin liiketoimintaan. Kyseiset oikeusjutut koskevat mm. sopimus- ja muita vastuita, työsuhdeasioita, omaisuusvahinkoja sekä hallintoasioita. Konserni saa ajoittain erisuuruisia ja vaihtelevassa määrin perusteltuja korvausvaatimuksia. Eräs saaduista vaatimuksista on erityisen suuri, mutta sen toteutumista pidetään erittäin epätodennäköisenä. Tämä vaade on käsitelty ehdollisena velkana, sillä konsernin periaatteisiin kuuluu varausten tekeminen vaatimusten sekä oikeudenkäyntien ja välimiesmenettelyjen varalta silloin kun epäsuotuisa lopputulos on todennäköinen ja kulujen suuruus voidaan kohtuullisella varmuudella arvioida.

26. Rahoitusvelat

2018

	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen			
MEUR	< 1 vuosi	1–3 vuotta	3–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Lainat muilta rahoituslaitoksilta*	63	186	311	250	809
Rahoitusleasingvelat*	1	2			2
Muut korolliset lainat*	11				11
Ostovelat	596				596
Johdannaiset**	63	12	3		79
Muut velat	9				9
Yhteensä	744	199	314	250	1 507
* Arvioidut korkokustannukset yhteensä	8	13	11	7	39
Arvioidut sopimusperusteiset rahavirrat	752	212	326	257	1 546

2017

	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen			
MEUR	< 1 vuosi	1–3 vuotta	3–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Lainat eläkelaitoksilta*	8				8
Lainat muilta rahoituslaitoksilta*	90	112	237	166	605
Rahoitusleasingvelat*	1				1
Muut korolliset lainat*	4				4
Ostovelat	539				539
Johdannaiset**	23	1	17		41
Muut velat	11				11
Yhteensä	676	114	255	166	1 211
* Arvioidut korkokustannukset yhteensä	7	12	10	5	34
Arvioidut sopimusperusteiset rahavirrat	683	126	265	171	1 245

** Markkina-arvoltaan negatiivisten johdannaisten arvostus eräpäivän mukaan. Sopimusten mukaiset nimellisarvot esitetään liitteessä 28. Johdannaisinstrumentit.

Pitkäaikaisten lainojen korkokulut lasketaan 31.12.2018 vallitsevien keskimääräisten korkojen perusteella. Rahoitusvelkojen käyvät arvot esitetään liitetiedossa 16. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

27. Muut velat

MEUR	2018	Oikaistu 2017
Jaksotetut kulut	295	335
Henkilöstökulut	124	191
Johdannaiset	79	41
Korot ja muut rahoituserät	9	11
Muut siirtovelat	45	52
Arvonlisäverovelat	26	26
Muut	67	70
Yhteensä	645	726
Pitkäaikaiset	1	1
Lyhytaikaiset	645	726

28. Johdannaisinstrumentit

Konserni soveltaa suojauslaskentaa valuuttatermiineihin merkittävin osin. Lisätietoja esitetään liitetiedossa 31. Rahoitusriskit.

MEUR	2018	joista suljettu	2017	joista suljettu
Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot (taso 2)				
Koronvaihtosopimukset	270		165	
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	238		74	
Valuuttatermiinit, suojauslaskennan alla	1 227	314	814	312
Valuuttatermiinit, suojauslaskennan ulkopuolella	1 600	721	1 134	435
Yhteensä	3 335	1 035	2 187	746
Johdannaisinstrumenttien markkina-arvostukset (taso 2)				
Koronvaihtosopimukset	-4		-2	
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-8		-17	
Valuuttatermiinit, suojauslaskennan alla	-22		2	
Valuuttatermiinit, suojauslaskennan ulkopuolella	-33		3	
Yhteensä	-67		-13	

Lisäksi konsernilla oli kuparifutuureja 264 tonnia (254), joiden arvo on 1 milj. euroa (2).

Valuuttatermiinit suojaavat transaktioriskiltä ja erääntyvät seuraavan 12 kuukauden (12) aikana. Valuuttatermiini on suljettu, kun rahavirrat samassa valuutassa samalla arvopäivällä kompensoivat toisiaan. Koronvaihtosopimukset ovat euromääräisiä ja niiden keskimääräinen juoksuaika on 48 kuukautta (18). Koron- ja valuutanvaihtosopimusten keskimääräinen juoksuaika on 54 kuukautta (40).

Normaalisti kaikki konsernin johdannaiset tehdään International Swaps and Derivatives Associationin Master Agreement -sopimusten (ISDA) alla. Mikäli sopimusosapuoli on sopimuksessa määritellyn luottotapahtuman kohteena, on toisella sopimusosapuolella oikeus vaatia kaikkien avoimien johdannaisten ennenaikaista eräännyttämistä ja niiden netottamista. Nämä sopimukset eivät kuitenkaan täytä tase-erien netotusvaatimuksia. Alla olevassa taulukossa on kyseisten sopimusten alla tehtyjen rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvot.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

MEUR	2018	2017
Johdannaisinstrumenttien markkina-arvostukset ISDA-sopimusten alla		
Varat		
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	3	
Valuuttatermiinit	8	28
Yhteensä	12	28
Velat		
Koronvaihtosopimukset	-4	-19
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-11	
Valuuttatermiinit	-63	-22
Yhteensä	-79	-41
Johdannaisinstrumenttien markkina-arvostukset ISDA-sopimusten alla		
Varat		12
Velat	-67	-27
Yhteensä	-67	-16

29. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

	2018		2017	
MEUR	Taseen velka-määrä	Kiinnitykset	Taseen velka-määrä	Kiinnitykset
Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi on annettu kiinteistökiinnityksiä				
muut vastuut	15	10	16	10
Yhteensä	15	10	16	10
Velat ja vastuut ja muut sitoumukset sekä vakuudet, joiden vakuudeksi on annettu yrityskiinnityksiä				
lainat rahoituslaitoksilta	8	2	11	4
muut vastuut		17		16
Yhteensä	8	19	11	19

MEUR	2018	2017
Takaukset ja vastuusitoumukset		
samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta	775	737
Yhteensä	775	737
Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellisarvot		
maksetaan seuraavan vuoden kuluessa	53	35
maksetaan vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	148	101
maksetaan myöhemmin	83	48
Yhteensä	284	185

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

30. Lähipiiritapahtumat

Lähipiirin muodostavat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, johtokunnan jäsenet sekä osakkuus- ja yhteisyritykset.

Johdon palkitseminen

	Tuloslaskelmaan kirjatut etuudet	
TEUR	2018	2017
Toimitusjohtaja		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	862	785
Tulospalkkiot		234
Osakkeen arvon kehitykseen perustuva palkkio*	-1 742	3 438
Lakisääteisistä eläkkeistä aiheutuneet kustannukset	119	145
Vapaaehtoisista eläkkeistä aiheutuneet kustannukset	170	156
Toimitusjohtajan sijainen		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	384	425
Tulospalkkiot		80
Osakkeen arvon kehitykseen perustuva palkkio*	-871	1 719
Lakisääteisistä eläkkeistä aiheutuneet kustannukset	115	
Vapaaehtoisista eläkkeistä aiheutuneet kustannukset	107	88
Muut konsernin johtokunnan jäsenet		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 263	2 153
Tulospalkkiot		456
Osakkeen arvon kehitykseen perustuva palkkio*	-5 716	9 896
Lakisääteisistä eläkkeistä aiheutuneet kustannukset	315	322
Vapaaehtoisista eläkkeistä aiheutuneet kustannukset	368	493
Yhteensä	-3 627	20 389
Hallituksen jäsenet 31.12.2018		
Mikael Lilius, hallituksen puheenjohtaja	175	153
Tom Johnstone, hallituksen varapuheenjohtaja	119	108
Maarit Aarni-Sirviö, hallituksen jäsen	96	78
Kaj-Gustaf Bergh, hallituksen jäsen	82	74
Karin Falk, hallituksen jäsen	78	71
Johan Forssell, hallituksen jäsen	82	72
Risto Murto, hallituksen jäsen	94	79
Markus Rauramo, hallituksen jäsen	103	81
Hallituksen jäsenet 2.3.2017 saakka		
Sune Carlsson, hallituksen varapuheenjohtaja		1
Gunilla Nordström, hallituksen jäsen		1
Yhteensä	829	718
Johdon palkitseminen yhteensä	-2 798	21 107

* Osakkeen arvon kehitykseen perustuvat palkkiot arvostetaan käypään arvoon raportointipäivänä. Wärtsilän osakkeen vuoden 2018 hintakehityksen seurauksena vaikutus tilikauden tulokseen on positiivinen.

Toimitusjohtaja sekä hallituksen ja johtokunnan jäsenet omistivat vuoden lopussa 304.439 (97.605) Wärtsilän osaketta.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Toimitusjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle 63-vuotiaana. Joillakin johtokunnan jäsenillä on oikeus jäädä eläkkeelle 60- tai 63-vuotiaina, paikallisen eläkelainsäädännön mukaisesti. Yhtiöllä ei ole lainasaamisia konsernin johdolta tai hallituksen jäseniltä. Johdon tai osakkaiden puolesta ei ole annettu pantteja tai muita vastuita.

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

MEUR	2018	2017
Myynnit osakkuus- ja yhteisyrityksille	40	49
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	27	53
Saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	10	14
Osakkuus- ja yhteisyrityksille maksetut ennakot		11
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	7	8

Lisätietoja osakkuus- ja yhteisyrityksistä esitetään liitetiedossa 15. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin.

31. Rahoitusriskit

Yleistä

Konsernin keskitetyllä rahoitustoiminnolla on kaksi päätehtävää: hankkia riittävästi rahoitusta konsernin tarpeisiin kilpailukykyisellä hinnalla, ja tunnistaa ja arvioida konsernin rahoitusriskit sekä tehdä konserniyhtiöiden tarvitsemat suojaukset.

Tarkoituksena on suojautua rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta heilahteluilta sekä minimoida valuutta-, korko-, likviditeetti- ja luottoriskien vaikutus konsernin rahavaroihin, tulokseen ja omaan pääomaan.

Wärtsilän riskienhallintapolitiikka on hyväksytty yhtiön hallituksessa. Rahoitusriskien suojausinstrumentteina käytetään vain sellaisia instrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan luotettavasti seurata.

Valuuttariski

Valuuttapositioita seurataan liiketoimintojen tasolla ja ne yhdistetään ja suojataan konsernitasolla. Kaikki merkittävät kiinteähintaiset osto- ja myyntisopimukset suojataan. Tulevat kaupalliset avoimet valuuttayli- ja alijäämät arvioidaan liiketoiminnoittain ja suojausten tasosta päättää johtokunta. IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa sovelletaan valtaosaan edellä mainittujen erien suojauksista. Suojaukset kattavat aikajakson, joka mahdollistaa myyntihintojen ja kustannusten sopeuttamisen uudella valuuttakurssitasolla. Suojausten pituudet vaihtelevat konserniyhtiöillä kuukaudesta kahteen vuoteen. Konserni suojaa myös taseessa olevat valuuttamääräiset erät kuten valuuttamääräiset myyntisaamiset ja ostovelat. Mikäli tilauksia peruutetaan, voi se johtaa tehottomaan valuuttasuojaukseen.

Koska kenttähuoltotyöt laskutetaan paikallisessa valuutassa, konsernin liikevaihtoon kohdistuu valuuttakurssimuutoksista johtuvaa volatiliteettia. Vaikutus kannattavuuteen on kuitenkin rajallinen, koska myös kustannukset ovat samassa valuutassa. Varaosamyynti perustuu euromääräisiin hinnastoihin, ja niihin liittyvät ostot euroalueen ulkopuolisissa valuutoissa suojataan, joten valuuttakurssimuutokset vaikuttavat varaosamyyntiin vain vähäisesti. Sekä Marine Solutionsin että Energy Solutionsin projektit, laitteiden myynti, ostot ja pitkäaikaisten sopimusten arvioidut valuuttariskit suojataan, konserni ei odota merkittäviä voittoja/tappioita valuuttakurssimuutoksista vuonna 2019.

Vuonna 2018 67% (69) myynnistä ja 65% (63) operatiivisista kuluista oli euromääräisiä, ja 21% (18) myynnistä ja 8% (7) operatiivisista kuluista oli Yhdysvaltain dollareita. Loppu jakautui usean valuutan kesken. Konsernin tulokseen ja kilpailukykyyn vaikuttavat välillisesti myös pääkilpailijoiden kotivaluutat: USD, GBP, JPY sekä KRW.

Kiinteähintaiset osto- ja myyntisopimukset suojataan yleensä käyttämällä valuuttatermiinejä niiden kassavirtojen valuuttakurssiin liittyvien muutosten minimoimiseksi. Koska tavoitteena on suojautua ja soveltaa suojauslaskentaa (rahavirran suojaus) vain valuuttariskin osalta, kaikki korkotasoon/suojausperiodiin liittyvät voitot/tappiot kirjataan suoraan rahoituseriin. Koska allaolevilla rahavirroilla voi olla pitkiä maturiteetteja, niihin liittyvät suojaukset voidaan tehdä lyhyempiin eräpäiviin ja niitä voidaan jatkaa tarvittaessa niin, että eräpäivänä näiden suojausten valuuttakurssimuutoksiin liittyvät voitot ja tappiot korvaavat kokonaan allaolevien rahavirtojen valuuttakurssimuutokset. Tilauksen peruuttaminen tai myynti-/ostohinnan vähentäminen voi tehdä siihen liittyvän suojauksen (osittain) tehottomaksi. Tehottomuus kirjataan heti rahoituseriin.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Koska suojaukset tehdään tyypillisesti lyhyillä maturiteeteilla (enintään 1 vuosi) ja käyttäen vain korkean luottoluokituksen (A-vähimmäisluottoluokkavaatimus) vastapuolia, vastapuoliriskillä on vähäinen vaikutus suojien markkina-arvon määrittämiseen. Koska joidenkin suojattavien rahavirtojen maturiteetti on pidempi kuin niitä suojaavien instrumenttien, suojausten ja allaolevien rahavirtojen nykyarvon muutokset eivät aina täysin kompensoi toisiaan suojauksen elinaikana. Maturiteettierosta johtuva tehottomuus lasketaan vuosineljänneksittäin ja kirjataan konsernitasolla rahoituseriin.

Konsernissa käytetyt valuuttasuojausinstrumentit ja näiden nimellisarvot on eritelty liitetiedossa 28. Johdannaisinstrumentit.

Eräillä tytäryhtiöillä maissa, joiden valuutat eivät ole vapaasti vaihdettavia, kuten Argentiinassa, Brasiliassa ja Indonesiassa, on suojaamattomia EUR tai USD määräisiä konsernin sisäisiä lainoja. Näiden lainojen kokonaismäärä on 178 milj. euroa (132).

Koska Wärtsilällä on tytäryhtiöitä ja yhteisyrityksiä euroalueen ulkopuolella, ovat konsernin oma pääoma, liikearvo ja kauppahinnan kohdistukset alttiina valuuttakurssien vaihteluille. Vuoden 2018 lopussa Wärtsilän euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden ja yhteisyritysten nettovarallisuuden arvo oli 979 milj. euroa (1.011). Lisäksi ulkomaanrahan määräistä, yrityshankinnoissa syntynyttä liikearvoa ja kauppahinnan kohdistuksia oli 932 milj. euroa (825). Vuonna 2018 muuhun laajaan tulokseen kirjatut muuntoerot syntyivät pääosin Yhdysvaltain dollarin (USD), Norjan kruunun (NOK), Englannin punnan (GBP) ja Brasilian realin (BRL) kurssimuutoksista.

Vuoden 2018 aikana on rahavirtasuojausten käypien arvojen muutoksia kirjattu omaan pääomaan -14 milj. euroa (1). Omasta pääomasta on vuoden aikana kirjattu tuloslaskelmaan -8 milj. euroa (-36) myynnin tai ostojen oikaisuna. Vuonna 2018 rahavirtasuojausten tehoton osuus -2 milj. euroa (-15) on kirjattu rahoituseriin ja eritellään liitetiedossa 10. Rahoitustuotot ja -kulut.

Valuuttatermiinit

MEUR	Kiinteä-hintaiset osto- ja myynti-sopimukset	Netto-velat
Valuuttatermiinit		
USD	877	335
NOK	971	13
CHF	29	310
CNY	171	
JPY	16	
SGD	1	35
DKK	6	
GBP	7	43
SEK	11	
Muut valuutat*	148	36
Yhteensä	2 236	772

* Muut valuutat eivät sisällä merkittäviä yksittäisiä valuuttoja.

Nettovelat sisältävät emoyhtiön antamat ei-euromääräiset sisäiset lainat ja talletukset.

IFRS:n mukaista suojauslaskentaa on sovellettu 2.355 milj. euron (1.962) arvosta valuuttatermiineihin. Näiden termiinien johdosta viiden prosentin valuuttakurssimuutos aiheuttaisi noin 60 milj. euron (38) muutoksen konsernin omaan pääomaan. Koska kaikki merkittävät kiinteähintaiset osto- ja myyntisopimukset on suojattu, tuloksen herkkyys valuuttakurssimuutoksille ei ole merkittävä.

MEUR	Brutto-määrä	Netto-määrä	Vaikutus omaan pääomaan
Valuuttatermiinit, joihin sovelletaan suojauslaskentaa*			
USD	678	529	26

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

NOK	1 276	399	20
CNY	124	122	6
MXP	124	49	2
GBP	32	26	1
CHF	26	17	1
Muut	94	61	3
Yhteensä	2 355	1 203	60

* Sisäisiä transaktioita, joihin varsinaiset suojauslaskentakirjaukset perustuvat.

MEUR	
Valuuttatermiinit, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	
31.12.2018	2 355
Ennustetut, erittäin todennäköiset rahavirrat vuosittain (suojattu)	
2019	1 540
2020	582
2021	73
2022	19
2023-	142

Korkoriski

Wärtsilä-konsernin korkoriski muodostuu pääasiallisesti nettomääräisen lainasalkun arvon muutoksista (hintariski) sekä korkojen vaihtelusta (vaihtuvakorkoisten lainojen koronmuutokset). Wärtsilä suojaa korkoriskinsä johdannaisilla kuten koronvaihtosopimuksilla, futuureilla sekä optioilla. Näiden johdannaisten markkina-arvojen muutokset kirjataan suoraan tuloslaskelmaan. Korkoriskejä seurataan mittaamalla jatkuvasti rahoitusinstrumenttien markkina-arvoja sekä tekemällä herkkyysanalyysia.

Korollinen velka oli vuoden 2018 lopussa 823 milj. euroa (619). Keskikorko oli 1,0% (1,3) ja keskimääräinen korkosidonnaisuusaika 27 kuukautta (23). Vuoden 2018 lopussa yhden prosenttiyksikön suuruinen yhdensuuntainen lasku/nousu korkokäyrässä olisi aiheuttanut 24 milj. euron (13) lisäyksen/vähennyksen nettovelkasalkun arvoon (sisältäen johdannaiset).

Lainat

Wärtsilä hajauttaa korkoriskejään ottamalla sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoista velkaa. Kiinteäkorkoisen velan suhde koko velkasalkkuun saa vaihdella 30 ja 70 prosentin välillä. Hallitus on antanut valtuutuksen väliaikaisesti kasvattaa kiinteäkorkoisten lainojen osuutta 100%:iin, ja valtuutus on voimassa vuoden 2019 loppuun asti.

MEUR	2018	2017
Kiinteäkorkoiset lainat	292	330
Vaihtuvakorkoiset lainat	531	289
Johdannaiset	426	105
Kiinteäkorkoisten lainojen osuus kokonaislainasta (mukaanlukien johdannaiset), %	87	70

Yhden prosenttiyksikön suuruinen korkotason muutos aiheuttaisi 1 milj. euron (2) muutoksen velkasalkun seuraavan vuoden korkokuluihin (sisältäen johdannaiset).

Muuta lainoihin liittyvää tietoa annetaan liitetiedoissa 16. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin ja 26. Rahoitusvelat.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriski

Wärtsilä varmistaa aina riittävän likviditeetin tehokkaalla kassanhallinnalla sekä riittävillä vahvistetuilla ja vahvistamattomilla luottolimiiteillä. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan tasapainoisella ja riittävän pitkäkestoista lainaa sisältävällä portfoliolla.

Tämänhetkiset rahoitusohjelmat sisältävät:

- Vahvistettuja luottolimiittisopimuksia määrältään 640 milj. euroa (640).
- Suomalaisia yritystodistusohjelmia määrältään 800 milj. euroa (800).

Pitkäaikaisten lainojen keskimääräinen takaisinmaksuaika on 49 kuukautta (44) ja vahvistettujen luottolimiittien keskimääräinen takaisinmaksuaika on 31 kuukautta (28). Lisätietoa liitetiedossa 26. Rahoitusvelat.

Konsernin rahavarat olivat vuoden lopussa 487 milj. euroa (379), käyttämättömiä vahvistettuja luottolimiittisopimuksia oli 640 milj. euroa (640). 31.12.2018 ja 31.12.2017 yritystodistuksia ei ollut käytössä.

Vahvistetut luottolimiittisopimukset ja emoyhtiön pitkäaikaiset lainat sisältävät rahoituskovenantin (omavaraisuusaste). Omavaraisuusasteen odotetaan pysyvän selvästi rahoituskovenantin yläpuolella ennustettavissa olevalla ajanjaksolla.

Vahvistetut luottolimiittisopimukset

MEUR

Vuosi	Erääntyvät	Käytettävissä (kauden lopussa)
2018		640
2019	110	530
2020	110	420
2021	130	290
2022	130	160
2023	160	

Luottoriski

Kaupalliseen toimintaan liittyvien luottoriskien hallinta on osa liiketoiminta-alueiden ja konserniyhtiöiden toimintaa. Suuriin kauppoihin ja projektirahoitukseen liittyvät luottoriskit pyritään rajoittamaan siirtämällä riskejä pankeille, vakuutusyhtiöille ja vientitakuulaitoksille.

Likvidien varojen sijoittamiseen ja rahoitusinstrumenttien kaupankäyntiin liittyviä luottoriskejä minimoidaan asettamalla luottorajat vastapuolille sekä tekemällä sopimuksia vain johtavien koti- ja ulkomaisten pankkien ja rahoituslaitosten kanssa.

Konserniyhtiöt sijoittavat kaikki rahavaransa konsernin rahoitustoiminnon tileille, mikäli paikallinen lainsäädäntö ja keskuspankin säännöt sallivat sen. Konsernin varat sijoitetaan instrumentteihin, joilla on riittävä likviditeetti (lyhytaikaiset pankkitalletukset tai suomalaiset yritystodistukset) ja luottoluokitus (vähintään yksi-A tai konsernin talous- ja rahoitusjohtajan erikseen hyväksymä sijoitus). Group Treasury seuraa jatkuvasti kyseisiä sijoituksia eikä näistä odoteta luottotappioita.

Jaksotettuun hankintamenoon tehtyihin sijoituksiin liittyvät odotetut luottotappiot arvioidaan ennakoivasti neljännesvuosittain perustuen sijoitusten eräpäivään ja vastapuoliriskiin. 31.12.2018 odotettu luottotappio ei ollut merkittävä.

Myyntisaamisten ikäjakauma

Myyntisaamisten ja valmiusasteen mukaisesti tuloutettujen saamisten osalta käytetään yksinkertaistettua mallia, jossa luottotappioiden arvioitu määrä perustuu saamisten eliniän odotettuihin luottotappioihin. Valmiusasteen mukaisesti tuloutetut saamiset katetaan yleensä asiakkailta saaduilla ennakkomaksuilla, joten eliniän odotettujen luottotappioiden mallia sovelletaan pääasiassa myyntisaamisiin. Erääntymättömien myyntisaamisten - enintään 359 päivää vanhojen myyntisaamisten osalta kirjataan luottotappiota 0,1%–2,0% saamisten ikäjakauman sekä alkuperän mukaisesti.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Määrittäessään arvioituja luottotappioprosentteja konserni tarkastelee toteutuneita luottotappioprosentteja kategorioittain makroekonomisen ennusteen huomioiden. Näiden lisäksi 360 päivää vanhempien saamisten osalta luottotappiovarauksen suuruus arvioidaan saamiskohtaisesti.

	2018		2017	
MEUR	Myynti-saamiset	joista alaskirjattu	Myynti-saamiset	joista alaskirjattu
Erääntymättömät saamiset	862	1	951	1
1–30 päivää erääntyneet	129		122	
31–180 päivää erääntyneet	163	1	189	6
181–360 päivää erääntyneet	79	1	33	2
Yli vuoden erääntyneet	100	59	184	53
Yhteensä	1 333	62	1 478	62

Vuonna 2018 alaskirjausten tulosvaikutus oli 1 milj. euroa (-9).

Arvonalentumiset

MEUR	2018	2017
Arvonalentumiset kauden alussa	62	58
Muut muutokset	-3	-4
Arvonalentumiset kauden aikana	3	9
Arvonalentumiset kauden lopussa	62	62

Konsernin myymien myyntisaamisten määrä on tällä hetkellä myyntisaamisten kokonaismäärään verrattuna merkityksetön. Myydyt myyntisaamiset on kirjattu pois konsernin taseesta.

Osakehintariski

Wärtsilällä on osakesijoituksia 13 milj. euroa (10) voimalaitosyhtiöihin, jotka sijaitsevat pääosin kehittyvissä maissa. Kyseisten yhtiöiden tuloskehitys on ollut hyvä ja vastannut odotuksia. Lisätietoja liitetiedossa 16. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin.

Pääomarakenteen hallinta

Wärtsilän päämääränä on varmistaa vahva pääomapohja ylläpitääkseen sijoittajien ja luotonantajien luottamuksen sekä kehittääkseen toimintaansa. Pääomaksi määritellään oma pääoma mukaan lukien määräysvallattomien omistajien osuus ja netotettu korollinen lainapääoma. Wärtsilän tavoitteena on säilyttää nettovelkaantumisaste alle 0,50. Konsernin osinkopolitiikan mukaan tavoitteena on jakaa vähintään 50% osakekohtaisesta tuloksesta osinkona yli suhdannesyklin.

MEUR	31.12.2018	31.12.2017
Pitkäaikaiset korolliset velat	748	517
Lyhytaikaiset korolliset velat	74	102
Rahavarat	-487	-379
	336	239
Lainasaamiset	-3	-5
Korolliset nettovelat	333	234
Oma pääoma yhteensä	2 432	2 376
Nettovelkaantumisaste	0,14	0,10
Osana pääomarakenteen hallintaa seurataan myös omavaraisuusastetta:		

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Taseen loppusumma	6 059	5 648
Saadut ennakot	-584	-522
	5 475	5 126
Omavaraisuusaste, %	44,4	46,3

32. Tilintarkastajien palkkiot ja palvelut

Seuraavat palkkiot maksettiin tilintarkastajille ja tilintarkastustoimistoille lakisääteisestä tarkastuksesta sekä neuvonantamisesta ja ohjauksesta että riippumattomista asiantuntijapalveluista.

Vuonna 2018 yhtiökokous valitsi Wärtsilä Oyj Abp:n tilintarkastajaksi tilintarkastysyhteisön PricewaterhouseCoopers Oy. PricewaterhouseCoopers Oy:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut Wärtsilä-konsernin yhtiöille olivat yhteensä 288 tuhatta euroa. Palvelut koostuivat veroneuvonnasta (180 tuhatta euroa) ja muista palveluista (108 tuhatta euroa).

	2018		2017	
MEUR	PwC	Muut	PwC	Muut
Tilintarkastus	3,7	0,4	3,0	0,7
Veroneuvonta	0,2	0,4	0,1	0,3
Muut palvelut	0,1	0,1	0,1	0,1
Yhteensä	4,0	0,9	3,2	1,1

33. Tilinpäätöskursseja

Konsernitilinpäätökseen konsolidoidaan noin 60 valuuttaa, joista keskeisimmät esitetään tässä.

		Tilinpäätöskurssi		Keskikurssi	
		31.12.2018	31.12.2017	2018	2017
AED	Yhdistyneiden Arabiemiirikuntien dirhami	4,20536	4,40503	4,33922	4,14735
BRL	Brasilian real	4,44400	3,97290	4,30873	3,60410
CHF	Sveitsin frangi	1,12690	1,17020	1,15488	1,11155
CNY	Kiinan juan renminbi	7,87510	7,80440	7,80736	7,62644
DKK	Tanskan kruunu	7,46730	7,44490	7,45318	7,43865
GBP	Englannin punta	0,89453	0,88723	0,88475	0,87615
INR	Intian rupia	79,72980	76,60550	80,72774	73,49802
JPY	Japanin jeni	125,85000	135,01000	130,40956	126,65457
NOK	Norjan kruunu	9,94830	9,84030	9,60063	9,32861
RUB	Venäjän rupla	79,71530	69,39200	74,05507	65,88766
SAR	Saudi-Arabian rial	4,29501	4,49738	4,43113	4,23474
SEK	Ruotsin kruunu	10,25480	9,84380	10,25674	9,63687
SGD	Singaporen dollari	1,55910	1,60240	1,59286	1,55822
USD	Yhdysvaltain dollari	1,14500	1,19930	1,18149	1,12928

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

34. Tytäryhtiöt

Maantie-teellinen alue	Yhtiön nimi	Kotimaa	Toiminnot	Omistus-osuus %
Eurooppa	Wärtsilä Cyprus Limited	Kypros	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Danmark A/S	Tanska	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Lyngsø Marine A/S	Tanska	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Puregas Solutions A/S	Tanska	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä BLRT Estonia Oü	Viro	Myynti ja huolto	51,7
	Eniram Oy	Suomi	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Finland Oy	Suomi	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Projects Oy	Suomi	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Solutions Oy	Suomi	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Technology Oy Ab	Suomi	Holding	100,0
	Wärtsilä France S.A.S.	Ranska	Myynti ja huolto	100,0
	Transas Mediterranean SAS	Ranska	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Puregas Solutions GmbH	Saksa	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Deutschland GmbH	Saksa	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä ELAC Nautik GmbH	Saksa	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Funa International GmbH	Saksa	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä JOVYATLAS EUROATLAS GmbH	Saksa	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä SAM Electronics GmbH	Saksa	Myynti ja huolto	100,0
	Transas Marine GmbH	Saksa	Myynti ja huolto	100,0
	Guidance Marine Ltd	Iso-Britannia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Puregas Solutions Ltd	Iso-Britannia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä UK Ltd	Iso-Britannia	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Valves Ltd	Iso-Britannia	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Water Systems Ltd	Iso-Britannia	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Voyage UK Limited	Iso-Britannia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Greece S.A.	Kreikka	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Hungary Kft	Unkari	Myynti ja huolto	100,0
	Transas Investments Unlimited	Irlanti	Myynti ja huolto	100,0
	Transas Newbuilding Limited	Irlanti	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Voyage Limited	Irlanti	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä APSS Srl	Italia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Italia S.p.A.	Italia	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Trident Italia Srl	Italia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Moss AS	Norja	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Norway AS	Norja	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Oil & Gas Systems AS	Norja	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Ship Design Norway AS	Norja	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Valmarine AS	Norja	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Baltic Design Centre Sp.z.o.o.	Puola	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Polska Sp.z.o.o.	Puola	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Ship Design Poland Sp.z.o.o.	Puola	Myynti ja huolto	100,0
	Transas Marine Poland sp. z.o.o.	Puola	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Portugal Lda.	Portugali	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Vostok, LLC	Venäjä	Myynti ja huolto	100,0

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

	Transas Navigator Ltd.	Venäjä	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Digital Technologies, JSC	Venäjä	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Ibérica S.A.	Espanja	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Burriel Navarro S.L.	Espanja	Myynti ja huolto	100,0
	Trident Las Palmas S.L.	Espanja	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Puregas Solutions AB	Ruotsi	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Sweden AB	Ruotsi	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Transas Marine International (TMI) AB	Ruotsi	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Services Switzerland AG	Sveitsi	Myynti ja huolto	100,0
	Quantiparts B.V.	Alankomaat	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Netherlands B.V.	Alankomaat	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Trident B.V.	Alankomaat	Myynti ja huolto	100,0
	Transas Benelux B.V.	Alankomaat	Myynti ja huolto	100,0
Amerikka	Wärtsilä Argentina S.A.	Argentiina	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Brasil Ltda.	Brasilia	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Canada Inc.	Kanada	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Chile Ltda.	Chile	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Colombia S.A.	Kolumbia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Dominicana Inc.	Dominikaaninen tasavalta	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Ecuador S.A.	Ecuador	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Guatemala S.A.	Guatemala	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Operations Guyana Inc.	Guyana	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä de Mexico SA	Meksiko	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Panama Services S.A.	Panama	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Peru S.A.C.	Peru	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Caribbean, Inc.	Puerto Rico	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Uruguay S.A.	Uruguay	Myynti ja huolto	100,0
	American Hydro Corporation	USA	Myynti ja huolto	100,0
	Greensmith Energy Management Systems Inc.	USA	Myynti ja huolto	100,0
	Guidance Marine LLC	USA	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Defence Inc.	USA	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Dynamic Positioning Inc.	USA	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä North America, Inc.	USA	Myynti ja huolto	100,0
	LOCK-N-STITCH Inc.	USA	Myynti ja huolto	100,0
	Transas Americas Inc.	USA	Myynti ja huolto	100,0
Aasia	PT. Wärtsilä Indonesia	Indonesia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Azerbaijan LLC	Azerbaidzan	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Bangladesh Ltd.	Bangladesh	Myynti ja huolto	100,0
	SAM Taihang Electronics Ltd.	Kiina	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Propulsion (Wuxi) Co. Ltd.	Kiina	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Services (Shanghai) Co. Ltd.	Kiina	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Ship Design (Shanghai) Co., Ltd	Kiina	Myynti ja huolto	95,0
	Wärtsilä Suzhou Ltd.	Kiina	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä-CME Zhenjiang Propeller Co. Ltd.	Kiina	Tuotanto, myynti ja huolto	55,0
	Transas Marine (Shanghai) Co., Ltd.	Hong Kong	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä China Ltd.	Hong Kong	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä India Ltd.	Intia	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Japan Ltd.	Japani	Tuotanto, myynti ja huolto	99,7
	Wärtsilä (Malaysia) Sdn Bhd	Malesia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Pakistan (Pvt.) Ltd.	Pakistan	Myynti ja huolto	100,0

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

	Wärtsilä Philippines Inc.	Filippiinit	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Doha WLL	Qatar	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Power Contracting Saudi Arabia Ltd.	Saudi-Arabia	Myynti ja huolto	60,0
	Guidance Marine Pte Ltd	Singapore	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Ship Design Singapore Pte Ltd	Singapore	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Singapore Pte Ltd	Singapore	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Voyage Pacific Pte Ltd	Singapore	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Korea Ltd.	Etelä-Korea	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Lanka Ltd.	Sri Lanka	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Taiwan Ltd.	Taiwan	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä-Enpa A.S.	Turkki	Myynti ja huolto	51,0
	Wärtsilä Gulf FZE	Yhdistyneet arabiemiirikunnat	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Hamworthy Middle East (FZE)	Yhdistyneet arabiemiirikunnat	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä LLC	Yhdistyneet arabiemiirikunnat	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Ships Repairing & Maintenance LLC	Yhdistyneet arabiemiirikunnat	Myynti ja huolto	100,0
	Transas Middle East DMCEST	Yhdistyneet arabiemiirikunnat	Myynti ja huolto	100,0
Muut	Wärtsilä Australia Pty Ltd.	Australia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Burkina Faso	Burkina Faso	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Central Africa Ltd.	Kamerun	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Egypt Power S.A.E	Egypti	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Energy Mauritanie SAU	Mauritania	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Central Africa Gabon	Gabon	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä West Africa Guinea	Guinea	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Eastern Africa S.A.	Kenia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Mauritanie SA	Mauritania	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Mocambique LDA	Mosambik	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Muscat LLC	Oman	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä New Zealand Ltd	Uusi-Seelanti	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Marine & Power Services Nigeria Limited	Nigeria	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä PNG Ltd	Papua-Uusi-Guinea	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä West Africa S.A.	Senegal	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä South Africa (Pty) Ltd.	Etelä-Afrikka	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Tanzania Ltd	Tansania	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Uganda Ltd.	Uganda	Myynti ja huolto	100,0

Määräysvallattomien omistajien osuus konsernin toiminnoista ja rahavirroista ei ole olennainen yksittäisten tytäryhtiöiden osalta.

Listassa ei ole mukana sellaisia tytäryhtiöitä, joilla ei ole vaikutusta konsernin tulokseen tai varoihin. Suomen kirjanpitoasetuksen mukainen täydellinen luettelo sisältyy yhtiön virallisiin tilinpäätösasiakirjoihin.

35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Wärtsilä ilmoitti 30.1.2019 suunnitelmistaan mukauttaa toimintojaan ja resurssejaan kannattavuutensa ja kilpailukykynsä turvaamiseksi tulevaisuudessa. Konserninlaajuinen ohjelma painottaa pitkän aikavälin säästöjä ja asiakasarvon lisäämistä. Suunniteltuihin toimenpiteisiin sisältyy yhä kohdennetumpi myyntiprosessi, sopimuspohjaisen sekä ”as-a-service” liiketoimintamallin kehittäminen, kustannusrakenteen tarkastelu, sekä liiketoimintojen tarjooman ja organisaation optimointi. Ohjelman ennakoidaan johtavan noin 1.200 työpaikan vähentämiseen maailmanlaajuisesti. Vähennykset vaikuttavat henkilöstöön kaikissa liiketoiminnoissa ja tukitoiminnoissa. Näillä toimilla Wärtsilä pyrkii saavuttamaan noin 100 milj. euron

vuotuiset säästöt. Säästöt toteutuvat asteittain vuoden 2019 toisella puoliskolla ja ne vaikuttavat täysimääräisesti vuoden 2020 loppuun mennessä. Uudelleenjärjestelyyn liittyvät kustannukset ovat arviolta noin 75 milj. euroa.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)

MEUR	2018	2017	Liite
Liiketoiminnan muut tuotot	80	72	1
Henkilöstökulut	-26	-63	2
Poistot ja arvonalentumiset	-4	-4	3
Liiketoiminnan muut kulut	-104	-91	
Liiketulos	-55	-87	
Rahoitustuotot ja -kulut			4
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista	300	146	
Korko- ja muut rahoitustuotot	74	41	
Kurssierot	-1	1	
Korko- ja muut rahoituskulut	-77	-38	
	296	151	
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	241	64	
Poistoeron muutos	1	1	
Konserniavustus	76	99	
Tulos ennen veroja	318	164	
Tuloverot	-10	-3	5
Tilikauden tulos	308	161	

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Emoyhtiön tase (FAS)

MEUR	2018	2017	Liite
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			6
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	3	6	
Keskeneräiset hankinnat	8	2	
	12	8	
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	7	7	
Rakennukset ja rakennelmat		1	
Koneet, kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet	1	2	
Keskeneräiset hankinnat	6		
	14	9	
Sijoitukset			
Osakkeet saman konsernin yrityksissä	950	950	
Muut osakkeet ja osuudet	1	1	
	951	951	
Pysyvät vastaavat yhteensä	976	968	
Pitkäaikaiset saamiset			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	100	104	7
Lainasaamiset	1	1	
	101	105	
Lyhytaikaiset saamiset			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	2 308	1 786	8
Muut saamiset	2	2	
Siirtosaamiset	16	35	9
	2 327	1 823	
Rahat ja pankkisaamiset	291	195	
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	2 719	2 123	
Vastaavaa yhteensä	3 696	3 090	

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

MEUR	2018	2017	Liite
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			10
Osakepääoma	336	336	
Ylikurssirahasto	61	61	
Kertyneet voittovarat	730	841	
Tilikauden tulos	308	161	
Oma pääoma yhteensä	1 435	1 399	
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero	1	2	
Pakolliset varaukset	15	16	
Vieras pääoma			11
Pitkäaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta	741	508	
	741	508	
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta	56	75	
Lainat eläkeyhtiöiltä		8	
Ostovelat	18	10	
Velat saman konsernin yrityksille	1 327	985	13
Muut lyhytaikaiset velat	2	1	
Siirtovelat	102	85	12
	1 504	1 165	
Vieras pääoma yhteensä	2 245	1 673	
Vastattavaa yhteensä	3 696	3 090	

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS)

MEUR	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirta:		
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	241	64
Oikaisut:		
Poistot ja arvonalentumiset	4	4
Rahoitustuotot ja -kulut	-296	-151
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-51	-82
Käyttöpääoman muutos:		
Korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-28	-9
Korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	23	39
	-5	30
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-56	-52
Korko- ja rahoituskulut	-78	-37
Saadut osingot liiketoiminnasta	300	146
Korko- ja rahoitustuotot liiketoiminnasta	74	41
Maksetut verot	-5	-3
	291	148
Liiketoiminnan rahavirta	235	96
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-13	-3
Luovutustulot muista sijoituksista		1
Investointien rahavirta	-13	-2
Rahavirta investointien jälkeen	223	93

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Rahoituksen rahavirta:		
Lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-492	270
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	344	-242
Pitkäaikaisten lainojen nostot	280	90
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut ja muut muutokset	-84	-99
Konserniavustukset	99	34
Maksetut osingot	-272	-256
Rahoituksen rahavirta	-126	-203
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	96	-110
Rahat ja pankkisaamiset tilikauden alussa	195	304
Rahat ja pankkisaamiset tilikauden lopussa	291	195

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Wärtsilä Oyj Abp:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitosäännösten mukaisesti (FAS).

Tilinpäätöstä laatiessaan yhtiön johto joutuu voimassa olevien määräysten ja hyvän kirjanpitotavan mukaisesti tekemään arvioita ja olettamuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöserien arvostukseen ja jaksotukseen. Toteutuvat luvut voivat poiketa tehdyistä arvioista.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat ja johdannaissopimukset

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöskursseihin. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään liikevaihdon ja liiketoiminnan kulujen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Johdannaissopimukset arvostetaan käypiin arvoihin. Avoinna olevat valuuttamääräisten johdannaiset on arvostettu päivän arvoon korkotekijät huomioon ottaen. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan diskonttaamalla niihin liittyvät tulevat rahavirrat tarkasteluhetkeen. Käypien arvojen muutokset johdannaissopimuksista kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoitustuottoihin tai –kuluihin.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan sen tilikauden kuluiksi, jolloin ne syntyvät.

Saamiset

Saamiset arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Pysyvät vastaavat ja poistot

Pysyvät vastaavat merkitään taseeseen välittömään hankintamenoon vähennettynä tehdyillä poistoilla ja arvonalennuksilla. Eräiden maa-alueiden tasearvoihin sisältyy arvonkorotuksia.

Poistojen perusteena olevat pysyvien vastaavien pitoajat ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot	3-10 vuotta
Rakennukset	20-40 vuotta
Koneet ja kalusto	5-20 vuotta

Leasing

Leasingmaksut on käsitelty vuokrakuluina.

Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina on taseessa esitetty eriä, jotka ovat joko sopimusperusteisia tai muuten sitovia velvoitteita, mutta jotka eivät vielä ole realisoituneet. Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmaan.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden tuloksesta Suomen verosäännösten perusteella lasketut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Satunnaisiin eriin kohdistuvat verot esitetään liitetiedoissa.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Liiketoiminnan muut tuotot

MEUR	2018	2017
Vuokratuotot	1	1
Palvelut konserniyhtiöille	78	71
Muut	1	1
Yhteensä	80	72

2. Henkilöstökulut

MEUR	2018	2017
Palkat ja palkkiot	-19	-57
Eläkekulut	-5	-5
Muut pakolliset henkilösivukulut	-1	-1
Yhteensä	26	-63

Maksetut palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja, hänen sijaisensa ja hallituksen jäsenet	-5	-3

Emoyhtiön toimitusjohtajan oikeus siirtyä eläkkeelle on sovittu alkavaksi 63 vuoden iässä. Johtokunnan jäsenillä on oikeus jäädä eläkkeelle paikallisen eläkelainsäädännön mukaisesti. Yhdellä johtokunnan jäsenellä on oikeus jäädä eläkkeelle aiemmin, 60-vuotiaana.

Yhtiön hallitus päättää toimitusjohtajan sekä hänen suorien alaistensa palkoista ja palkkioista.

Lisätiedot johdon palkitsemista löytyy konserninliitetiedossa 30.

Henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana	371	324

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

3. Poistot ja arvonalentumiset

MEUR	2018	2017
Suunnitelman mukaiset poistot		
Muut pitkävaikutteiset menot	-3	-4
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	-3	-4
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-1	
Kirjanpidon poistot yhteensä	-4	-4
Poistoero	1	1
Poistoero		
Kertynyt poistoero tilikauden alussa	2	2
Poistoeron muutos	-1	-1
Kertynyt poistoero tilikauden lopussa	1	2

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

4. Rahoitustuotot ja -kulut

MEUR	2018	2017
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	300	146
Yhteensä	300	146
Muut korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	28	22
Muilta	1	1
Yhteensä	29	22
Muut rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	24	10
Muilta	20	9
Yhteensä	45	19
Kurssierot	-1	1
Korkokulut		
Saman konsernin yrityksille	-6	-5
Muille	-9	-8
Yhteensä	-14	-13
Muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-21	-10
Muille	-42	-15
Yhteensä	-62	-25
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	296	151

5. Verot

MEUR	2018	2017
Tuloverot		
Tilikaudelta	-4	-3
Edellisiltä tilikausilta	-6	
Yhteensä	-10	-3

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

6. Pysyvät vastaavat

Aineettomat oikeudet

MEUR	Pitkä-vaikutteiset menot	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä 2018	Yhteensä 2017
Hankintameno 1.1.	121	2	123	122
Lisäykset	1	6	7	3
Vähennykset	-5		-5	-1
Hankintameno 31.12.	117	8	125	123
Kertyneet poistot 1.1.	-115		-115	-113
Vähennysten kertyneet poistot ja muut muutokset	5		5	1
Tilikauden poisto	-3		3	-4
Kertyneet poistot 31.12.	-113		-113	-115
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	3	8	12	
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	6	2		8

Aineelliset hyödykkeet

MEUR	Maa- ja vesialueet	Raken-nukset ja rakennelmat	Koneet, kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä 2018	Yhteensä 2017
Hankintameno 1.1.	7	2	4		13	13
Lisäykset				6	6	1
Vähennykset			-2		-3	
Hankintameno 31.12.	7	2	2	6	17	13
Kertyneet poistot 1.1.		-2	-3		-5	-4
Vähennysten kertyneet poistot ja muut muutokset			2		3	
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä					-1	
Kertyneet poistot 31.12.		-2	-1		-3	-5
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	7		1	6	14	
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	7	1	2			9

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Sijoitukset

MEUR	Osakkeet konsernin yrityksissä	Osakkeet muissa yrityksissä	Yhteensä 2018	Yhteensä 2017
Hankintameno 1.1.	950	1	951	951
Vähennykset				-1
Hankintameno 31.12.	950	1	951	951
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	950	1	951	
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	950	1		951

7. Pitkäaikaiset saamiset

MEUR	2018	2017
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	100	104
Yhteensä	100	104

8. Lyhytaikaiset saamiset konsernin yrityksiltä

MEUR	2018	2017
Myyntisaamiset	16	6
Lainasaamiset	2 153	1 657
Johdannaiset	54	19
Muut saamiset	76	99
Siirtosaamiset	10	4
Yhteensä	2 308	1 786

9. Siirtosaamiset

MEUR	2018	2017
Johdannaiset	12	32
Muut rahoituserät		1
Vakuutusmaksut	1	
Muut	4	3
Yhteensä	16	35

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

10. Oma pääoma

MEUR	2018	2017
Osakepääoma		
Osakepääoma tilikauden alussa	336	336
Osakepääoma tilikauden lopussa	336	336
Ylikurssirahasto		
Ylikurssirahasto tilikauden alussa	61	61
Ylikurssirahasto tilikauden lopussa	61	61
Kertyneet voittovarat		
Kertyneet voittovarat tilikauden alussa	1 002	1 097
Osingonjako	-272	-256
Tilikauden tulos	308	161
Kertyneet voittovarat tilikauden lopussa	1 038	1 002
Oma pääoma yhteensä	1 435	1 399
Jakokelpoiset varat	1 038	1 002

Yhtiökokouksen 8.3.2018 hyväksymä maksuton osakeanti nosti osakkeiden kokonaismäärän 591.723.390:een.

11. Vieras pääoma

MEUR	2018	2017
Pitkäaikainen		
Korollinen	741	508
Yhteensä	741	508
Lyhytaikainen		
Koroton	155	133
Korollinen	1 349	1 032
Yhteensä	1 504	1 165

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Yhtiön lainat ja niiden lyhennysohjelma

2018	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen		
MEUR	<1 v	1-5 v	>5 v	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	56	491	250	797
Yhteensä	**56**	**491**	**250**	**797**

2017	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen		
MEUR	<1 v	1-5 v	>5 v	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	75	342	166	583
Lainat eläkelaitoksilta	8			8
Yhteensä	83	342	166	591

12. Siirtovelat

MEUR	2018	2017
Tulo- ja muut verot	5	
Johdannaiset	79	45
Henkilöstökulut	11	35
Korot ja muut rahoituserät	3	3
Muut	5	4
Yhteensä	102	85

13. Velat konsernin yrityksille

MEUR	2018	2017
Ostovelat	9	3
Muut lyhytaikaiset velat	1 293	950
Johdannaiset	24	29
Siirtovelat	2	3
Yhteensä	1 327	985

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

14. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

2018

MEUR	Jaksotettuun hankintamenoon	Käypään arvoon tulosvaikut-teisesti	Tase-erien kirjanpito-arvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat				
Korolliset sijoitukset saman konsernin yrityksiltä	100		100	100
Muut saamiset	1		1	1
Lyhytaikaiset rahoitusvarat				
Korolliset saamiset saman konsernin yrityksiltä	2 153		2 153	2 153
Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä	16		16	16
Johdannaiset		12	12	12
Johdannaiset saman konsernin yrityksiltä		54	54	54
Muut saamiset saman konsernin yrityksiltä	8		8	8
Muut rahavarat	5		5	5
Raha ja pankkisaamiset	286		286	286
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	2 569	65	2 635	2 635
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				
Korolliset velat	741		741	747
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				
Korolliset velat	56		56	56
Korolliset velat saman konsernin yrityksille	1 293		1 293	1 293
Ostovelat	18		18	18
Ostovelat saman konsernin yrityksille	9		9	9
Johdannaiset		79	79	79
Johdannaiset saman konsernin yrityksille		24	24	24
Muut velat	3		3	3
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	2 120	103	2 223	2 229

Tietoja käyvän arvon hierarkiasta ja arvostusperiaatteesta löytyy konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 16.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

2017

MEUR	Jaksotettuun hankintamenoon	Käypään arvoon tulosvaikut-teisesti	Tase-erien kirjanpito-arvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat				
Korolliset sijoitukset saman konsernin yrityksiltä	103		103	103
Muut saamiset	1		1	1
Lyhytaikaiset rahoitusvarat				
Korolliset saamiset saman konsernin yrityksiltä	1 657		1 657	1 657
Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä	6		6	6
Johdannaiset		32	32	32
Johdannaiset saman konsernin yrityksiltä		19	19	19
Muut saamiset	2		2	2
Muut saamiset saman konsernin yrityksiltä	3		3	3
Muut rahavarat	16		16	16
Raha ja pankkisaamiset	179		179	179
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	1 969	51	2 019	2 019
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				
Korolliset velat	508		508	515
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				
Korolliset velat	83		83	83
Korolliset velat saman konsernin yrityksille	950		950	950
Ostovelat	10		10	10
Ostovelat saman konsernin yrityksille	3		3	3
Johdannaiset		45	45	45
Johdannaiset saman konsernin yrityksille		29	29	29
Muut velat	3		3	3
Muut velat saman konsernin yrityksiltä	1		1	1
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	1 557	74	1 631	1 639

Tietoja käyvän arvon hierarkiasta ja arvostusperiaatteesta löytyy konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 16.

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

15. Johdannaisinstrumentit

MEUR	Ulkoisten rahoituslaitoisten kanssa	Konsernin sisäiset	Yhteensä 2018
Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot			
Valuuttatermiinit, transaktioriski	2 821	2 799	5 620
Koronvaihtosopimukset	270		270
Valuutanvaihtosopimukset	238		238
			6 128
Johdannaisinstrumenttien markkina-arvostukset (taso 2)			
Valuuttatermiinit, transaktioriski	-55	30	-25
Koronvaihtosopimukset	-4		-4
Valuutanvaihtosopimukset	-8		-8
Yhteensä			-37

MEUR	Ulkoisten rahoituslaitoisten kanssa	Konsernin sisäiset	Yhteensä 2017
Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot			
Valuuttatermiinit, transaktioriski	1 927	1 707	3 635
Koronvaihtosopimukset	165		165
Valuutanvaihtosopimukset	74		74
			3 874
Johdannaisinstrumenttien markkina-arvostukset (taso 2)			
Valuuttatermiinit, transaktioriski	6	-10	-4
Koronvaihtosopimukset	-2		-2
Valuutanvaihtosopimukset	-17		-17
Yhteensä			-23

Valuuttatermiinit on tehty transaktioriskien suojaamiseksi ja ne on kohdistettu suojattuihin kassavirtoihin. Koronvaihtosopimukset ovat euromääräisiä ja niiden keskimääräinen juoksuaika on 48 (18) kuukautta. Koron- ja valuutanvaihtosopimusten keskimääräinen juoksuaika on 29 (40) kuukautta.

16. Rahoitusriskit

Yleistä

Konsernin keskitetyllä rahoitustoiminnolla on kaksi päätehtävää: hankkia riittävästi rahoitusta konsernin tarpeisiin kilpailukykyisellä hinnalla, ja tunnistaa ja arvioida konsernin rahoitusriskit sekä tehdä konserniyhtiöiden tarvitsemat suojaukset. Konsernirahoitus on osa emoyhtiön organisaatiota.

Rahoitusriskien hallinta on kuvattu yksityiskohtaisesti konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 31. Konsernin maksuvalmius- ja korkoriskejä hallitaan emoyhtiön tasolla, ja siten ne soveltuvat myös emoyhtiöön.

Valuuttariski

Operatiivisia valuuttariskejä seurataan ja ne suojataan tytäryritystasolla. Konsernirahoitus toimii vastapuolena näissä suojauksissa, mikäli paikalliset säännökset sallivat sen. Jotta konsernin sisäiset valuuttavirrat voitaisiin netottaa sekä vähentää ulkoisten liiketoimien määrää, konsernirahoituksella

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

on sallittu olevan vähäisiä avoimia valuttariskejä. Konsernirahoituksen kaikki voitot / tappiot kirjataan suoraan rahoituseriin, emmekä odota merkittäviä valuuttakurssivoittoja tai -tappioita konsernin rahoitustoiminnasta.

17. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

MEUR	2018	2017
Takaukset ja vastuusitoumukset		
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta	3 215	2 902
Yhteensä	3 215	2 902
Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellisarvot		
Seuraavan vuoden aikana maksettavat	4	3
Myöhemmin maksettavat	32	36
Yhteensä	36	39

18. Lähipiirilainat ja muut sitoumukset

Konsernin johdolta ja hallituksen jäseniltä ei ole lainasaamisia. Johdon ja osakkaiden puolesta ei ole annettu pantteja tai muita vastuita. Konserniliitetiedossa 30. on eritelty lähipiiritapahtumat. Lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtokunnan jäsenet sekä osakkuus- ja yhteisyritykset. Emoyhtiön liitetiedoissa 8. ja 13. on eritelty tytäryhtiöiden saamiset ja lainat.

19. Tilintarkastajien palkkiot

Seuraavat palkkiot maksettiin tilintarkastajille ja tilintarkastustoimistolle lakisääteisistä tarkastuksista sekä palveluista.

Vuonna 2018 yhtiökokous valitsi Wärtsilä Oyj Abp:n tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisön PricewaterhouseCoopers Oy.

Tilintarkastajien palkkiot

TEUR	2018	2017
Tilintarkastus	524	399
Muut palvelut	6	85
Yhteensä	528	484

Tämä pdf-tiedosto koostuu Wärtsilän vuosikertomuksesta valituista osioista ja se voi poiketa muista tuotetuista tiedostoista. Raportti kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta www.wartsila.com/ar2018-fi.

Hallituksen ehdotus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 1.037.972.039,58 euroa, josta tilikauden voitto on 308.072.530,42 euroa. Osinkoon oikeuttavia osakkeita on 591.723.390 kappaletta.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

EUR	
Osinkona jaetaan 0,48 euroa/osake eli yhteensä	284 027 227,20
Jätetään omaan pääomaan	753 944 812,38
Yhteensä	1 037 972 039,58

Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,24 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 11.3.2019 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus esittää, että tämän erän osinko maksetaan 18.3.2019.

Osingon toinen erä, 0,24 euroa/osake, maksetaan syyskuussa 2019. Osingon toinen erä maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus päättää 18.9.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen osinkoerän osingonmaksun täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän. Suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän nykyisten sääntöjen mukaisesti osingon täsmäytyspäivä olisi silloin 20.9.2019 ja osingon maksupäivä 27.9.2019

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Helsingissä 29. päivänä tammikuuta 2019

Mikael Lilius

Tom Johnstone

Maarit Aarni-Sirviö

Kaj-Gustaf Bergh

Karin Falk

Johan Forssell

Risto Murto

Markus Rauramo

Jaakko Eskola, konsernijohtaja

Tilintarkastuskertomus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Wärtsilä Oyj Abp:n (y-tunnus 0128631-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 32.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa
Yhteenveto

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus oli 25 miljoonaa euroa.

- Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuteen sisältyi emoyhtiön Wärtsilä Oyj Abp:n lisäksi kaikki merkittävät toiminnalliset yhtiöt ja iso joukko pienempiä yhtiöitä, kattaen valtaosan konsernin liikevaihdosta, varoista ja veloista.

- Pitkäaikaishankkeiden tuloutus
- Liikearvon arvostus
- Yrityshankinnat
- Myyntisaamisten arvostus

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	25 miljoonaa euroa
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	5 % tuloksesta ennen veroja

Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi tuloksen ennen veroja, koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisimmin sitä arvioidessaan konsernin suoriutumista. Lisäksi tulos ennen veroja on yleisesti hyväksytty vertailukohde. Valitsimme sovellettavaksi prosenttiosuudeksi 5 %, joka on tilintarkastusstandardeissa yleisesti hyväksyttyjen määrärajojen puitteissa.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Wärtsilä-konsernin rakenteen sekä yksittäisten konserniyhtiöiden koon, toiminnan luonteen ja riskit. Valitsimme tilintarkastuksen kohteeksi konserniyhtiöitä ja kirjanpidon tilejä edellä mainittujen kriteerien perusteella siten, että suorittamillamme tilintarkastustoimenpiteillä saatiin riittävä kattavuus lausunnon esittämiseksi konsernitilinpäätöksestä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	**Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa**
Pitkäaikaisten asiakassopimusten tuloutus	
Katso konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 1 sekä 4. Konsernilla on merkittäviä pitkäaikaishankkeita sekä pitkäaikaisia käyttö- ja huoltosopimuksia. Nämä pitkäaikaiset asiakassopimukset ovat usein monimutkaisia räätälöityjä ratkaisuja ja täyttävät ajan kuluessa täytettävän suoritevelvoitteen määritelmän IFRS 15:n mukaan. Pitkäaikaishankkeet sekä pitkäaikaiset käyttö- ja huoltosopimukset tuloutetaan suoritevelvoitteen täyttämisasteen (projektin valmiusaste) mukaisesti. Valmiusaste määritetään toteutuneiden kustannusten suhteena arvioituihin kokonaiskustannuksiin. Pitkäaikaisten asiakassopimusten tuloutukseen liittyy johdon harkintaan perustuvia arvioita, jotka perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin. Merkittävin arvio liittyy projektin ennustettuihin kokonaiskustannuksiin. Pitkäaikaisten asiakassopimusten tuloutus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen johdon harkintaan perustuvasta arvionvaraisuudesta projektiestimaateissa.	Tilintarkastustoimenpiteemme sisälsivät sekä kontrollien tarkastusta, että valittuihin merkittäviin pitkäaikaishankkeisiin kohdistettua aineistotarkastusta. Aineistotarkastuksessa keskityimme erityisesti johdon laatimien ennusteiden tarkastamiseen. Tarkastustoimenpiteemme sisälsivät mm. seuraavia toimenpiteitä: • Varmistimme, että sovellettu tuloutustapa on asianmukainen sopimuksen ehdot huomioiden; • Täsmäytimme tuottoennusteen myyntisopimukseen huomioiden sopimukseen mahdollisesti tehdyt muutokset; • Hankimme ymmärryksen prosesseista ja testasimme kontrollit, joilla on merkittävä vaikutus valmiusasteen mukaiseen tuloutukseen; • Arvioimme johdon tekemien projektiestimaattien luotettavuutta vertaamalla päättyneiden projektien toteumia aiempiin estimaatteihin; • Haastoimme johdon tekemiä arvioita ja oletuksia projekteissa, joihin liittyy erityisiä riskitekijöitä; ja • Laskimme myyntituoton uudelleen valmiusasteen perusteella. Tarkastimme valmiusasteen oikeellisuuden vertaamalla hankkeen toteutuneita menoja hankkeen ennustettuihin kokonaismenoihin.

Liikearvon arvostus	
Katso konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 13. Liikearvon määrä konsernitaseessa on 1 355 miljoonaa euroa ja se on yksi merkittävimmistä tase-eristä. Mahdollisen arvonalentumisen määrittämiseen liittyy merkittävissä määrin johdon harkintaa, mm. kassavirtaa tuottavan yksikön eli testaustason määrittämiseen ja arvioitaessa liiketoiminnan tulevaa kannattavuutta ja tulevaisuudessa toteutuviin rahavirtoihin sovellettavaa diskonttokorkoa. Liikearvon arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen tase-erän koosta ja johdon harkintaan perustuvasta arvionvaraisuudesta arvonalentumistestauksessa.	Keskityimme tarkastustoimenpiteissämme arvioimaan miten kassavirtaa tuottavat yksiköt, jotka muodostavat perustan liikearvon arvonalentumistestaukselle, on määritetty. Lisäksi keskityimme johdon harkintaa edellyttävien arvioiden asianmukaisuuden arviointiin arvonalentumistestauksessa. Arvonalentumistestaukseen liittyviin tarkastustoimenpiteisiimme sisältyi mm. seuraavaa: • Tarkastimme liikearvon arvonalentumistestauksessa käytetyt menetelmät vertaamalla niitä IAS 36:n Omaisuuserien arvon alentuminen -standardin mukaisiin vaatimuksiin; • Arvioimme rahavirtaennusteiden laatimisessa käytettävää prosessia ja teimme vertailuja viimeisimpiin hallituksen hyväksymiin tavoitteisiin ja pitkän aikavälin suunnitelmiin; • Testasimme rahavirtaennusteiden perusteena olevat keskeiset oletukset, joita ovat mm. myyntiä ja kannattavuutta koskevat ennusteet, käytetty diskonttokorko sekä ennustejakson jälkeiseen aikaan sovellettu kasvuprosentti; • Vertasimme tilikauden toteutuneita tuloslukuja edellisenä vuonna arvonalentumismallissa käytettyihin tulosennusteisiin sen selvittämiseksi, sisältyikö ennusteisiin oletuksia, jotka olivat jälkikäteen arvioituina olleet optimistisia; ja • Arvioimme johdon laatimassa herkkyysanalyysissä käytettyjen oletusten asianmukaisuutta, arvioimalla niihin sisältyvien johdon harkintaa vaativien olettamusten muutosten todennäköisyyttä.

Yrityshankinnat	
Katso konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 2. Wärtsilä osti vuoden 2018 aikana Iso-Britanniassa Transasin kokonaiskauppahintaan 183 miljoonaa euroa. Hankinta on käsitelty liiketoimintojen yhdistämisenä (IFRS 3), ja siihen liittyy useita merkittäviä ja monimutkaisia harkintaan perustuvia arvioita, jotka koskevat hankittujen varojen ja velkojen käypien arvojen määrittämistä. Keskeisen osan arvonmääritystä ja kauppahinnan kohdistamista muodosti käyvän arvon määrittäminen aineettomille hyödykkeille (55 miljoonaa euroa), jotka koostuivat teknologiasta, asiakassuhteista ja tavaramerkeistä. Liikearvoa muodostui 113 miljoonaa euroa. Kohdistamisessa arvioitiin	Aineettomien hyödykkeiden osalta olemme arvioineet menetelmiä, joita johto on käyttänyt hankitun teknologian ja asiakassuhteiden käyvän arvon määritystä koskevissa laskelmissa sekä tarkastaneet arvonmääritykseen sisältyviä keskeisiä oletuksia, kuten: • arvonmääritysprosessissa käytetyt rahavirtaennusteet; • teknologiaan ja tavaramerkkiin sovelletut rojaltiprosentit; • hankittujen aineettomien hyödykkeiden oletetut taloudelliset vaikutusajat; ja • käyvän arvon määrityksessä käytetty diskonttokorko.

myös muita varoja ja velkoja. Hankintamenolaskelma on raportoitu alustavana konsernitilinpäätöksessä. Yrityshankinnat on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen johdon harkintaan perustuvasta arvionvaraisuudesta hankittujen nettovarojen käyvän arvon määrityksissä.	
Myyntisaamisten arvostus	
Katso konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 16 sekä 31. Myyntisaamiset ovat 1 271 miljoonaa euroa, sisältäen varauksen arvonalentumistappioista 62 miljoonaa euroa. Myyntisaamisista pitkäaikaisia on 49 miljoonaa euroa. Myyntisaamiset arvostetaan käypään arvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä kyseistensaamisten arvonalentumistappioilla. Myyntisaamisten arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen sen määrästä ja arvonalentumistappion määrittämiseen liittyvästä johdon harkintaan perustuvasta arvionvaraisuudesta.	Myyntisaamisiin ja johdon arvioimaan arvonalentumistappioon liittyvät keskeiset tarkastustoimenpiteemme olivat seuraavat: • Varmistimme myyntisaamisia lähettämällä myyntisaamisten saldovahvistuksia; • Analysoimme myyntisaamisten ikäjakaumaa; • Kävimme läpi yhtiön johdon kanssa pitkäaikaisia ja myöhästyneitä myyntisaamisia ja arvioimme näiden saamisten kuranttiutta hankkimalla asianmukaista evidenssiä johtopäätöksemme tueksi.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme. Konsernitilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisyyden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 2.3.2017 alkaen yhtäjaksoisesti kaksi vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 29. päivänä tammikuuta 2019

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Merja Lindh
KHT